

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ- ΟΛΙΚΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΜΕ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟ
(MBA- Total Quality Management International)**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

**ΘΕΜΑ: « ΠΩΣ ΕΠΙΔΡΟΥΝ ΟΙ ΘΕΣΜΟΙ ΣΤΟ ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΟ
ΣΥΣΤΗΜΑ»**

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΟΥΣΗΣ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΙΠΠΑΣ

ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2020

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών

στη «Διοίκηση Επιχειρήσεων - Ολική Ποιότητα» με διεθνή προσανατολισμό

ΒΕΒΑΙΩΣΗ ΕΚΠΟΝΗΣΗΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

(περιλαμβάνεται ως ξεχωριστή (δευτέρα) σελίδα στο σώμα της διπλωματικής εργασίας)

Δηλώνω υπεύθυνα ότι η διπλωματική εργασία για τη λήψη του μεταπτυχιακού τίτλου σπουδών, του Πανεπιστημίου Πειραιώς, στη Διοίκηση Επιχειρήσεων - Ολική Ποιότητα με διεθνή προσανατολισμό με τίτλο:

«Πώς επιδρούν οι θεσμοί στο χρηματοπιστωτικό σύστημα»

έχει συγγραφεί από εμένα αποκλειστικά και στο σύνολό της. Δεν έχει υποβληθεί ούτε έχει εγκριθεί στο πλαίσιο κάποιου άλλου μεταπτυχιακού προγράμματος ή προπτυχιακού τίτλου σπουδών, στην Ελλάδα ή στο εξωτερικό, ούτε είναι εργασία ή τμήμα εργασίας ακαδημαϊκού ή επαγγελματικού χαρακτήρα.

Δηλώνω επίσης υπεύθυνα ότι οι πηγές στις οποίες ανέτρεξα για την εκπόνηση της συγκεκριμένης εργασίας, αναφέρονται στο σύνολό τους, κάνοντας πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου.

Υπογραφή Μεταπτυχιακού Φοιτητή/τριας .....

Όνοματεπώνυμο ... Νικόλαος Πανούσης

Ημερομηνία ... 9/12/2020

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Βασικό αντικείμενο, αυτής της εργασίας, όπως μαρτυρά και ο τίτλος της είναι η ανάλυση των θεσμών του χρηματοπιστωτικού συστήματος, στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος αυτού. Συγκεκριμένα, γίνεται ανάλυση θεσμών της Ευρωζώνης αλλά και παγκόσμιους. Με τον όρο θεσμός εννοούνται οι εξής 5: η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ECB), ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ESM), το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF), η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Federal Reserve-FED) και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (IMF). Για τη διεξαγωγή της μελέτης, χρησιμοποιήθηκαν άρθρα και ηλεκτρονικές πηγές και σε μεγάλο βαθμό η επίσημη ιστοσελίδα του Διεθνές Νομισματικού Ταμείου.

Σκοπός της συγκεκριμένης διπλωματικής εργασίας (όπου παράλληλα αποτελεί και τον προβληματισμό) είναι η παρουσίαση και η ανάδειξη της σημαντικότητας και σπουδαιότητας των θεσμών για την ομαλή λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος, καθώς και της επίδρασής τους στην οικονομία, ιδίως την περίοδο της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης του 2007. Παράλληλα, κατά τη διάρκεια της συγγραφής, στόχος δεν ήταν μόνο η ορθή και όσο το δυνατόν πληρέστερη ανάλυση του θέματος. Έγινε προσπάθεια, έτσι ώστε το περιεχόμενο της εργασίας να είναι κατανοητό και σαφές, γι' αυτό η ανάλυση του θέματος έγινε με χρήση πληθώρας διαγραμματικών αναπαραστάσεων, παραδειγμάτων, γραφημάτων και συγκεντρωτικών πινάκων. Ελπίζω το περιεχόμενό του να καλύπτει, όχι μόνο το εξεταζόμενο θέμα, αλλά να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις τόσο των καθηγητών μου, όσο και των αναγνώστών.

Γίνεται ενδελεχής μελέτη για την ελληνική κρίση, τις αιτίες που την προκάλεσαν, την συμβολή των θεσμών αυτών αλλά και τον αντίκτυπό της στην κοινωνία. Ακόμα, εκτενής αναφορά γίνεται για το ΔΝΤ, καθώς αποτελεί παγκόσμιο οργανισμό από το σύνολο των 5 θεσμών αυτών και παρουσιάζεται το σύνολο των χωρών που στράφηκαν προς αυτόν για οικονομική βοήθεια από την ημερομηνία εγγραφής τους έως και σήμερα.

Επίσης, με την εκπόνηση της διπλωματικής διατριβής αυτής θα δοθεί η δυνατότητα να διευρύνω τους γνωστικούς μου ορίζοντες, να ικανοποιήσω τις κατευθυντήριες γραμμές που διέπουν την εκπόνηση πτυχιακών/διπλωματικών εργασιών του τμήματος και του επιβλέποντα καθηγητή και ίσως να αποτελέσει ενδιαφέρον θέμα που θα απασχολήσει και άλλους αναγνώστες.

Τέλος, θα αποτελέσει το πρώτο επίσημο δημόσιο έγγραφο για εμένα και δράττομαι της ευκαιρίας να παρουσιάσω τις ατομικές μου δεξιότητες στην διεκπεραίωση μελέτης και παρουσίασης αυτής. Από την εργασία αυτή απόκτησα εμπειρία στη μεθοδολογία της έρευνας και στη συγγραφή επιστημονικού κειμένου με βάση κανόνες αποδεκτούς από την επιστημονική κοινότητα. Ταυτόχρονα, η εργασία διακρίνεται τόσο από την προσωπική μου συμβολή, αφού ο πίνακας που απεικονίζει στοιχεία για χώρες που στράφηκαν στο δανεισμό από το ΔΝΤ αποτελεί αμιγώς

προσωπική έρευνα, όσο και από το σεβασμό στα πνευματικά δικαιώματα που ανήκουν στο έργο άλλων. Επίσης, προσωπική εργασία αποτελούν οι 10 μεγαλύτερες παρεμβάσεις του ΔΝΤ και της κατάστασης των χωρών αυτών σήμερα, ώστε να αναδειχθεί η επιτυχία ή αποτυχία του θεσμού. Ειδικότερα, η μεταπτυχιακή διπλωματική εργασία διακρίνεται για την πρωτοτυπία της και την αυτούσια συμβολή στην επιστήμη. Έτσι, θεωρώ πως το συγκεκριμένο έργο θα συμβάλλει θετικά σε νέες γνώσεις και θα αποτελέσει μια ακόμα έρευνα στην επιστήμη των χρηματοοικονομικών.

Λέξεις κλειδιά: Θεσμός, ΕΚΤ, ΕSM, ΕFSF, Fed, ΔΝΤ, ελληνική κρίση

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

« Ιδιαίτερες ευχαριστίες θα ήθελα να αποδώσω ξεχωριστά σε όλους όσους με βοήθησαν στην υλοποίηση της παρούσας διπλωματικής.

Καταρχάς θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον επιβλέποντα καθηγητή της διπλωματικής μου εργασίας κ. Νικόλαο Φίλιππα, για τις εύστοχες επισημάνσεις και παρατηρήσεις, για την καθοδήγηση του και την πολύτιμη βοήθεια του σε κάθε φάση της δημιουργίας της. Επίσης, ευχαριστώ πολύ και τα μέλη της επιτροπής για τις ουσιώδεις υποδείξεις τους.

Θα ήταν παράληψης μου να μην αποδώσω ευχαριστίες στους γονείς μου, καθώς θέλω να εκφράσω την ευγνωμοσύνη μου για την διαρκή τους υποστήριξη, που επέτρεψε την επιτυχή διεκπεραίωση των σπουδών μου.

Τέλος, θέλω να ευχαριστήσω τον αδερφό μου για την διαρκή του στήριξη και βοήθεια που μου παρείχε στη διπλωματική μου εργασία και στην έρευνα της βιβλιογραφίας».

Περιεχόμενα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Εισαγωγή	11
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ανάλυση θεσμών	14
2.1. Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα	14
2.1.1 Βασικά καθήκοντα	15
2.1.2 Συμπληρωματικά καθήκοντα.....	15
2.1.3 Η στρατηγική της ΕΚΤ.....	16
2.2 Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας	18
2.2.1 Η σύσταση του EFSF.... και «συμμετοχή» της Ελλάδας.....	19
2.2.2 Ο ρόλος του EFSF	20
2.3 Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας.....	20
2.4 Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ	21
2.4.1 Ο ρόλος της Fed	22
2.4.2 Επίσημη δομή της Fed	22
2.5 Διεθνές Νομισματικό Ταμείο	25
2.5.1 Η ιστορία του ΔΝΤ.....	25
2.5.2 Η ιεραρχία του Ταμείου	27
2.5.3 Ποιός είναι ο ρόλος του;.....	27
2.5.4 Πώς λειτουργεί;	29
2.5.5 Οφέλη από το ΔΝΤ	30
2.5.6 Δανειακά Προγράμματα του ΔΝΤ.....	31
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Κίνητρα θεσμών και χωρών	36
3.1 Το κίνητρο μιας χώρας να συνεργαστεί με τους θεσμούς	36
3.2 Το κίνητρο του θεσμού να βοηθήσει μια χώρα	36
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Μορφές κρίσης και η κρίση του 2008	38
4.1 Μορφές κρίσης	38
4.2 Η κρίση του 2008	38
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Χώρες που δανείστηκαν από το ΔΝΤ	40
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Η κρίση της Ελλάδας και η επέμβαση των θεσμών	70
6.1 Εισαγωγή.....	70
6.2 Οι κυριότερες αιτίες της ελληνικής κρίσης.....	70
6.3 Με μια ματιά.....	75
6.4 Η ελληνική κρίση και οι θεσμοί	76
6.5 Μια ανασκόπηση των χρηματοδοτήσεων.....	84
6.6 Η διάρθρωση του ελληνικού χρέους και η ληκτότητα	86
6.7 Η επίδραση στην κοινωνία	89

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Συμπεράσματα	96
Παράρτημα	106
Βιβλιογραφία	108

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΙΝΑΚΩΝ

- ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Αρχικά μέλη- ιδρυτές του ΔΝΤ
- ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Δανειακά Προγράμματα
- ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Χώρες που στράφηκαν στο ΔΝΤ
- ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Το 3ο μνημόνιο και οι δόσεις
- ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Πρόγραμμα ευρωπαϊκών ρυθμίσεων για την Ελλάδα
- ΠΙΝΑΚΑΣ 6: Η οικονομική βοήθεια της Ελλάδας 2010-2018
- ΠΙΝΑΚΑΣ 7: Αξιολογήσεις των ελληνικών προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής
- ΠΙΝΑΚΑΣ 8: Μεταβολή μέσου διαθέσιμου εισοδήματος ανά φύλο και ηλικία (2003-2014)
- ΠΙΝΑΚΑΣ 9: Οι μεταβολές στην απασχόληση (2008-2016)
- ΠΙΝΑΚΑΣ 10: Οι 10 μεγαλύτερες παρεμβάσεις του ΔΝΤ

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: Σημαντικές δραστηριότητες του ΔΝΤ
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2: Εγκεκριμένες ρυθμίσεις από το Γενικό Λογαριασμό Πόρων (GRA) κατά τη διάρκεια των οικονομικών ετών 2008–19 (ποσά σε δις SDR)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: Ελληνικό ακαθάριστο δημόσιο χρέος και δημοσιονομικό έλλειμμα
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4: Η δομή των συνολικών ελληνικών εσόδων
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5: Δημόσιες δαπάνες
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6: Ελληνικός τρεχούμενος λογαριασμός και εμπορικό ισοζύγιο
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7: Καταθέσεις και χορηγήσεις ελληνικού τραπεζικού συστήματος 12/2007-05/2012
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8: Διαφορά στο επίπεδο των χορηγήσεων και καταθέσεων των ελληνικών τραπεζών κατά τη διάρκεια της κρίσης
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9: Χρέος στην Ευρωπαϊκή Ένωση
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10: Ελληνική οικονομική βοήθεια, εκταμιευθέντα ποσά ανά πρόγραμμα σε δις €
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11: Σύνοψη ανά χρηματοδοτικό προϊόν
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 12: Χρέος κεντρικής διοίκησης κυβέρνησης ανά είδος πιστωτή
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 13: Χροδιάγραμμα λήξης χρέους κεντρικής διοίκησης στις 30/9/2020
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 14: ΑΕΠ Ελλάδας και επίπεδα ανεργίας στην Ευρώπη. Μέσος όρος 1ο τριμήνου 2015
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 15: Συνολικό ποσοστό γονιμότητας (αριθμός γεννήσεων ανά γυναίκα)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 16: Εξέλιξη μέσου μηνιαίου μισθού ανά ηλικιακή ομάδα: Άνδρες (2009-2017)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 17: Εξέλιξη μέσου μηνιαίου μισθού ανά ηλικιακή ομάδα: Γυναίκες (2009-2017)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 18: Δαπάνες ανάπτυξης ανά περιοχή, 2016–2019 (ποσά σε US \$)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 19: Δαπάνες ανάπτυξης ανά ομάδα εισοδήματος, 2016–2019 (ποσά σε US \$)
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 20: Κατανομή Ομολόγων Ανά Χώρα 2020
- ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 21: Κατανομή Ομολόγων Ανά Τύπο Επενδυτή 2020

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΝΤΟΜΕΥΣΕΩΝ- ΑΚΡΩΝΥΜΙΩΝ

CCRT: αντιμετώπιση καταστροφών και την ανακούφιση χωρών που πλήττονται από αυτές	SBA: Εφεδρική συμφωνία
DMO: Γραφείο διαχείρισης χρεών	SCF: Εφεδρική Πιστωτική Διευκόλυνση
ECF: Παρατεταμένη Πιστωτική Διευκόλυνση	SPV: Όργανο ειδικού σκοπού
EFF: Παρατεταμένη κεφαλαιακή διευκόλυνση	SRF: Συμπληρωματική Διευκόλυνση Αποθεμάτων
EIOPA: Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων	STFF: Βραχυπρόθεσμη χρηματοδοτική διευκόλυνση
ESAF: Βελτιωμένη διευκόλυνση διαρθρωτικής προσαρμογής	ΑΕΠ: Ακαθάριστο εγχώριο προϊόν
ESF: Δυνατότητα εξωγενούς σοκ	ΔΝΟΕ: Διεθνή Νομισματική και Οικονομική Επιτροπή
ESMA: Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών	ΔΝΤ/ΙΜΦ: Διεθνές Νομισματικό Ταμείο
FCL: Ευέλικτη γραμμή πίστωσης	ΔΣ: Διοικητικό συμβούλιο
Fed: Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ	EBA: Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών
FOMC: Ομοσπονδιακή Επιτροπή Ανοιχτής Αγοράς	ΕΕ: Ευρωπαϊκή Ένωση
GLF: Ελληνική δανειακή διευκόλυνση	EKT/ECB: Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα
GRA: Γενικό Λογαριασμό Πόρων	ΕΛΣΤΑΤ: Ελληνική Στατιστική Αρχή
IFI: Διεθνές Χρηματοπιστωτικό Ινστιτούτο	ΕΜΣ/ΕSM: Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας
LFS: Έρευνα εργατικού δυναμικού	ΕΣΚΤ: Ευρωπαϊκό Σύστημα Κεντρικών Τραπεζών
OMT: Άμεσες νομισματικές συναλλαγές	ΕΣΣΚ: Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου
PLL: Γραμμή προφύλαξης και ρευστότητας	ΕΣΧΕ: Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας
PRGF: Πρόγραμμα Ανάπτυξης και Μείωσης της Φτώχειας	ΕΤΔ/SDR: Ειδικών Τραβηκτικών Δικαιωμάτων
PRSP: Έγγραφο στρατηγικής για τη μείωση της φτώχειας	ΕΤΕ: Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων
PSI: συμβολή των ιδιωτών ομολογιούχων	ΕΤΧΣ/ΕFSF: Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

QE: Ποσοτική χαλάρωση	ΕΦΚΑ: Εθνικός Φορέας Κοινωνικής Ασφάλισης
RCF: Ταχεία Πιστωτική Διευκόλυνση	ΙΚΑ: Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων
RFI: Μέσο Ταχείας Χρηματοδότησης	ΜΣ: Μνημόνιο συμφωνίας
SAF: Διευκόλυνση διαρθρωτικής προσαρμογής	ΟΔΔΗΧ: Οργανισμός Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους
SAFC: Δεσμευτικά προγράμματα διαρθρωτικής προσαρμογής	ΟΝΕ: Οικονομικής Νομισματικής Ένωσης
SAP: Προγράμματα διαρθρωτικής προσαρμογής	ΟΟΣΑ: Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Εισαγωγή

Στις μέρες μας, ο κλάδος παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών έχει αλλάξει αρκετά σε σχέση με το παρελθόν. Αρχικά, ο τραπεζικός κλάδος λειτουργούσε ως κλάδος παροχής όλων των υπηρεσιών, εκτελώντας όλες τις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες (εμπορική τράπεζα, επενδυτική τράπεζα, χρηματιστηριακές υπηρεσίες, ασφαλιστικές υπηρεσίες κ.λ.π.). Με το πλήρωμα του χρόνου άρχισαν να δημιουργούνται νέοι κλάδοι παροχής χρηματοοικονομικών υπηρεσιών όπως είναι για παράδειγμα ο κλάδος των αμοιβαίων κεφαλαίων, με αποτέλεσμα να διαχωριστούν οι λειτουργίες των χρηματοοικονομικών υπηρεσιών. Σε αυτό συνέβαλλαν και ορισμένοι κανονισμοί που θεσπίστηκαν με στόχο την προώθηση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και την προστασία των χρηστών χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Οι κανονισμοί της ΕΕ ορίζουν τους κανόνες και τα πρότυπα που πρέπει να τηρούν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Η εποπτεία είναι μια διαδικασία επίβλεψης που έχει σκοπό να εξασφαλίσει ότι τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα εφαρμόζουν ορθά τους εν λόγω κανόνες και πρότυπα.

Επιπροσθέτως, η ραγδαία εξέλιξη της τεχνολογίας έχει καθοριστικό ρόλο στον συγκεκριμένο κλάδο, αφού πλέον διακινούνται τεράστιοι όγκοι πληροφοριών και συναλλαγών ανά τον κόσμο και μπορούν εύκολα να καταγραφούν, καθώς επίσης δίνεται η δυνατότητα στους επενδυτές να συμμετάσχουν στην παγκόσμια αγορά. Τέλος, η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2007, έπληξε τον κλάδο δημιουργώντας πληθώρα προβλημάτων στα τραπεζικά ιδρύματα και όχι μόνο (κόκκινα δάνεια, ανακεφαλαιοποιήσεις, μείωση των τιμών των μετοχών, υψηλότερος κίνδυνος, υψηλά επιτόκια δανεισμού κ.α.). Μεταξύ των άλλων, η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση ανέδειξε την ανάγκη βελτίωσης και ενίσχυσης της κανονιστικής και εποπτικής αρχιτεκτονικής. Ως εκ τούτου, η ΕΕ προέβη σε μια σειρά μεταρρυθμίσεων για την αναμόρφωση του τρόπου ρύθμισης και εποπτείας του χρηματοπιστωτικού τομέα της. Έτσι, το 2010 συστάθηκε το Ευρωπαϊκό Σύστημα Χρηματοπιστωτικής Εποπτείας (ΕΣΧΕ) και είναι ένα πολυεπίπεδο σύστημα αρχών μικροπροληπτικής και μακροπροληπτικής εποπτείας που έχει ως στόχο τη διασφάλιση μιας συνεκτικής και συνεπούς χρηματοπιστωτικής εποπτείας στην ΕΕ. Περιλαμβάνει το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο Συστημικού Κινδύνου (ΕΣΣΚ), τις τρεις ευρωπαϊκές εποπτικές αρχές, δηλαδή την Ευρωπαϊκή Αρχή Τραπεζών (ΕΒΑ), την Ευρωπαϊκή Αρχή Κινητών Αξιών και Αγορών (ΕΣΜΑ) και την Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλίσεων και Επαγγελματικών Συντάξεων (ΕΙΟΡΑ) και τη Μικτή Επιτροπή των ΕΕΑ και τις εθνικές εποπτικές αρχές. Το ΕΣΧΕ εξελίσσεται διαρκώς ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι αλλαγές στο πλαίσιο εντός του οποίου λειτουργεί, και ιδίως η θέσπιση της Τραπεζικής Ένωσης, ο στόχος της ανάπτυξης μιας Ένωσης Κεφαλαιαγορών.

Παρατηρείται λοιπόν, ότι ο χρηματοπιστωτικός τομέας υπόκειται σε αυστηρό κανονιστικό και εποπτικό πλαίσιο. Στη συνέχεια ακολουθεί μια ανάλυση των θεσμών και πώς αυτοί επιδρούν στην οικονομία. Είναι χρήσιμο να ορίσουμε με σαφήνεια τι εννοούμε με τον όρο θεσμός. Και αυτό γιατί χρησιμοποιείται συχνά για να περιγράψει πολλά και ανόμοια πράγματα. Οι θεσμοί μπορεί να είναι τυπικοί ή

άτυποι. Οι πρώτοι επινοούνται και θεσπίζονται για να καθορίσουν τον τρόπο λειτουργίας μιας κοινωνίας. Οι άτυποι θεσμοί είναι συμβάσεις και κώδικες συμπεριφοράς που η επανάληψη και η μακρά ιστορία τους, τούς καθιερώνει εθιμικά ή ακόμα και τους ενισχύει με κανονιστική νομοθέτηση. Ένας τέτοιος θεσμός είναι π.χ. η οικογένεια. Τυπικοί και άτυποι θεσμοί συμμετέχουν εξίσου ουσιαστικά στη διαμόρφωση του περιβάλλοντος μέσα στο οποίο λειτουργεί η πολιτική, η κοινωνία και η οικονομία. Η παρούσα διπλωματική εργασία θα εστιάσει στους τυπικούς θεσμούς. Οι τυπικοί θεσμοί παράγουν το πλέγμα κανόνων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, που καθορίζει τη λειτουργία της οικονομίας, με άλλα λόγια «τους κανόνες του παιχνιδιού». Σ' αυτούς περιλαμβάνονται, ενδεικτικά:

- Το Σύνταγμα που θεσπίζει συγκεκριμένους κανόνες για τη λειτουργία της οικονομίας.
- Τα πολιτικά κόμματα, η Κυβέρνηση και το Κοινοβούλιο, που θεσπίζει νόμους και κανονισμούς, με άμεσα ή έμμεσα αποτελέσματα για την οικονομία.
- Η δημόσια διοίκηση που καλείται να τους εφαρμόσει.
- Η Δικαιοσύνη που κρίνει τη νομιμότητά τους και με τις αποφάσεις της περιορίζει, ή διευρύνει την ισχύ τους.
- Οι ανεξάρτητες αρχές που αναλαμβάνουν την προστασία των ατομικών δικαιωμάτων, την εποπτεία της δημόσιας διοίκησης και τη ρύθμιση της αγοράς μέσω κανονιστικών, ελεγκτικών-κυρωτικών και γνωμοδοτικών αρμοδιοτήτων.
- Η Τράπεζα της Ελλάδος, που περιφρουρεί τη νομισματική σταθερότητα και εποπτεύει τη λειτουργία του τραπεζικού συστήματος της χώρας μας.
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση που συμβάλλει και αυτή στη διαμόρφωση του θεσμικού περιβάλλοντος και τις εξελίξεις στο εσωτερικό κάθε χώρας- μέλος.
- Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (European Central Bank -ECB) που ευθύνεται για τη διαχείριση του ευρώ, τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών και την άσκηση της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής της ΕΕ.
- Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (European Stability Mechanism - ESM) είναι ένα σημαντικό «συστατικό» της συνολικής στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη διασφάλιση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας στη ζώνη του ευρώ. Ο ESM παρέχει οικονομική βοήθεια προς τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ τα οποία αντιμετωπίζουν ή απειλούνται από δυσκολίες χρηματοδότησης.
- Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (European Financial Stability Facility - EFSF) είναι ένα όργανο ειδικού σκοπού (special purpose vehicle – SPV) με στόχο τη διατήρηση της οικονομικής σταθερότητας στην Ευρώπη με την παροχή οικονομικής βοήθειας προς τα κράτη της ευρωζώνης που βρίσκονται αντιμέτωπα με οικονομικές δυσκολίες. Ένα όχημα ειδικού σκοπού, που ονομάζεται επίσης οντότητα ειδικού σκοπού (Special Purpose Entity-SPE), είναι θυγατρική που δημιουργήθηκε από μια μητρική εταιρεία για την απομόνωση του χρηματοοικονομικού κινδύνου και ιδρύεται για την

εκτέλεση ενός συγκεκριμένου σκοπού. Η νομική της κατάσταση ως ξεχωριστή εταιρεία καθιστά τις υποχρεώσεις της ασφαλείς ακόμη και αν η μητρική εταιρεία χρεοκοπήσει.

- Η Federal Reserve (Fed) είναι η κεντρική τράπεζα των Ηνωμένων Πολιτειών και ιδρύθηκε για να παρέχει στη χώρα ένα ασφαλές, ευέλικτο και σταθερό νομισματικό και χρηματοοικονομικό σύστημα.
- Η Κεντρική Τράπεζα της Κίνας (Bank of China) που ευθύνεται για τη διαχείριση του Γιουάν, τη διατήρηση της σταθερότητας των τιμών και την άσκηση της οικονομικής και νομισματικής πολιτικής της Κίνας.
- Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (International Monetary Fund – IMF) είναι ένας διεθνής οργανισμός ο οποίος επιβλέπει το παγκόσμιο χρηματοπιστωτικό σύστημα παρακολουθώντας τις συναλλαγματικές ισοτιμίες και τα ισοζύγια πληρωμών και προσφέρει οικονομική και τεχνική βοήθεια όταν του ζητηθεί.
- Η Παγκόσμια Τράπεζα (World Bank) είναι διεθνές χρηματοπιστωτικό ίδρυμα το οποίο παρέχει οικονομική και τεχνική βοήθεια σε αναπτυσσόμενες χώρες για αναπτυξιακά έργα (π.χ. δρόμοι, γέφυρες, σχολεία) με δεδηλωμένο στόχο τη μείωση της φτώχειας.

Σύμφωνα με τα παραπάνω, οι θεσμοί που θα αναλυθούν διεξοδικά θα είναι τρεις ευρωπαϊκοί, ένας αμερικανικός και ένας παγκόσμιος. Πιο συγκεκριμένα είναι οι εξής:

1. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ECB),
2. Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ESM),
3. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF),
4. Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Federal Reserve-FED) και
5. Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (IMF).

Ύστερα από την ανάλυση των παραπάνω θεσμών μελετήθηκαν ακόμη δύο προβληματισμοί που γεννήθηκαν με την διερεύνηση και αυτοί είναι οι χώρες που έχουν δανειστεί από το ΔΝΤ και η επίδραση των θεσμών αυτών στην ελληνική κρίση.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: Ανάλυση θεσμών

2.1. Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) είναι η κεντρική τράπεζα του ευρώ και διαχειρίζεται τη νομισματική πολιτική εντός της Ευρωζώνης, η οποία αποτελείται από 19 κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης και είναι ένας από τους μεγαλύτερους νομισματικούς τομείς στον κόσμο. Ιδρύθηκε από τη Συνθήκη του Άμστερνταμ το 1998 με έδρα στη Φρανκφούρτη της Γερμανίας. Η ΕΚΤ είναι μία από τις σημαντικότερες κεντρικές τράπεζες στον κόσμο και χρησιμεύει ως ένα από τα επτά θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που κατοχυρώνεται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση (ΣΕΕ). Το μετοχικό κεφάλαιο της τράπεζας ανήκει και στις 27 κεντρικές τράπεζες κάθε κράτους μέλους της ΕΕ.

Ο πρωταρχικός στόχος της ΕΚΤ, σύμφωνα με το άρθρο 2 του καταστατικού της ΕΚΤ, είναι η διατήρηση της σταθερότητας των τιμών εντός της Ευρωζώνης. Τα βασικά καθήκοντά του, που ορίζονται στο άρθρο 3 του καταστατικού, είναι να καθορίσουν και να εφαρμόσουν τη νομισματική πολιτική για την ευρωζώνη, τη διεξαγωγή πράξεων συναλλάγματος, τη φροντίδα των συναλλαγματικών αποθεμάτων του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και τη λειτουργία της υποδομής χρηματοπιστωτικών αγορών στο πλαίσιο του συστήματος πληρωμών TARGET2 και της τεχνικής πλατφόρμας για τον διακανονισμό τίτλων στην Ευρώπη (TARGET2 Securities). Η ΕΚΤ έχει, σύμφωνα με το άρθρο 16 του καταστατικού της, το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει την έκδοση τραπεζογραμματίων (σε ευρώ). Τα κράτη μέλη μπορούν να εκδίδουν κέρματα ευρώ, αλλά το ποσό πρέπει να εγκριθεί εκ των προτέρων από την ΕΚΤ.

Επιπλέον, η ΕΚΤ διέπεται άμεσα από το ευρωπαϊκό δίκαιο, αλλά η ίδρυσή της μοιάζει με εκείνη μιας εταιρείας με την έννοια ότι η ΕΚΤ έχει μετόχους και μετοχικό κεφάλαιο. Το κεφάλαιο της είναι 11 δισεκατομμύρια ευρώ που κατέχονται από τις εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών ως μέτοχοι. Το αρχικό ποσό κατανομής κεφαλαίου καθορίστηκε το 1998 με βάση τον πληθυσμό και το ΑΕΠ των κρατών, αλλά το ποσό αυτό έχει προσαρμοστεί. Οι μετοχές στην ΕΚΤ δεν είναι μεταβιβάσιμες και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως ενέχυρο.

Ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας είναι η σταθεροποίηση των τραπεζικών συστημάτων και συνίσταται στην παροχή ενός τελευταίου δανειστή. Αυτό παρέχει εγγύηση στους κατόχους καταθέσεων ότι τα μετρητά θα είναι πάντα διαθέσιμα, και τους καθησυχάζει τις περισσότερες φορές, μειώνοντας με αυτό τον τρόπο τον ηθικό κίνδυνο. Οι κρίσεις ρευστότητας αυξάνουν το επιτόκιο δανεισμού που εκδίδεται από τις κεντρικές τράπεζες και επομένως γρήγορα μπορεί να εκφυλιστεί σε πρόβλημα φερεγγυότητας. Τα προβλήματα φερεγγυότητας συχνά οδηγούν σε κρίσεις ρευστότητας που εντείνουν το πρόβλημα φερεγγυότητας, δημιουργείται λοιπόν ένας φαύλος κύκλος. Γνωρίζοντας τα προβλήματα στο τραπεζικό σύστημα που υπήρχαν και της μεταδοτικότητάς τους (χρηματοοικονομική μόλυνση-contagion), η λύση είναι μια νομισματική ένωση. Η μόλυνση μεταξύ των

αγορών ομολόγων μπορεί να σταματήσει μόνο εάν υπάρχει κεντρική τράπεζα πρόθυμη να είναι ο τελευταίος δανειστής, δηλαδή πρόθυμη να εγγυηθεί ότι τα μετρητά θα είναι πάντα διαθέσιμα για να πληρώνονται οι κάτοχοι των ομολόγων. Το μόνο θεσμικό όργανο στην ευρωζώνη που μπορεί να εκτελέσει αυτόν τον ρόλο είναι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Μέχρι πρόσφατα, η ΕΚΤ το έκανε είτε απευθείας αγοράζοντας κρατικά ομόλογα ή έμμεσα με την αποδοχή κρατικών ομολόγων ως ασφάλεια στην παροχή ρευστότητάς του τραπεζικού συστήματος. Εν συνεχεία, παραθέτονται λεπτομερειακά τα καθήκοντα της ΕΚΤ, που χωρίζονται σε βασικά και συμπληρωματικά.

2.1.1 Βασικά καθήκοντα

- Η χάραξη και η εφαρμογή της νομισματικής πολιτικής για τη ζώνη του ευρώ (καθορίζει τα επιτόκια ελέγχοντας έτσι την προσφορά χρήματος και τον πληθωρισμό)
- Η διενέργεια πράξεων συναλλάγματος
- Η κατοχή και η διαχείριση των επίσημων συναλλαγματικών διαθεσίμων των χωρών της ζώνης του ευρώ (διαχείριση χαρτοφυλακίων), δηλαδή διαχειρίζεται τα συναλλαγματικά αποθέματα της ευρωζώνης και την αγορά ή πώληση νομισμάτων, ώστε να διατηρείται η ισορροπία των συναλλαγματικών ισοτιμιών
- Η προώθηση της ομαλής λειτουργίας των συστημάτων πληρωμών
- Η διασφάλιση της κατάλληλης εποπτείας των χρηματοπιστωτικών αγορών και των ιδρυμάτων από τις εθνικές αρχές
- Η μέριμνα για την ασφάλεια και την ευρωστία του ευρωπαϊκού τραπεζικού συστήματος
- Η εξουσιοδότηση σε χώρες της ευρωζώνης να εκδίδουν χαρτονομίσματα ευρώ
- Η παρακολούθηση των τάσεων των τιμών και η αξιολόγηση των κινδύνων που προκύπτουν για τη σταθερότητα των τιμών.

2.1.2 Συμπληρωματικά καθήκοντα

- Τραπεζογραμμάτια: η ΕΚΤ διατηρεί το αποκλειστικό δικαίωμα να εγκρίνει την έκδοση τραπεζογραμματίων εντός της ζώνης του ευρώ.
- Στατιστικά στοιχεία: σε συνεργασία με τις εθνικές κεντρικές τράπεζες, η ΕΚΤ συλλέγει τις στατιστικές πληροφορίες που είναι αναγκαίες για την εκπλήρωση των καθηκόντων του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών (ΕΣΚΤ), είτε από τις εθνικές αρχές είτε απευθείας από οικονομικούς φορείς.
- Χρηματοπιστωτική σταθερότητα και εποπτεία: το Ευρωσύστημα συμβάλλει στην ομαλή άσκηση πολιτικών που προωθούν οι αρμόδιες αρχές αναφορικά με την προληπτική εποπτεία των πιστωτικών ιδρυμάτων και τη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος.
- Συνεργασία σε διεθνές και ευρωπαϊκό επίπεδο: η ΕΚΤ διατηρεί σχέσεις συνεργασίας με αντίστοιχα όργανα, οργανισμούς και φορείς εντός της ΕΕ, αλλά και διεθνώς, σχετικά με τα καθήκοντα που έχουν ανατεθεί στο Ευρωσύστημα.

2.1.3 Η στρατηγική της ΕΚΤ

Η ΕΚΤ έχει καταλήξει σε μια νομισματική πολιτική βασισμένη σε δύο πυλώνες:

Ο πρώτος πυλώνας της νομισματικής στρατηγικής: οικονομική ανάλυση

Στο επίκεντρο της οικονομικής ανάλυσης βρίσκεται η αξιολόγηση των τρεχουσών οικονομικών και χρηματοοικονομικών εξελίξεων, καθώς και των κινδύνων – βραχυπρόθεσμων ή μεσοπρόθεσμων – σχετικά με τη σταθερότητα των τιμών. Οι οικονομικές και χρηματοοικονομικές μεταβλητές που αποτελούν αντικείμενο της ανάλυσης αυτής περιλαμβάνουν μεταξύ άλλων:

- την εξέλιξη της συνολικής παραγωγής, τη συνολική ζήτηση και τις συνιστώσες της
- τη δημοσιονομική πολιτική
- τις συνθήκες στις αγορές κεφαλαίων και εργασίας
- ένα ευρύ φάσμα δεικτών τιμών και κόστους
- την εξέλιξη της συναλλαγματικής ισοτιμίας, της παγκόσμιας οικονομίας και του ισοζυγίου πληρωμών
- τις χρηματοπιστωτικές αγορές
- το ισοζύγιο πληρωμών για τη ζώνη του ευρώ
- τις τιμές των περιουσιακών στοιχείων

Ο δεύτερος πυλώνας της νομισματικής στρατηγικής: νομισματική ανάλυση

Βασίζεται στη σχέση ανάμεσα στην αύξηση της ποσότητας χρήματος και τον πληθωρισμό σε μεσοπρόθεσμο έως μακροπρόθεσμο ορίζοντα και αξιοποιεί το γεγονός ότι οι νομισματικές τάσεις προηγούνται των πληθωριστικών. Η ΕΚΤ καθορίζει επιτόκια με βάση τα οποία οι εμπορικές τράπεζες μπορούν να λαμβάνουν χρηματικά ποσά από την κεντρική τράπεζα. Το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ επηρεάζει με έμμεσο τρόπο τα επιτόκια στο σύνολο της οικονομίας της ζώνης του ευρώ, και ειδικότερα τα επιτόκια των δανείων που χορηγούν οι εμπορικές τράπεζες και των αποταμιευτικών καταθέσεων. Για την άσκηση της νομισματικής της πολιτικής η ΕΚΤ χρησιμοποιεί ποικίλα μέσα, όπως τα εξής:

1) Πράξεις ανοικτής αγοράς που με τη σειρά τους διακρίνονται σε:

A) Πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης, που αποτελούν τακτικές συναλλαγές για την παροχή ρευστότητας με συχνότητα μια φορά την εβδομάδα και διάρκεια δύο εβδομάδων. Εξασφαλίζουν το μεγαλύτερο μέρος της ρευστότητας του τραπεζικού συστήματος. Το ελάχιστο επιτόκιο προσφοράς για τις πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης αποτελεί ένα από τα βασικά επιτόκια για την ΕΚΤ και κυμαίνεται μεταξύ των ορίων των επιτοκίων διευκόλυνσης αποδοχής καταθέσεων και της

διευκόλυνσης οριακής χρηματοδότησης. Το ύψος αυτών των τριών βασικών επιτοκίων προσδιορίζει τον προσανατολισμό της νομισματικής πολιτικής στη ζώνη του ευρώ.

Β) Πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης με συχνότητα μία φορά το μήνα και διάρκεια τριών μηνών.

Γ) Πράξεις εξομάλυνσης των βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας που στοχεύουν στην αντιμετώπιση αιφνίδιων διακυμάνσεων της ρευστότητας στην αγορά, ώστε να εξομαλύνουν τις επιπτώσεις στα επιτόκια.

Δ) Διαρθρωτικές πράξεις που στοχεύουν κυρίως στην προσαρμογή της διαρθρωτικής θέσης του Ευρωσυστήματος έναντι του χρηματοπιστωτικού τομέα.

2) Πάγιες διευκολύνσεις

Οι πάγιες διευκολύνσεις παρέχουν ή απορροφούν ρευστότητα με διάρκεια μίας ημέρας και ο δείκτης EONIA, που αποτελεί το μέσο δείκτη των επιτοκίων του ευρώ για τοποθετήσεις μίας ημέρας, μετράει το πραγματικό επιτόκιο που ισχύει στη διατραπεζική αγορά του ευρώ για τοποθετήσεις διάρκειας μίας ημέρας. Το Ευρωσύστημα παρέχει στα πιστωτικά ιδρύματα δύο πάγιες διευκολύνσεις, τη διευκόλυνση οριακής χρηματοδότησης, που καθιστά δυνατή την εξασφάλιση της ρευστότητας με διάρκεια μίας ημέρας από την κεντρική τράπεζα, με την προσκόμιση επαρκών επιλέξιμων στοιχείων ενεργητικού και τη διευκόλυνση αποδοχής καταθέσεων, για την πραγματοποίηση καταθέσεων διάρκειας μίας ημέρας στην κεντρική τράπεζα (αποτελεί το κατώτατο όριο για το επιτόκιο της αγοράς για τοποθετήσεις διάρκειας μίας ημέρας). Και τα δύο επιτόκια έχουν ως στόχο να διασφαλίζουν την ομαλή λειτουργία της χρηματαγοράς σε περιπτώσεις αυξημένης ζήτησης και προσφοράς χρήματος.

3) Τήρηση ελάχιστου ορίου αποθεματικών

Σύμφωνα με το άρθρο 19 παράγραφος 1 του καταστατικού της, η ΕΚΤ έχει το δικαίωμα να απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα που είναι εγκατεστημένα σε κράτη μέλη να τηρούν ελάχιστα αποθεματικά σε λογαριασμούς της ΕΚΤ και των εθνικών κεντρικών τραπεζών. Απώτερος σκοπός των ελάχιστων αποθεματικών είναι η σταθεροποίηση των βραχυπρόθεσμων επιτοκίων στην αγορά και η δημιουργία διαρθρωτικού ελλείμματος ρευστότητας στο τραπεζικό σύστημα έναντι του Ευρωσυστήματος, ώστε να διευκολύνεται ο έλεγχος των επιτοκίων της χρηματαγοράς μέσω τακτικών συναλλαγών για την παροχή ρευστότητας. Οι μέθοδοι υπολογισμού και ο προσδιορισμός του απαιτούμενου ποσού ορίζονται από το διοικητικό συμβούλιο (ΔΣ).

4) Μη συμβατικά μέτρα νομισματικής πολιτικής και απάντηση στην κρίση

Από τον Ιούλιο του 2013, το ΔΣ της ΕΚΤ προσφέρει ενδείξεις σχετικά με τη μελλοντική κατεύθυνση της πολιτικής επιτοκίων της ΕΚΤ σε σχέση με τις προοπτικές για τη

σταθερότητα των τιμών. Η παροχή ενδείξεων σχετικά με τη μελλοντική κατεύθυνση πολιτικής επιτοκίων αποτελεί σημαντική αλλαγή σχετικά με την ενημέρωση που παρέχει η ΕΚΤ για την νομισματική πολιτική. Πλέον παρέχεται ενημέρωση όχι μόνο σχετικά με τον τρόπο που αξιολογεί το ΔΣ της ΕΚΤ τις υφιστάμενες οικονομικές συνθήκες και τους κινδύνους για τη σταθερότητα των τιμών σε μεσοπρόθεσμο ορίζοντα, αλλά και σχετικά με τις συνέπειες που έχει η αξιολόγηση αυτή στο μελλοντικό προσανατολισμό της νομισματικής πολιτικής.

Ωστόσο, υπάρχουν ισχυρισμοί ότι το μοναδικό επιτόκιο που επιβάλλει η ΕΚΤ σε όλα τα κράτη μέλη είναι πολύ χαμηλό για τις αναπτυσσόμενες χώρες και πολύ υψηλό για τις χώρες που βρίσκονται σε ύφεση. Ως αποτέλεσμα, το ενιαίο ονομαστικό επιτόκιο οδήγησε σε χαμηλό πραγματικό επιτόκιο στις αναπτυσσόμενες χώρες, επιδεινώνοντας έτσι το χάσμα. Το αντίθετο συνέβη στις χώρες με χαμηλή ανάπτυξη ή με ύφεση. Έτσι, το γεγονός ότι υπάρχει μόνο ένα επιτόκιο επιδεινώνει αυτές τις διαφορές, δηλαδή οδηγεί σε ισχυρότερη άνθηση στις αναπτυσσόμενες χώρες και μια ισχυρότερη ύφεση στις χώρες ύφεσης.

Η έλλειψη εγγύησης που παρέχεται από τις κυβερνήσεις της Ευρωζώνης με τη σειρά της θα μπορούσε να προκαλέσει αυτοεκπληρούμενες κρίσεις ρευστότητας (ξαφνική διακοπή) που θα δημιουργήσουν προβλήματα φερεγγυότητας. Αυτό ακριβώς συνέβη σε χώρες όπως Ιρλανδία, Ισπανία και Πορτογαλία. Όταν οι επενδυτές έχασαν την εμπιστοσύνη τους σε αυτές τις χώρες προσπαθούσαν να πουλήσουν μαζικά τα κρατικά ομόλογα αυτών των χωρών, ωθώντας τα επιτόκια σε μη βιώσιμα υψηλά επίπεδα. Επιπλέον, τα χρήματα που αποκτήθηκαν από αυτές τις πωλήσεις επενδύθηκαν σε «ασφαλείς χώρες» όπως η Γερμανία. Σαν αποτέλεσμα, υπήρξε μια μαζική εκροή ρευστότητας από τις προβληματικές χώρες, και ήταν αδύνατο για τις κυβερνήσεις αυτών των χωρών να χρηματοδοτήσουν την ανατροπή του χρέους τους με λογικό επιτόκιο. Αυτή η κρίση ρευστότητας με τη σειρά της πυροδότησε ένα άλλο σημαντικό φαινόμενο. Ανάγκασε τις χώρες να απενεργοποιήσουν τους αυτόματους σταθεροποιητές στον προϋπολογισμό. Οι κυβερνήσεις των προβληματικών χωρών έπρεπε να αγωνιστούν για μετρητά και ήταν αναγκασμένοι να στραφούν σε προγράμματα στιγμιαίας λιτότητας, μειώνοντας τις δαπάνες και αυξάνοντας τους φόρους. Μια βαθιά ύφεση ήταν το αποτέλεσμα. Έτσι, η ΕΚΤ ανακοίνωσε το Πρόγραμμα άμεσων νομισματικών συναλλαγών (Outright Monetary Transactions-OMT), το οποίο υπόσχεται να αγοράσει απεριόριστα ποσά κρατικών ομολόγων κατά τη διάρκεια κρίσεων. Η ΕΚΤ έλαβε τη σωστή απόφαση να γίνει δανειστής της τελευταίας λύσης, όχι μόνο για τις τράπεζες αλλά και για να αποκαταστήσει έτσι μια σταθεροποιητική δύναμη που απαιτείται για την προστασία του συστήματος από τη δυναμική της ύφεσης.

2.2 Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας

Η απόφαση της ΕΚΤ να εγκαταλείψει το ρόλο του δανειστή έσχατης λύσης στην αγορά κρατικών ομολόγων ανάγκασε τα μέλη της ευρωζώνης να δημιουργήσουν

υποκατάστατα θεσμικά όργανα – το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) και τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας (ESM). Το EFSF και το ESM έχουν σχεδιαστεί για την επίλυση των δίδυμων προβλημάτων της ρευστότητας και της φερεγγυότητας.

Στις αρχές του 2010, η ελληνική κρίση προκάλεσε ένα κύμα ανησυχίας που ώθησε πολλές οικονομίες της ευρωζώνης στο χείλος της χρεοκοπίας. Το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF) ήταν η λύση στο πρόβλημα αυτό και δημιουργήθηκε τον Μάιο του 2010 για να σταματήσει την πιθανή μετάδοση της κρίσης και να πείσει τις αγορές ότι οι ηγέτες της ζώνης του ευρώ θα σταθούν πίσω από το κοινό νόμισμα. Βρίσκεται στο Λουξεμβούργο και λειτούργησε πλήρως τον Αύγουστο του 2010. Ο EFSF χρεώθηκε αρχικά την διαχείριση 440 δισεκατομμυρίων ευρώ με εγγυήσεις των κρατών-μελών.

Επιπροσθέτως, ο EFSF αποτελεί ένα διακυβερνητικό όχημα ειδικού σκοπού (SPV), σύμφωνα με το οποίο τα κράτη-μέλη θα εγγυώνται την έκδοση ομολόγων, ώστε το διακυβερνητικό αυτό SPV να συγκεντρώσει χρήματα στο ταμείο του, ως πιθανή διέξοδο από την κρίση που προέκυψε.

Τέλος, ο θεσμός αυτός υποστηρίζεται από δύο ιδρύματα που διαβεβαιώνουν ότι κάθε κράτος-μέλος ελέγχεται:

- το γερμανικό γραφείο διαχείρισης χρεών (Debt Management Office-DMO), το οποίο παρέχει υποστήριξη για την έκδοση χρεογράφων, το ταμείο και τη διαχείριση κινδύνων.
- την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ETE), μια τράπεζα που ανήκει στα κράτη μέλη που παρέχει υποστήριξη back office, συμπεριλαμβανομένης της λογιστικής, της τεκμηρίωσης και της υποδομής.

2.2.1 Η σύσταση του EFSF... και «συμμετοχή» της Ελλάδας

Η διαχείριση των κρίσεων κρατικού χρέους δεν ήταν μέρος του πεδίου της Οικονομικής Νομισματικής Ένωσης (ONE). Η σοβαρή κρίση που ξέσπασε στην Ελλάδα, η οποία ξεκίνησε με τις δημοσιονομικές αναθεωρήσεις του Οκτωβρίου 2008 και μέχρι την άνοιξη του 2010, είχε τη δυνατότητα να εξαπλωθεί γρήγορα στην υπόλοιπη Ευρώπη και να προκαλέσει το θάνατο του ευρώ. Ωστόσο, η απουσία οποιουδήποτε θεσμού για τη διαχείριση της κρίσης, άφησε τα κράτη μέλη να βρεθούν αντιμέτωπα με μια σύγχυση, συμβάλλοντας περαιτέρω στην αστάθεια των χρηματοοικονομικών αγορών. Μια πιθανή ελληνική χρεοκοπία απειλούσε ολόκληρη την ευρωζώνη λόγω της φύσης των ευρωπαϊκών τραπεζών. Έτσι, ήταν προς συμφέρον όλων, να βρεθεί άμεσα μια λύση στην κρίση του δημόσιου χρέους.

Η πρώτη ένδειξη ότι η ευρωζώνη θα μπορούσε να παρέμβει για να σώσει ένα από τα μέλη της (την Ελλάδα) ήταν η δήλωση στις 11 Φεβρουαρίου 2010 από τους ηγέτες της ευρωζώνης, δείχνοντας ότι ήταν δυνατή κάποια παρέμβαση για «διασφάλιση της χρηματοοικονομικής σταθερότητας στο σύνολο της ζώνης του

ευρώ» (Ευρωπαϊκό Συμβούλιο 2010). Στις 25 Μαρτίου 2010, ως απάντηση στην ελληνική κρίση, η Γαλλία και η Γερμανία χρηματοδοτούν 27,92% και 20,97% αντίστοιχα, με σκοπό να συνταχθεί ο θεσμός, σύμφωνα με τον οποίο τα κράτη μέλη της ζώνης του ευρώ (EAMS) θα συμβάλλουν συντονισμένα διμερή δάνεια στο πλαίσιο ενός πακέτου χρηματοδότησης με το ΔΝΤ. Τον Μάιο του 2010, οι Υπουργοί Οικονομικών της Ευρωζώνης (Eurogroup 2010) συμφώνησαν να υποστηρίξουν την Ελλάδα με χρηματοδότηση, μετά από συνεννόηση με την Επιτροπή και τον Ευρωπαϊκό Κεντρικό Τραπεζα (ΕΚΤ), με απώτερο σκοπό τη διαφύλαξη της οικονομικής σταθερότητας στην ευρωζώνη συνολικά. Έτσι, η βοήθεια αυτή κρίθηκε απαραίτητη.

2.2.2 Ο ρόλος του EFSF

Πρώτον, το καθήκον του EFSF είναι να παρέχει ρευστότητα στις κυβερνήσεις που αντιμετωπίζουν έλλειψη ρευστότητας. Αυτή η παροχή ρευστότητας ενισχύθηκε από πρόσφατη απόφαση του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου να επιτρέψει στον EFSF να αγοράσει κρατικά ομόλογα στη δευτερογενή αγορά.

Δεύτερον, ο EFSF έχει επίσης την ευθύνη για την επίλυση του ηθικού κινδύνου, πρόβλημα που δημιουργήθηκε από την έλλειψη ρευστότητας. Αυτό οδήγησε τον EFSF να επιβάλει σκληρούς όρους στις κυβερνήσεις που ζητούν οικονομική βοήθεια. Ωστόσο, αυτές οι δύο ευθύνες του EFSF βρίσκονται σε σύγκρουση μεταξύ τους. Όταν είναι ο EFSF καθοδηγούμενος από ηθικούς κινδύνους, τείνει να περιορίσει και να προσθέσει όρους και διατάξεις στη ρευστότητά του, αποτρέποντας έτσι την κρίση ρευστότητας και επιτρέποντάς της να εκφυλιστεί σε κρίσεις φερεγγυότητας.

2.3 Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας

Από τον EFSF... στον ESM

Ένας συνδυασμός παρεξηγήσεων σχετικά με τη μακροπρόθεσμη φύση της κρίσης δημόσιου χρέους, της συνεχιζόμενης μετάδοσής της, της αυξημένης απειλής για ελληνική κρίση το φθινόπωρο του 2010 και η βιαστική δημιουργία του προσωρινού θεσμού EFSF, ώθησε στην δημιουργία του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας (ESM) όπου θα αποκτήσει έναν μόνιμο χαρακτήρα.

Ακαδημαϊκές και πολιτικές συζητήσεις ξεκίνησαν σχετικά νωρίς με τις αλλαγές του EFSF. Συγκεκριμένα, αφορούσαν την αύξηση του ανώτατου ορίου δανεισμού, τη μείωση του επιτοκίου, την μετατροπή του ιδρύματος σε μόνιμο και την τροποποίηση της δομής του. Έτσι λοιπόν, οι αυξημένες εξουσίες του EFSF και η μετάβαση σε έναν μόνιμο μηχανισμό επισημοποιήθηκε στη σύνοδο κορυφής, όπου συμφώνησαν οι ηγέτες την αύξηση της δανειοδοτικής ικανότητας του ΕΤΧΣ / ΕΜΣ και τη μείωση των επιτοκίων κατά 100 μονάδες βάσης, ενισχύοντας με αυτό τον τρόπο την αγοραστική δύναμη του ομολόγου EFSF/ESM στις πρωτογενείς αγορές. Τότε ιδρύεται ο νέος θεσμός ESM, ο οποίος είχε προγραμματιστεί να διαδεχτεί το ρόλο του EFSF. Τέθηκε σε εφαρμογή τον Ιανουάριο του 2013 και αποτελεί ένα μόνιμο πρόγραμμα

χρηματοδότησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τα 19 μέλη της Ευρωζώνης, όταν αντιμετωπίζουν σοβαρά προβλήματα ρευστότητας και φερεγγυότητας.

Ο ΕΜΣ αντλεί κεφάλαια με την έκδοση χρηματοπιστωτικών τίτλων ή μεσομακροπρόθεσμων χρεογράφων με λήξη μέχρι 30 έτη. Μπορεί, επίσης, να συνάπτει συμφωνίες με τα μέλη του, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα ή άλλα μέρη. Τέλος, ο ΕΜΣ διαθέτει ευρύ φάσμα εργαλείων που του παρέχει τη δυνατότητα:

- να χορηγεί δάνεια στα μέλη του
- να παρέχει προληπτική χρηματοδοτική συνδρομή
- να αγοράζει ομόλογα των δικαιούχων κρατών μελών στις πρωτογενείς και δευτερογενείς αγορές
- να χρηματοδοτεί την ανακεφαλαιοποίηση των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων με δάνεια προς τις κυβερνήσεις
- να ανακεφαλαιοποιεί άμεσα τράπεζες υπό ορισμένες προϋποθέσεις

2.4 Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ

Η Ομοσπονδιακή Τράπεζα των ΗΠΑ (Federal Reserve System ή Federal Reserve), επίσης γνωστή και ως Fed είναι το κεντρικό τραπεζικό σύστημα των Ηνωμένων Πολιτειών. Ιδρύθηκε στις 23 Δεκεμβρίου 1913 με την ψήφιση του νόμου Federal Reserve Act, ως απάντηση σε μια σειρά συμβάντων χρηματοοικονομικού πανικού, και ιδιαίτερα της σοβαρής τραπεζικής κρίσης του 1907. Με την πάροδο του χρόνου, οι ρόλοι και οι αρμοδιότητες της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των ΗΠΑ έχουν επεκταθεί και η δομή της έχει εξελιχθεί. Γεγονότα όπως η Μεγάλη Ύφεση ήταν σημαντικοί παράγοντες που οδήγησαν σε αλλαγές στο σύστημα της Ομοσπονδιακής Τράπεζας.

Το Ομοσπονδιακό Αποθεματικό Σύστημα αποτελείται από δώδεκα περιοχές, καθεμία από τις οποίες περιέχει τη δική της τράπεζα Federal Reserve. Ένα Διοικητικό Συμβούλιο με έδρα την Ουάσινγκτον διαχειρίζεται ολόκληρο το σύστημα, με κάθε μέλος να έχει θητεία δεκατεσσάρων ετών. Με τον ορισμό του Προέδρου και την επιβεβαίωση του Κογκρέσου, ο πρόεδρος είναι υπεύθυνος για τις δραστηριότητες της Fed. Σημαντικό στοιχείο αποτελεί το γεγονός ότι η κεντρική τράπεζα είναι ανεξάρτητη από την ομοσπονδιακή κυβέρνηση, καθώς οι αποφάσεις της δεν χρειάζονται νομοθετική επικύρωση.

Επίσης, το ομοσπονδιακό αποθεματικό σύστημα διαθέτει τρία βασικά εργαλεία για την άσκηση της νομισματικής πολιτικής. Η Ομοσπονδιακή Επιτροπή Ανοιχτής Αγοράς (Federal Open Market Committee -FOMC), με επικεφαλή τον Πρόεδρο, έχει την ευθύνη να αποφασίσει πώς και πότε εφαρμόζονται αυτά τα εργαλεία. Το πρώτο εργαλείο της Fed είναι η διαδικασία της ανοιχτής- ελεύθερης αγοράς—πρόκειται για αγορά και πώληση κινητών αξιών των Ηνωμένων Πολιτειών

(όπως ομόλογα) με σκοπό να επηρεάσει την προσφορά χρήματος και τα επιτόκια. Το δεύτερο εργαλείο είναι η δυνατότητα ρύθμισης του απαιτούμενου ύψους αποθεματικών των τραπεζικών ιδρυμάτων, δηλαδή το ποσό των ρευστών μετρητών που πρέπει να διατηρούν οι τράπεζες σε σχέση με το ποσό των εκκρεμών καταθέσεων. Το τρίτο εργαλείο που χρησιμοποιεί η Fed είναι ο καθορισμός του προεξοφλητικού επιτοκίου, δηλαδή το επιτόκιο με το οποίο αυτά τα ιδρύματα εκτελούν εμπορικές τραπεζικές συναλλαγές, έχοντας δανειστεί χρήματα από τις περιφερειακές ομοσπονδιακές τράπεζες προκειμένου να διατηρήσουν το συγκεκριμένο ύψος αποθεματικών που απαιτείται από την Federal Reserve.

2.4.1 Ο ρόλος της Fed

Η Fed έχει τέσσερις βασικούς στόχους:

1. Την διεξαγωγή της νομισματικής πολιτικής του έθνους επηρεάζοντας την ποσότητα του χρήματος και τις συνθήκες πίστωσης στην οικονομία, την απασχόληση και τη σταθερότητα των τιμών.
2. Την εποπτεία και ρύθμιση τραπεζικών ιδρυμάτων για τη διασφάλιση της ασφάλειας και της ορθότητας του τραπεζικού και χρηματοοικονομικού συστήματος της χώρας αλλά και την προστασία των πιστωτικών δικαιωμάτων των καταναλωτών.
3. Τη διατήρηση της σταθερότητας του χρηματοπιστωτικού συστήματος και τον περιορισμό του συστημικού κινδύνου που μπορεί να προκύψει στις χρηματοπιστωτικές αγορές.
4. Την παροχή ορισμένων χρηματοοικονομικών υπηρεσιών στην κυβέρνηση των ΗΠΑ, στο κοινό, στα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και σε ξένα επίσημα ιδρύματα, συμπεριλαμβανομένου του ότι διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη λειτουργία του εθνικού συστήματος πληρωμών.

2.4.2 Επίσημη δομή της Fed

1. Επαρχιακές τράπεζες Federal Reserve

Όπως προαναφέρθηκε το Ομοσπονδιακό Αποθεματικό Σύστημα αποτελείται από δώδεκα περιοχές και η απόφαση αυτή προήλθε από το αμερικανικό συνέδριο με στόχο τη δημιουργία ενός αποκεντρωμένου συστήματος που θα διασφαλίζει ότι όλες οι περιφέρειες της χώρας εκπροσωπούνται και συμμετέχουν σε θέματα νομισματικής πολιτικής. Οι τρεις μεγαλύτερες περιφερειακές τράπεζες της Federal Reserve όσον αφορά τα περιουσιακά στοιχεία είναι αυτές της Νέας Υόρκης, του Σικάγο και του Σαν Φρανσίσκο.

Οι λειτουργίες των 12 Ομοσπονδιακών Αποθεματικών Τραπεζών περιλαμβάνουν τα ακόλουθα:

- Έκδοση νομίσματος
- Απόσυρση κατεστραμμένου νομίσματος

- Αξιολόγηση συγχωνεύσεων και επέκταση δραστηριοτήτων της Τράπεζας
- Πραγματοποίηση εκπρωτικών δανείων σε τράπεζες της περιοχής τους
- Εξέταση εταιρειών για την συμμετοχή τους στο τραπεζικό σύστημα
- Συλλογή δεδομένων για οικονομικές και επιχειρηματικές συνθήκες
- Έρευνα για τη νομισματική πολιτική

2. Διοικητικό Συμβούλιο

Το Διοικητικό Συμβούλιο ή το Federal Reserve Board εδρεύει στην Ουάσιγκτον και απαρτίζεται από επτά μέλη που διορίζονται από τον πρόεδρο των Ηνωμένων Πολιτειών. Εξυπηρετούν μια θητεία 14 ετών και η πρόθεση πίσω από αυτόν τον μακροχρόνιο όρο είναι να περιοριστεί η πολιτική πίεση στους κυβερνήτες, ώστε να μπορέσουν να δημιουργήσουν νομισματικές πολιτικές που θα ωφελήσουν τις ΗΠΑ μακροπρόθεσμα.

Το διοικητικό συμβούλιο έχει δύο κύρια καθήκοντα:

- α) τη ρύθμιση των εμπορικών τραπεζών και
- β) τον έλεγχο της νομισματικής πολιτικής.

Το πρώτο καθήκον του Διοικητικού Συμβουλίου που είναι η ρύθμιση των εμπορικών τραπεζών, περιλαμβάνει τράπεζες που είναι μέλη της Fed και χαρτοφυλάκια. Επίσης, εποπτεύει τη δράση των 12 τραπεζών της Federal Reserve District που προσφέρουν υπηρεσίες θεματοφύλακα. Εκτός από αυτό, το διοικητικό συμβούλιο είναι υπεύθυνο για τον καθορισμό των αποθεματικών που είναι το «ελάχιστο ποσό μετρητών ή επιλέξιμα χρεόγραφα που πρέπει να πληρωθούν με μη δανεισμένα κεφάλαια», όπως ορίζεται από τον κανονισμό λειτουργίας. Το δεύτερο καθήκον του Συμβουλίου είναι η άσκηση της νομισματικής πολιτικής. Στην πραγματικότητα το διοικητικό συμβούλιο έχει την εξουσία να αναθεωρεί τις απαιτήσεις αποθεματικού που επιβάλλονται από τους θεματοφύλακες. Ελέγχει επιπλέον, το προεξοφλητικό επιτόκιο και θέτει τις απαραίτητες αλλαγές όταν απαιτηθεί, όπως αυτό ορίζεται από την Fed. Αυτή η διαδικασία είναι γνωστή ως διαδικασία «αναθεώρησης και προσδιορισμού». Τα επτά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι επίσης μέλη της Επιτροπής Ομοσπονδιακής Ανοικτής Αγοράς (FOMC) και έχουν ίσες ψήφους. Το FOMC αποτελείται από 12 μέλη. Έτσι, το συμβούλιο έχει την πλειοψηφία των ψήφων σε αυτήν την επιτροπή και με αυτόν τον τρόπο ασκεί ελέγχους σε μεγάλο βαθμό με ένα εργαλείο νομισματικής πολιτικής που είναι η προσφορά χρήματος που καθορίζεται από την ανοιχτή αγορά.

Το Διοικητικό Συμβούλιο διαδραματίζει επίσης άλλους δευτερεύοντες ρόλους. Στην πραγματικότητα το διοικητικό συμβούλιο εγκρίνει συγχωνεύσεις τραπεζών και επιτρέπει νέες δραστηριότητες για τα χαρτοφυλάκια των τραπεζών. Επιβλέπει επίσης τις δραστηριότητες ξένων τραπεζών στις ΗΠΑ. Ακόμα, το διοικητικό συμβούλιο διαθέτει προσωπικό για τη διεξαγωγή οικονομικής ανάλυσης και έρευνας, καθώς

επίσης ορίζει το μισθό του προέδρου των ΗΠΑ και όλων των αξιωματικών των τραπεζών της Federal Reserve District και εξετάζει κάθε τραπεζικό προϋπολογισμό. Τέλος, ο πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου συμβουλεύει τον πρόεδρο των ΗΠΑ για την οικονομική πολιτική. Αυτός επίσης καταθέτει στο συνέδριο και είναι ο εκπρόσωπος της Fed στα ΜΜΕ. Ο Πρόεδρος ή αλλιώς κυβερνήτης μπορεί να εκπροσωπήσει τις ΗΠΑ σε οικονομικά ζητήματα εκτός της χώρας.

3. Επιτροπή Ομοσπονδιακής Ανοικτής Αγοράς

Η Ομοσπονδιακή Επιτροπή Ανοικτής Αγοράς (Federal Open Market Committee -FOMC) αποτελείται από 12 μέλη: επτά μέλη του διοικητικού συμβουλίου και των 5 προέδρων των περιφερειακών τραπεζών. Ο πρόεδρος της περιφερειακής τράπεζας της Νέας Υόρκης είναι μόνιμο μέλος, ενώ τα άλλα τέσσερα καθορίζονται μεταξύ των 11 εναπομεινάντων προέδρων εκ περιτροπής. Οι επτά άλλοι πρόεδροι των περιφερειακών τραπεζών μπορούν να παρευρεθούν στη συνεδρίαση της FOMC, να συμμετάσχουν στις συζητήσεις, αλλά δεν έχουν δικαίωμα ψήφου. Ο Πρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου είναι επίσης ο πρόεδρος της FOMC. Η Επιτροπή συνήθως συνεδριάζει 8 φορές το χρόνο (κάθε έξι εβδομάδες) και πραγματοποιεί δραστηριότητες ανοικτής αγοράς, ελέγχοντας την προσφορά χρήματος.

Η συνάντηση FOMC χωρίζεται σε δύο μεγάλες φάσεις. Η πρώτη φάση είναι μια παρουσίαση από το διευθυντή του Τμήματος Έρευνας και Στατιστικής σχετικά με τις εθνικές οικονομικές προβλέψεις. Αυτός στη συνέχεια ερωτάται από τους κυβερνήτες και τους προέδρους των τραπεζών. Στη συνέχεια, κάθε πρόεδρος της τράπεζας παρουσιάζει μια επισκόπηση της οικονομικής κατάστασης στην περιοχή του και την άποψη της τράπεζας σχετικά με την εθνική οικονομία. Το ίδιο κάνουν και οι κυβερνήτες, εκτός από τον πρόεδρο. Η δεύτερη φάση ασχολείται εκτενώς με τη νομισματική πολιτική, όπου ο διευθυντής του τμήματος νομισματικών υποθέσεων συνοψίζει διάφορα σενάρια νομισματικής πολιτικής. Στη συνέχεια ερωτάται από τους κυβερνήτες και τους προέδρους των τραπεζών. Τότε είναι και η σειρά του προέδρου να παρουσιάσει την άποψή του για την παρούσα κατάσταση της οικονομίας και να προτείνει μια νομισματική πολιτική που πρέπει να εφαρμοστεί. Τώρα κάθε μέλος της FOMC συζητά τη δική του άποψη σχετικά με την προτεινόμενη νομισματική πολιτική. Η συζήτηση συντονίζεται από τον πρόεδρο που προτείνει τελικώς την πολιτική που θα ασκηθεί. Ύστερα τα μέλη της FOMC ψηφίζουν και αφού εγκριθεί ανακοινώνονται οι νέες κατευθυντήριες γραμμές για την άσκηση της νομισματικής πολιτικής.

Κλείνοντας, αξίζει να σημειωθεί ότι την περίοδο της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης η ΗΠΑ δέχτηκε παράλληλα άλλο ένα μεγάλο πλήγμα που ήταν η κατάρρευση της Lehman Brothers. Ως αποτέλεσμα της κατάρρευσης αυτής ήταν μια απώλεια εμπιστοσύνης στο διατραπεζικό σύστημα και η απροθυμία των τραπεζών να δανείζουν ο ένας τον άλλον (διατραπεζικός δανεισμός). Έτσι, ο πρωταρχικός στόχος των νομισματικών αρχών αποτέλεσε η απελευθέρωση της διατραπεζικής αγοράς, διευκολύνοντας ουσιαστικά την πρόσβαση του χρηματοπιστωτικού συστήματος στην ρευστότητα. Προκειμένου να επιτευχθεί αυτός

ο στόχος, η κεντρική τράπεζα παρενέβη άμεσα για τη βελτίωση των συνθηκών που επικρατούσαν σε συγκεκριμένα τμήματα της αγοράς. Τα μέτρα περιλάμβαναν περαιτέρω επέκταση πίστωσης σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, περαιτέρω μείωση στα κύρια επιτόκια και στις τιμές των περιουσιακών στοιχείων και αγορά κινητών αξιών από την κεντρική τράπεζα, δημιουργώντας χρήμα από την αγορά των χρεογράφων αυτών, με σκοπό τη μείωση του προβλήματος ρευστότητας που αντιμετώπιζε τότε η χώρα. Οι αγορές που χρηματοδοτούνται από χρήματα της κεντρικής τράπεζας, ονομάζεται «ποσοτική χαλάρωση» (Quantitative Easing – QE) και ήταν η μοναδική χώρα που εφάρμοσε αυτό το πρόγραμμα την περίοδο εκείνη(2007-2009).

2.5 Διεθνές Νομισματικό Ταμείο

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), γνωστό επίσης και ως «Ταμείο», είναι ένας διεθνής οργανισμός που παρέχει οικονομική βοήθεια και συμβουλές σε χώρες μέλη και εδρεύει στην Ουάσιγκτον. Στην ενότητα αυτή θα παρουσιαστούν οι κύριες λειτουργίες του οργανισμού, τα οφέλη του, η ιεραρχία και τα προγράμματα δανεισμού.

2.5.1 Η ιστορία του ΔΝΤ

Όλα άρχισαν στο Μπρέτον Γουντς με το ΔΝΤ να παίρνει σάρκα και οστά τον Ιούλιο του 1944, όταν εκπρόσωποι 45 χωρών συναντήθηκαν στην πόλη Μπρέτον Γουντς, στο Νιου Χάμσαϊρ, στις βορειοανατολικές ΗΠΑ και συμφώνησαν σε ένα πλαίσιο για τη διεθνή οικονομική συνεργασία, που θα θεσπιζόταν μετά το Β΄ Παγκόσμιο Πόλεμο. Οι εμπνευστές του (όπως και της «δίδυμης» Παγκόσμιας Τράπεζας, που δημιουργήθηκε ταυτόχρονα), Τζον Μείναρντ Κέινς και Χάρι Ντέξτερ Γουάιτ, επιζητούσαν να διαμορφώσουν ένα πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας και πίστευαν ότι ένα τέτοιο πλαίσιο ήταν απαραίτητο, ώστε να αποφευχθεί η επανάληψη καταστροφικών πολιτικών, που οδήγησαν στον όλεθρο της Μεγάλης Ύφεσης της δεκαετίας του 1930.

Οι μνήμες και οι συνέπειες της μεγάλης αυτής κρίσης ήταν ακόμα νωπές, γι' αυτό και οι ιδρυτές του Ταμείου σχεδίασαν ένα ίδρυμα με στόχο να εποπτεύει το διεθνές νομισματικό σύστημα και πιο συγκεκριμένα το σύστημα συναλλαγματικών ισοτιμιών και τα συστήματα διεθνών συναλλαγών, ώστε να διευκολύνουν τις χώρες να πραγματοποιούν αγορές αγαθών και υπηρεσιών. Η νέα αυτή παγκόσμια οικονομική οντότητα δημιουργήθηκε για να διασφαλίσει τη σταθερότητα των ισοτιμιών και να ενθαρρύνει τις χώρες-μέλη της να εξαλείψουν τους συναλλαγματικούς περιορισμούς που αποτελούσαν τροχοπέδη για το εμπόριο.

Το ΔΝΤ συστάθηκε τον Δεκέμβριο του 1945, με 35 υπογραφές χωρών στο καταστατικό του, όμως, ουσιαστικά άρχισε να λειτουργεί την 1η Μαρτίου του 1947. Η Γαλλία πήρε το βάπτισμα του πυρός, αφού ήταν η πρώτη χώρα που έλαβε δάνειο από το Ταμείο. Τα μέλη του αυξήθηκαν στα τέλη του '50 και τη δεκαετία του '60, αφού

αρκετές αφρικανικές χώρες ανεξαρτητοποιήθηκαν. Η τάση διεύρυνσης «πάγωσε» κατά τη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1: Αρχικά μέλη- ιδρυτές του ΔΝΤ

1. Βέλγιο	19. Νότια Αφρική
2. Βολιβία	20. Ηνωμένο Βασίλειο
3. Καναδάς	21. Ηνωμένες Πολιτείες
4. Κίνα	22. Μαυροβούνιο
5. Κολομβία	23. Δομινικανή Δημοκρατία
6. Τσεχοσλοβακία	24. Εκουαδόρ
7. Αίγυπτος	25. Γουατεμάλα
8. Αιθιοπία	26. Παραγουάη
9. Γαλλία	27. Ιράν
10. Ελλάδα	28. Χιλή
11. Ονδούρα	29. Περού
12. Ισλανδία	30. Μεξικό
13. Ινδία	31. Κόστα Ρίκα*
14. Ιράκ	32. Πολωνία*
15. Λουξεμβούργο	33. Βραζιλία*
16. Ολλανδία	34. Ουρουγουάη*
17. Νορβηγία	35. Κούβα*
18. Φιλιππίνες	

*Η Κόστα Ρίκα, η Πολωνία, η Βραζιλία, η Ουρουγουάη και η Κούβα υπέγραψαν το 1945, αλλά η ένταξή τους τέθηκε σε ισχύ το 1946.

ΠΗΓΗ: <https://www.imf.org/external/np/sec/memdir/memdate.htm>

Οι χώρες που προσχώρησαν το διάστημα 1945-1971 συμφώνησαν να διατηρήσουν τις συναλλαγματικές ισοτιμίες τους (η αξία των νομισμάτων τους σε σχέση με το αμερικανικό δολάριο και στην περίπτωση των ΗΠΑ το δολάριο σε χρυσό) καθηλωμένες σε ποσοστά που μπορούσαν να ρυθμιστούν μόνο με διόρθωση στο ισοζύγιο των πληρωμών και μόνο με τη συγκατάθεση του ΔΝΤ.

Το σύστημα του Μπρέτον Γουντς διατηρήθηκε μέχρι το 1971, όταν η Ουάσιγκτον ανέστειλε τη μετατρεψιμότητα του δολαρίου σε χρυσό. Ύστερα από αυτό υπήρξαν πολλές αλλαγές, όπως άνοδος στις τιμές του πετρελαίου, διεθνής κρίση χρέους, εμπλοκή σε χώρες της ανατολικής Ευρώπης και της Ασίας.

Με την αδελφή ή δίδυμη του οργάνωση, την Παγκόσμια Τράπεζα, το ΔΝΤ είναι ο μεγαλύτερος δημόσιος δανειστής κεφαλαίων στον κόσμο. Είναι μια εξειδικευμένη υπηρεσία των Ηνωμένων Εθνών και σήμερα διευθύνεται από τις 190 χώρες μέλη της. Η ιδιότητα μέλους είναι ανοιχτή σε οποιαδήποτε χώρα ασκεί εξωτερική πολιτική και αποδέχεται το καταστατικό του οργανισμού.

Από την ίδρυσή του μέχρι και σήμερα το ΔΝΤ έχει διαδραματίσει σημαντικό ρόλο στην παγκόσμια οικονομία. Συγκεκριμένα:

- 1944 - 1971 Το ΔΝΤ διασφαλίζει το σύστημα σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών που ίσχυε εκείνη την περίοδο και ενθαρρύνει τα μέλη του να άρουν τα εμπόδια στο εμπόριο μεταξύ των χωρών.
- 1972 - 1981 Το ΔΝΤ σπεύδει να βοηθήσει τις χώρες να αντιμετωπίσουν τις συνέπειες των πετρελαϊκών κρίσεων του 1973-74 και 1979.
- 1982 - 1989 Οι πετρελαϊκές κρίσεις οδηγούν σε μια διεθνή κρίση χρέους, και το ΔΝΤ επιχειρεί το συντονισμό της παγκόσμιας αντίδρασης.
- 1990 - 2004 Το ΔΝΤ βοηθά τις χώρες του πρώην Σοβιετικού μπλοκ να μεταβούν στην οικονομία της αγοράς.
- 2005 - σήμερα Το ΔΝΤ συμμετέχει στην αντιμετώπιση της τρέχουσας χρηματοπιστωτικής κρίσης και αριθμεί 190 χώρες μέλη.

2.5.2 Η ιεραρχία του Ταμείου

Το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο υπόκειται στον έλεγχο των κυβερνήσεων των κρατών-μελών του. Στην κορυφή της δομής του βρίσκεται το Συμβούλιο των Διοικητών, που απαρτίζεται από ένα διοικητή από κάθε κράτος-μέλος. Όλοι οι διοικητές συνεδριάζουν στις Ετήσιες Συνελεύσεις του ΔΝΤ και της Παγκόσμιας Τράπεζας.

Είκοσι τέσσερις από τους διοικητές συμμετέχουν στη Διεθνή Νομισματική και Οικονομική Επιτροπή (ΔΝΟΕ) και συνεδριάζουν τουλάχιστον δύο φορές ετησίως. Οι καθημερινές εργασίες του ΔΝΤ πραγματοποιούνται από το 24μελές Διοικητικό Συμβούλιό του. Οι εργασίες αυτές καθοδηγούνται από τη ΔΝΟΕ και υποστηρίζονται από το προσωπικό του ΔΝΤ.

Ο διευθύνων σύμβουλος είναι ο επικεφαλής του προσωπικού του ΔΝΤ και πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου. Το έργο του βοηθούν τρεις αναπληρωτές διευθύνοντες σύμβουλοι. Από την ίδρυση του Ταμείου συμφωνήθηκε ο επικεφαλής του να προέρχεται από την Ευρώπη, ενώ της Παγκόσμιας Τράπεζας από τις ΗΠΑ.

2.5.3 Ποιός είναι ο ρόλος του;

Το ΔΝΤ είναι υπεύθυνο για τη δημιουργία και τη συντήρηση του διεθνούς νομισματικού συστήματος, του συστήματος με το οποίο πραγματοποιούνται οι διεθνείς πληρωμές μεταξύ χωρών. Προσπαθεί έτσι, να παρέχει έναν συστηματικό μηχανισμό προκειμένου να προωθήσει τις επενδύσεις και το ισορροπημένο παγκόσμιο οικονομικό εμπόριο. Πιο συγκεκριμένα, οι στόχοι του Ταμείου είναι οι εξής:

- προώθηση της διεθνούς νομισματικής συνεργασίας
- διευκόλυνση της επέκτασης και της ισορροπημένης ανάπτυξης του διεθνούς εμπορίου
- προώθηση συναλλαγματικής σταθερότητας
- στήριξη της καθιέρωσης ενός πολύπλευρου συστήματος πληρωμών και

- διαθεσιμότητα πόρων (με κατάλληλες εγγυήσεις διασφάλισης) σε μέλη που αντιμετωπίζουν δυσκολίες ισοζυγίου πληρωμών

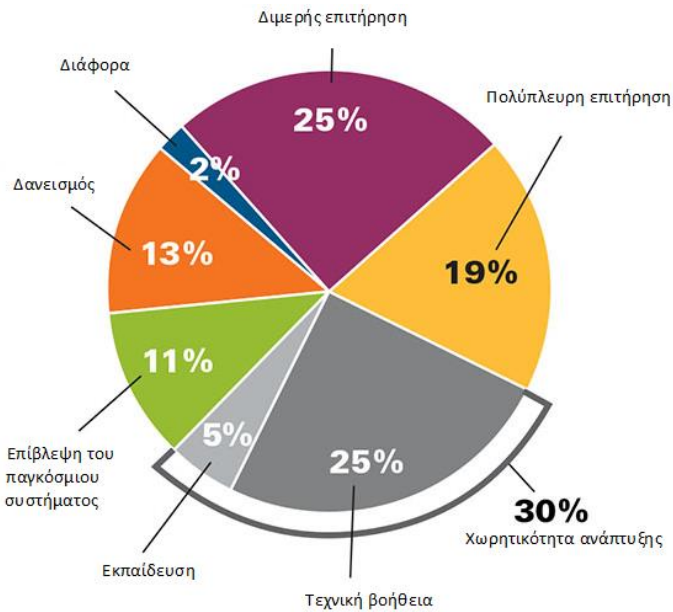
Για να επιτύχει αυτούς τους στόχους, το ΔΝΤ επικεντρώνεται και συμβουλεύει τις μακροοικονομικές πολιτικές μιας χώρας, οι οποίες επηρεάζουν τη συναλλαγματική ισοτιμία και τον προϋπολογισμό της κυβέρνησής της, τη διαχείριση χρημάτων και πιστώσεων. Το ΔΝΤ θα αξιολογήσει επίσης τον χρηματοπιστωτικό τομέα μιας χώρας και τις ρυθμιστικές της πολιτικές, καθώς και τις διαρθρωτικές πολιτικές της μακροοικονομίας που σχετίζονται με την αγορά εργασίας και την απασχόληση.

Επιπλέον, ως Ταμείο, μπορεί να προσφέρει οικονομική βοήθεια σε χώρες που χρειάζονται διόρθωση των διαφορών στο ισοζύγιο πληρωμών. Μία από τις κυριότερες ευθύνες του, είναι η παροχή δανείων σε κράτη μέλη που αντιμετωπίζουν προβλήματα στο ισοζύγιο πληρωμών τους, δηλαδή αν αδυνατούν να αντλήσουν επαρκή χρηματοδότηση με προσιτούς όρους για να καλύψουν τις καθαρές διεθνείς πληρωμές τους, διατηρώντας παράλληλα επαρκή αποθεματικά. Αυτή η οικονομική βοήθεια επιτρέπει στις χώρες να αποκαταστήσουν τα διεθνή τους αποθεματικά, να σταθεροποιήσουν το νόμισμά τους, να συνεχίσουν την πληρωμή των εισαγωγών τους, καθώς και να αποκαταστήσουν τις συνθήκες για ισχυρή οικονομική ανάπτυξη, ενώ παράλληλα δρομολογούν πρακτικές για να διορθώσουν τα υπόλοιπα προβλήματα. Μέρος της αποστολής του είναι η ενίσχυση των χωρών που αντιμετωπίζουν δυσεπίλυτα δημοσιονομικά προβλήματα. Σε αντάλλαγμα, οι χώρες αυτές είναι υποχρεωμένες να προχωρήσουν σε μία σειρά οικονομικών μεταρρυθμίσεων, όπως η ιδιωτικοποίηση κρατικών επιχειρήσεων και η εφαρμογή μέτρων λιτότητας. Σε αντίθεση με τις αναπτυξιακές τράπεζες, το ΔΝΤ δεν παρέχει δάνεια για συγκεκριμένα έργα.

Τα δάνεια του ΔΝΤ μετριάζουν τις προσαρμοστικές πολιτικές και μεταρρυθμίσεις που η χώρα πρέπει να εφαρμόσει προκειμένου να διορθώσει το πρόβλημα του ισοζυγίου των πληρωμών της και να αποκαταστήσει τις συνθήκες για ισχυρή οικονομική ανάπτυξη. Η εναλλασσόμενη φύση και ο όγκος των δανείων που παρέχει το ΔΝΤ, παρουσιάζει σημαντικές διακυμάνσεις με το πλήρωμα του χρόνου. Το ΔΝΤ έχει επομένως την ευθύνη να καλλιεργεί την οικονομική ανάπτυξη, την συναλλαγματική σταθερότητα και να διατηρεί υψηλά επίπεδα απασχόλησης εντός των χωρών.

Ακολούθως, αποτυπώνεται ένα διάγραμμα (διάγραμμα 1) που σκιαγραφεί τις κύριες δραστηριότητες με τις οποίες εμπλέκεται το ΔΝΤ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 1: Σημαντικές δραστηριότητες του ΔΝΤ.

ΠΗΓΗ: IMF Office of Budget and Planning, Analytic Costing and Estimation System, and IMF staff calculations.

2.5.4 Πώς λειτουργεί;

Το ΔΝΤ παίρνει τα χρήματά του από συνδρομές ποσοτώσεων που πληρώνονται από τα κράτη μέλη. Το μέγεθος κάθε ποσόστωσης καθορίζεται από το ποσό που κάθε κυβέρνηση μπορεί να πληρώσει ανάλογα με το μέγεθος της οικονομίας της. Η ποσόστωση με τη σειρά της καθορίζει το βάρος που έχει κάθε χώρα στο ΔΝΤ - και ως εκ τούτου τα δικαιώματα ψήφου της - καθώς και πόση χρηματοδότηση μπορεί να λάβει από το ΔΝΤ.

Κατά τη συμμετοχή της στο ΔΝΤ, κάθε χώρα καταβάλλει συνήθως έως και το ένα τέταρτο (25%) της ποσόστωσής της με τη μορφή ευρέως αποδεκτών ξένων νομισμάτων (όπως δολάρια Η.Π.Α., ευρώ, γιεν ή στερλίνα) ή με τη μορφή Ειδικών Τραβηκτικών Δικαιωμάτων –ΕΤΔ (Special Drawing Rights -SDR). Τα υπόλοιπα τρία τέταρτα (75%) καταβάλλονται στο εγχώριο νόμισμα του κράτους. Πριν από τα SDR, το σύστημα Bretton Woods βασίστηκε σε μια σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία και φοβόταν ότι δεν θα υπήρχαν αρκετά αποθεματικά για τη χρηματοδότηση της παγκόσμιας οικονομικής ανάπτυξης. Επομένως, το 1973, το ΔΝΤ δημιούργησε τα SDR, τα οποία είναι ένα είδος διεθνούς αποθεματικού. Δημιουργήθηκαν για να συμπληρώσουν τα διεθνή αποθέματα της εποχής, που ήταν χρυσός και αμερικανικό δολάριο. Τα ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα δεν είναι νόμισμα και δεν έχουν φυσική παρουσία όπως το χρήμα, αλλά αποτελούν λογιστική καταχώριση και αντιπροσωπεύουν απαίτηση για συναλλαγματικά αποθέματα νομισμάτων των χωρών-μελών του ΔΝΤ (ευρώ, ιαπωνικά γιεν, λίρες, δολάρια κτλ) με τα οποία μπορούν να ανταλλαγούν. Μια χώρα μπορεί να το κάνει όταν έχει έλλειμμα και χρειάζεται περισσότερο ξένο νόμισμα για να πληρώσει τις διεθνείς υποχρεώσεις της.

Η αξία του SDR έγκειται στο γεγονός ότι τα κράτη μέλη δεσμεύονται να τηρούν τις υποχρεώσεις τους, να χρησιμοποιούν και να δέχονται SDR. Σε κάθε χώρα μέλος εκχωρείται ένα ορισμένο ποσό SDR με βάση το πόσο συνεισφέρει η χώρα στο Ταμείο (το οποίο βασίζεται στο μέγεθος της οικονομίας της χώρας). Ωστόσο, η ανάγκη για SDR μειώθηκε όταν οι μεγάλες οικονομίες μείωσαν τη σταθερή συναλλαγματική ισοτιμία και επέλεξαν αντίθετα τις κυμαινόμενες τιμές. Το ΔΝΤ κάνει όλη τη λογιστική του σε SDR και οι εμπορικές τράπεζες δέχονται λογαριασμούς σε SDR. Η αξία των ΕΤΔ καθορίζεται από ένα σταθμισμένο καλάθι (currency basket) κύριων νομισμάτων που διαπραγματεύονται στα διάφορα χρηματιστήρια παγκοσμίως, το οποίο περιλαμβάνει επί του παρόντος το δολάριο ΗΠΑ, το γιεν Ιαπωνίας, το ευρώ και τη βρετανική λίρα. Αρχικά, η συναλλαγματική ισοτιμία ήταν σταθερή στο 1 ΕΤΔ = 1 δολάριο αλλά αυτό αντικαταστάθηκε από το σταθμισμένο καλάθι νομισμάτων μετά το 1973 και την κατάρρευση του συστήματος Bretton-Woods των σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών. Η αξία του καλαθιού, δηλαδή τα νομίσματα που θα συμπεριλαμβάνεται καθώς και το βάρος αυτών, επαναξιολογείται κάθε πέντε χρόνια. Το βάρος που θα έχει ένα νόμισμα εξαρτάται από το βαθμό στον οποίο χρησιμοποιείται στην παγκόσμια αγορά ως συναλλαγματικό διαθέσιμο και την αξία των εξαγωγών που πωλούνται σε αυτό το νόμισμα.

Όσο μεγαλύτερη είναι η χώρα, τόσο μεγαλύτερη είναι η συμβολή της. Έτσι, για παράδειγμα οι ΗΠΑ συνεισφέρουν περίπου το 18% των συνολικών ποσοστώσεων. Το ΔΝΤ μπορεί επίσης να δανειστεί κεφάλαια, εάν είναι απαραίτητο, βάσει δύο χωριστών συμφωνιών με τις χώρες μέλη. Συνολικά, διαθέτει 212 δισεκατομμύρια SDR (290 δισεκατομμύρια USD) σε ποσοτώσεις και 34 δισεκατομμύρια SDR (46 δισεκατομμύρια USD) διαθέσιμα για δανεισμό.

2.5.5 Οφέλη από το ΔΝΤ

Το ΔΝΤ προσφέρει τη βοήθειά του με τη μορφή επιτήρησης, την οποία πραγματοποιεί σε ετήσια βάση για μεμονωμένες χώρες αλλά και την παγκόσμια οικονομία στο σύνολό της. Ωστόσο, μια χώρα μπορεί να ζητήσει οικονομική βοήθεια εάν βρεθεί σε οικονομική κρίση, είτε όταν προκαλείται από ξαφνικό σοκ στην οικονομία της είτε από κακή μακροοικονομική σχεδίαση. Μια χρηματοπιστωτική κρίση θα έχει ως αποτέλεσμα σοβαρή υποτίμηση του νομίσματος της χώρας ή σημαντική μείωση των συναλλαγματικών αποθεμάτων της. Τα προγράμματα διαρθρωτικής προσαρμογής (Structural Adjustment Programs-SAP) που απαρτίζονται από την εφεδρική συμφωνία, γνωστή και συμφωνία Stand-by (Stand-by Arrangements -SBA) και την παρατεταμένη κεφαλαιακή διευκόλυνση (Extended Fund Facility -EFF) (αναλύονται στη συνέχεια), αποτελούνται από δάνεια που παρέχονται από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ) σε χώρες που αντιμετώπισαν οικονομικές κρίσεις και απαιτεί από τις δανειζόμενες χώρες να εφαρμόσουν ορισμένες πολιτικές προκειμένου να λάβουν νέα δάνεια (ή να μειώσουν τα επιτόκια από τα υπάρχοντα). Αυτές οι πολιτικές επικεντρώνονταν συνήθως στην αυξημένη ιδιωτικοποίηση, στην ελευθέρωση του εμπορίου και των ξένων επενδύσεων και στην εξισορρόπηση του

δημόσιου ελλείμματος. Οι ρήτρες υπό όρους που επισυνάπτονται στα δάνεια έχουν επικριθεί λόγω των επιπτώσεών τους στον κοινωνικό τομέα.

Τα SAP δημιουργούνται με στόχο τη μείωση των δημοσιονομικών ανισορροπιών της δανείζουσας χώρας βραχυπρόθεσμα και μεσοπρόθεσμα ή να προσαρμόσουν την οικονομία στη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη. Απαιτώντας την εφαρμογή προγραμμάτων και πολιτικής ελεύθερης αγοράς, τα SAP αποσκοπούν στην εξισορρόπηση του προϋπολογισμού της κυβέρνησης, στη μείωση του πληθωρισμού και στην τόνωση της οικονομικής ανάπτυξης. Η ελευθέρωση του εμπορίου, η ιδιωτικοποίηση και η μείωση των εμποδίων στο ξένο κεφάλαιο επιτρέπει αυξημένες επενδύσεις, παραγωγή και εμπόριο, ενισχύοντας την οικονομία της δικαιούχου χώρας. Οι χώρες που δεν εφαρμόζουν αυτά τα προγράμματα ενδέχεται να υπόκεινται σε αυστηρή δημοσιονομική πειθαρχία.

Τα προγράμματα διαρθρωτικής προσαρμογής(SAP) συχνά επικρίθηκαν για την εφαρμογή γενικής πολιτικής ελεύθερης αγοράς και για την έλλειψη συμμετοχής τους από τη χώρα που δανείστηκε. Για να αυξηθεί η συμμετοχή της δανείζουσας χώρας, οι αναπτυσσόμενες χώρες ενθαρρύνονται τώρα να καταρτίσουν έγγραφα στρατηγικής για τη μείωση της φτώχειας (Poverty Reduction Strategy Papers -PRSPs), τα οποία ουσιαστικά αντικαθιστούν τα SAP.

2.5.6 Δανειακά Προγράμματα του ΔΝΤ

Τα δανειακά προγράμματα του ΔΝΤ προσαρμόζονται στις ανάγκες της κάθε χώρας. Τα τελευταία χρόνια τα περισσότερα από τα κεφάλαια έχουν παραχωρηθεί μέσω του δανειακού προγράμματος SAP (που απαρτίζεται από το SBA και το EFF) και κυρίως μέσω των λεγόμενων εφεδρικών συμφωνιών (SBA).

Πιο αναλυτικά το Stand-by Arrangements (SBA) και το Extended Fund Facility (EFF) είναι τα κύρια προγράμματα του ΔΝΤ που έχουν σχεδιαστεί για να παρέχουν βραχυπρόθεσμη βοήθεια στο ισοζύγιο πληρωμών στις χώρες-μέλη, με το επιτόκιο να είναι βασισμένο στο επιτόκιο της αγοράς. Η τυπική ρύθμιση αναμονής καλύπτει περίοδο 1 έως 2 ετών, με προγραμματισμένες αποπληρωμές μεταξύ 3 και 5 χρόνια από την ημερομηνία του δανεισμού. Το πρόγραμμα Extended Fund Facility, που θεσπίστηκε το 1974, προοριζόταν να προσφέρει κάπως μακροπρόθεσμη χρηματοδότηση σε μεγαλύτερα ποσά. Η συμφωνία EFF διαρκεί συνήθως έως 3 χρόνια, με προγραμματισμένες αποπληρωμές για περίοδο 4 $\frac{1}{2}$ έως 10 ετών. Το EFF στοχεύει στην αντιμετώπιση διαρθρωτικών προβλημάτων εντός της μακροοικονομίας που προκαλούν χρόνιες ανισότητες του ισοζυγίου πληρωμών. Τα διαρθρωτικά προβλήματα αντιμετωπίζονται μέσω της οικονομικής και φορολογικής μεταρρύθμισης και της ιδιωτικοποίησης των δημόσιων επιχειρήσεων. Στα αρχικά στάδια της χρηματοοικονομικής κρίσης το Εκτελεστικό Συμβούλιο του ΔΝΤ ενέκρινε μία γενική αναθεώρηση του πλαισίου δανεισμού, με κύριους άξονες τον εκσυγχρονισμό των όρων που θέτει το ΔΝΤ, την εισαγωγή νέου δανειακού προγράμματος με τίτλο Ευέλικτη Γραμμή Πίστωσης (Flexible Credit Line-FCL), με σκοπό τον διπλασιασμό των διαθέσιμων ορίων και μεγαλύτερη ευελιξία στις πάγιες

συμφωνίες Stand-by (SBA) του Ταμείου. Ταυτόχρονα, εισήγαγε και ένα νέο πρόγραμμα, την γραμμή προφύλαξης και ρευστότητας (Precautionary and Liquidity Line -PLL) που σχεδιάστηκε για να καλύπτει με ευελιξία τις ανάγκες ρευστότητας των χωρών μελών με υγιή οικονομικά βασικά στοιχεία, αλλά με ορισμένες ευπάθειες που απομένουν και αποτελούν φραγμό για να χρησιμοποιήσουν την ευέλικτη γραμμή πίστωσης (FCL). Αυτά τα δύο δανειακά προγράμματα βοήθησαν στην πρόληψη ή τον μετριασμό των κρίσεων και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης της αγοράς σε περιόδους αυξημένων κινδύνων.

Τα προγράμματα SBA και EFF δεν κάλυπταν χώρες με χαμηλό εισόδημα. Αντιμέτωπο της αυξανόμενης πίεσης, το ΔΝΤ ανέπτυξε αρκετά νέα προγράμματα δανεισμού για να παρέχει μακροπρόθεσμα δάνεια με επιδοτούμενα επιτόκια για φτωχές χώρες. Το Ταμείο ίδρυσε τη Διευκόλυνση διαρθρωτικής προσαρμογής (Structural Adjustment Facility -SAF) το 1986 και η βελτιωμένη διευκόλυνση διαρθρωτικής προσαρμογής (Enhanced Structural Adjustment Facility -ESAF) το 1987. Το επιτόκιο που χρεώνεται είναι 0,5% και προγραμματίζονται οι αποπληρωμές πάνω από 5-10 χρόνια μετά από περίοδο χάριτος 5 ετών. Οι περισσότερες περιπτώσεις ESAF αφορούσαν χώρες της Υποσαχάριας Αφρικανικής. Το 1999, το ESAF αντικαταστάθηκε από το πρόγραμμα Ανάπτυξης και Μείωσης της Φτώχειας (Poverty Reduction and Growth Facility-PRGF). Όπως υποδηλώνει το όνομα, στοχεύει στη μείωση της φτώχειας στις φτωχότερες χώρες μέλη, θέτοντας παράλληλα τα θεμέλια για την οικονομική ανάπτυξη. Τα δάνεια χορηγούνται με ιδιαίτερα χαμηλά επιτόκια. Πιθανώς αυτές οι δραστηριότητες πρέπει να θεωρούνται περισσότερο ως ξένη βοήθεια, παρά προγράμματα δανεισμού ή προσαρμογής.

Για να προσαρμόζεται καλύτερα όμως η βοήθεια προς κάθε χώρα χαμηλών εισοδημάτων, το πρόγραμμα Ανάπτυξης και Μείωσης της Φτώχειας αντικαταστάθηκε από το πρόγραμμα Παρατεταμένη Πιστωτική Διευκόλυνση (Extended Credit Facility-ECF), το μέγεθος του οποίου μπορεί να αυξηθεί με σύντομες διαδικασίες στην περίπτωση εξωγενών σοκ ή άλλων κρίσεων. Επιπλέον, προστέθηκαν νέοι μηχανισμοί στήριξης χωρών χαμηλών εισοδημάτων. Αυτοί οι μηχανισμοί περιλαμβάνουν το πρόγραμμα Ταχεία Πιστωτική Διευκόλυνση (Rapid Credit Facility-RCF) και Μέσο Ταχείας Χρηματοδότησης (Rapid Financing Instrument-RFI), που παρέχει άμεση χρηματοδότηση μικρής κλίμακας με περιορισμένες προϋποθέσεις προς αντιμετώπιση επειγόντων αναγκών ισοζυγίου πληρωμών, αλλά και το πρόγραμμα Εφεδρική Πιστωτική Διευκόλυνση (Standby Credit Facility-SCF), το οποίο παρέχει χρηματοδότηση σε χώρες χαμηλών εισοδημάτων που αντιμετωπίζουν προβλήματα βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης και προσαρμογής. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές επέτρεψαν στο Ταμείο να ανταποκρίνεται άμεσα όταν τα κράτη μέλη του αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά και χρηματοοικονομικά προβλήματα ως αποτέλεσμα της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης.

Στη συνέχεια παρατίθεται ένας πίνακας με όλα τα προαναφερθέν δανειακά προγράμματα καθώς επίσης τον σκοπό καθενός, την πηγή χρηματοδότησης, την διάρκειά και τις προϋποθέσεις που απαιτούνται για τον δανεισμό.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: Δανειακά Προγράμματα

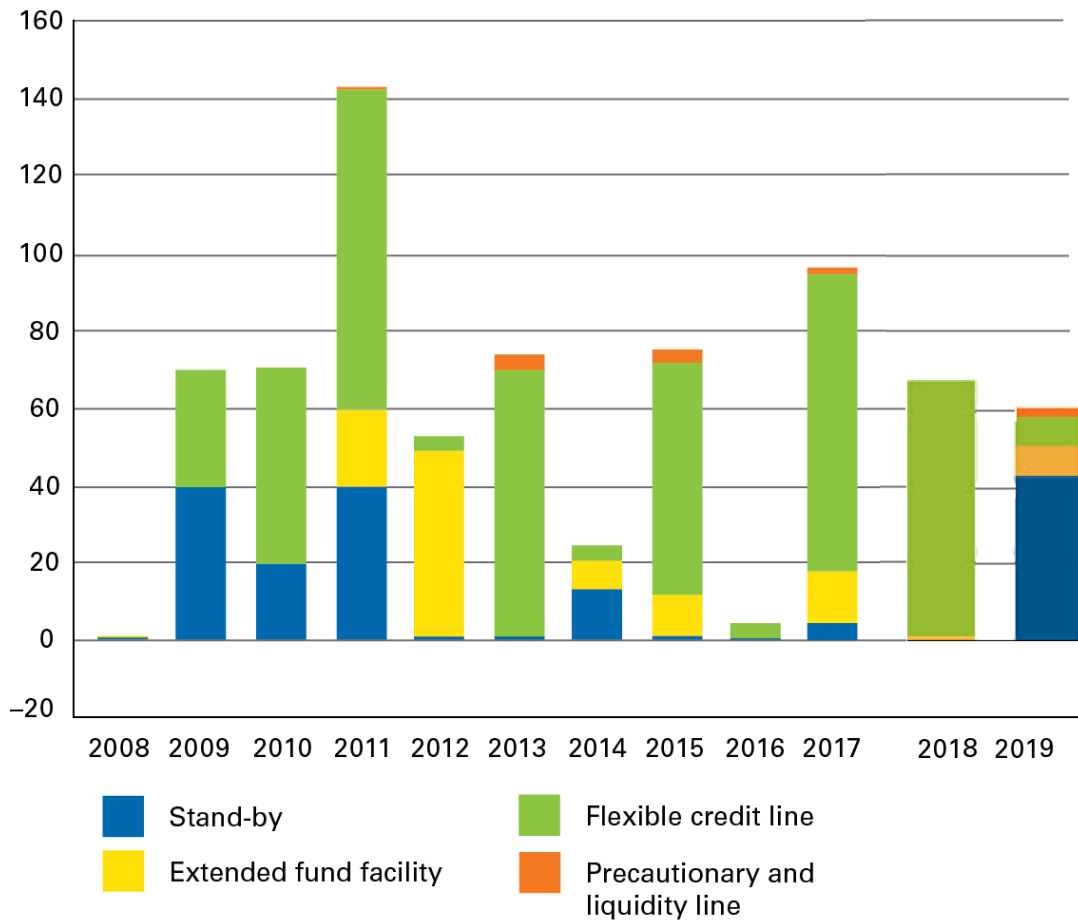
ΣΚΟΠΟΣ	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	ΠΗΓΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
Κύρια προγράμματα που παρέχουν βραχυπρόθεσμη βοήθεια στο ισοζύγιο πληρωμών	SBA	GRA	Πάνω από 3 χρόνια, αλλά συνήθως 12-18 μήνες
	EFF	GRA	Πάνω από 4 χρόνια
Χρηματοδότηση χωρών χαμηλών εισοδημάτων που αντιμετωπίζουν προβλήματα βραχυπρόθεσμης χρηματοδότησης και προσαρμογής	SCF	PRGT	1 έως 2 χρόνια
Καλύτερη προσαρμογή χωρών χαμηλών εισοδημάτων	ECF	PRGT	3 έως 4 χρόνια, επεκτείνεται έως και 5 χρόνια
Μηχανισμοί στήριξης χωρών χαμηλών εισοδημάτων που παρέχουν άμεση και μικρή χρηματοδότηση προς αντιμετώπιση επειγόντων αναγκών ισοζυγίου πληρωμών	RFI	GRA	πλήρης εκταμίευση
	RCF	PRGT	πλήρης εκταμίευση
Διπλασιασμός των διαθέσιμων ορίων και μεγαλύτερη ευελιξία στις πάγιες συμφωνίες Stand-by (SBA)	FCL	GRA	1 έως 2 χρόνια
Καλύπτει με ευελιξία τις ανάγκες ρευστότητας των χωρών μελών με υγιή οικονομικά βασικά στοιχεία, αλλά με ορισμένες ευπάθειες που δεν επιτρέπουν τη χρήση FCL	PLL	GRA	6 μήνες ή 1 ή 2 χρόνια
Δεν παρέχουν χρηματοδότηση, αλλά βοηθητικά εργαλεία για άλλα προγράμματα	PSI	-	1 έως 4 χρόνια, επεκτείνεται έως και 5 χρόνια
	PCI	-	6 μήνες έως 4 χρόνια

Πηγή: www.imf.org

Σημείωση: Το PSI και το PCI δεν παρέχουν οικονομική υποστήριξη, αλλά το PSI είναι ένα μέσο PRGT, ενώ το PCI ισχύει τόσο για PRGT όσο και για GRA. Όλα τα μέλη του ΔΝΤ έχουν δικαίωμα πρόσβασης στους πόρους του Ταμείου στον Γενικό Λογαριασμό Πόρων (General Resources Account-GRA) με μη ευνοϊκούς όρους, αλλά το ΔΝΤ παρέχει επίσης ευνοϊκή οικονομική υποστήριξη μέσω του προγράμματος μείωσης της φτώχειας και της ανάπτυξης εμπιστοσύνης (Poverty Reduction and Growth Trust –PRGT).

Οι αλλαγές αυτές των δανειακών προγραμμάτων για την καλύτερη προσαρμογή στις ανάγκες των χωρών μελών απεικονίζονται και στο κάτωθι διάγραμμα 2, σύμφωνα με την ετήσια οικονομική έκθεση του 2019. Μέχρι το 2008 χρησιμοποιούνταν μόλις 2 δανειακά προγράμματα και φθάνοντας στο 2019 χρησιμοποιούνται πλέον τουλάχιστον 4.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 2: Εγκεκριμένες ρυθμίσεις από το Γενικό Λογαριασμό Πόρων (General Resources Account -GRA) κατά τη διάρκεια των οικονομικών ετών 2008–19 (ποσά σε δις SDR).

ΠΗΓΗ: IMF Finance Department

Το ΔΝΤ προσφέρει επίσης τεχνική βοήθεια σε μεταβατικές οικονομίες κατά τη μετάβαση από τις κεντρικά σχεδιασμένες (στηρίζονται στην τραπεζική αγορά) σε οικονομίες που λειτουργούν στην ελεύθερη αγορά. Το ΔΝΤ προσφέρει επίσης κεφάλαια έκτακτης ανάγκης σε καταρρέουσες οικονομίες, όπως έκανε και για την Κορέα κατά τη διάρκεια της χρηματοπιστωτικής κρίσης του 1997 στην Ασία. Τα κεφάλαια εισήχθησαν στα συναλλαγματικά αποθέματα της Κορέας για να ενισχύσουν το τοπικό νόμισμα, βοηθώντας έτσι τη χώρα να αποφύγει μια επιβλαβή υποτίμηση. Το Ταμείο μπορεί επίσης να δανείσει χώρες που αντιμετώπισαν οικονομική κρίση ως αποτέλεσμα φυσικής καταστροφής ή υπέφεραν από ένοπλες συγκρούσεις.

Όλα τα προγράμματα που εφαρμόζει το ΔΝΤ στοχεύουν στη δημιουργία βιώσιμης ανάπτυξης εντός μιας χώρας και προσπαθούν να δημιουργήσουν πολιτικές που θα γίνουν αποδεκτές από τους τοπικούς πληθυσμούς. Ωστόσο, το ΔΝΤ δεν είναι οργανισμός βοήθειας, οπότε όλα τα δάνεια χορηγούνται υπό την προϋπόθεση ότι η χώρα εφαρμόζει τα SAP και καθιστά προτεραιότητα την αποπληρωμή των δανείων που έχει δανειστεί. Επί του παρόντος, όλες οι χώρες που υπάγονται σε προγράμματα

του ΔΝΤ είναι αναπτυσσόμενες, μεταβατικές και αναδυόμενες αγορές (χώρες που έχουν αντιμετωπίσει χρηματοπιστωτική κρίση).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: Κίνητρα θεσμών και χωρών

3.1 Το κίνητρο μιας χώρας να συνεργαστεί με τους θεσμούς

Μια χώρα που μέχρι σήμερα συνήθιζε να καταναλώνει περισσότερα απ' όσα αντιστοιχούν στο εγχωρίως παραγόμενο εισόδημά της, δηλαδή συνήθιζε να έχει περισσότερα έξοδα απ' ότι έσοδα και να καλύπτει τη διαφορά αυτή με δανεισμό, αν ξαφνικά δεν μπορεί να δανειστεί άλλο θα έρθει αντιμέτωπη με πολλά προβλήματα. Συγκεκριμένα θα πρέπει πλέον η κατανάλωσή της να μειωθεί στο επίπεδο του εγχωρίου παραγόμενου εισοδήματός της, να αρχίσει να ξοδεύει δηλαδή πολύ λιγότερα, ώστε τα έξοδα να είναι ίσα με τα έσοδά της. Αν μάλιστα υπήρξε για πολλά χρόνια δανειζόμενη και έχει συσσωρεύσει χρέος, τότε θα πρέπει ή να δαπανά ακόμα λιγότερα για να περισσεύουν χρήματα και για την αποπληρωμή των δανείων της, γεγονός το οποίο θα είναι πολύ δύσκολο και θα απαιτούσε ένα μεγάλο κοινωνικό κόστος με το οποίο κανείς δε θα ήθελε να βρεθεί αντιμέτωπος ή να αρνηθεί την αποπληρωμή των χρεών της, γεγονός το οποίο όμως θα είχε άλλου τύπου συνέπειες, όπως κατασχέσεις περιουσιακών της στοιχείων στο εξωτερικό, διακοπή της πίστωσης στις εμπορικές συναλλαγές των κατοίκων της με το εξωτερικό κ.α., με αποτέλεσμα ελλείψεις προϊόντων στο εσωτερικό της χώρας, καθώς και άλλες πολιτικές πίεσης ή αντίποινες. Με την παρουσία όμως ενός δανειστή εσχάτης ανάγκης όπως είναι για παράδειγμα ο ESM και το ΔΝΤ, η χώρα που δεν έχει δυνατότητα να δανειζεται από τις αγορές μπορεί να αποφύγει όλα τα παραπάνω, δανειζόμενη πλέον από τους οργανισμούς αυτούς. Με τον τρόπο αυτό εξασφαλίζει μάλιστα και τον απαραίτητο χρόνο που χρειάζεται ώστε, μέσα από τις μεταρρυθμίσεις που προωθούνται, να ξεπεράσει τα προβλήματα που την οδήγησαν στην άσχημη οικονομική κατάσταση.

3.2 Το κίνητρο του θεσμού να βοηθήσει μια χώρα

Κύριος στόχος οργανισμών όπως το ΔΝΤ και ο ESM μέσα από την παροχή βοήθειας σε μία χώρα είναι η προστασία της σταθερότητας του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος. Πιο συγκεκριμένα, αν μία χώρα αδυνατεί να δανειζεται, αυτό δε θα βλάψει μόνο την ίδια, αλλά πιθανότατα και άλλα κράτη στον κόσμο (χρηματοοικονομική μόλυνση- financial contagion). Με την απουσία δυνατότητας δανεισμού, και όσο η χώρα συνεχίζει να δαπανά περισσότερα απ' όσα αντιστοιχούν στο εγχώριο παραγόμενο εισόδημά της (να έχει δηλαδή περισσότερα έξοδα από έσοδα), η χρεοκοπία δε θα αργήσει να φανεί. Ως χρεοκοπία ενός κράτους ορίζεται η αδυναμία εκπλήρωσης των οικονομικών υποχρεώσεών του και άρα η αθέτηση των πληρωμών του προς όλους εκείνους που στο παρελθόν το είχαν δανείσει. Μια τέτοια αθέτηση σημαίνει χαμένα χρήματα για τους δανειστές του και άρα, ανάλογα βέβαια και με το μέγεθός του ποσού, δημιουργία προβλημάτων και σε αυτούς. Προβλήματα που, αν αποδειχτούν σημαντικά, μπορεί να οδηγήσουν και τους ίδιους τους δανειστές σε χρεοκοπία και το έναυσμα για ένα νέο κύκλο αθέτησης πληρωμών και δημιουργίας προβλημάτων. Αν η κατάσταση αυτή συνεχιστεί ως

ντόμινο δεν αποκλείεται η δημιουργία κρίσης στο σύνολο του χρηματοπιστωτικού συστήματος συγκεκριμένων χωρών, ή και συνόλου χωρών όπως η Ευρωζώνη ή ακόμα και ολόκληρου του κόσμου. Οι συνέπειες των κρίσεων αυτών μπορεί να είναι πολλές και όχι πάντα προβλέψιμες, ενώ συνήθως δε σταματούν στο χρηματοπιστωτικό σύστημα αλλά επηρεάζουν και την πραγματική οικονομία επηρεάζοντας τη ζωή όλων των ανθρώπων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: Μορφές κρίσης και η κρίση του 2008

4.1 Μορφές κρίσης

Όπως προαναφέρθηκε το Ταμείο δανειοδοτεί χώρες που πλήττονται από κρίσεις. Οι κρίσεις έχουν διάφορες μορφές και διαχωρίζονται σε οικονομικές και χρηματοοικονομικές. Οι οικονομικές κρίσεις χαρακτηρίζονται από σοβαρά προβλήματα στο ισοζύγιο πληρωμών, που συχνά οδηγούν σε πιέσεις κατά του νομίσματος, σημαντική πτώση της καταναλωτικής ζήτησης και των επενδύσεων των εταιρειών, άνοδο της ανεργίας και πτώση των εισοδημάτων. Συνοδεύονται συχνά από αύξηση της αβεβαιότητας στις χρηματοοικονομικές αγορές και πτώση των τιμών των μετοχών, των ομολόγων, και πολλές φορές της ισοτιμίας του εγχώριου νομίσματος.

Οι χρηματοοικονομικές κρίσεις προέρχονται αρχικά από τον χρηματοοικονομικό τομέα ή τον επηρεάζουν, και συνοδεύονται συχνά από αύξηση της αβεβαιότητας στις χρηματοοικονομικές αγορές και πτώση των τιμών των μετοχών και των ομολόγων. Μπορεί ακόμα να οδηγήσουν σε δυσκολίες για τις τράπεζες και τα συστήματα πληρωμών, πλήττοντας την οικονομική δραστηριότητα.

Μία σοβαρή κρίση (είτε οικονομική είτε χρηματοοικονομική) συνοδεύεται συχνά από βαθιά ύφεση, αθετήσεις χρεών, και το λεγόμενο «sudden stop» (απότομη παύση).

4.2 Η κρίση του 2008

Η πιο πρόσφατη κρίση που βίωσε ολόκληρος ο πλανήτης είναι η χρηματοοικονομική κρίση που ξέσπασε το 2008, όταν κατέρρευσε η επενδυτική τράπεζα Lehman Brothers στις 15 Σεπτεμβρίου. Η κρίση αυτή δεν μπορεί να αποδοθεί σε μία και μόνον αιτία. Προήλθε από συνδυασμό παραγόντων, πολλοί από τους οποίους επηρέαζαν και επέτειναν τη δυναμική των υπολοίπων.

Ως πρώτος λοιπόν παράγοντας αναφέρονται οι διεθνείς ανισορροπίες μεταξύ των χωρών του πλανήτη όσον αφορά την εσωτερική τους αποταμίευση και επένδυση. Οι ανισορροπίες αυτές οδήγησαν σε φτηνό χρήμα, μεγάλη ρευστότητα και χαμηλά πραγματικά επιτόκια. Τα χαμηλά πραγματικά επιτόκια στη συνέχεια έδωσαν ώθηση σε υπάρχουσες ανισορροπίες του χρηματοοικονομικού τομέα, όπως η φούσκα των ακινήτων και το κυνήγι των υψηλών αποδόσεων με τη χρήση εξωτικών χρηματοοικονομικών εργαλείων.

Δεύτερος καθοριστικός παράγοντας ήταν η φούσκα ακινήτων στις ΗΠΑ. Από το 2001 οι τιμές των ακινήτων ξεκίνησαν μια ανοδική πορεία, η οποία αν και προβληματίσε πολλούς αναλυτές, αφέθηκε ελεύθερη να εξαπλωθεί. Η πτώση των τιμών των κατοικιών οδήγησε σε καθυστερήσεις των δόσεων των νοικοκυριών προς τις τράπεζες. Έτσι, μέσω του εσωτερικού δανεισμού μεταξύ των τραπεζών ξεκίνησε να εξαπλώνεται και σε άλλες τράπεζες που μέχρι πρότινος δεν τις επηρέαζε.

Τρίτος παράγοντας που συνέβαλλε στην κρίση ήταν το δόγμα της αποτελεσματικής αγοράς και των ορθολογικών προσδοκιών. Το δόγμα αυτό σε συνδυασμό με τα χαμηλά επιτόκια την εποχή εκείνη οδήγησε σε ακραίες συμπεριφορές. Τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα οδηγήθηκαν σε ριψοκίνδυνες επενδύσεις χωρίς να τιμολογούν σωστά τον κίνδυνο.

Ο τέταρτος σημαντικός παράγοντας δημιουργίας της κρίσης είναι η υψηλή μόχλευση. Νωρίτερα αναφερθήκαμε στην υψηλή μόχλευση των νοικοκυριών, η οποία ευθύνεται εν μέρει και για τη μεγάλη άνοδο των τιμών των κατοικιών. Υψηλή μόχλευση, όμως, είχαν και οι επενδυτικές τράπεζες στις Η.Π.Α. και αλλού.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: Χώρες που δανείστηκαν από το ΔΝΤ

Για να πετύχει τους στόχους του το Διεθνές Νομισματικό χρησιμοποιεί το τρίπτυχο: Οικονομική και Χρηματοπιστωτική Παρακολούθηση - Τεχνική Βοήθεια και Εκπαίδευση - Δανεισμός. Το πρώτο κομμάτι αφορά την παρακολούθηση της οικονομίας και των πολιτικών της εκάστοτε χώρας, την αξιολόγηση μέσω εκθέσεων και αναλύσεων. Η δεύτερη πτυχή συμπεριλαμβάνει στήριξη με στόχο να δημιουργήσουν οι χώρες αποτελεσματικές πολιτικές στο δημοσιονομικό τομέα, στον τραπεζικό, στην εξαγωγή στατιστικών στοιχείων. Σχετικά με το τρίτο εργαλείο, το ΔΝΤ παρέχει στις χώρες-μέλη δάνεια, συνοδευόμενα από πρόγραμμα πολιτικών που εφαρμόζει σε στενή συνεργασία με την κυβέρνηση της χώρας.

Το οικονομικό πρόγραμμα δημιουργείται από τη χώρα-μέλος σε συνεργασία με το ΔΝΤ και παρουσιάζεται στο Διοικητικό Συμβούλιο του Ταμείου με τη μορφή Επιστολής Δήλωσης Προθέσεων. Το ΔΝΤ δανείζει με ευνοϊκούς και μη ευνοϊκούς διακανονισμούς ή μπορεί να παρέχει πλήρη δάνεια. Μια συμφωνία δανεισμού, η οποία είναι παρόμοια με ένα όριο πίστωσης, εγκρίνεται από το Εκτελεστικό Συμβούλιο του ΔΝΤ για την υποστήριξη ενός προγράμματος προσαρμογής μιας χώρας. Η συμφωνία απαιτεί από το μέλος να τηρεί συγκεκριμένους όρους και να υπόκειται σε περιοδικές αναθεωρήσεις για να συνεχίσει να το αντλεί. Ένα πλήρες δάνειο εγκρίνεται επίσης από την Εκτελεστική Επιτροπή του ΔΝΤ, ωστόσο, δεν απαιτεί από ένα μέλος να τηρεί συγκεκριμένους όρους. Όταν η συμφωνία εγκριθεί από το Συμβούλιο, το δάνειο συνήθως παρέχεται σε σταδιακές δόσεις κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του προγράμματος.

Το ποσό της χρηματοδότησης που μπορεί να λάβει μία χώρα διαμορφώνεται από την ποσόστωση. Για παράδειγμα, υπό συγκεκριμένα είδη δανείων (Stand-By και Extended Arrangements) μία χώρα μπορεί να δανειστεί έως 200% της ποσόστωσής της ετησίως και 600% συνολικά.

Επισημαίνεται ότι ένα πρόγραμμα τερματίζεται αυτομάτως κατά τα συμφωνηθέντα ή αντικαθίσταται από κάποιο άλλο δάνειο. Για παράδειγμα, στην Ελλάδα (της οποίας το πρόγραμμα έληξε τον Ιανουάριο του 2016) το πρώτο πρόγραμμα που υπεγράφη ήταν ένα Stand-by Arrangement. Αυτό ακυρώθηκε με αίτημα της τότε κυβέρνησης σε ένα Extended Arrangement τον Φεβρουάριο του 2011. Όταν ολοκληρωθεί το πρόγραμμα, η χώρα οφείλει να αποπληρώσει το δάνειο κατά τα συμφωνηθέντα.

Όπως αποδεικνύεται από τον παρακάτω πίνακα από τις 190 χώρες-μέλη του Ταμείου, οι 153 έχουν χρειαστεί την βοήθεια του από την ημερομηνία εγγραφής της έως και τις 31 Αυγούστου 2020. Σε αυτόν τον πίνακα απεικονίζεται πληθώρα στοιχείων που αντλήθηκαν από την επίσημη ιστοσελίδα του ΔΝΤ (www.imf.org) και αναλυτικότερα αυτά είναι τα εξής: η χώρα-μέλος, η ημερομηνία εγγραφής κάθε χώρας στο ΔΝΤ, ο συνολικός αριθμός συμφωνιών από την ημερομηνία εγγραφής, ο τύπος του δανείου, η ημερομηνία συμφωνίας και η λήξη της, το συμφωνηθέν ποσό καθώς επίσης και το ποσό που αντλήθηκε. Στο σημείο αυτό πρέπει να τονιστεί ότι όλα

τα ποσά είναι σε εκατομμύρια SDR. Στην συνέχεια παραθέεται ο αναλυτικός πίνακας με αλφαβητική σειρά των χωρών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: Χώρες που στράφηκαν στο ΔΝΤ

A/A	ΧΩΡΑ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΕΓΓΡΑΦΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΣΥΜΦΩΝΙΩΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΓΓΡΑΦΗ	ΤΥΠΟΣ ΔΑΝΕΙΟΥ	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ	ΛΗΞΗ	ΣΥΜΦΩΝΗΘΕΝ ΠΟΣΟ (εκατομμύρια SDR)	ΠΟΣΟ ΠΟΥ ΑΝΤΛΗΘΗΚΕ (εκατομμύρια SDR)
1	Άγιος Βικέντιος και Γρεναδίνες	28-Δεκ-79	5	RCF	20 Μαί 2020	22 Μαί 2020	11,700	11,700
				RCF	1 Αυγ 2014	12 Αυγ 2014	2,075	2,075
				RFI	1 Αυγ 2014	6 Αυγ 2014	2,075	2,075
				RCF	25 Ιουλ 2011	3 Αυγ 2011	1,245	1,245
				RCF	28 Φεβ 2011	8 Μαρ 2011	2,075	2,075
				Σύνολο				
2	Αγία Λουκία	15-Νοε-79	2	RCF	28 Απρ 2020	30 Απρ 2020	21,400	21,400
				RCF	12 Ιαν 2011	20 Ιαν 2011	3,830	3,830
				Σύνολο				
3	Αζερμπαϊτζάν	18-Σεπ-1992	4	ECF	06 Ιουλ 2001	04 Ιουλ 2005	67,580	54,710
				EFF	20 Δεκ 1996	19 Μαρ 2000	58,500	53,240
				ECF	20 Δεκ 1996	19 Μαρ 2000	93,600	81,900
				SBA	17 Νοε 1995	16 Νοε 1996	58,500	58,500
				Σύνολο				
4	Αϊτή	8-Σεπ-1953	27	RCF	17 Απρ 2020	21 Απρ 2020	81,900	81,900
				RCF	18 Νοε 2016	23 Νοε 2016	30,713	30,713
				ECF	18 Μαί 2015	17 Νοε 2016	49,140	7,020
				ECF	21 Ιουλ 2010	24 Δεκ 2014	40,950	40,950
				ECF	20 Νοε 2006	29 Ιαν 2010	180,180	180,180
				ECF	18 Οκτ 1996	17 Οκτ 1999	91,050	15,175
				SBA	08 Μαρ 1995	07 Μαρ 1996	20,000	16,400
				SBA	18 Σεπ 1989	31 Δεκ 1990	21,000	15,000
				SAFC***	17 Δεκ 1986	16 Δεκ 1989	30,870	8,820
				SBA	07 Νοε 1983	30 Σεπ 1985	60,000	21,000
				SBA	09 Αυγ 1982	30 Σεπ 1983	34,500	34,500
				EFF	25 Οκτ 1978	24 Οκτ 1981	32,200	10,800
				SBA	02 Αυγ 1977	01 Αυγ 1978	6,900	0
				SBA	02 Αυγ 1976	01 Αυγ 1977	6,880	3,000
				SBA	01 Αυγ 1975	31 Ιουλ 1976	4,750	3,250
				SBA	01 Αυγ 1974	31 Ιουλ 1975	4,000	4,000
				SBA	06 Ιουλ 1973	05 Ιουλ 1974	4,000	0
				SBA	06 Ιουλ 1972	05 Ιουλ 1973	4,000	0
				SBA	29 Ιουν 1971	28 Ιουν 1972	3,000	0
				SBA	29 Ιουν 1970	28 Ιουν 1971	2,200	0
				SBA	01 Οκτ 1966	30 Σεπ 1967	4,000	1,500
				SBA	01 Οκτ 1965	30 Σεπ 1966	4,000	4,000
				SBA	01 Οκτ 1964	30 Σεπ 1965	4,000	2,250
				SBA	01 Οκτ 1963	30 Σεπ 1964	4,000	3,000
SBA	01 Οκτ 1962	30 Σεπ 1963	6,000	4,000				
SBA	01 Οκτ 1961	30 Σεπ 1962	6,000	3,750				
SBA	01 Οκτ 1960	30 Σεπ 1961	6,000	0				
SBA	01 Οκτ 1959	30 Σεπ 1960	4,000	0				
SBA	14 Ιουλ 1958	30 Σεπ 1959	5,000	3,500				
Σύνολο						751,233	494,708	
5	Ακτή Ελεφαντοστού	11-Μαρ-1963	17	ECF	12 Δεκ 2016	11 Δεκ 2020	281,324	216,800
				EFF	12 Δεκ 2016	11 Δεκ 2020	562,648	433,600
				RCF	17 Απρ 2020	21 Απρ 2020	216,800	216,800
				RFI	17 Απρ 2020	21 Απρ 2020	433,600	433,600
				ECF	04 Νοε 2011	17 Δεκ 2015	520,320	520,320

				RCF	08 Ιουλ 2011	19 Ιουλ 2011	81,300	81,300
				ECF	27 Μαρ 2009	23 Ιουν 2011	373,980	230,892
				ECF	29 Μαρ 2002	28 Μαρ 2005	292,680	58,540
				ECF	17 Μαρ 1998	16 Μαρ 2001	285,840	123,864
				ECF	11-Μαρ-1994	13 Ιουν 1997	333,480	333,480
				SBA	20 Σεπ 1991	19 Σεπ 1992	82,750	33,100
				SBA	20 Νοε 1989	19 Απρ 1991	146,500	117,200
				SBA	29 Φεβ 1988	30 Απρ 1989	94,000	7,000
				SBA	23 Ιουν 1986	28 Φεβ 1988	100,000	24,000
				SBA	03 Ιουν 1985	02 Ιουν 1986	66,200	66,200
				SBA	03 Αυγ 1984	02 Μαΐ 1985	82,750	62,060
				EFF	27-Φεβ-1981	22 Φεβ 1984	484,500	446,025
						Σύνολο	4438,672	3404,781
6	Αλβανία	15-Οκτ-1991	8	RFI	10 Απρ 2020	15 Απρ 2020	139,300	139,300
				EFF	28 Φεβ 2014	24-Φεβ-2017	295,420	295,420
				ECF	1-Φεβ-2006	31 Ιαν 2009	8,523	8,523
				EFF	01 Φεβ 2006	31 Ιαν 2009	8,523	8,523
				ECF	21 Ιουν 2002	20 Νοε 2005	28,000	28,000
				ECF	13 Μαΐ 1998	31 Ιουλ 2001	45,040	45,040
				ECF	14 Ιουλ 1993	13 Ιουλ 1996	42,360	31,060
				SBA	26 Αυγ 1992	14 Ιουλ 1993	20,000	13,125
						Σύνολο	587,166	568,991
7	Αλγερία	26-Σεπ-1963	4	EFF	22 Μαΐ 1995	21 Μαΐ 1998	1169,28	1169,28
				SBA	27 Μαΐ 1994	22 Μαΐ 1995	457,200	385,200
				SBA	03 Ιουν 1991	31 Μαρ 1992	300,000	225,000
				SBA	31 Μαΐ 1989	30 Μαΐ 1990	155,700	155,700
						Σύνολο	2082,180	1935,180
8	Ανγκόλα	19-Σεπ-1989	2	EFF	07 Δεκ 2018	06 Δεκ 2021	2673,000	1073,000
				SBA	23 Νοε 2009	30 Μαρ 2012	858,900	858,900
						Σύνολο	3531,900	1931,900
9	Αντίγκουα και Μπαρμπούντα	25-Φεβ-1982	1	SBA	07 Ιουν 2010	06 Ιουν 2013	67,500	67,500
						Σύνολο	67,500	67,500
10	Αραβική Δημοκρατία της Αιγύπτου	27-Δεκ-1945	11	SBA	26 Ιουν 2020	25 Ιουν 2021	3763,640	1447,560
				RFI	11 Μαΐ 2020	13 Μαΐ 2020	2037,100	2037,100
				EFF	11 Νοε 2016	29 Ιουλ 2019	8596,570	8596,570
				SBA	11 Οκτ 1996	30 Σεπ 1998	271,400	0
				EFF	20 Σεπ 1993	19 Σεπ 1996	400,000	0
				SBA	17 Μαΐ 1991	31 Μαΐ 1993	234,400	147,200
				SBA	15 Μαΐ 1987	30 Νοε 1988	250,000	116,000
				EFF	28 Ιουλ 1978	27 Ιουλ 1981	600,000	75,000
				SBA	20 Απρ 1977	19 Απρ 1978	125,000	105,000
				SBA	23 Μαΐ 1964	22 Μαΐ 1965	40,000	40,000
				SBA	07 Μαΐ 1962	06 Μαΐ 1963	42,500	42,500
						Σύνολο	16360,610	12606,930
11	Αργεντινή	20-Σεπ-1956	21	SBA	20 Ιουν 2018	24 Ιουλ 2020	40714	31913,710
				SBA	20 Σεπ 2003	05 Ιαν 2006	8981,000	4171,000
				SBA	24 Ιαν 2003	31 Αυγ 2003	2174,500	2174,500
				SBA εκ των οποίων SRF*	10 Μαρ 2000	23 Ιαν 2003	16936,800	9756,310
					12 Ιαν 2001	11 Ιαν 2002	6086,660	5874,950
				EFF	04 Φεβ 1998	10 Μαρ 2000	2,08	0
				SBA	12 Απρ 1996	11 Ιαν 1998	720,000	613,000
				EFF	31 Μαρ 1992	30 Μαρ 1996	4020,250	4020,250
				SBA	29 Ιουλ 1991	31 Μαρ 1992	780,000	438,750
				SBA	10 Νοε 1989	31 Μαρ 1991	736,000	506,000
				SBA	23 Ιουλ 1987	30 Σεπ 1988	947,500	616,500
				SBA	28 Δεκ 1984	30 Ιουν 1986	1182,500	1182,500
				SBA	24 Ιαν 1983	23 Ιαν 1984	1,500	600,510
				SBA	16 Σεπ 1977	15 Σεπ 1978	159,500	0

				SBA	06 Αυγ 1976	05 Αυγ 1977	260,000	159,500
				SBA	15 Απρ 1968	14 Απρ 1969	125,000	0
				SBA	01 Μαΐ 1967	14 Απρ 1968	125,000	0
				SBA	07 Ιουν 1962	06 Οκτ 1963	100,000	100,000
				SBA	12 Δεκ 1961	16 Μαΐ 1962	100,000	0
				SBA	12 Δεκ 1960	11 Δεκ 1961	100,000	60,000
				SBA	03 Δεκ 1959	02 Δεκ 1960	100,000	100,000
				SBA	19 Δεκ 1958	02 Δεκ 1959	75,000	42,500
						Σύνολο	78340,630	56455,030
12	Αρμενία	28 Μαΐ 1992	10	SBA	17 Μαΐ 2019	16 Μαΐ 2022	308,800	205,942
				EFF	07 Μαρ 2014	27 Ιουν 2017	82,210	82,210
				ECF	28 Ιουν 2010	02 Ιουλ 2013	133,400	133,400
				EFF	28 Ιουν 2010	24 Ιουν 2013	133,400	133,400
				SBA	06 Μαρ 2009	27 Ιουν 2010	533,600	350,425
				ECF	17 Νοε 2008	06 Μαρ 2009	9,200	1,310
				ECF	25 Μαΐ 2005	24 Μαΐ 2008	23,000	23,000
				ECF	23 Μαΐ 2001	31 Δεκ 2004	69,000	69,000
				ECF	14 Φεβ 1996	20 Δεκ 1999	109,350	109,350
				SBA	28 Ιουν 1995	14 Φεβ 1996	43,875	13,500
						Σύνολο	1445,835	1121,537
13	Αυστραλία	5-Αυγ-1947	1	SBA	01 Μαΐ 1961	05 Σεπ 1961	100,000	0
						Σύνολο	100,000	0,000
14	Αφγανιστάν	14-Ιουλ-1955	10	RCF	29 Απρ 2020	23 Ιουν 2020	161,900	161,900
				ECF	20 Ιουλ 2016	31 Δεκ 2019	32,380	32,380
				ECF	14 Νοε 2011	13 Νοε 2014	85,000	24,000
				ECF	26 Ιουν 2006	25 Σεπ 2010	81,000	75,350
				SBA	16 Ιουλ 1975	15 Ιουλ 1976	8,500	8,500
				SBA	18 Ιουν 1973	17 Ιουν 1974	10,000	10,000
				SBA	23 Οκτ 1969	22 Οκτ 1970	12,000	10,000
				SBA	10 Ιουλ 1968	09 Ιουλ 1969	7,000	7,000
				SBA	03 Αυγ 1966	02 Αυγ 1967	8,000	8,000
				SBA	17 Ιουν 1965	16 Ιουν 1966	6,750	6,750
						Σύνολο	412,530	343,880
15	Βανουάτου	28-Σεπ-81	2	RCF	5 Ιουν 2015	15 Ιουν 2015	8,500	8,500
				RFI	5 Ιουν 2015	9 Ιουν 2015	8,500	8,500
						Σύνολο	17,000	17,000
16	Βασίλειο του Εσουατίνι (γνωστό ως Σουαζιλάνδη)	22-Σεπ-1969	1	RFI	29 Ιουλ 2020	--	78,500	0
						Σύνολο	78,500	0,000
17	Βέλγιο	27-Δεκ-1945	1	SBA	19 Ιουν 1952	18 Ιουν 1957	50,000	50,000
						Σύνολο	50,000	50,000
18	Βιετνάμ	21-Σεπ-56	3	ECF	13 Απρ 2001	12 Απρ 2004	290,000	124,200
				ECF	11 Νοε 1994	10 Νοε 1997	362,400	241,600
				SBA	6 Οκτ 1993	11 Νοε 1994	145,000	108,800
						Σύνολο	797,400	474,600
19	Βολιβία	27-Δεκ-1945	20	RFI	17 Απρ 2020	21 Απρ 2020	240,100	240,100
				SBA	02 Απρ 2003	31 Μαρ 2006	145,780	111,500
				ECF	18 Σεπ 1998	07 Ιουν 2002	100,960	63,863
				ECF	19 Δεκ 1994	09 Σεπ 1998	100,960	100,960
				ECF	27 Ιουλ 1988	31 Μαΐ 1994	163,260	163,260
				SAFC***	15 Δεκ 1986	27 Ιουλ 1988	57,595	18,140
				SBA	19 Ιουν 1986	20 Ιουλ 1987	50,000	32,700
				SBA	01 Φεβ 1980	31 Ιαν 1981	66,375	53,375
				SBA	17 Ιαν 1973	16 Ιαν 1974	27,300	18,050
				SBA	16 Ιαν 1969	15 Ιαν 1970	20,000	11,000
				SBA	2-Δεκ-1967	15 Ιαν 1969	20,000	12,000
				SBA	02 Δεκ 1966	1-Δεκ-1967	18,000	0
				SBA	01 Σεπ 1965	30 Νοε 1966	14,000	0
				SBA	01 Σεπ 1964	31 Αυγ 1965	12,000	0

				SBA	04 Σεπ 1963	31 Αυγ 1964	10,000	2,500
				SBA	08 Αυγ 1962	07 Αυγ 1963	10,000	5,000
				SBA	27 Ιουλ 1961	26 Ιουλ 1962	7,500	2,000
				SBA	18 Μαΐ 1959	30 Σεπ 1960	1,500	1,250
				SBA	29 Δεκ 1957	28 Φεβ 1959	3,500	2,000
				SBA	29 Νοε 1956	28 Νοε 1957	7,500	4,000
						Σύνολο	1076,330	841,698
20	Βόρεια Μακεδονία	30-Μαρ-61	8	RFI	10-Απρ-2020	15-Απρ-2020	140,300	140,300
				PLL	19-Ιαν-2011	18-Ιαν-2013	413,400	197,000
				SBA	31-Αυγ-2005	30-Αυγ-2008	51,675	10,500
				SBA	30-Απρ-2003	15-Αυγ-2004	20,000	20,000
				ECF	18-Δεκ-2000	22-Νοε-2001	10,335	1,723
				EFF	29-Νοε-2000	22-Νοε-2001	24,115	1,148
				ECF	11-Απρ-1997	10-Απρ-2000	54,560	27,281
				SBA	5-Μαΐ-1995	4-Ιουν-1996	22,300	22,300
						Σύνολο	736,685	420,252
21	Βοσνία και Ερζεγοβίνη	14-Δεκ-1992	6	RFI	20 Απρ 2020	22 Απρ 2020	265,200	265,200
				EFF	07 Σεπ 2016	06 Σεπ 2020	443,042	126,825
				SBA	26 Σεπ 2012	30 Ιουν 2015	558,030	422,750
				SBA	08 Ιουλ 2009	07 Ιουλ 2012	1014,600	338,200
				SBA	2-Αυγ-2002	29 Φεβ 2004	67,600	67,600
				SBA	29 Μαΐ 1998	29 Μαΐ 2001	94,420	94,420
						Σύνολο	2442,892	1314,995
22	Βουλγαρία	25-Σεπ-1990	8	SBA	6-Αυγ-2004	31 Μαρ 2007	100,000	0
				SBA	27 Φεβ 2002	15 Μαρ 2004	240,000	240,000
				EFF	25 Σεπ 1998	24 Σεπ 2001	627,620	627,620
				SBA	11 Απρ 1997	10 Ιουν 1998	371,900	371,900
				SBA	19 Ιουλ 1996	10 Απρ 1997	400,000	80,000
				SBA	11 Απρ 1994	31 Μαρ 1995	139,480	116,240
				SBA	17 Απρ 1992	16 Απρ 1993	155,000	124,000
				SBA	15 Μαρ 1991	14 Μαρ 1992	279,000	279,000
						Σύνολο	2313,000	1838,760
23	Βραζιλία	14-Ιαν-1946	16	SBA εκ των οποίων SRF*	06 Σεπ 2002	31 Μαρ 2005	27375,120	17199,638
					6-Σεπ-2002	5-Σεπ-2003	7609,691	7609,691
				SBA εκ των οποίων SRF*	14 Σεπ 2001	05 Σεπ 2002	12144,400	11385,374
					14 Σεπ 2001	05 Σεπ 2002	9950,874	9950,874
				SBA εκ των οποίων SRF*	02 Δεκ 1998	14 Σεπ 2001	13024,8	9470,75
					02 Δεκ 1998	1-Δεκ-1999	9117,36	6512,4
				SBA	29 Ιαν 1992	31 Αυγ 1993	1,500	127,500
				SBA	23 Αυγ 1988	28 Φεβ 1990	1,096	365,300
				EFF	28 Φεβ 1983	27 Φεβ 1986	4239,375	2743,125
				SBA	03 Μαρ 1972	02 Μαρ 1973	50,000	0
				SBA	04 Φεβ 1971	03 Φεβ 1972	50,000	0
				SBA	04 Φεβ 1970	03 Φεβ 1971	50,000	0
				SBA	29 Απρ 1969	04 Φεβ 1970	50,000	0
				SBA	29 Απρ 1968	28 Απρ 1969	87,500	75,000
				SBA	13 Φεβ 1967	12 Φεβ 1968	30,000	0
				SBA	01 Φεβ 1966	31 Ιαν 1967	125,000	0
SBA	13 Ιαν 1965	12 Ιαν 1966	125,000	75,000				
SBA	18 Μαΐ 1961	17 Μαΐ 1962	160,000	60,000				
SBA	03 Ιουν 1958	2-Ιουν-1959	37,500	37,500				
						Σύνολο	57551,291	41539,187
24	Γαλλία	27-Δεκ-1945	3	SBA	19 Σεπ 1969	18 Σεπ 1970	985,000	985,000
				SBA	31 Ιαν 1958	30 Ιαν 1959	131,250	131,250
				SBA	17 Οκτ 1956	16 Οκτ 1957	262,500	262,500
						Σύνολο	1378,750	1378,750

25	Γεωργία	5 Μαΐ 1992	9	EFF	12 Απρ 2017	11 Απρ 2021	484,000	327,000
				SBA	30 Ιουλ 2014	11 Απρ 2017	100,000	80,000
				SBA	11 Απρ 2012	10 Απρ 2014	125,000	0
				SCF	11 Απρ 2012	10 Απρ 2014	125,000	0
				SBA	15 Σεπ 2008	14 Ιουν 2011	747,100	577,100
				ECF	04 Ιουν 2004	30 Σεπ 2007	98,000	98,000
				ECF	12 Ιαν 2001	11 Ιαν 2004	108,000	49,500
				ECF	28 Φεβ 1996	13 Αυγ 1999	172,050	172,050
				SBA	28 Ιουν 1995	28 Φεβ 1996	72,150	22,200
Σύνολο						2031,300	1325,850	
26	Γκάμπια	21-Σεπ-1967	15	ECF	23 Μαρ 2020	22 Ιουν 2023	35,000	5,000
				RCF	15 Απρ 2020	17 Απρ 2020	15,550	15,550
				RCF	26 Ιουν 2017	05 Ιουλ 2017	11,663	11,663
				RCF	02 Απρ 2015	13 Απρ 2015	7,775	7,775
				ECF	25 Μαΐ 2012	20 Μαρ 2015	18,660	10,885
				ECF	21 Φεβ 2007	31 Μαρ 2011	24,880	22,548
				ECF	18 Ιουλ 2002	17 Ιουλ 2005	20,220	2,890
				ECF	29 Ιουν 1998	31 Δεκ 2001	20,610	20,610
				ECF	23 Νοε 1988	25 Νοε 1991	20,520	18,020
				SAFC***	17 Σεπ 1986	23 Νοε 1988	10,859	8,550
				SBA	17 Σεπ 1986	16 Οκτ 1987	5,130	5,130
				SBA	23 Απρ 1984	22 Απρ 1985	12,830	2,630
				SBA	22 Φεβ 1982	21 Φεβ 1983	16,900	16,900
				SBA	2-Νοε-1979	01 Νοε 1980	1,600	1,600
SBA	18 Μαΐ 1977	17 Μαΐ 1978	2,530	2,530				
Σύνολο						224,727	152,281	
27	Γκαμπόν	10-Σεπ-1963	13	RFI	31 Ιουλ 2020	04 Αυγ 2020	108,000	108,000
				EFF	19 Ιουν 2017	18 Ιουν 2020	464,400	375,060
				RFI	09 Απρ 2020	13 Απρ 2020	108,000	108,000
				SBA	07 Μαΐ 2007	06 Μαΐ 2010	77,150	0
				SBA	28 Μαΐ 2004	31 Ιουλ 2005	69,440	41,664
				SBA	23 Οκτ 2000	22 Απρ 2002	92,580	13,220
				EFF	08 Νοε 1995	07 Μαρ 1999	110,300	60,670
				SBA	30 Μαρ 1994	29 Μαρ 1995	38,600	38,600
				SBA	30 Σεπ 1991	29 Μαρ 1993	28,000	4,000
				SBA	15 Σεπ 1989	14 Μαρ 1991	43,000	10,500
				SBA	22 Δεκ 1986	31 Δεκ 1988	98,685	98,685
				EFF	27 Ιουν 1980	31 Δεκ 1982	34,000	0
SBA	31 Μαΐ 1978	30 Μαΐ 1979	15,000	15,000				
Σύνολο						1287,155	873,399	
28	Γκάνα	20-Σεπ-1957	17	RCF	13 Απρ 2020	16 Απρ 2020	738,000	738,000
				ECF	03 Απρ 2015	29-Μαρ-2019	664,200	664,200
				ECF	15 Ιουλ 2009	23 Ιουλ 2012	387,450	387,450
				ECF	09 Μαΐ 2003	31 Οκτ 2006	184,500	184,500
				ECF	03 Μαΐ 1999	30 Νοε 2002	228,800	176,218
				ECF	30 Ιουν 1995	02 Μαΐ 1999	164,400	137,000
				ECF	09 Νοε 1988	05 Μαρ 1992	388,550	388,550
				SAFC***	06 Νοε 1987	09 Νοε 1988	129,858	40,900
				EFF	06 Νοε 1987	09 Νοε 1988	245,400	97,550
				SBA	15 Οκτ 1986	14 Οκτ 1987	81,800	81,800
				SBA	27 Αυγ 1984	31 Δεκ 1985	180,000	180,000
				SBA	03 Αυγ 1983	02 Αυγ 1984	238,500	238,500
				SBA	10 Ιαν 1979	09 Ιαν 1980	53,000	32,000
				SBA	29 Μαΐ 1969	28 Μαΐ 1970	5,000	5,000
				SBA	28 Μαΐ 1968	27 Μαΐ 1969	12,000	12,000
				SBA	25 Μαΐ 1967	24 Μαΐ 1968	25,000	25,000
SBA	17 Μαΐ 1966	16 Μαΐ 1967	36,400	31,400				
Σύνολο						3762,858	3420,068	

29	Γουατεμάλα	28-Δεκ-1945	16	RFI	10 Ιουν 2020	--	428,600	0
				SBA	22 Απρ 2009	21 Οκτ 2010	630,600	0
				SBA	18 Ιουν 2003	15 Μαρ 2004	84,000	0
				SBA	01 Απρ 2002	31 Μαρ 2003	84,000	0
				SBA	18 Δεκ 1992	17 Μαρ 1994	54,000	0
				SBA	26 Οκτ 1988	28 Φεβ 1990	54,000	23,160
				SBA	31 Αυγ 1983	31 Δεκ 1984	114,750	57,375
				SBA	13 Νοε 1981	12 Νοε 1982	19,100	19,100
				SBA	29 Μαρ 1972	28 Μαρ 1973	9,000	0
				SBA	28 Δεκ 1970	27-Δεκ-1971	14,000	0
				SBA	01 Αυγ 1969	31 Ιουλ 1970	12,000	6,000
				SBA	16 Απρ 1968	15 Απρ 1969	10,000	3,000
				SBA	04/01/1967	31 Μαρ 1968	13,400	10,000
				SBA	01 Ιαν 1966	31 Δεκ 1966	15,000	7,000
				SBA	14 Αυγ 1961	13 Αυγ 1962	15,000	5,000
				SBA	06 Ιουν 1960	05 Ιουν 1961	15,000	0
		Σύνολο	1572,450	130,635				
30	Γουιάνα	26-Σεπ-1966	18	ECF	20 Σεπ 2002	12 Σεπ 2006	54,550	54,550
				ECF	15 Ιουλ 1998	31 Δεκ 2001	53,760	24,880
				ECF	20 Ιουλ 1994	17 Απρ 1998	53,760	53,760
				ECF	13 Ιουλ 1990	20 Δεκ 1993	81,524	81,524
				SBA	13 Ιουλ 1990	31 Δεκ 1991	49,500	49,500
				EFF	25 Ιουλ 1980	22 Ιουλ 1982	150,000	51,725
				EFF	25 Ιουν 1979	24 Ιουλ 1980	62,750	10,000
				SBA	15 Αυγ 1978	24 Ιουν 1979	6,250	6,250
				SBA	18 Ιουν 1976	17 Ιουν 1977	7,250	7,250
				SBA	18 Ιουν 1975	17 Ιουν 1976	5,000	0
				SBA	15 Μαΐ 1974	14 Μαΐ 1975	5,000	0
				SBA	15 Μαΐ 1973	14 Μαΐ 1974	4,000	4,000
				SBA	15 Μαΐ 1972	14 Μαΐ 1973	2,800	0
				SBA	03 Μαΐ 1971	02 Μαΐ 1972	4,000	2,190
				SBA	06 Απρ 1970	05 Απρ 1971	3,000	0
				SBA	29 Μαρ 1969	28 Μαρ 1970	4,000	0
SBA	15 Φεβ 1968	14 Φεβ 1969	4,000	0				
SBA	15 Φεβ 1967	14 Φεβ 1968	7,500	0				
		Σύνολο	558,644	345,629				
31	Γουινέα	28-Σεπ-1963	12	ECF	11 Δεκ 2017	10 Δεκ 2020	120,488	86,062
				RCF	19 Ιουν 2020	23 Ιουν 2020	107,100	107,100
				ECF	24 Φεβ 2012	07 Νοε 2016	173,655	173,655
				RCF	26 Σεπ 2014	02 Οκτ 2014	26,775	26,775
				ECF	21 Δεκ 2007	20 Δεκ 2010	69,615	24,480
				ECF	02 Μαΐ 2001	01 Μαΐ 2004	64,260	25,704
				ECF	13 Ιαν 1997	12 Ιαν 2001	70,800	62,940
				ECF	06 Νοε 1991	19 Δεκ 1996	57,900	46,320
				SAFC***	29 Ιουλ 1987	28 Ιουλ 1990	40,530	28,950
				SBA	29 Ιουλ 1987	28 Αυγ 1988	11,600	0
				SBA	03 Φεβ 1986	02 Απρ 1987	27,000	21,000
				SBA	01 Δεκ 1982	30 Νοε 1983	25,000	11,500
		Σύνολο	794,723	614,486				
32	Γουινέα-Μπισσάου	24-Μαρ-1977	6	ECF	10 Ιουλ 2015	09 Ιουλ 2019	22,720	17,040
				RCF	03 Νοε 2014	12 Νοε 2014	3,550	3,550
				ECF	07 Μαΐ 2010	06 Μαΐ 2013	22,365	15,123
				ECF	15 Δεκ 2000	14 Δεκ 2003	14,200	5,080
				ECF	18 Ιαν 1995	24 Ιουλ 1998	10,500	10,500
				SAFC***	14 Οκτ 1987	13 Οκτ 1990	5,250	3,750
		Σύνολο	78,585	55,043				
33	Γρενάδα	27-Αυγ-1975	9	RCF	28 Απρ 2020	30 Απρ 2020	16,400	16,400
				ECF	26 Ιουν 2014	26 Μαΐ 2017	14,040	14,040

				ECF	18 Απρ 2010	17 Απρ 2013	8,775	2,525
				ECF	17 Απρ 2006	13 Απρ 2010	16,380	16,380
				ECF	24 Αυγ 1983	23 Ιαν 1984	13,500	1,125
				SBA	11 Μαΐ 1981	10 Μαΐ 1982	3,425	2,900
				SBA	06 Νοε 1979	31 Δεκ 1980	651,000	651,000
				SBA	30 Ιουν 1976	31 Δεκ 1976	225,000	225,000
				SBA	29 Σεπ 1975	30 Ιουν 1976	500,000	500,000
				Σύνολο			1448,520	1429,370
34	Δημοκρατία της Ισημερινής Γουινέας	22-Δεκ-1969	5	EFF	18 Δεκ 2019	17 Δεκ 2022	205,009	29,287
				ECF	03 Φεβ 1993	2-Φεβ-1996	12,880	4,600
				SAFC***	07 Δεκ 1988	06 Δεκ 1991	12,880	9,200
				SBA	28 Ιουν 1985	27 Ιουν 1986	9,200	5,400
				SBA	01 Ιουλ 1980	30 Ιουν 1981	5,500	5,500
				Σύνολο			245,469	53,987
35	Δημοκρατία του Κονγκό	10-Ιουλ-1963	9	ECF	11 Ιουλ 2019	10 Ιουλ 2022	324,000	32,400
				ECF	08 Δεκ 2008	04 Αυγ 2011	8,460	8,460
				ECF	06 Δεκ 2004	05 Ιουν 2008	54,990	23,580
				ECF	28 Ιουν 1996	27 Ιουν 1999	69,480	13,896
				SBA	27 Μαΐ 1994	26 Μαΐ 1995	23,160	12,500
				SBA	27 Αυγ 1990	26 Μαΐ 1992	27,975	4,000
				SBA	29 Αυγ 1986	28 Απρ 1988	22,400	9,500
				SBA	25 Απρ 1979	24 Απρ 1980	4,000	2,000
				SBA	01 Ιαν 1977	31 Δεκ 1977	4,700	4,700
				Σύνολο			539,165	111,036
36	Δημοκρατία των Φίτζι	28 Μαΐ 1971	1	SBA	08 Νοε 1974	07 Νοε 1975	3,250	0
				Σύνολο			3,250	0,000
37	Δομινικά	12-Δεκ-1978	8	RCF	28 Απρ 2020	30 Απρ 2020	10,280	10,280
				RCF	28 Οκτ 2015	05 Νοε 2015	6,150	6,150
				RCF	11 Ιαν 2012	19 Ιαν 2012	2,050	2,050
				ECF	29 Δεκ 2003	28 Δεκ 2006	7,688	7,688
				SBA	28 Αυγ 2002	02 Ιαν 2004	3,280	2,973
				SAFC***	26 Νοε 1986	25 Νοε 1989	2,800	2,800
				SBA	18 Ιουλ 1984	17 Ιουλ 1985	1,400	970
				EFF	06 Φεβ 1981	05 Φεβ 1984	8,550	8,550
				Σύνολο			42,198	41,461
38	Δομινικανή Δημοκρατία	28-Δεκ-1945	10	RFI	29 Απρ 2020	01 Μαΐ 2020	477,400	477,400
				SBA	09 Νοε 2009	08 Μαρ 2012	1094,500	766,150
				SBA	31 Ιαν 2005	30 Ιαν 2008	437,800	437,800
				SBA	29 Αυγ 2003	31 Ιαν 2005	437,800	131,340
				SBA	09 Ιουλ 1993	28 Μαρ 1994	31,800	16,800
				SBA	28 Αυγ 1991	27 Μαρ 1993	39,240	39,240
				SBA	15 Απρ 1985	14 Απρ 1986	78,500	78,500
				EFF	21 Ιαν 1983	17 Ιαν 1985	371,250	123,750
				SBA	01 Αυγ 1964	31 Ιουλ 1965	25,000	20,000
				SBA	22 Δεκ 1959	21 Δεκ 1960	11,250	9,000
				Σύνολο			3004,540	2099,980
39	Ελ Σαλβαδόρ	14-Μαρ-1946	22	RFI	14 Απρ 2020	16 Απρ 2020	287,200	287,200
				SBA	17 Μαρ 2010	16 Μαρ 2013	513,900	0
				SBA	16 Ιαν 2009	16 Μαρ 2010	513,900	0
				SBA	23 Σεπ 1998	22 Φεβ 2000	37,680	0
				SBA	28 Φεβ 1997	30 Μαΐ 1998	37,680	0
				SBA	21 Ιουλ 1995	20 Σεπ 1996	37,680	0
				SBA	10 Μαΐ 1993	31 Δεκ 1994	47,110	0
				SBA	06 Ιαν 1992	05 Μαρ 1993	41,500	0
				SBA	27 Αυγ 1990	26 Αυγ 1991	35,600	0
				SBA	16 Ιουλ 1982	15 Ιουλ 1983	43,000	43,000
				SBA	23 Ιουν 1980	22 Ιουν 1981	10,750	10,750
				SBA	08 Σεπ 1972	07 Σεπ 1973	8,750	8,750

				SBA	22 Δεκ 1970	21 Δεκ 1971	14,000	9,000
				SBA	15 Ιουλ 1969	14 Ιουλ 1970	17,000	6,000
				SBA	05 Δεκ 1967	04 Δεκ 1968	10,000	8,000
				SBA	15 Οκτ 1965	14 Οκτ 1966	20,000	20,000
				SBA	13 Σεπ 1963	12 Σεπ 1964	5,000	0
				SBA	13 Σεπ 1962	12 Σεπ 1963	11,250	0
				SBA	13 Ιουλ 1961	12 Ιουλ 1962	11,250	8,000
				SBA	1-Οκτ-1960	31 Μαρ 1961	11,250	11,250
				SBA	01 Οκτ 1959	31 Μαρ 1960	7,500	7,500
				SBA	01 Οκτ 1958	31 Μαρ 1959	7,500	0
						Σύνολο	1729,500	419,450
40	Ελλάδα	27-Δεκ-1945	2	EFF	15 Μαρ 2012	15 Ιαν 2016	23785,300	10224,500
				SBA	09 Μαΐ 2010	14 Μαρ 2012	26432,900	17541,800
41	Ένωση των Καμωρών	21-Σεπ-1976	6	RCF	22 Απρ 2020	24 Απρ 2020	2,973	2,973
				RFI	22 Απρ 2020	24 Απρ 2020	5,927	5,927
				RCF	24 Ιουλ 2019	01 Αυγ 2019	2,973	2,973
				RFI	24 Ιουλ 2019	26 Ιουλ 2019	5,927	5,927
				ECF	21 Σεπ 2009	23 Δεκ 2013	13,573	13,573
				SAFC***	21 Ιουν 1991	20 Ιουν 1994	3,150	2,250
						Σύνολο	34,523	33,623
42	Εσθονία	26 Μαΐ 1992	6	SBA	01 Μαρ 2000	31 Αυγ 2001	29,340	0
				SBA	17 Δεκ 1997	16 Μαρ 1999	16,100	0
				SBA	29 Ιουλ 1996	28 Αυγ 1997	13,950	0
				SBA	11 Απρ 1995	10 Ιουλ 1996	13,950	0
				SBA	27 Οκτ 1993	26 Μαρ 1995	11,625	11,625
				SBA	16 Σεπ 1992	15 Σεπ 1993	27,900	27,900
						Σύνολο	112,865	39,525
43	Ζάμπια	23-Σεπ-65	12	ECF	4 Ιουν 2008	29 Ιουν 2011	220,095	220,095
				ECF	16 Ιουν 2004	30 Σεπ 2007	220,095	220,095
				ECF	25 Μαρ 1999	28 Μαρ 2003	278,900	237,520
				ECF	6 Δεκ 1995	5 Δεκ 1998	701,682	661,682
				SAFC***	6 Δεκ 1995	5 Δεκ 1996	181,750	181,750
				SBA	21 Φεβ 1986	15 Μαΐ 1987	229,800	35,000
				SBA	26 Ιουλ 1984	7 Φεβ 1986	225,000	80,000
				SBA	18 Απρ 1983	17 Απρ 1984	211,500	144,000
				EFF	8 Μαΐ 1981	3 Ιουλ 1982	800,000	300,000
				SBA	26 Απρ 1978	25 Απρ 1980	250,000	250,000
				SBA	30 Ιουλ 1976	29 Ιουλ 1977	62,000	8,500
				SBA	4 Μαΐ 1973	3 Μαΐ 1974	19,000	19,000
						Σύνολο	3399,822	2357,642
44	Ζιμπάμπουε	29-Σεπ-80	7	SBA	2 Αυγ 1999	1 Οκτ 2000	141,360	24,740
				SBA	1 Ιουν 1998	30 Ιουν 1999	130,650	39,200
				EFF	11 Σεπ 1992	10 Σεπ 1995	114,600	86,900
				ECF	11 Σεπ 1992	10 Σεπ 1995	200,600	151,900
				EFF	24 Ιαν 1992	11 Σεπ 1992	343,800	71,200
				SBA	23 Μαρ 1983	22 Σεπ 1984	300,000	175,000
				SBA	8 Απρ 1981	7 Απρ 1982	37,500	37,500
45	Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής	27-Δεκ-45	2	SBA	22 Ιουλ 1964	21 Ιουλ 1965	500,000	350,000
				SBA	22 Ιουλ 1963	21 Ιουλ 1964	500,000	250,000
46	Ηνωμένο Βασίλειο	27-Δεκ-45	11	SBA	3 Ιαν 1977	2 Ιαν 1979	3,360	2,250
				SBA	31 Δεκ 1975	30 Δεκ 1976	700,000	700,000
				SBA	20 Ιουν 1969	19 Ιουν 1970	1,000	1,000
				SBA	30 Νοε 1967	29 Νοε 1968	1,400	1,400
				SBA	8 Αυγ 1964	7 Αυγ 1965	1,000	1,000
				SBA	8 Αυγ 1963	7 Αυγ 1964	1,000	0

				SBA	8 Αυγ 1962	7 Αυγ 1963	1,000	0
				SBA	8 Αυγ 1961	7 Αυγ 1962	500,000	0
				SBA	22 Δεκ 1958	21 Δεκ 1959	738,530	0
				SBA	22 Δεκ 1957	21 Δεκ 1958	738,530	0
				SBA	22 Δεκ 1956	21 Δεκ 1957	738,530	0
				Σύνολο			3424,350	705,650
47	Ιαπωνία	13-Αυγ-1952	2	SBA	11-Μαρ-1964	10-Μαρ-1965	305,000	0
				SBA	19-Ιαν-1962	18-Ιαν-1963	305,000	0
				Σύνολο			610,000	0
48	Ινδία	27-Δεκ-1945	7	SBA	31 Οκτ 1991	30 Ιουν 1993	1656,000	1656,000
				SBA	18 Ιαν 1991	17 Απρ 1991	551,925	551,925
				EFF	09 Νοε 1981	01 Μαΐ 1984	5,000	3,900
				SBA	22 Μαρ 1965	21 Μαρ 1966	200,000	200,000
				SBA	09 Ιουλ 1963	08 Ιουλ 1964	100,000	0
				SBA	09 Ιουλ 1962	08 Ιουλ 1963	100,000	25,000
				SBA	11 Μαρ 1957	10 Μαρ 1958	72,500	72,500
				Σύνολο			2685,425	2509,325
49	Ινδονησία	21-Φεβ-1967	11	EFF	04 Φεβ 2000	31-Δεκ-2003	3638,000	3638,000
				EFF	25 Αυγ 1998	3-Φεβ-2000	5383,100	3797,700
				SBA	05 Νοε 1997	25-Αυγ-1998	8338,240	3669,120
				SBA	04 Μαΐ 1973	3-Μαΐ-1974	50,000	0
				SBA	17 Απρ 1972	16-Απρ-1973	50,000	0
				SBA	22 Απρ 1971	21-Απρ-1972	50,000	0
				SBA	17 Απρ 1970	16-Απρ-1971	46,300	38,000
				SBA	04 Απρ 1969	3-Απρ-1970	70,000	59,000
				SBA	19 Φεβ 1968	18-Φεβ-1969	51,750	51,750
				SBA	01 Αυγ 1963	31-Ιουλ-1964	50,000	20,000
				SBA	16 Αυγ 1961	15-Αυγ-1962	41,250	41,250
				Σύνολο			17768,640	11314,820
50	Ιορδανία	29-Αυγ-1952	10	EFF	25-Μαρ-2020	24-Μαρ-2024	926,370	102,930
				RFI	20-Μαΐ-2020	27-Μαΐ-2020	291,550	291,550
				EFF	24-Αυγ-2016	23-Μαρ-2020	514,650	223,015
				SBA	3-Αυγ-2012	2-Αυγ-2015	1364,000	1364,000
				SBA	3-Ιουλ-2002	2-Ιουλ-2004	85,280	10,660
				EFF	15-Απρ-1999	31-Μαΐ-2002	127,880	127,880
				EFF	9-Φεβ-1996	8-Φεβ-1999	238,040	202,520
				EFF	25-Μαΐ-1994	9-Φεβ-1996	189,300	130,320
				SBA	26-Φεβ-1992	25-Φεβ-1994	44,400	44,400
				SBA	14-Ιουλ-1989	13-Ιαν-1991	60,000	26,800
				Σύνολο			3841,470	2524,075
51	Ιράκ	27-Δεκ-1945	5	SBA	7-Ιουλ-2016	6-Ιουλ-2019	3831,000	1494,200
				RFI	30-Ιουλ-2015	3-Αυγ-2015	891,300	891,300
				SBA	24-Φεβ-2010	23-Φεβ-2013	2376,800	1069,560
				SBA	19-Δεκ-2007	18-Μαρ-2009	475,360	0
				SBA	23-Δεκ-2005	18-Δεκ-2007	475,360	0
				Σύνολο			8049,820	3455,060
52	Ιρλανδία	8-Αυγ-1957	1	EFF	16-Δεκ-2010	15-Δεκ-2013	19465,800	19465,800
				Σύνολο			19465,800	19465,800
53	Ισημερινός (γνωστή και ως Εκουαδόρ)	28-Δεκ-1945	20	RFI	01 Μαΐ 2020	05 Μαΐ 2020	469,700	469,700
				EFF	11 Μαρ 2019	29 Απρ 2020	3035,000	1011,650
				RFI	08 Ιουλ 2016	09 Αυγ 2016	261,630	261,630
				SBA	21 Μαρ 2003	20 Απρ 2004	151,000	60,400
				SBA	19 Απρ 2000	31 Δεκ 2001	226,730	226,730
				SBA	11 Μαΐ 1994	11 Δεκ 1995	173,900	98,900
				SBA	11 Δεκ 1991	10 Δεκ 1992	75,000	18,563
				SBA	15 Σεπ 1989	28 Φεβ 1991	109,900	39,250
				SBA	04 Ιαν 1988	28 Φεβ 1989	75,350	15,070
				SBA	15 Αυγ 1986	10 Ιουν 1987	75,400	15,100

				SBA	11 Μαρ 1985	10 Μαρ 1986	105,500	105,500
				SBA	25 Ιουλ 1983	24 Ιουλ 1984	157,500	157,500
				SBA	03 Ιουλ 1972	2-Ιουλ-1973	16,500	16,500
				SBA	14 Σεπ 1970	13 Σεπ 1971	22,000	10,000
				SBA	07 Απρ 1969	06 Απρ 1970	18,000	18,000
				SBA	15 Ιουλ 1966	14 Ιουλ 1967	13,000	5,000
				SBA	1-Ιουλ-1965	30 Ιουν 1966	12,000	8,000
				SBA	1-Ιουλ-1964	30 Ιουν 1965	13,000	3,000
				SBA	1-Ιουλ-1963	30 Ιουν 1964	6,000	0
				SBA	08 Ιουν 1962	07 Ιουν 1963	5,000	3,000
				SBA	08 Ιουν 1961	07 Ιουν 1962	10,000	10,000
				Σύνολο			5032,110	2553,493
54	Ισλαμική Δημοκρατία του Ιράν	29-Δεκ-1945	2	SBA	10-Οκτ-1960	20-Μαρ-1962	35,000	22,500
				SBA	18-Μαϊ-1956	17-Νοε-1956	17,500	17,500
				Σύνολο			52,500	40,000
55	Ισλανδία	27-Δεκ-1945	4	SBA	19 Νοε 2008	31 Αυγ 2011	1,400	1,400
				SBA	22 Μαρ 1962	21 Μαρ 1963	1,625	0
				SBA	16 Φεβ 1961	31 Δεκ 1961	1,625	0
				SBA	23 Φεβ 1960	13 Ιαν 1961	5,625	4,000
				Σύνολο			10,275	5,400
56	Ισπανία	15-Σεπ-58	3	SBA	6 Φεβ 1978	5 Φεβ 1979	143,188	0
				SBA	17 Αυγ 1960	20 Μαρ 1961	25,000	0
				SBA	17 Αυγ 1959	16 Αυγ 1960	25,000	0
				Σύνολο			193,188	0,000
57	Ισραήλ	12-Ιουλ-1954	3	SBA	20-Οκτ-1976	19-Οκτ-1977	29,250	12,000
				SBA	14-Φεβ-1975	13-Φεβ-1976	32,500	32,500
				SBA	8-Νοε-1974	14-Φεβ-1975	32,500	32,500
				Σύνολο			94,250	77,000
58	Ιταλία	27-Μαρ-1947	2	SBA	25-Απρ-1977	31-Δεκ-1978	450,000	90,000
				SBA	10-Απρ-1974	9-Απρ-1975	1,000	1,000
				Σύνολο			451,000	91,000
59	Καζακστάν	15-Ιουλ-1992	4	EFF	13-Δεκ-1999	19-Μαρ-2002	329,100	0
				EFF	17-Ιουλ-1996	16-Ιουλ-1999	309,400	154,700
				SBA	5-Ιουν-1995	4-Ιουν-1996	185,600	185,600
				SBA	26-Ιαν-1994	31-Μαϊ-1995	123,750	74,250
				Σύνολο			947,850	414,550
60	Καμερούν	10-Ιουλ-1963	9	ECF	26 Ιουν 2017	30 Σεπ 2020	483,000	427,800
				RCF	04 Μαϊ 2020	06 Μαϊ 2020	165,600	165,600
				ECF	24 Οκτ 2005	31 Ιαν 2009	18,570	18,570
				ECF	21 Δεκ 2000	20-Δεκ-2004	111,420	79,590
				ECF	20 Αυγ 1997	20 Δεκ 2000	162,120	162,120
				SBA	27 Σεπ 1995	26 Σεπ 1996	67,600	28,200
				SBA	14 Μαρ 1994	13 Σεπ 1995	81,060	21,910
				SBA	20-Δεκ-1991	19 Σεπ 1992	28,000	8,000
				SBA	19 Σεπ 1988	30 Ιουν 1990	61,800	38,625
				Σύνολο			1179,170	950,415
61	Κάμπο Βέρντε	20-Νοε-1978	3	RCF	22 Απρ 2020	24 Απρ 2020	23,700	23,700
				ECF	10 Απρ 2002	31 Ιουλ 2005	8,640	8,640
				SBA	20 Φεβ 1998	15 Μαρ 2000	2,496	0
				Σύνολο			34,836	32,340
62	Καμπότζη	31-Δεκ-1969	2	ECF	22 Οκτ 1999	28-Φεβ-2003	58,500	58,500
				ECF	06 Μαϊ 1994	31 Αυγ 1997	84,000	42,000
				Σύνολο			142,500	100,500
63	Κεντροαφρικανική Δημοκρατία	10-Ιουλ-1963	17	ECF	20 Δεκ 2019	19 Δεκ 2022	83,550	11,936
				RCF	20 Απρ 2020	22 Απρ 2020	27,850	27,850
				ECF	20 Ιουλ 2016	10 Ιουλ 2019	133,680	133,680
				RCF	14 Σεπ 2015	24 Σεπ 2015	8,355	8,355
				RCF	18 Μαρ 2015	26 Μαρ 2015	5,570	5,570

				RCF	14 Μαΐ 2014	22 Μαΐ 2014	8,355	8,355
				ECF	25 Ιουν 2012	01 Μαΐ 2014	41,775	6,963
				ECF	22 Δεκ 2006	02 Σεπ 2010	69,620	69,620
				ECF	20 Ιουλ 1998	19 Ιαν 2002	49,440	24,480
				SBA	28 Μαρ 1994	27 Μαρ 1995	16,480	10,710
				SAFC***	01 Ιουν 1987	31 Μαΐ 1990	21,280	21,280
				SBA	01 Ιουν 1987	31 Μαΐ 1988	8,000	1,000
				SBA	23 Σεπ 1985	22 Μαρ 1987	15,000	7,500
				SBA	06 Ιουλ 1984	05 Ιουλ 1985	15,000	15,000
				SBA	22 Απρ 1983	21 Απρ 1984	18,000	4,500
				SBA	10 Απρ 1981	31 Δεκ 1981	10,400	8,000
				SBA	15 Φεβ 1980	14 Φεβ 1981	4,000	4,000
						Σύνολο	536,355	368,799
64	Κένυα	3-Φεβ-1964	20	RCF	6-Μαΐ-2020	11-Μαΐ-2020	542,800	542,800
				SBA	14-Μαρ-2016	14-Σεπ-2018	709,259	0
				SCF	14-Μαρ-2016	13-Μαρ-2018	354,629	0
				SBA	2-Φεβ-2015	14-Μαρ-2016	352,820	0
				SCF	2-Φεβ-2015	14-Μαρ-2016	135,700	0
				ECF	31-Ιαν-2011	19-Δεκ-2013	488,520	488,520
				ECF	21-Νοε-2003	20-Νοε-2007	150,000	150,000
				ECF	4-Αυγ-2000	3-Αυγ-2003	190,000	33,600
				ECF	26-Απρ-1996	25-Απρ-1999	149,550	24,925
				ECF	22-Δεκ-1993	21-Δεκ-1994	45,230	45,230
				ECF	15-Μαΐ-1989	31-Μαρ-1993	261,400	216,167
				SAFC***	1-Φεβ-1988	15-Μαΐ-1989	99,400	28,400
				SBA	1-Φεβ-1988	15-Μαΐ-1989	85,000	62,600
				SBA	8-Φεβ-1985	7-Φεβ-1986	85,200	85,200
				SBA	21-Μαρ-1983	20-Σεπ-1984	175,950	175,950
				SBA	8-Ιαν-1982	7-Ιαν-1983	151,500	90,000
				SBA	15-Οκτ-1980	7-Ιαν-1982	241,500	90,000
				SBA	20-Αυγ-1979	14-Οκτ-1980	122,475	0
SBA	13-Νοε-1978	19-Αυγ-1979	17,250	17,250				
EFF	7-Ιουλ-1975	6-Ιουλ-1978	67,200	7,700				
						Σύνολο	4425,383	2058,342
65	Κίνα	27-Δεκ-1945	2	SBA	12 Νοε 1986	11 Νοε 1987	597,725	597,725
				SBA	02 Μαρ 1981	31 Δεκ 1981	450,000	450,000
						Σύνολο	1047,725	1047,725
66	Κιργισία	8 Μαΐ 1992	13	RCF	8-Μαΐ-2020	12-Μαΐ-2020	29,600	29,600
				RFI	8-Μαΐ-2020	12-Μαΐ-2020	59,200	59,200
				RFI	26-Μαρ-2020	30-Μαρ-2020	59,200	59,200
				RCF	26-Μαρ-2020	30-Μαρ-2020	29,600	29,600
				ECF	8-Απρ-2015	7-Απρ-2018	66,600	57,084
				ECF	20-Ιουν-2011	7-Ιουλ-2014	66,600	66,600
				RCF	15-Σεπ-2010	24-Σεπ-2010	22,200	22,200
				ESF**	10-Δεκ-2008	9-Ιουν-2010	66,600	33,300
				ECF	15-Μαρ-2005	31-Μαΐ-2008	17,760	17,760
				ECF	6-Δεκ-2001	14-Μαρ-2005	73,400	73,400
				ECF	26-Ιουν-1998	25-Ιουλ-2001	73,380	44,690
				ECF	20-Ιουλ-1994	31-Μαρ-1998	88,150	88,150
				SBA	12-Μαΐ-1993	11-Απρ-1994	27,090	11,610
						Σύνολο	679,380	592,394
67	Κολομβία	27-Δεκ-1945	26	FCL	01Μαΐ 2020	30 Απρ 2022	7849,600	0
				FCL	25 Μαΐ 2018	30 Απρ 2020	7848,000	0
				FCL	13 Ιουν 2016	24 Μαΐ 2018	8,180	0
				FCL	17 Ιουν 2015	12 Ιουν 2016	3,870	0
				FCL	24 Ιουν 2013	16 Ιουν 2015	3,870	0
				FCL	06 Μαΐ 2011	05 Μαΐ 2013	3,870	0
				FCL	07 Μαΐ 2010	05 Μαΐ 2011	2322,000	0

				FCL	11 Μαΐ 2009	06 Μαΐ 2010	6966,000	0
				SBA	02 Μαΐ 2005	02 Νοε 2006	405,000	0
				SBA	15 Ιαν 2003	02 Μαΐ 2005	1548,000	0
				EFF	20 Δεκ 1999	19 Δεκ 2002	1957,000	0
				SBA	06 Ιουν 1973	05 Ιουν 1974	20,000	0
				SBA	01 Μαΐ 1972	30 Απρ 1973	40,000	0
				SBA	21 Απρ 1971	20 Απρ 1972	38,000	30,000
				SBA	21 Απρ 1970	20 Απρ 1971	38,500	23,000
				SBA	19 Απρ 1969	18 Απρ 1970	33,250	33,250
				SBA	19 Απρ 1968	18 Απρ 1969	33,500	33,500
				SBA	15 Απρ 1967	14 Απρ 1968	60,000	60,000
				SBA	01 Ιαν 1966	31 Δεκ 1966	36,500	31,500
				SBA	14 Φεβ 1964	13 Φεβ 1965	10,000	7,500
				SBA	14 Ιαν 1963	13 Ιαν 1964	52,500	48,500
				SBA	01 Ιαν 1962	31 Δεκ 1962	10,000	7,500
				SBA	01 Νοε 1960	31 Οκτ 1961	75,000	65,000
				SBA	22 Οκτ 1959	21 Οκτ 1960	41,250	0
				SBA	19 Ιουν 1958	18 Ιουν 1959	15,000	0
				SBA	19 Ιουν 1957	18 Ιουν 1958	25,000	10,000
						Σύνολο	29443,890	349,750
68	Κόσοβο	29-Ιουν-2009	4	RFI	10-Απρ-2020	15-Απρ-2020	41,300	41,300
				SBA	29-Ιουλ-2015	4-Αυγ-2017	147,500	135,400
				SBA	27-Απρ-2012	26-Δεκ-2013	90,968	78,216
				SBA	21-Ιουλ-2010	20-Ιαν-2012	92,656	18,760
						Σύνολο	372,424	273,676
69	Κόστα Ρίκα	8-Ιαν-1946	17	RFI	29 Απρ 2020	--	369,400	0
				SBA	11 Απρ 2009	10 Ιουλ 2010	492,300	0
				SBA	29 Νοε 1995	28 Φεβ 1997	52,000	0
				SBA	19 Απρ 1993	18 Φεβ 1994	21,040	0
				SBA	08 Απρ 1991	30 Σεπ 1992	33,640	25,640
				SBA	23 Μαΐ 1989	22 Μαΐ 1990	42,000	0
				SBA	28 Οκτ 1987	31 Μαρ 1989	40,000	0
				SBA	13 Μαρ 1985	30 Απρ 1986	54,000	34,000
				SBA	20 Δεκ 1982	19 Δεκ 1983	92,250	92,250
				EFF	17 Ιουν 1981	20 Δεκ 1982	276,750	22,500
				SBA	12 Μαρ 1980	16 Ιουν 1981	60,500	15,375
				SBA	23 Ιουλ 1976	22 Ιουλ 1977	11,600	0
				SBA	17 Αυγ 1967	16 Αυγ 1968	15,500	2,750
				SBA	01 Μαρ 1966	28 Φεβ 1967	10,000	5,500
				SBA	01 Φεβ 1965	31 Ιαν 1966	10,000	10,000
				SBA	24 Δεκ 1962	23 Δεκ 1963	11,600	10,000
				SBA	04 Οκτ 1961	03 Οκτ 1962	15,000	10,000
						Σύνολο	1607,580	228,015
70	Κροατία	14-Δεκ-1992	5	SBA	04 Αυγ 2004	15 Νοε 2006	99,000	0
				SBA	03 Φεβ 2003	02 Απρ 2004	105,880	0
				SBA	19 Μαρ 2001	18 Μαΐ 2002	200,000	0
				EFF	12 Μαρ 1997	11 Μαρ 2000	353,160	28,780
				SBA	14 Οκτ 1994	13 Απρ 1996	65,400	13,080
						Σύνολο	823,440	41,860
71	Κύπρος	21-Δεκ-1961	2	EFF	15 Μαΐ 2013	06 Μαρ 2016	891,000	792,000
				SBA	16 Ιουλ 1980	15 Ιουλ 1981	8,500	8,500
						Σύνολο	899,500	800,500
72	Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό	28-Σεπ-1963	16	RCF	22 Απρ 2020	24 Απρ 2020	190,985	190,985
				RCF	22 Απρ 2020	24 Απρ 2020	75,515	75,515
				RCF	16 Δεκ 2019	24 Δεκ 2019	266,500	266,500
				ECF	11 Δεκ 2009	10 Δεκ 2012	346,450	197,972
				ECF	12 Ιουν 2002	31 Μαρ 2006	580,000	553,467
				SBA	09 Ιουν 1989	08 Ιουν 1990	116,400	75,000

				SAFC***	15 Μαΐ 1987	14 Μαΐ 1990	203,700	145,500
				SBA	15 Μαΐ 1987	14 Μαΐ 1988	100,000	24,500
				SBA	28 Μαΐ 1986	21 Απρ 1987	214,200	47,600
				SBA	24 Απρ 1985	23 Απρ 1986	162,000	162,000
				SBA	27 Δεκ 1983	26 Μαρ 1985	228,000	198,000
				EFF	22 Ιουν 1981	21 Ιουν 1982	912,000	175,000
				SBA	27 Αυγ 1979	26 Φεβ 1981	118,000	118,000
				SBA	25 Απρ 1977	24 Απρ 1978	45,000	5,000
				SBA	22 Μαρ 1976	21 Μαρ 1977	40,960	40,960
				SBA	06 Ιουλ 1967	05 Ιουλ 1968	27,000	0
						Σύνολο	3626,710	2275,999
73	Λάος	5-Ιουλ-1961	4	ECF	25-Απρ-2001	24-Απρ-2005	31,700	18,120
				ECF	4-Ιουν-1993	7-Μαΐ-1997	35,190	35,190
				SAFC***	18-Σεπ-1989	17-Σεπ-1992	20,510	20,510
				SBA	4-Αυγ-1980	3-Αυγ-1981	14,000	14,000
						Σύνολο	101,400	87,820
74	Λεσότο	25-Ιουλ-1968	9	RCF	29-Ιουλ-2020	31-Ιουλ-2020	11,660	11,660
				RFI	29-Ιουλ-2020	31-Ιουλ-2020	23,240	23,240
				ECF	2-Ιουν-2010	17-Σεπ-2013	50,605	50,605
				ECF	9-Μαρ-2001	31-Οκτ-2004	24,500	24,500
				SBA	23-Σεπ-1996	22-Σεπ-1997	7,170	0
				SBA	31-Ιουλ-1995	30-Ιουλ-1996	7,170	0
				SBA	23-Σεπ-1994	31-Ιουλ-1995	8,365	0
				ECF	22-Μαΐ-1991	1-Αυγ-1994	18,120	18,120
				SAFC***	29-Ιουν-1988	28-Ιουν-1991	10,570	10,570
						Σύνολο	161,400	138,695
75	Λετονία	19 Μαΐ 1992	8	SBA	23-Δεκ-2008	22-Δεκ-2011	1522	982,240
				SBA	20-Απρ-2001	19-Δεκ-2002	33,000	0
				SBA	10-Δεκ-1999	9-Απρ-2001	33,000	0
				SBA	10-Οκτ-1997	9-Απρ-1999	33,000	0
				SBA	24-Μαΐ-1996	23-Αυγ-1997	30,000	0
				SBA	21-Απρ-1995	20-Μαΐ-1996	27,450	0
				SBA	15-Δεκ-1993	14-Μαρ-1995	22,875	9,150
				SBA	14-Σεπ-1992	13-Σεπ-1993	54,900	54,900
						Σύνολο	1755,851	1046,290
76	Λευκορωσία	10-Ιουλ-1992	2	SBA	12 Ιαν 2009	30 Μαρ 2010	2269,517	2269,517
				SBA	12 Σεπ 1995	11 Σεπ 1996	196,280	50,000
						Σύνολο	2465,797	2319,517
77	Λιβερία	28-Μαρ-1962	24	ECF	11-Δεκ-2019	10-Δεκ-2023	155,000	17,000
				RCF	5-Ιουν-2020	9-Ιουν-2020	36,176	36,176
				ECF	19-Νοε-2012	17-Νοε-2017	111,664	111,664
				RCF	23-Φεβ-2015	27-Φεβ-2015	32,300	32,300
				ECF	14-Μαρ-2008	17-Μαΐ-2012	247,900	247,900
				EFF	14-Μαρ-2008	25-Σεπ-2008	342,768	342,768
				SBA	7-Δεκ-1984	6-Δεκ-1985	42,780	8,500
				SBA	14-Σεπ-1983	13-Σεπ-1984	55,000	55,000
				SBA	29-Σεπ-1982	13-Σεπ-1983	55,000	35,000
				SBA	26-Αυγ-1981	15-Σεπ-1982	55,000	55,000
				SBA	15-Σεπ-1980	25-Αυγ-1981	65,000	32,000
				SBA	21-Μαρ-1979	20-Μαρ-1980	9,250	9,250
				SBA	14-Ιαν-1976	13-Ιαν-1977	5,000	0
				SBA	14-Αυγ-1974	13-Αυγ-1975	4,000	0
				SBA	17-Μαΐ-1973	16-Μαΐ-1974	4,000	0
				SBA	1-Μαρ-1972	28-Φεβ-1973	4,000	1,480
				SBA	1-Ιουν-1970	31-Μαΐ-1971	2,000	2,000
				SBA	1-Ιουν-1969	31-Μαΐ-1970	2,000	1,000
				SBA	1-Ιουν-1968	31-Μαΐ-1969	3,200	3,200
				SBA	1-Ιουν-1967	31-Μαΐ-1968	4,400	4,400

				SBA	1-Ιουν-1966	31-Μαΐ-1967	6,000	5,350
				SBA	1-Ιουν-1965	31-Μαΐ-1966	4,000	3,000
				SBA	1-Ιουν-1964	31-Μαΐ-1965	4,400	3,300
				SBA	1-Ιουν-1963	31-Μαΐ-1964	5,700	4,100
						Σύνολο	1256,538	1010,388
78	Λιθουανία	29-Απρ-1992	5	SBA	30-Αυγ-2001	29-Μαρ-2003	86,520	0
				SBA	8-Μαρ-2000	7-Ιουν-2001	61,800	0
				EFF	24-Οκτ-1994	23-Οκτ-1997	134,550	134,550
				SBA	22-Οκτ-1993	24-Οκτ-1994	25,875	5,175
				SBA	21-Οκτ-1992	20-Σεπ-1993	56,925	56,925
						Σύνολο	365,670	196,650
79	Μαδαγασκάρη	25-Σεπ-1963	19	RCF	30-Ιουλ-2020	4-Αυγ-2020	69,229	69,229
				RCF	30-Ιουλ-2020	4-Αυγ-2020	52,971	52,971
				RCF	3-Απρ-2020	7-Απρ-2020	122,200	122,200
				ECF	27-Ιουλ-2016	6-Φεβ-2020	250,550	250,550
				RCF	18-Νοε-2015	25-Νοε-2015	30,550	30,550
				RCF	18-Ιουν-2014	26-Ιουν-2014	30,550	30,550
				ECF	21-Ιουλ-2006	20-Ιουλ-2009	73,320	53,030
				ECF	1-Μαρ-2001	1-Μαρ-2005	91,650	91,650
				ECF	27-Νοε-1996	30-Νοε-2000	81,360	78,680
				ECF	15-Μαΐ-1989	14-Μαΐ-1992	76,900	51,267
				SAFC***	31-Αυγ-1987	15-Μαΐ-1989	46,480	13,280
				SBA	2-Σεπ-1988	15-Μαΐ-1989	13,300	2,800
				SBA	17-Σεπ-1986	16-Μαρ-1988	30,000	30,000
				SBA	23-Απρ-1985	22-Απρ-1986	29,500	29,500
				SBA	10-Απρ-1984	31-Μαρ-1985	33,000	33,000
				SBA	9-Ιουλ-1982	8-Ιουλ-1983	51,000	40,800
				SBA	13-Απρ-1981	26-Ιουν-1982	109,000	39,000
				SBA	27-Ιουν-1980	12-Απρ-1981	64,450	10,000
				SBA	21-Δεκ-1977	20-Δεκ-1978	9,425	9,425
						Σύνολο	1265,435	1038,482
80	Μαλάουι	19-Ιουλ-1965	15	ECF	30-Απρ-2018	29-Απρ-2021	105,835	53,850
				RCF	1-Μαΐ-2020	5-Μαΐ-2020	66,440	66,440
				ECF	23-Ιουλ-2012	29-Ιουν-2017	138,800	138,800
				ECF	19-Φεβ-2010	22-Ιουλ-2012	52,050	13,880
				ESF**	3-Δεκ-2008	Σύνολο	52,050	34,700
				ECF	5-Αυγ-2005	4-Αυγ-2008	48,580	48,580
				ECF	21-Δεκ-2000	20-Δεκ-2004	45,110	12,880
				ECF	18-Οκτ-1995	16-Δεκ-1999	50,960	50,960
				SBA	16-Νοε-1994	30-Ιουν-1995	15,000	12,725
				ECF	15-Ιουλ-1988	31-Μαρ-1994	66,960	66,960
				SBA	2-Μαρ-1988	30-Μαΐ-1989	13,020	9,250
				EFF	19-Σεπ-1983	5-Αυγ-1986	81,000	57,000
				SBA	6-Αυγ-1982	5-Αυγ-1983	22,000	22,000
				SBA	9-Μαΐ-1980	31-Μαρ-1982	49,875	40,000
				SBA	31-Οκτ-1979	9-Μαΐ-1980	26,344	5,444
						Σύνολο	834,024	633,469
81	Μαλδίβες	13-Ιαν-1978	3	RCF	22-Απρ-2020	24-Απρ-2020	21,200	21,200
				SBA	4-Δεκ-2009	3-Δεκ-2012	49,200	8,200
				ESF**	4-Δεκ-2009	3-Δεκ-2011	8,200	2,050
						Σύνολο	78,600	31,450
82	Μάλι	27-Σεπ-1963	21	ECF	28-Αυγ-2019	27-Αυγ-2022	139,950	40,000
				RCF	30-Απρ-2020	4-Μαΐ-2020	146,668	146,668
				ECF	18-Δεκ-2013	17-Δεκ-2018	186,600	186,600
				RCF	10-Ιουν-2013	18-Ιουν-2013	10,000	10,000
				RCF	28-Ιαν-2013	5-Φεβ-2013	12,000	12,000
				ECF	27-Δεκ-2011	10-Ιαν-2013	30,000	6,000
				ECF	28-Μαΐ-2008	22-Δεκ-2011	52,990	52,990

				ECF	23-Ιουν-2004	30-Νοε-2007	9,330	9,330
				ECF	6-Αυγ-1999	5-Αυγ-2003	51,315	51,315
				ECF	10-Απρ-1996	5-Αυγ-1999	62,010	62,010
				ECF	28-Αυγ-1992	10-Απρ-1996	79,235	79,235
				SAFC***	5-Αυγ-1988	4-Αυγ-1991	35,560	25,400
				SBA	5-Αυγ-1988	4-Ιουν-1990	12,700	12,700
				SBA	8-Νοε-1985	31-Μαρ-1987	22,860	16,300
				SBA	9-Δεκ-1983	31-Μαϊ-1985	40,500	40,500
				SBA	21-Μαϊ-1982	20-Μαϊ-1983	30,375	30,375
				SBA	29-Ιουλ-1971	28-Ιουλ-1972	4,500	4,500
				SBA	23-Οκτ-1969	22-Οκτ-1970	3,000	3,000
				SBA	12-Αυγ-1968	11-Αυγ-1969	5,000	5,000
				SBA	21-Αυγ-1967	12-Αυγ-1968	6,500	3,000
				SBA	1-Ιουλ-1964	30-Ιουν-1965	9,900	9,900
				Σύνολο			950,993	806,823
83	Μαρόκο	25-Απρ-58	20	PLL	17-Δεκ-2018	7-Απρ-2020	2150,800	2150,800
				PLL	22-Ιουλ-2016	21-Ιουλ-2018	2504,000	0
				PLL	28-Ιουλ-2014	21-Ιουλ-2016	3235,100	0
				PLL	3-Αυγ-2012	27-Ιουλ-2014	4117,400	0
				SBA	31-Ιαν-1992	31-Μαρ-1993	91,980	18,396
				SBA	20-Ιουλ-1990	31-Μαρ-1991	100,000	48,000
				SBA	30-Αυγ-1988	31-Δεκ-1989	210,000	210,000
				SBA	16-Δεκ-1986	30-Απρ-1988	230,000	230,000
				SBA	12-Σεπ-1985	15-Δεκ-1986	200,000	10,000
				SBA	16-Σεπ-1983	15-Μαρ-1985	300,000	300,000
				SBA	26-Απρ-1982	25-Απρ-1983	281,250	281,250
				EFF	9-Μαρ-1981	25-Απρ-1982	817,050	136,500
				EFF	8-Οκτ-1980	8-Μαρ-1981	810,000	147,000
				SBA	18-Μαρ-1971	17-Μαρ-1972	30,000	8,250
				SBA	15-Δεκ-1969	14-Δεκ-1970	25,000	10,000
				SBA	27-Οκτ-1968	26-Οκτ-1969	27,000	10,000
				SBA	27-Οκτ-1967	26-Οκτ-1968	50,000	50,000
				SBA	23-Σεπ-1966	22-Σεπ-1967	50,000	0
SBA	23-Σεπ-1965	22-Σεπ-1966	45,000	0				
SBA	15-Νοε-1959	14-Νοε-1960	25,000	0				
				Σύνολο			15299,580	3610,196
84	Μαυρίκιος	23-Σεπ-1968	6	SBA	1-Μαρ-1985	31-Αυγ-1986	49,000	49,000
				SBA	18-Μαϊ-1983	17-Αυγ-1984	49,500	49,500
				SBA	21-Δεκ-1981	20-Δεκ-1982	30,000	30,000
				SBA	5-Σεπ-1980	4-Σεπ-1981	35,000	35,000
				SBA	31-Οκτ-1979	4-Σεπ-1980	73,025	40,000
				SBA	24-Φεβ-1978	23-Φεβ-1979	7,970	7,970
				Σύνολο			244,495	211,470
85	Μαυριτανία	10-Σεπ-1963	17	ECF	6-Δεκ-2017	5-Δεκ-2020	115,920	82,800
				RCF	23-Απρ-2020	27-Απρ-2020	29,585	29,585
				RCF	23-Απρ-2020	27-Απρ-2020	66,095	66,095
				ECF	15-Μαρ-2010	25-Ιουν-2013	77,280	77,280
				ECF	18-Δεκ-2006	1-Νοε-2009	16,100	10,310
				ECF	18-Ιουλ-2003	7-Νοε-2004	6,440	6,440
				ECF	21-Ιουλ-1999	20-Δεκ-2002	42,490	42,490
				ECF	25-Ιαν-1995	13-Ιουλ-1998	42,750	42,750
				ECF	9-Δεκ-1992	25-Ιαν-1995	33,900	33,900
				ECF	24-Μαϊ-1989	23-Μαϊ-1992	50,850	16,950
				SAFC***	22-Σεπ-1986	24-Μαϊ-1989	23,730	16,950
				SBA	4-Μαϊ-1987	3-Μαϊ-1988	10,000	10,000
				SBA	26-Απρ-1986	25-Απρ-1987	12,000	12,000
SBA	12-Απρ-1985	25-Απρ-1986	12,000	12,000				
SBA	1-Ιουν-1981	31-Μαρ-1982	25,800	25,800				

				SBA	23-Ιουλ-1980	31-Μαϊ-1981	29,700	8,900
				SBA	25-Μαϊ-1977	24-Μαϊ-1978	4,710	4,710
						Σύνολο	599,350	498,960
86	Μαυροβούνιο	18-Ιαν-07	1	RFI	24-Ιουν-2020	26-Ιουν-2020	60,500	60,500
						Σύνολο	60,500	60,500
87	Μεξικό	31-Δεκ-1945	17	FCL	22-Νοε-2019	21-Νοε-2021	44563,500	0
				FCL	29-Νοε-2017	21-Νοε-2019	53476,200	0
				FCL	27-Μαϊ-2016	28-Νοε-2017	62388,900	0
				FCL	26-Νοε-2014	26-Μαϊ-2016	47,292	0
				FCL	30-Νοε-2012	25-Νοε-2014	47,292	0
				FCL	10-Ιαν-2011	29-Νοε-2012	47,292	0
				FCL	25-Μαρ-2010	9-Ιαν-2011	31,528	0
				FCL	17-Απρ-2009	24-Μαρ-2010	31,528	0
				SBA	7-Ιουλ-1999	30-Νοε-2000	3,103	1939,500
				SBA	1-Φεβ-1995	15-Φεβ-1997	12070,200	8758,020
				EFF	26-Μαϊ-1989	25-Μαϊ-1993	3729,600	3263,400
				SBA	19-Νοε-1986	1-Απρ-1988	1,400	1,400
				EFF	1-Ιαν-1983	31-Δεκ-1985	3410,625	2502,680
				EFF	1-Ιαν-1977	31-Δεκ-1979	518,000	100,000
				SBA	13-Ιουλ-1961	12-Ιουλ-1962	90,000	45,000
				SBA	5-Μαρ-1959	4-Σεπ-1959	90,000	22,500
				SBA	16-Απρ-1954	15-Οκτ-1955	50,000	22,500
						Σύνολο	180596,460	16655,000
88	Μιανμάρ	3-Ιαν-52	8	RCF	26-Ιουν-2020	1-Ιουλ-2020	86,130	86,130
				RFI	26-Ιουν-2020	1-Ιουλ-2020	172,270	172,270
				SBA	12-Ιουν-1981	11-Ιουν-1982	27,000	27,000
				SBA	28-Ιουλ-1978	27-Ιουλ-1979	30,000	30,000
				SBA	6-Μαϊ-1977	5-Μαϊ-1978	35,000	35,000
				SBA	22-Νοε-1974	21-Νοε-1975	31,500	24,000
				SBA	2-Φεβ-1973	1-Φεβ-1974	13,500	13,500
				SBA	24-Νοε-1969	23-Νοε-1970	12,000	11,990
						Σύνολο	407,400	399,890
89	Μογγολία	14-Φεβ-91	7	RFI	3-Ιουν-2020	5-Ιουν-2020	72,300	72,300
				EFF	24-Μαϊ-2017	23-Μαϊ-2020	314,505	157,245
				SBA	1-Απρ-2009	1-Οκτ-2010	153,300	122,640
				ECF	28-Σεπ-2001	31-Ιουλ-2005	28,490	12,210
				ECF	30-Ιουλ-1997	29-Ιουλ-2000	33,390	17,437
				ECF	25-Ιουν-1993	24-Ιουν-1996	40,810	29,680
				SBA	4-Οκτ-1991	31-Δεκ-1992	22,500	13,750
						Σύνολο	665,295	425,262
90	Μοζαμβίκη	24-Σεπ-84	9	RCF	24-Απρ-2020	28-Απρ-2020	227,200	227,200
				RCF	29-Απρ-2019	29-Απρ-2019	85,200	85,200
				SCF	18-Δεκ-2015	17-Ιουν-2017	204,480	85,200
				ESF**	30-Ιουν-2009	28-Ιουν-2010	113,600	113,600
				ECF	6-Ιουλ-2004	5-Ιουλ-2007	11,360	11,360
				ECF	28-Ιουν-1999	27-Ιουν-2003	87,200	78,800
				ECF	21-Ιουν-1996	27-Ιουν-1999	75,600	75,600
				ECF	1-Ιουν-1990	31-Δεκ-1995	130,050	115,350
				SAFC***	8-Ιουν-1987	7-Ιουν-1990	42,700	42,700
						Σύνολο	977,390	835,010
91	Μολδαβία	12-Αυγ-1992	11	RFI	17-Απρ-2020	21-Απρ-2020	115,000	115,000
				RCF	17-Απρ-2020	21-Απρ-2020	57,500	57,500
				ECF	7-Νοε-2016	19-Μαρ-2020	43,100	43,100
				EFF	7-Νοε-2016	13-Μαρ-2020	86,300	86,300
				ECF	29-Ιαν-2010	30-Απρ-2013	184,800	170,880
				EFF	29-Ιαν-2010	30-Απρ-2013	184,800	149,120
				ECF	5-Μαϊ-2006	4-Μαϊ-2009	110,880	88,000
				ECF	21-Δεκ-2000	20-Δεκ-2003	110,880	27,720

				EFF	20-Μαΐ-1996	19-Μαΐ-2000	135,000	87,500
				SBA	22-Μαρ-1995	21-Μαρ-1996	58,500	32,400
				SBA	17-Δεκ-1993	16-Μαρ-1995	51,750	51,750
						Σύνολο	1138,510	909,270
92	Μπαγκλαντές	17-Αυγ-1972	12	RCF	29 Μαΐ 2020	02 Ιουν 2020	177,770	177,770
				RFI	29 Μαΐ 2020	02 Ιουν 2020	355,530	355,530
				ECF	11 Απρ 2012	29 Οκτ 2015	639,960	639,960
				ECF	20 Ιουν 2003	19 Ιουν 2007	400,330	316,730
				ECF	10 Αυγ 1990	13 Σεπ 1993	345,000	330,000
				SAFC***	06 Φεβ 1987	05 Φεβ 1990	201,250	201,250
				SBA	02 Δεκ 1985	30 Ιουν 1987	180,000	180,000
				SBA	28 Μαρ 1983	31 Αυγ 1983	68,400	68,400
				EFF	08 Δεκ 1980	21 Ιουν 1982	800,000	220,000
				SBA	30 Ιουλ 1979	29 Ιουλ 1980	85,000	85,000
				SBA	28 Ιουλ 1975	27 Ιουλ 1976	62,500	62,500
				SBA	14 Ιουν 1974	13 Ιουν 1975	31,250	31,250
						Σύνολο	3346,990	2668,390
93	Μπαρμπάντος	29-Δεκ-1970	3	EFF	01 Οκτ 2018	30 Σεπ 2022	274,000	206,000
				SBA	07 Φεβ 1992	31 Μαΐ 1993	23,890	14,670
				SBA	01 Οκτ 1982	31 Μαΐ 1984	31,875	31,875
						Σύνολο	329,765	252,545
94	Μπαχάμες	21-Αυγ-1973	1	RFI	01 Ιουν 2020	03 Ιουν 2020	182,400	182,400
						Σύνολο	182,400	182,400
95	Μπελίζ	16-Μαρ-1982	1	SBA	03 Δεκ 1984	01 Ιουν 1986	7,125	7,125
						Σύνολο	7,125	7,125
96	Μπενίν	10-Ιουλ-1963	7	ECF	07 Απρ 2017	19 Μαΐ 2020	187,433	187,433
				ECF	14 Ιουν 2010	03 Ιουν 2014	74,280	74,280
				ECF	05 Αυγ 2005	30 Ιουν 2009	24,770	24,770
				ECF	17 Ιουλ 2000	31 Μαρ 2004	27,000	27,000
				ECF	28 Αυγ 1996	16 Ιουλ 2000	27,180	16,308
				ECF	25 Ιαν 1993	21 Μαΐ 1996	51,890	51,890
				SAFC***	16 Ιουν 1989	15 Ιουν 1992	21,910	15,650
						Σύνολο	414,463	397,331
97	Μπολιβαριανή Δημοκρατία της Βενεζουέλας	30-Δεκ-46	3	SBA	12 Ιουλ 1996	11 Ιουλ 1997	975,650	350,000
				EFF	23 Ιουν 1989	22 Μαρ 1993	3857,100	2005,600
				SBA	7 Απρ 1960	6 Απρ 1961	100,000	0
						Σύνολο	4932,750	2355,600
98	Μπουρκίνα Φάσο	2 Μαΐ 1963	10	ECF	14 Μαρ 2018	13 Μαρ 2021	108,360	72,240
				RCF	14 Απρ 2020	16 Απρ 2020	84,280	84,280
				ECF	27 Δεκ 2013	24-Ιουλ-2017	55,640	55,640
				ECF	14 Ιουν 2010	23 Δεκ 2013	82,274	82,274
				ECF	23 Απρ 2007	22 Απρ 2010	48,160	47,156
				ECF	11 Ιουν 2003	30 Σεπ 2006	30,100	30,100
				ECF	10-Σεπ-1999	09 Δεκ 2002	39,120	39,120
				ECF	14 Ιουν 1996	13 Σεπ 1999	39,780	39,780
				ECF	31 Μαρ 1993	30 Μαΐ 1996	53,040	44,200
				SAFC***	13 Μαρ 1991	31 Μαρ 1993	22,120	6,320
99	Μπουρούντι	28-Σεπ-1963	13	ECF	27 Ιαν 2012	31 Μαρ 2016	40,000	30,000
				ECF	07 Ιουλ 2008	23 Ιαν 2012	51,200	51,200
				ECF	23 Ιαν 2004	22 Ιαν 2008	69,300	69,300
				ECF	13 Νοε 1991	12 Νοε 1994	42,700	17,210
				SAFC***	08 Αυγ 1986	07 Αυγ 1989	29,890	29,890
				SBA	08 Αυγ 1986	31 Μαρ 1988	21,000	0
				SBA	05 Ιουν 1976	31 Μαρ 1977	6,500	0
				SBA	08 Ιουν 1970	07 Ιουν 1971	1,500	1,500
				SBA	19 Απρ 1969	18 Απρ 1970	4,000	3,500
SBA	28 Μαρ 1968	27 Μαρ 1969	6,000	5,000				

				SBA	28 Μαρ 1967	27 Μαρ 1968	6,000	5,000
				SBA	28 Μαρ 1966	27 Μαρ 1967	5,000	3,000
				SBA	26 Ιαν 1965	25 Ιαν 1966	4,000	2,000
						Σύνολο	287,090	217,600
100	Νέα Ζηλανδία	31-Αυγ-61	1	SBA	25-Οκτ-1967	24-Οκτ-1968	87,000	60,000
						Σύνολο	87,000	60,000
101	Νεπάλ	6-Σεπ-61	8	RCF	6-Μαΐ-2020	8-Μαΐ-2020	156,900	156,900
				RCF	31-Ιουλ-2015	10-Αυγ-2015	35,650	35,650
				RCF	28-Μαΐ-2010	7-Ιουν-2010	28,520	28,520
				ECF	19-Νοε-2003	18-Νοε-2007	49,900	49,900
				ECF	5-Οκτ-1992	4-Οκτ-1995	33,570	16,785
				SAFC***	14-Οκτ-1987	13-Οκτ-1990	26,110	26,110
				SBA	23-Δεκ-1985	22-Απρ-1987	18,650	18,650
				SBA	18-Φεβ-1976	17-Φεβ-1977	4,495	4,495
						Σύνολο	353,795	337,010
102	Νήσοι Σολομώντα	22-Σεπ-78	7	RFI	1 Ιουν 2020	3 Ιουν 2020	13,870	13,870
				RCF	1 Ιουν 2020	3 Ιουν 2020	6,930	6,930
				ECF	7 Δεκ 2012	31 Μαρ 2016	1,040	1,040
				SCF	6 Δεκ 2011	5 Δεκ 2012	5,200	0
				SCF	2 Ιουν 2010	1 Δεκ 2011	12,480	12,480
				SBA	22 Ιουν 1983	21 Ιουν 1984	2,400	960,000
				SBA	29 Μαΐ 1981	28 Μαΐ 1982	1,600	800,000
						Σύνολο	43,520	1794,320
103	Νίγηρας	24-Απρ-63	14	ECF	23-Ιαν-2017	31-Οκτ-2020	118,440	104,340
				RCF	14-Απρ-2020	16-Απρ-2020	83,660	83,660
				ECF	16-Μαρ-2012	31-Δεκ-2016	120,085	107,745
				ECF	2-Ιουν-2008	1-Ιουν-2011	23,030	13,160
				ECF	31-Ιαν-2005	31-Μαΐ-2008	26,320	26,320
				ECF	22-Δεκ-2000	30-Ιουν-2004	59,200	59,200
				ECF	12-Ιουν-1996	27-Αυγ-1999	57,960	48,300
				SBA	4-Μαρ-1994	3-Μαρ-1995	18,596	11,109
				ECF	12-Δεκ-1988	11-Δεκ-1991	47,180	23,590
				SAFC***	17-Νοε-1986	12-Δεκ-1988	21,400	16,850
				SBA	5-Δεκ-1986	4-Δεκ-1987	10,110	10,110
				SBA	5-Δεκ-1985	4-Δεκ-1986	13,480	13,480
				SBA	5-Δεκ-1984	4-Δεκ-1985	16,000	16,000
				SBA	5-Οκτ-1983	4-Δεκ-1984	18,000	18,000
						Σύνολο	633,461	551,864
104	Νιγηρία	30-Μαρ-61	5	RFI	28-Απρ-2020	30-Απρ-2020	2454,500	2454,500
				SBA	4-Αυγ-2000	31-Οκτ-2001	788,940	0
				SBA	9-Ιαν-1991	8-Απρ-1992	319,000	0
				SBA	3-Φεβ-1989	30-Απρ-1990	475,000	0
				SBA	30-Ιαν-1987	31-Ιαν-1988	650,000	0
						Σύνολο	4687,440	2454,500
105	Νικαράγουα	14-Μαρ-46	16	ECF	5-Οκτ-2007	31-Οκτ-2011	78,000	78,000
				ECF	13-Δεκ-2002	12-Δεκ-2006	97,500	97,500
				ECF	18-Μαρ-1998	17-Μαρ-2002	148,955	115,320
				ECF	24-Ιουν-1994	23-Ιουν-1997	120,120	20,020
				SBA	18-Σεπ-1991	17-Μαρ-1993	40,860	17,030
				SBA	14-Μαΐ-1979	20-Αυγ-1979	34,000	8,500
				SBA	9-Φεβ-1972	8-Φεβ-1973	10,750	4,000
				SBA	12-Αυγ-1970	11-Αυγ-1971	14,000	13,000
				SBA	26-Μαΐ-1969	25-Μαΐ-1970	15,000	14,000
				SBA	1-Μαρ-1968	28-Φεβ-1969	19,000	19,000
				SBA	1-Απρ-1964	31-Μαρ-1965	11,250	11,250
				SBA	1-Μαρ-1963	29-Φεβ-1964	11,250	11,250
				SBA	3-Νοε-1960	2-Νοε-1961	7,500	6,000
				SBA	15-Σεπ-1958	14-Μαρ-1959	7,500	1,880

				SBA	7-Οκτ-1957	6-Απρ-1958	7,500	3,750
				SBA	21-Νοε-1956	20-Μαϊ-1957	3,750	1,880
						Σύνολο	626,935	422,380
106	Νότια Αφρική	27-Δεκ-45	6	RFI	27 Ιουλ 2020	29 Ιουλ 2020	3051,200	3051,200
				SBA	3 Νοε 1982	31 Δεκ 1983	364,000	159,000
				SBA	6 Αυγ 1976	5 Αυγ 1977	152,000	152,000
				SBA	21 Ιαν 1976	6 Αυγ 1976	80,000	80,000
				SBA	6 Ιουλ 1961	5 Ιουλ 1962	75,000	0
				SBA	8 Απρ 1958	7 Απρ 1959	25,000	11,200
						Σύνολο	3747,200	3453,400
107	Νότια Κορέα	26-Αυγ-1955	17	SBA εκ των οποίων SRF*	4-Δεκ-1997	3-Δεκ-2000	15,500	14412,500
							9,950	9,950
				SBA	12-Ιουλ-1985	10-Μαρ-1987	280,000	160,000
				SBA	8-Ιουλ-1983	31-Μαρ-1985	575,775	575,775
				SBA	13-Φεβ-1981	12-Φεβ-1982	576,000	576,000
				SBA	3-Μαρ-1980	12-Φεβ-1981	640,000	320,000
				SBA	6-Μαϊ-1977	31-Δεκ-1977	20,000	0
				SBA	22-Οκτ-1975	30-Ιουν-1976	20,000	9,000
				SBA	17-Μαϊ-1974	31-Δεκ-1974	20,000	20,000
				SBA	2-Απρ-1973	31-Δεκ-1973	20,000	0
				SBA	1-Ιαν-1972	31-Δεκ-1972	30,000	0
				SBA	1-Ιαν-1971	31-Δεκ-1971	25,000	0
				SBA	13-Μαρ-1970	31-Δεκ-1970	25,000	0
				SBA	15-Απρ-1969	31-Δεκ-1969	25,000	0
				SBA	11-Απρ-1968	10-Απρ-1969	25,000	12,500
				SBA	22-Μαρ-1967	21-Μαρ-1968	18,000	0
				SBA	22-Μαρ-1966	21-Μαρ-1967	12,000	0
				SBA	22-Μαρ-1965	21-Μαρ-1966	9,300	0
						Σύνολο	2336,575	16085,775
108	Ολλανδία	27-Δεκ-45	1	SBA	12-Σεπ-1957	12-Μαρ-1958	68,750	0
						Σύνολο	68,750	0,000
109	Ομοσπονδία Αγίου Χριστόφορου και Νέβις	15-Αυγ-84	1	SBA	27 Ιουλ 2011	26 Ιουλ 2014	52,510	47,369
						Σύνολο	52,510	47,369
110	Ομοσπονδιακή Δημοκρατία της Αιθιοπίας	27-Δεκ-1945	8	ECF	20 Δεκ 2019	19 Δεκ 2022	1202,800	133,640
				EFF	20 Δεκ 2019	19 Δεκ 2022	751,750	90,210
				RFI	30 Απρ 2020	04 Μαϊ 2020	300,700	300,700
				ESF**	26 Αυγ 2009	22 Νοε 2010	153,755	153,755
				ECF	22 Μαρ 2001	31 Οκτ 2004	100,277	100,277
				ECF	11 Οκτ 1996	22 Οκτ 1999	88,470	29,490
				SAFC***	28 Οκτ 1992	08 Νοε 1995	49,420	49,420
				SBA	08 Μαϊ 1981	30 Ιουν 1982	67,500	67,500
						Σύνολο	2714,672	924,992
111	Ονδούρα	27-Δεκ-1945	25	SCF	15 Ιουλ 2019	14 Ιουλ 2021	129,063	94,091
				SBA	15 Ιουλ 2019	14 Ιουλ 2021	258,127	180,689
				SBA	03 Δεκ 2014	02 Δεκ 2017	77,700	0
				SCF	03 Δεκ 2014	02 Δεκ 2016	51,800	0
				SBA	01 Οκτ 2010	31 Μαρ 2012	64,750	0
				SCF	01 Οκτ 2010	31 Μαρ 2012	64,750	0
				SBA	07 Απρ 2008	30 Μαρ 2009	38,850	0
				ECF	27 Φεβ 2004	26 Φεβ 2007	71,200	40,684
				ECF	26 Μαρ 1999	31 Δεκ 2002	156,750	108,300
				ECF	24 Ιουλ 1992	24 Ιουλ 1997	47,460	33,900
				SBA	27 Ιουλ 1990	17 Φεβ 1992	30,500	30,500
				SBA	05 Νοε 1982	31 Δεκ 1983	76,500	61,200
				EFF	28 Ιουν 1979	27 Ιουν 1982	47,600	23,900
SBA	07 Ιουν 1972	06 Ιουν 1973	15,000	0				

				SBA	01 Ιουν 1971	31 Μαΐ 1972	15,000	0
				SBA	01 Φεβ 1969	30 Απρ 1970	11,000	0
				SBA	01 Ιαν 1968	31 Δεκ 1968	11,000	0
				SBA	01 Ιαν 1966	31 Δεκ 1966	10,000	2,500
				SBA	05 Αυγ 1964	04 Αυγ 1965	7,500	2,500
				SBA	18 Ιουλ 1963	17 Ιουλ 1964	7,500	5,000
				SBA	29 Ιουν 1962	28 Ιουν 1963	7,500	3,750
				SBA	01 Μαΐ 1961	30 Απρ 1962	7,500	3,750
				SBA	07 Μαρ 1960	06 Μαρ 1961	7,500	5,000
				SBA	29 Ιαν 1959	28 Ιαν 1960	4,500	3,750
				SBA	12 Νοε 1957	11 Μαΐ 1958	3,750	3,750
						Σύνολο	1222,800	603,264
112	Ουγγαρία	6 Μαΐ 1982	8	SBA	06 Νοε 2008	05 Οκτ2010	10537,500	7637,000
				SBA	15 Μαρ 1996	14 Φεβ 1998	264,180	0
				SBA	15 Σεπ 1993	14 Δεκ 1994	340,000	56,700
				EFF	20 Φεβ 1991	15 Σεπ 1993	1114,000	557,235
				SBA	14 Μαρ1990	20 Φεβ 1991	159,210	127,370
				SBA	16 Μαΐ 1988	30 Ιουν 1989	265,350	215,350
				SBA	13 Ιαν 1984	12 Ιαν 1985	425,000	425,000
				SBA	08 Δεκ 1982	07 Ιαν 1984	475,000	475,000
						Σύνολο	13580,240	9493,655
113	Ουγκάντα	27-Σεπ-63	11	RCF	6 Μαΐ 2020	25 Ιουν 2020	361,000	361,000
				ECF	13 Σεπ 2002	31 Ιαν 2006	13,500	13,500
				ECF	10 Νοε 1997	31 Μαρ 2001	100,425	100,425
				ECF	6 Σεπ 1994	17 Νοε 1997	120,510	120,510
				ECF	17 Απρ 1989	30 Ιουν 1994	219,120	219,120
				SAFC***	15 Ιουν 1987	17 Απρ 1989	69,720	49,800
				SBA	16 Σεπ 1983	15 Σεπ 1984	95,000	65,000
				SBA	11 Αυγ 1982	10 Αυγ 1983	112,500	112,500
				SBA	5 Ιουν 1981	30 Ιουν 1982	112,500	112,500
				SBA	4 Ιαν 1980	31 Δεκ 1980	12,500	12,500
				SBA	22 Ιουλ 1971	21 Ιουλ 1972	10,000	10,000
						Σύνολο	1226,775	1176,855
114	Ουζμπεκιστάν	21-Σεπ-92	3	RFI	18 Μαΐ 2020	20 Μαΐ 2020	183,550	183,550
				RCF	18 Μαΐ 2020	20 Μαΐ 2020	92,050	92,050
				SBA	18 Δεκ 1995	17 Μαρ 1997	124,700	65,450
						Σύνολο	400,300	341,050
115	Ουκρανία	3-Σεπ-92	11	SBA	9 Ιουν 2020	8 Δεκ 2021	3,600	1,500
				SBA	18 Δεκ 2018	17 Φεβ 2020	2,800	1,000
				EFF	11 Μαρ 2015	17 Δεκ 2018	12348,000	6178,260
				SBA	30 Απρ 2014	10 Μαρ 2015	10976,000	2972,670
				SBA	28 Ιουλ 2010	27 Δεκ 2012	10,000	2,250
				SBA	5 Νοε 2008	28 Ιουλ 2010	11,000	7,000
				SBA	29 Μαρ 2004	28 Μαρ 2005	411,600	0
				EFF	4 Σεπ 1998	3 Σεπ 2002	1919,950	1193,000
				SBA	25 Αυγ 1997	24 Αυγ 1998	398,920	181,328
				SBA	10 Μαΐ 1996	23 Φεβ 1997	598,200	598,200
				SBA	7 Απρ 1995	6 Απρ 1996	997,300	538,650
						Σύνολο	27677,370	11673,858
116	Ουρουγουάη	11-Μαρ-46	22	SBA	8 Ιουν 2005	27 Δεκ 2006	766,250	263,590
				SBA εκ των οποίων SRF*	1 Απρ 2002	31 Μαρ 2005	1988,500	1988,500
					25 Ιουν 2002	24 Ιουν 2003	128,700	128,700
				SBA	31 Μαΐ 2000	31 Μαρ 2002	150,000	150,000
				SBA	29 Μαρ 1999	28 Μαρ 2000	70,000	0
				SBA	20 Ιουν 1997	19 Μαρ 1999	125,000	114,200
				SBA	1 Μαρ 1996	31 Μαρ 1997	100,000	0
				SBA	1 Ιουλ 1992	30 Ιουν 1993	50,000	15,975
SBA	12 Δεκ 1990	15 Μαρ 1992	94,800	9,000				

				SBA	27 Σεπ 1985	26 Μαρ 1987	122,850	122,850
				SBA	22 Απρ 1983	21 Απρ 1985	378,000	151,200
				SBA	15 Ιουλ 1981	14 Ιουλ 1982	31,500	31,500
				SBA	14 Μαΐ 1980	13 Μαΐ 1981	21,000	0
				SBA	16 Μαρ 1979	15 Μαρ 1980	21,000	0
				SBA	14 Σεπ 1977	13 Σεπ 1978	25,000	0
				SBA	4 Αυγ 1976	3 Αυγ 1977	25,000	0
				SBA	9 Μαΐ 1975	8 Μαΐ 1976	17,250	17,250
				SBA	27 Ιουν 1972	26 Ιουν 1973	20,000	20,000
				SBA	28 Μαΐ 1970	27 Μαΐ 1971	13,750	13,750
				SBA	1 Μαρ 1968	28 Φεβ 1969	25,000	20,000
				SBA	9 Ιουν 1966	8 Ιουν 1967	15,000	5,000
				SBA	4 Οκτ 1962	3 Οκτ 1963	30,000	15,000
				SBA	6 Ιουν 1961	5 Ιουν 1962	30,000	0
						Σύνολο	4119,900	2937,815
117	Πακιστάν	11-Ιουλ-50	23	EFF	3-Ιουλ-2019	2-Οκτ-2022	4,268	1,044
				RFI	16-Απρ-2020	20-Απρ-2020	1015,500	1015,500
				EFF	4-Σεπ-2013	30-Σεπ-2016	4,393	4,393
				SBA	24-Νοε-2008	30-Σεπ-2011	7235,900	4936,035
				ECF	6-Δεκ-2001	5-Δεκ-2004	1033,700	861,420
				SBA	29-Νοε-2000	30-Σεπ-2001	465,000	465,000
				EFF	20-Οκτ-1997	19-Οκτ-2000	454,920	113,740
				ECF	20-Οκτ-1997	19-Οκτ-2000	682,380	265,370
				SBA	13-Δεκ-1995	30-Σεπ-1997	562,590	294,690
				ECF	22-Φεβ-1994	13-Δεκ-1995	606,600	172,200
				EFF	22-Φεβ-1994	4-Δεκ-1995	379,100	123,200
				SBA	16-Σεπ-1993	22-Φεβ-1994	265,400	88,000
				SAFC***	28-Δεκ-1988	27-Δεκ-1991	382,410	382,410
				SBA	28-Δεκ-1988	30-Νοε-1990	273,150	194,480
				EFF	22-Νοε-1982	23-Νοε-1983	919,000	730,000
				EFF	24-Νοε-1980	25-Νοε-1981	1268,000	349,000
				SBA	9-Μαρ-1977	8-Μαρ-1978	80,000	80,000
				SBA	11-Νοε-1974	10-Νοε-1975	75,000	75,000
				SBA	11-Αυγ-1973	10-Αυγ-1974	75,000	75,000
				SBA	18-Μαΐ-1972	17-Μαΐ-1973	100,000	84,000
SBA	17-Οκτ-1968	16-Οκτ-1969	75,000	75,000				
SBA	16-Μαρ-1965	15-Μαρ-1966	37,500	37,500				
SBA	8-Δεκ-1958	22-Σεπ-1959	25,000	0				
				Σύνολο	16019,811	10422,982		
118	Παναμάς	14-Μαρ-46	21	RFI	15-Απρ-2020	15-Μαΐ-2020	376,800	376,800
				SBA	30-Ιουν-2000	29-Μαρ-2002	64,000	0
				EFF	10-Δεκ-1997	29-Ιουν-2000	120,000	40,000
				SBA	29-Νοε-1995	31-Μαρ-1997	84,300	84,300
				SBA	24-Φεβ-1992	23-Σεπ-1994	74,170	54,570
				SBA	15-Ιουλ-1985	31-Μαρ-1987	90,000	90,000
				SBA	24-Ιουν-1983	31-Δεκ-1984	150,000	150,000
				SBA	28-Απρ-1982	27-Απρ-1983	29,700	0
				SBA	18-Απρ-1980	31-Δεκ-1981	90,000	75,250
				SBA	23-Μαρ-1979	22-Μαρ-1980	30,000	0
				SBA	9-Ιουν-1978	22-Μαρ-1979	25,000	0
				SBA	6-Απρ-1977	5-Απρ-1978	11,250	0
				SBA	8-Νοε-1975	7-Νοε-1976	9,000	0
				SBA	16-Οκτ-1974	15-Οκτ-1975	9,000	0
				SBA	3-Αυγ-1973	2-Αυγ-1974	9,000	0
				SBA	22-Ιουν-1972	21-Ιουν-1973	9,000	0
				SBA	23-Μαρ-1971	22-Μαρ-1972	14,000	0
				SBA	3-Φεβ-1970	2-Φεβ-1971	10,000	0
SBA	16-Ιαν-1969	15-Ιαν-1970	3,200	2,200				

				SBA	8-Μαΐ-1968	16-Ιαν-1969	3,000	3,000	
				SBA	26-Ιουλ-1965	25-Ιουλ-1966	7,000	0	
						Σύνολο	1218,420	876,120	
119	Παπούα Νέα Γουινέα	9-Οκτ-75	5	RCF	5-Ιουν-2020	9-Ιουν-2020	263,200	263,200	
				SBA	29-Μαρ-2000	28-Σεπ-2001	85,540	85,540	
				SBA	14-Ιουλ-1995	15-Δεκ-1997	71,480	35,340	
				SBA	31-Ιουλ-1991	30-Σεπ-1992	26,360	0	
				SBA	25-Απρ-1990	24-Ιουν-1991	26,360	0	
						Σύνολο	472,940	384,080	
120	Παραγουάη	28-Δεκ-45	12	RFI	21-Απρ-2020	Σύνολο	201,400	0	
				SBA	31-Μαΐ-2006	31-Αυγ-2008	30,000	0	
				SBA	15-Δεκ-2003	30-Νοε-2005	50,000	0	
				SBA	1-Ιαν-1969	31-Δεκ-1969	7,500	0	
				SBA	1-Ιαν-1968	31-Δεκ-1968	8,000	0	
				SBA	1-Σεπ-1966	31-Αυγ-1967	7,500	0	
				SBA	23-Νοε-1964	22-Νοε-1965	5,000	0	
				SBA	11-Δεκ-1961	10-Μαρ-1963	5,000	0	
				SBA	10-Οκτ-1960	9-Οκτ-1961	3,500	1,000	
				SBA	13-Αυγ-1959	12-Αυγ-1960	2,750	0	
				SBA	30-Ιουλ-1958	29-Ιουλ-1959	1,500	250	
				SBA	30-Ιουλ-1957	29-Ιουλ-1958	5,500	4,000	
121	Περου	31-Δεκ-45	26	FCL	28-Μαΐ-2020	27-Μαΐ-2022	8007,000	0	
				SBA	26-Ιαν-2007	28-Φεβ-2009	172,368	0	
				SBA	9-Ιουν-2004	16-Αυγ-2006	287,279	0	
				SBA	1-Φεβ-2002	29-Φεβ-2004	255,000	0	
				SBA	12-Μαρ-2001	18-Ιαν-2002	128,000	0	
				EFF	24-Ιουν-1999	6-Φεβ-2001	383,000	0	
				EFF	1-Ιουλ-1996	31-Μαρ-1999	300,200	160,500	
				EFF	18-Μαρ-1993	17-Μαρ-1996	1018,100	642,686	
				SBA	26-Απρ-1984	24-Απρ-1985	250,000	30,000	
				EFF	7-Ιουν-1982	26-Απρ-1984	650,000	265,000	
				SBA	10-Αυγ-1979	31-Δεκ-1980	285,000	248,000	
				SBA	15-Σεπ-1978	9-Αυγ-1979	184,000	64,000	
				SBA	18-Νοε-1977	14-Σεπ-1978	90,000	10,000	
				SBA	17-Απρ-1970	16-Απρ-1971	35,000	34,000	
				SBA	8-Νοε-1968	7-Νοε-1969	75,000	55,000	
				SBA	18-Αυγ-1967	17-Αυγ-1968	42,500	42,500	
				SBA	31-Μαρ-1966	30-Μαρ-1967	37,500	0	
				SBA	8-Απρ-1965	31-Μαρ-1966	30,000	0	
				SBA	1-Μαρ-1964	28-Φεβ-1965	30,000	0	
				SBA	1-Μαρ-1963	29-Φεβ-1964	30,000	0	
				SBA	1-Μαρ-1962	28-Φεβ-1963	30,000	0	
				SBA	1-Μαρ-1961	28-Φεβ-1962	30,000	0	
				SBA	1-Μαρ-1960	28-Φεβ-1961	27,500	0	
SBA	1-Μαρ-1959	29-Φεβ-1960	13,000	2,500					
SBA	10-Φεβ-1958	9-Φεβ-1959	25,000	12,000					
SBA	18-Φεβ-1954	10-Φεβ-1958	12,500	0					
						Σύνολο	12427,947	1566,186	
122	Πολωνία	12-Ιουν-86	10	FCL	13-Ιαν-2017	2-Νοε-2017	6,500	0	
				FCL	14-Ιαν-2015	12-Ιαν-2017	13,000	0	
				FCL	18-Ιαν-2013	13-Ιαν-2015	22,000	0	
				FCL	21-Ιαν-2011	17-Ιαν-2013	19166,000	0	
				FCL	2-Ιουλ-2010	20-Ιαν-2011	13,690	0	
				FCL	6-Μαΐ-2009	5-Μαΐ-2010	13,690	0	
				SBA	5-Αυγ-1994	4-Μαρ-1996	333,300	283,300	
				SBA	8-Μαρ-1993	8-Απρ-1994	476,000	357,000	
					EFF	18-Απρ-1991	8-Μαρ-1993	1224,000	76,500

				SBA	5-Φεβ-1990	4-Μαρ-1991	545,000	357,500
						Σύνολο	21813,180	1074,300
123	Πορτογαλία	29-Μαρ-61	4	EFF	20-Μαϊ-2011	30-Ιουν-2014	23742,000	22942,000
				SBA	7-Οκτ-1983	28-Φεβ-1985	445,000	259,300
				SBA	5-Ιουν-1978	4-Ιουν-1979	57,350	0
				SBA	25-Απρ-1977	24-Απρ-1978	42,400	42,400
						Σύνολο	24286,750	23243,700
124	Ρουάντα	30-Σεπ-63	12	RCF	11-Ιουν-2020	15-Ιουν-2020	80,100	80,100
				RCF	2-Απρ-2020	6-Απρ-2020	80,100	80,100
				SCF	8-Ιουν-2016	22-Ιαν-2018	144,180	144,180
				ECF	12-Ιουν-2006	7-Αυγ-2009	8,010	8,010
				ECF	12-Αυγ-2002	11-Ιουν-2006	4,000	4,000
				ECF	24-Ιουν-1998	30-Απρ-2002	71,400	61,880
				SAFC***	24-Απρ-1991	23-Απρ-1994	30,660	8,760
				SBA	31-Οκτ-1979	30-Οκτ-1980	5,000	0
				SBA	28-Απρ-1969	27-Απρ-1970	2,000	2,000
				SBA	20-Απρ-1968	19-Απρ-1969	3,000	3,000
				SBA	20-Απρ-1967	19-Απρ-1968	2,000	2,000
				SBA	15-Απρ-1966	14-Απρ-1967	5,000	5,000
						Σύνολο	435,450	399,030
125	Ρουμανία	15-Δεκ-72	13	SBA	27-Σεπ-2013	26-Σεπ-2015	1751,340	0
				SBA	31-Μαρ-2011	30-Ιουν-2013	3090,600	0
				SBA	4-Μαϊ-2009	30-Μαρ-2011	11443,000	10569,000
				SBA	7-Ιουλ-2004	6-Ιουλ-2006	250,000	0
				SBA	31-Οκτ-2001	15-Οκτ-2003	300,000	300,000
				SBA	5-Αυγ-1999	28-Φεβ-2001	400,000	139,750
				SBA	22-Απρ-1997	21-Μαϊ-1998	301,500	120,600
				SBA	11-Μαϊ-1994	22-Απρ-1997	320,495	94,265
				SBA	29-Μαϊ-1992	28-Μαρ-1993	314,040	261,700
				SBA	11-Απρ-1991	10-Απρ-1992	380,500	318,100
				SBA	15-Ιουν-1981	31-Ιαν-1984	1102,500	817,500
				SBA	9-Σεπ-1977	8-Σεπ-1978	64,125	64,125
				SBA	3-Οκτ-1975	2-Οκτ-1976	95,000	95,000
		Σύνολο	19813,100	12780,040				
126	Ρωσία	1-Ιουν-92	5	SBA	28-Ιουλ-1999	27-Δεκ-2000	3,300	471,429
				EFF εκ των οποίων SRF*	26-Μαρ-1996	26-Μαρ-1999	13206,570	5779,714
				SBA	11-Απρ-1995	26-Μαρ-1996	3992,470	675,020
				SBA	5-Αυγ-1992	4-Ιαν-1993	4313,100	4,313,100
				SBA	5-Αυγ-1992	4-Ιαν-1993	719,000	719,000
		Σύνολο	18241,970	6970,143				
127	Σαμόα	28-Δεκ-71	8	RCF	24-Απρ-2020	28-Απρ-2020	16,200	16,200
				RCF	15-Μαϊ-2013	24-Μαϊ-2013	5,800	5,800
				SBA	9-Ιουλ-1984	8-Ιουλ-1985	3,375	3,375
				SBA	27-Ιουν-1983	26-Ιουν-1984	3,375	3,375
				SBA	17-Αυγ-1979	16-Αυγ-1980	750,000	0
				SBA	6-Φεβ-1978	5-Φεβ-1979	725,000	725,000
				SBA	31-Ιαν-1977	30-Ιαν-1978	585,000	0
				SBA	12-Νοε-1975	11-Νοε-1976	500,000	500,000
		Σύνολο	2588,750	1253,750				
128	Σάο Τομέ και Πρίνσιπε	30-Σεπ-77	8	ECF	2 Οκτ 2019	1 Φεβ 2023	14,800	5,286
				RCF	21 Απρ 2020	23 Απρ 2020	9,028	9,028
				ECF	13 Ιουλ 2015	31 Δεκ 2018	4,440	3,806
				ECF	20 Ιουλ 2012	13 Ιουλ 2015	2,590	1,110
				ECF	2 Μαρ 2009	1 Μαρ 2012	2,590	740,000
				ECF	1 Αυγ 2005	31 Ιουλ 2008	2,960	2,960
				ECF	28 Απρ 2000	27 Απρ 2003	6,657	1,902
				SAFC***	2 Ιουν 1989	1 Ιουν 1992	2,800	800,000
		Σύνολο	45,865	1564,092				

129	Σενεγάλη	30-Αυγ-62	17	RFI	13 Απρ 2020	15 Απρ 2020	215,730	215,730
				RCF	13 Απρ 2020	15 Απρ 2020	107,870	107,870
				ESF**	19 Δεκ 2008	10 Ιουν 2010	121,350	121,350
				ECF	28 Απρ 2003	27 Απρ 2006	24,270	24,270
				ECF	20 Απρ 1998	19 Απρ 2002	107,010	96,474
				ECF	29 Αυγ 1994	12 Ιαν 1998	130,790	130,790
				SBA	2 Μαρ 1994	29 Αυγ 1994	47,560	30,914
				ECF	21 Νοε 1988	2 Ιουν 1992	144,670	144,670
				SAFC***	10 Νοε 1986	21 Νοε 1988	54,039	42,550
				SBA	26 Οκτ 1987	25 Οκτ 1988	21,275	21,275
				SBA	10 Νοε 1986	28 Σεπ 1987	34,000	34,000
				SBA	16 Ιαν 1985	15 Ιουλ 1986	76,600	76,600
				SBA	19 Σεπ 1983	18 Σεπ 1984	63,000	63,000
				SBA	24 Νοε 1982	19 Σεπ 1983	47,250	5,910
				SBA	11 Σεπ 1981	10 Σεπ 1982	63,000	63,000
				EFF	8 Αυγ 1980	10 Σεπ 1981	184,800	41,100
				SBA	30 Μαρ 1979	29 Μαρ 1980	10,500	10,500
Σύνολο						1453,714	1230,003	
130	Σερβία	14-Δεκ-92	5	SBA	23 Φεβ 2015	22 Φεβ 2018	935,400	0
				SBA	29 Σεπ 2011	28 Μαρ 2013	935,400	0
				SBA	16 Ιαν 2009	15 Απρ 2011	2619,120	1367,743
				EFF	14 Μαΐ 2002	28 Φεβ 2006	650,000	650,000
				SBA	11 Ιουν 2001	13 Μαΐ 2002	200,000	200,000
				Σύνολο				
131	Σειχέλλες	30-Ιουν-77	4	RFI	8 Μαΐ 2020	12 Μαΐ 2020	22,900	22,900
				EFF	4 Ιουν 2014	3 Ιουν 2017	11,445	11,445
				EFF	23 Δεκ 2009	22 Δεκ 2013	26,400	26,400
				SBA	14 Νοε 2008	22 Δεκ 2009	17,600	11,000
Σύνολο						78,345	71,745	
132	Σιέρρα Λεόνε	10-Σεπ-62	18	ECF	30 Νοε 2018	29 Ιουν 2022	124,440	46,665
				RCF	3 Ιουν 2020	5 Ιουν 2020	103,700	103,700
				ECF	5 Ιουν 2017	29 Νοε 2018	161,772	39,166
				ECF	21 Οκτ 2013	14 Δεκ 2016	186,660	186,660
				ECF	1 Ιουλ 2010	30 Ιουν 2013	31,110	22,200
				ECF	10 Μαΐ 2006	22 Ιουν 2010	51,880	51,880
				ECF	26 Σεπ 2001	25 Ιουν 2005	130,840	130,840
				ECF	28 Μαρ 1994	4 Μαΐ 1998	101,904	96,848
				SAFC***	28 Μαρ 1994	27 Μαρ 1995	27,020	27,020
				SAFC***	14 Νοε 1986	13 Νοε 1989	40,530	11,580
				SBA	14 Νοε 1986	13 Νοε 1987	23,160	8,000
				SBA	3 Φεβ 1984	2 Φεβ 1985	50,200	19,000
				EFF	30 Μαρ 1981	6 Απρ 1982	186,000	33,500
				SBA	2 Νοε 1979	1 Νοε 1980	17,000	17,000
				SBA	3 Ιουν 1977	2 Ιουν 1978	9,020	7,000
				SBA	28 Μαρ 1969	27 Μαρ 1970	2,500	0
				SBA	17 Ιαν 1968	16 Ιαν 1969	3,600	0
SBA	1 Νοε 1966	31 Οκτ 1967	7,500	6,900				
Σύνολο						1258,836	807,959	
133	Σλοβακία	1-Ιαν-93	1	SBA	22 Ιουλ 1994	21 Μαρ 1996	115,800	32,150
				Σύνολο				
134	Σομαλία	31-Αυγ-62	15	ECF	25 Μαρ 2020	24 Μαρ 2023	252,862	210,862
				EFF	25 Μαρ 2020	25 Μαρ 2020	39,568	39,568
				SAFC***	29 Ιουν 1987	28 Ιουν 1990	30,940	8,840
				SBA	29 Ιουν 1987	28 Ιουν 1988	33,150	5,530
				SBA	22 Φεβ 1985	30 Σεπ 1986	20,100	20,100
				SBA	15 Ιουλ 1982	14 Ιαν 1984	60,000	60,000
				SBA	15 Ιουλ 1981	14 Ιουλ 1982	43,130	43,130
SBA	27 Φεβ 1980	26 Φεβ 1981	11,500	6,000				

				SBA	20 Ιαν 1970	19 Ιαν 1971	3,980	0
				SBA	20 Ιαν 1969	19 Ιαν 1970	6,000	0
				SBA	19 Ιαν 1968	18 Ιαν 1969	7,000	3,700
				SBA	19 Ιαν 1967	18 Ιαν 1968	5,000	4,000
				SBA	19 Ιαν 1966	18 Ιαν 1967	2,800	0
				SBA	19 Ιαν 1965	18 Ιαν 1966	5,600	5,600
				SBA	1 Μαΐ 1964	18 Ιαν 1965	4,700	4,700
						Σύνολο	526,330	412,030
135	Σουδάν	5-Σεπ-57	10	SBA	25 Ιουν 1984	24 Ιουν 1985	90,000	20,000
				SBA	23 Φεβ 1983	9 Μαρ 1984	170,000	170,000
				SBA	22 Φεβ 1982	21 Φεβ 1983	198,000	70,000
				EFF	4 Μαΐ 1979	18 Φεβ 1982	427,000	251,000
				SBA	14 Αυγ 1974	13 Αυγ 1975	24,000	19,000
				SBA	9 Αυγ 1973	8 Αυγ 1974	24,000	19,000
				SBA	29 Μαρ 1972	28 Μαρ 1973	40,000	32,500
				SBA	5 Δεκ 1968	4 Δεκ 1969	12,000	7,500
				SBA	14 Σεπ 1967	13 Σεπ 1968	10,000	10,000
				SBA	22 Σεπ 1966	13 Σεπ 1967	28,500	28,500
						Σύνολο	1023,500	627,500
136	Σουρινάμ	27-Απρ-78	1	SBA	27 Μαΐ 2016	16 Απρ 2017	342,000	58,000
						Σύνολο	342,000	58,000
137	Σρι Λάνκα	29-Αυγ-50	16	EFF	3 Ιουν 2016	2 Ιουν 2020	1070,780	952,230
				SBA	24 Ιουλ 2009	23 Ιουλ 2012	1653,600	1653,600
				ECF	18 Απρ 2003	17 Απρ 2006	269,000	38,390
				EFF	18 Απρ 2003	17 Απρ 2006	144,400	20,670
				SBA	20 Απρ 2001	19 Σεπ 2002	200,000	200,000
				ECF	13 Σεπ 1991	31 Ιουλ 1995	336,000	280,000
				SAFC***	9 Μαρ 1988	8 Μαρ 1991	156,170	156,170
				SBA	14 Σεπ 1983	31 Ιουλ 1984	100,000	50,000
				EFF	1 Ιαν 1979	31 Δεκ 1981	260,300	260,300
				SBA	2 Δεκ 1977	1 Δεκ 1978	93,000	93,000
				SBA	30 Απρ 1974	29 Απρ 1975	24,500	7,000
				SBA	18 Μαρ 1971	17 Μαρ 1972	24,500	24,500
				SBA	12 Αυγ 1969	11 Αυγ 1970	19,500	19,500
				SBA	6 Μαΐ 1968	5 Μαΐ 1969	19,500	19,500
SBA	15 Ιουν 1966	14 Ιουν 1967	25,000	25,000				
SBA	15 Ιουν 1965	14 Ιουν 1966	30,000	22,500				
						Σύνολο	4426,250	3822,360
138	Συρία	10-Απρ-47	3	SBA	12 Μαρ 1964	31 Δεκ 1964	18,500	18,500
				SBA	26 Μαρ 1962	30 Νοε 1962	6,600	5,600
				SBA	2 Μαΐ 1960	1 Νοε 1960	7,500	7,500
						Σύνολο	32,600	31,600
139	Ταϊλάνδη	3 Μαΐ 49	5	SBA	20 Αυγ 1997	19 Ιουν 2000	2,900	2,500
				SBA	14 Ιουν 1985	31 Δεκ 1986	400,000	260,000
				SBA	17 Νοε 1982	31 Δεκ 1983	271,500	271,500
				SBA	3 Ιουν 1981	16 Νοε 1982	814,500	345,000
				SBA	1 Ιουλ 1978	30 Ιουν 1979	45,250	45,250
						Σύνολο	1534,150	924,250
140	Τανζανία	10-Σεπ-62	10	SCF	6 Ιουλ 2012	30 Απρ 2014	149,175	74,600
				ESF**	29 Μαΐ 2009	14 Ιουν 2010	218,790	218,790
				ECF	16 Αυγ 2003	26 Φεβ 2007	19,600	19,600
				ECF	4 Απρ 2000	15 Αυγ 2003	135,000	135,000
				ECF	8 Νοε 1996	7 Φεβ 2000	181,590	181,590
				ECF	29 Ιουλ 1991	28 Ιουλ 1994	181,900	85,600
				SAFC***	30 Οκτ 1987	29 Οκτ 1990	74,900	74,900
				SBA	28 Αυγ 1986	27 Φεβ 1988	64,200	45,470
				SBA	15 Σεπ 1980	30 Ιουν 1982	179,600	25,000
SBA	21 Αυγ 1975	20 Αυγ 1976	10,500	0				

						Σύνολο	1215,255	860,550
141	Τατζικιστάν	27-Απρ-93	5	RCF	6 Μαΐ 2020	8 Μαΐ 2020	139,200	139,200
				ECF	21 Απρ 2009	9 Μαΐ 2012	104,400	104,400
				ECF	11 Δεκ 2002	10 Φεβ 2006	65,000	65,000
				ECF	24 Ιουν 1998	24 Δεκ 2001	100,300	78,280
				SBA	8 Μαΐ 1996	7 Δεκ 1996	15,000	15,000
						Σύνολο	423,900	401,880
142	Τζαμάικα	21-Φεβ-1963	17	RFI	15-Μαΐ-2020	19-Μαΐ-2020	382,900	382,900
				SBA	11-Νοε-2016	10-Νοε-2019	1195,300	0
				EFF	1-Μαΐ-2013	10-Νοε-2016	615,380	558,730
				SBA	4-Φεβ-2010	3-Μαΐ-2012	820,500	541,800
				EFF	11-Δεκ-1992	16-Μαρ-1996	109,125	77,750
				SBA	28-Ιουν-1991	30-Σεπ-1992	43,650	43,650
				SBA	23-Μαρ-1990	31-Μαΐ-1991	82,000	82,000
				SBA	19-Σεπ-1988	23-Μαρ-1990	82,000	41,100
				SBA	2-Μαρ-1987	31-Μαΐ-1988	85,000	85,000
				SBA	17-Ιουλ-1985	16-Ιουλ-1986	115,000	41,600
				SBA	22-Ιουν-1984	21-Ιουν-1985	64,000	64,000
				EFF	13-Απρ-1981	12-Απρ-1984	477,700	402,800
				EFF	11-Ιουν-1979	12-Απρ-1981	260,000	85,000
				EFF	9-Ιουν-1978	10-Ιουν-1979	200,000	70,000
				SBA	11-Αυγ-1977	9-Ιουν-1978	64,000	19,200
				SBA	1-Ιουν-1973	31-Μαΐ-1974	26,500	13,250
				SBA	13-Ιουν-1963	12-Ιουν-1964	10,000	0
						Σύνολο	4633,055	2508,780
143	Τζιμπουτί	29-Δεκ-1978	4	RCF	08 Μαΐ 2020	12 Μαΐ 2020	31,800	31,800
				ECF	17 Σεπ 2008	31 Μαΐ 2012	22,260	22,260
				ECF	18 Οκτ 1999	17 Ιαν 2003	19,082	13,630
				SBA	15 Απρ 1996	31 Μαρ 1999	8,250	7,272
						Σύνολο	81,392	74,962
144	Τόγκο	1-Αυγ-62	12	ECF	5 Μαΐ 2017	7 Απρ 2020	247,650	247,650
				ECF	21 Απρ 2008	26 Ιουλ 2011	95,410	95,410
				ECF	16 Σεπ 1994	29 Ιουν 1998	65,160	54,300
				ECF	31 Μαΐ 1989	19 Μαΐ 1993	46,080	38,400
				SAFC***	16 Μαρ 1988	31 Μαΐ 1989	26,880	7,680
				SBA	16 Μαρ 1988	15 Απρ 1989	13,000	13,000
				SBA	9 Ιουν 1986	15 Μαρ 1988	23,040	8,640
				SBA	17 Μαΐ 1985	16 Μαΐ 1986	15,360	15,360
				SBA	7 Μαΐ 1984	6 Μαΐ 1985	19,000	19,000
				SBA	4 Μαρ 1983	3 Απρ 1984	21,375	21,375
				SBA	13 Φεβ 1981	12 Φεβ 1983	47,500	7,250
				SBA	11 Ιουν 1979	31 Δεκ 1980	15,000	13,250
						Σύνολο	635,455	541,315
145	Τουρκία	11-Μαρ-47	20	SBA	11 Μαΐ 2005	10 Μαΐ 2008	6662,040	4413,602
				SBA	4 Φεβ 2002	3 Φεβ 2005	12821,200	11914,000
				SBA εκ των οποίων SRF*	22 Δεκ 1999	4 Φεβ 2002	15038,400	11738,960
					21 Δεκ 2000	20 Δεκ 2001	5784,000	5784,000
				SBA	8 Ιουλ 1994	7 Μαρ 1996	610,500	460,500
				SBA	4 Απρ 1984	3 Απρ 1985	225,000	168,750
				SBA	24 Ιουν 1983	3 Απρ 1984	225,000	56,250
				SBA	18 Ιουν 1980	17 Ιουν 1983	1,250	1,250
				SBA	19 Ιουλ 1979	17 Ιουν 1980	250,000	230,000
				SBA	24 Απρ 1978	18 Ιουλ 1979	300,000	90,000
				SBA	17 Αυγ 1970	16 Αυγ 1971	90,000	90,000
				SBA	1 Ιουλ 1969	30 Ιουν 1970	27,000	10,000
				SBA	1 Απρ 1968	31 Δεκ 1968	27,000	27,000
				SBA	15 Φεβ 1967	31 Δεκ 1967	27,000	27,000
SBA	1 Φεβ 1966	31 Δεκ 1966	21,500	21,500				

				SBA	1 Φεβ 1965	31 Δεκ 1965	21,500	0
				SBA	15 Φεβ 1964	31 Δεκ 1964	21,500	19,000
				SBA	15 Φεβ 1963	31 Δεκ 1963	21,500	21,500
				SBA	30 Μαρ 1962	31 Δεκ 1962	31,000	15,000
				SBA	1 Ιαν 1961	31 Δεκ 1961	37,500	16,000
						Σύνολο	36458,890	29320,312
146	Τρινιδάδ και Τομπάγκο	16-Σεπ-63	2	SBA	20 Απρ 1990	31 Μαρ 1991	85,000	85,000
				SBA	13 Ιαν 1989	28 Φεβ 1990	99,000	99,000
						Σύνολο	184,000	184,000
147	Τσαντ	10-Ιουλ-1963	9	RCF	22 Ιουλ 2020	24 Ιουλ 2020	49,070	49,070
				ECF	30 Ιουν 2017	22 Ιουλ 2020	224,320	196,280
				RCF	14 Απρ 2020	16 Απρ 2020	84,120	84,120
				ECF	01 Αυγ 2014	29 Ιουν 2017	140,200	98,340
				ECF	16 Φεβ 2005	31 Μαΐ 2008	25,200	4,200
				ECF	07 Ιαν 2000	06 Δεκ 2003	47,600	42,400
				ECF	01 Σεπ 1995	30 Απρ 1999	49,560	49,560
				SBA	23 Μαρ 1994	22 Μαρ 1995	16,520	10,325
				SAFC***	30 Οκτ 1987	29 Οκτ 1990	21,420	21,420
						Σύνολο	658,010	555,715
148	Τσεχία	1-Ιαν-1993	1	SBA	17-Μαρ-1993	16 Μαρ 1994	177,000	70,000
						Σύνολο	177,000	70,000
149	Τυνησία	14-Απρ-58	11	RFI	10 Απρ 2020	15 Απρ 2020	545,200	545,200
				EFF	20 Μαΐ 2016	18 Μαρ 2020	1952,253	1161,713
				SBA	7 Ιουν 2013	31 Δεκ 2015	1146,000	1002,750
				EFF	25 Ιουλ 1988	24 Ιουλ 1992	207,300	207,300
				SBA	4 Νοε 1986	31 Μαΐ 1988	103,650	91,000
				SBA	1 Ιαν 1970	31 Δεκ 1970	7,500	7,500
				SBA	1 Ιαν 1969	31 Δεκ 1969	6,000	4,500
				SBA	27 Δεκ 1967	26 Δεκ 1968	9,610	9,610
				SBA	5 Δεκ 1966	4 Δεκ 1967	9,600	9,600
				SBA	12 Νοε 1965	11 Νοε 1966	5,600	5,600
				SBA	1 Οκτ 1964	30 Σεπ 1965	14,250	14,250
						Σύνολο	4006,963	3059,023
150	Υεμένη	22 Μαΐ 90	7	ECF	2 Σεπ 2014	1 Μαρ 2016	365,250	48,750
				RCF	4 Απρ 2012	17 Απρ 2012	37,300	37,300
				RCF	4 Απρ 2012	17 Απρ 2012	23,575	23,575
				ECF	30 Ιουλ 2010	4 Απρ 2012	243,500	34,790
				ECF	29 Οκτ 1997	28 Οκτ 2001	264,750	238,750
				EFF	29 Οκτ 1997	28 Οκτ 2001	72,900	46,500
				SBA	20 Μαρ 1996	19 Ιουν 1997	132,375	132,375
						Σύνολο	1139,650	562,040
151	Φιλιππίνες	27-Δεκ-45	23	SBA	1-Απρ-1998	31-Δεκ-2000	1020,790	783,230
				EFF	24-Ιουν-1994	31-Μαρ-1998	791,200	791,200
				SBA	20-Φεβ-1991	31-Μαρ-1993	334,200	334,200
				EFF	23-Μαΐ-1989	20-Φεβ-1991	660,600	235,920
				SBA	24-Οκτ-1986	23-Αυγ-1988	198,000	198,000
				SBA	14-Δεκ-1984	13-Ιουν-1986	615,000	403,000
				SBA	25-Φεβ-1983	28-Φεβ-1984	315,000	100,000
				SBA	27-Φεβ-1980	31-Δεκ-1981	410,000	410,000
				SBA	11-Ιουν-1979	31-Δεκ-1979	105,000	91,251
				EFF	1-Απρ-1976	31-Μαρ-1979	217,000	255,749
				SBA	31-Μαΐ-1975	1-Απρ-1976	29,060	29,060
				SBA	16-Ιουλ-1974	31-Μαΐ-1975	38,750	38,750
				SBA	16-Μαΐ-1973	15-Μαΐ-1974	45,000	0
				SBA	11-Μαΐ-1972	10-Μαΐ-1973	45,000	35,000
				SBA	16-Μαρ-1971	15-Μαρ-1972	45,000	35,000
				SBA	20-Φεβ-1970	19-Φεβ-1971	27,500	27,500
				SBA	27-Μαρ-1968	26-Μαρ-1969	27,500	27,500

				SBA	5-Ιαν-1967	4-Ιαν-1968	55,000	55,000
				SBA	12-Απρ-1966	4-Ιαν-1967	26,700	0
				SBA	12-Απρ-1965	11-Απρ-1966	40,400	0
				SBA	12-Απρ-1964	11-Απρ-1965	40,400	0
				SBA	12-Απρ-1963	11-Απρ-1964	40,400	0
				SBA	12-Απρ-1962	11-Απρ-1963	40,400	0
						Σύνολο	5167,900	3850,360
152	Φινλανδία	14-Ιαν-1948	3	SBA	04 Ιουν 1975	03 Ιουν 1976	95,000	0
				SBA	06 Μαρ 1967	05 Μαρ 1968	93,750	93,750
				SBA	05 Δεκ 1952	04 Ιουν 1953	5,000	5,000
						Σύνολο	193,750	98,750
153	Χιλή	31-Δεκ-1945	16	FCL	29 Μαΐ 2020	28 Μαΐ 2022	17,443	0
				SBA	08 Νοε 1989	07 Νοεμβρίου 1990	64,000	64,000
				EFF	15 Αυγ 1985	15 Αυγ 1989	825,000	806,250
				SBA	10 Ιαν 1983	09 Ιαν 1985	500,000	500,000
				SBA	19 Μαρ 1975	18 Μαρ 1976	79,000	20,000
				SBA	30 Ιαν 1974	29 Ιαν 1975	79,000	79,000
				SBA	19 Απρ 1969	18 Απρ 1970	40,000	20,000
				SBA	01 Μαρ 1968	28 Φεβ 1969	46,000	46,000
				SBA	01 Μαρ 1966	28 Φεβ 1967	40,000	40,000
				SBA	06 Ιαν 1965	05 Ιαν 1966	36,000	36,000
				SBA	14 Φεβ 1964	05 Ιαν 1965	25,000	20,000
				SBA	15 Ιαν 1963	14 Ιαν 1964	40,000	40,000
				SBA	16 Φεβ 1961	15 Φεβ 1962	75,000	60,000
				SBA	01 Απρ 1959	31 Δεκ 1959	8,100	7,000
				SBA	01 Απρ 1958	31 Μαρ 1959	10,000	4,400
				SBA	01 Απρ 1956	31 Μαρ 1958	35,000	25,000
						Σύνολο	1919,543	1767,650

Σημείωση: *Συμπληρωματική Διευκόλυνση Αποθεμάτων (Supplemental Reserve Facility -SRF). Αυτό το πρόγραμμα είναι διαθέσιμο με τη μορφή πρόσθετων πόρων στο πλαίσιο Stand-By ή Extended Arrangement και έχει δημιουργηθεί για την παροχή οικονομικής βοήθειας σε μια χώρα-μέλος που αντιμετωπίζει εξαιρετικές δυσκολίες στο ισοζύγιο πληρωμών λόγω μιας μεγάλης βραχυπρόθεσμης χρηματοδοτικής ανάγκης που προκύπτει από μια ξαφνική απώλεια εμπιστοσύνης της αγοράς. **Δυνατότητα εξωγενούς σοκ (Exogenous Shocks Facility-ESF) ιδρύθηκε το 2008 και παρείχε ευνοϊκή χρηματοδότηση σε επιλεγμένες χώρες που αντιμετωπίζουν προβλήματα στο ισοζύγιο πληρωμών που προκαλούνται από ξαφνικά και εξωγενή σοκ. Στο πλαίσιο μιας ευρύτερης μεταρρύθμισης για να καταστήσει την οικονομική υποστήριξη του Ταμείου πιο ευέλικτη και καλύτερα προσαρμοσμένη στις διαφορετικές ανάγκες των χωρών, το ESF αντικαταστάθηκε από το Standby Credit Facility (SCF), το οποίο τέθηκε σε ισχύ τον Ιανουάριο του 2010.

***Δεσμευτικά προγράμματα διαρθρωτικής προσαρμογής (Structural Adjustment Facility Commitment-SAFC). Πρόκειται για πρόγραμμα που παρέχει υποστήριξη για το υπόλοιπο των πληρωμών με ευνοϊκούς όρους.

Θα αποτελούσε παράλειψη να μην επισημανθεί ότι το ΔΝΤ παρέχει οικονομική βοήθεια και απαλλαγή από την εξυπηρέτηση του χρέους σε χώρες μέλη που αντιμετωπίζουν τον οικονομικό αντίκτυπο της πανδημίας COVID-19. Αυτή η βοήθεια εγκρίθηκε από την Εκτελεστική Επιτροπή του ΔΝΤ από τα τέλη Μαρτίου 2020 στο πλαίσιο των διαφόρων δανειοδοτικών διευκολύνσεων και της εξυπηρέτησης του χρέους και οι συγκεκριμένες χορηγήσεις χρηματοδοτήθηκαν μέσω του ειδικού ταμείου για την αντιμετώπιση καταστροφών και την ανακούφιση χωρών που

πλήττονται από αυτές (Catastrophe Containment and Relief Trust, CCRT), όπως διευκρίνισε το Ταμείο.

Το CCRT επιτρέπει στο ΔΝΤ να παρέχει επιχορηγήσεις για την ελάφρυνση του χρέους για τις φτωχότερες και πιο ευάλωτες χώρες που επλήγησαν από φυσικές καταστροφές ή καταστροφές για τη δημόσια υγεία. Η ελάφρυνση από πληρωμές του χρέους ελευθερώνει επιπλέον πόρους για την κάλυψη εξαιρετικών αναγκών του ισοζυγίου πληρωμών που δημιουργούνται από την καταστροφή. Ιδρύθηκε τον Φεβρουάριο του 2015 κατά τη διάρκεια της επιδημίας του Έμπολα και τροποποιήθηκε τον Μάρτιο του 2020 ως απάντηση στην πανδημία COVID-19.

Σύμφωνα με το ΔΝΤ οι πρώτες χώρες που έλαβαν ελάφρυνση χρέους μέσω CCRT είναι 25 φτωχές χώρες-μέλη και αναλυτικότερα είναι οι εξής: το Αφγανιστάν, το Μπενίν, η Μπουρκίνα Φάσο, η Κεντροαφρικανική Δημοκρατία, το Τσαντ, τα Κομόρος, η ΛΔ Κονγκό, η Γκάμπια, η Γουινέα, η Γουινέα-Μπισιάου, η Αϊτή, η Λιβερία, η Μαδαγασκάρη, το Μαλάουι, το Μάλι, η Μοζαμβίκη, το Νεπάλ, ο Νίγηρας, η Ρουάντα, το Σαν Τομέ και Πρίνσιπε, η Σιέρα Λεόνε, τα Νησιά του Σολομώντα, το Τατζικιστάν, το Τόγκο και η Υεμένη, προκειμένου να καλύψουν εμπρόθεσμα οφειλές τους προς το Ταμείο και να καταφέρουν να συγκεντρώσουν περισσότερους πόρους στην αντιμετώπιση της πανδημίας του κορονοϊού.

Συνολικά, το ΔΝΤ διέθεσε 73,5 εκ. SDR ή 101,3 εκ. US\$ σε 81 κράτη-μέλη που υπέστησαν οικονομικές δυσκολίες από την πανδημία (βλ. Πίνακα 3 όπου στην ημερομηνία συμφωνίας αναγράφεται το έτος 2020).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: Η κρίση της Ελλάδας και η επέμβαση των θεσμών

6.1 Εισαγωγή

Η διεθνής χρηματοπιστωτική κρίση που εμφανίστηκε το 2008 στις ΗΠΑ, επηρέασε σχεδόν άμεσα όλες τις χώρες της Ε.Ε, αναγκάζοντας τες να λάβουν άμεσα μέτρα για την έγκαιρη αντιμετώπιση της. Στην Ελλάδα, η επίδραση της κρίσης αυτής έγινε εμφανής σχεδόν ένα χρόνο αργότερα.

Η ελληνική κρίση διήρκησε σχεδόν μια δεκαετία με εμφανή προβλήματα σε πολλούς τομείς. Το 2010 όταν αποφάσισαν τελικά οι εταίροι να μας δανείσουν ήμασταν η πρώτη χώρα παγκοσμίως που θα λάμβανε ένα τόσο μεγάλο ποσό (110 δις €). Χρειαστήκαν 3 μνημόνια με πολλές και δύσκολες μεταρρυθμίσεις και δεχθήκαμε ένα σημαντικό αριθμό από αξιολογήσεις, έτσι ώστε να καταβάλουν τα χρηματικά ποσά που απαιτούνταν. Είναι σημαντικό να τονιστεί ότι η Ελλάδα ήταν και πάλι «πρωτοπόρος» αφού τον Ιούνιο 2015 δεν κατατέθηκε η προγραμματισμένη πληρωμή των 1,55 δις € και αυτό εκφράστηκε ως καθυστέρηση και όχι ως αδυναμία. Το ΔΝΤ είχε καταλυτικό ρόλο, αφού δάνεισε συνολικά την Ελλάδα με 32 δις € και σύμφωνα με την συνθήκη του ΕΜΣ συμμετείχε σε όλο το πρόγραμμα διάσωσης και βιωσιμότητας του ελληνικού χρέους. Κλείνοντας, η οικονομική κρίση αυτή που ταλάνισε την χώρα άφησε έντονα τα σημάδια της στην ελληνική κοινωνία.

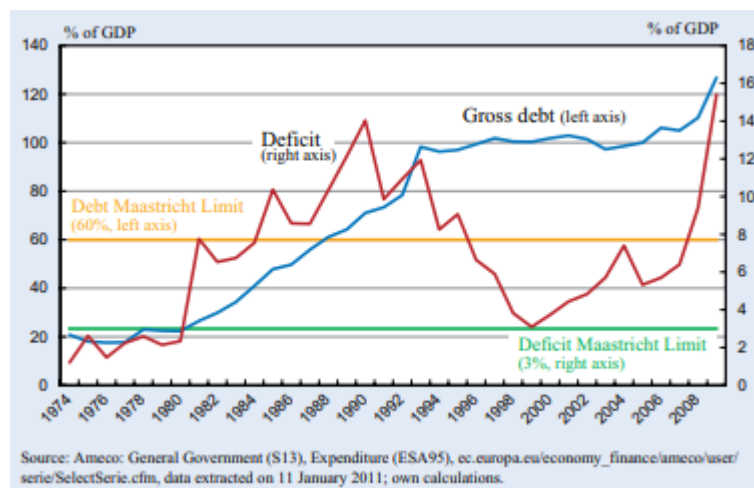
6.2 Οι κυριότερες αιτίες της ελληνικής κρίσης

Η παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση ήταν απλά ο επιταχυντής της ελληνικής κρίσης. Ωστόσο, στην Ελλάδα η κρίση έφτασε με μορφή κρίσης δημοσίου χρέους (οικονομική) λόγω των δημοσιονομικών ελλειμμάτων και μετεξελίχθηκε σε τραπεζική κρίση, ως κρίση ρευστότητας (χρηματοοικονομική). Τα αίτια της κρίσης είναι πολυπαραγοντικά και διαχρονικά. Αυτά μπορούν να καταταγούν σε 4 κατηγορίες προβλημάτων: δημοσιονομικός εκτροχιασμός, κρίση χρέους, ανταγωνιστικότητα, τραπεζικό σύστημα. Ζητήματα σοβαρά και αλληλοσυνδεδεμένα.

Αναλύοντας τις κατηγορίες των προβλημάτων, τα τεράστια κρατικά ελλείμματα αποτέλεσαν βασική αιτία για την ελληνική κρίση. Βέβαια, δεν είναι κάτι ασυνήθιστο για το ελληνικό δημόσιο, από τα περίπου 180 χρόνια ανεξάρτητου κράτους, η Ελλάδα είχε ελλείμματα για πάνω από 160 χρόνια. Το αποκορύφωμα ήταν το 2009 με δημοσιονομικό έλλειμμα να αγγίζει 15,4% του ΑΕΠ (όχι πρωτογενές- το δημοσιονομικό αποτέλεσμα περιλαμβάνει και τις δαπάνες για τοκοχρεολύσια), ενώ ο δημόσιος χρέος είχε αυξηθεί σε περίπου 120% του ΑΕΠ (διάγραμμα 3). Είναι λογικό ένα κράτος που για μεγάλο χρονικό διάστημα καταναλώνει περισσότερα από όσα έχει στη διάθεσή του να δημιουργεί χρέος. Κάποια στιγμή, σε αυτό τον φαύλο κύκλο, γίνεται αδύνατη η εξυπηρέτηση του χρέους. Αυτό συμβαίνει τόσο λόγω της συσσώρευσης πληρωμών τόκων και χρεολυσίων, όσο και στα αυξημένα επιτόκια δανεισμού από τις αγορές που διαμορφώνονται σε αυτό το κλίμα, όταν αυτές

προεξοφλούν χρηματοοικονομικές δυσχέρειες και κίνδυνο αθέτησης υποχρεώσεων για ένα κράτος. Εκεί έφτασε η Ελλάδα το 2010, μετά από τριάντα περίπου χρόνια ενός πολυδάπανου κρατικού μοντέλου, πνιγμένου από τα ελλείμματα και τα δάνεια. Η εμπιστοσύνη από τις αγορές και τους επενδυτές έφτασε στο ναδίρ και η Ελλάδα αποκλείστηκε ουσιαστικά από τις αγορές δανεισμού.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 3: Ελληνικό ακαθάριστο δημόσιο χρέος και δημοσιονομικό έλλειμμα.

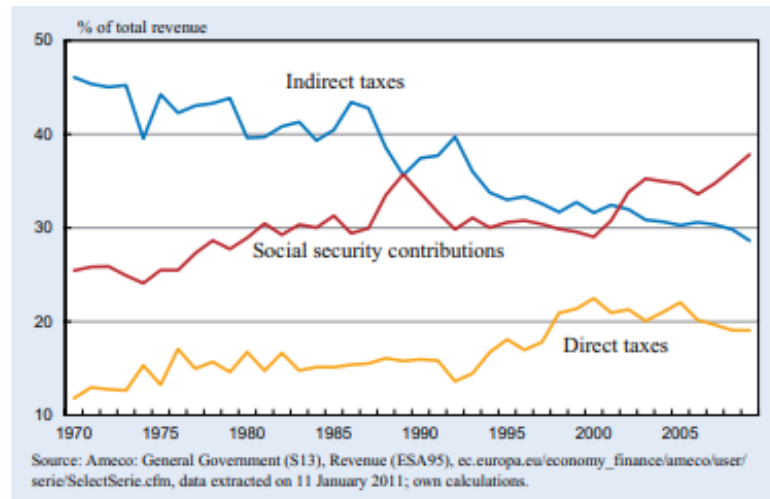

ΠΗΓΗ: ΕΕΑΓ (2011), The ΕΕΑΓ Report on the European Economy, "Greece", CESifo, Munich 2011

Επίσης, η φοροδιαφυγή, η διαφθορά και η διαπλοκή, που ήταν στοιχεία πανταχού παρόντα τα τελευταία τριάντα χρόνια, αποτελούν σοβαρές παθογένειες που προξενούνται από την προβληματική αυτή νοοτροπία. Η κατάσταση των ελληνικών δημοσίων εσόδων από έμμεσους και άμεσους φόρους και από τις συνεισφορές κοινωνικής ασφάλισης παρουσιάζει καθοδική τάση από το 1990 έως το 2005 (διάγραμμα 4). Με αντίθετη φορά κινούνται οι δημόσιες δαπάνες σε σύγκριση αφενός με τις χώρες της Ευρωζώνης αφετέρου με τις περιφερειακές χώρες Ιρλανδία, Ιταλία, Πορτογαλία και Ισπανία. Ο μέσος όρος των ελληνικών δαπανών βρίσκεται κάτω από εκείνον των χωρών της Ευρωζώνης αλλά υψηλότερα των τεσσάρων περιφερειακών χωρών (διάγραμμα 5). Άλλη μια, λοιπόν, αιτία της ελληνικής κρίσης, άρρηκτα συνδεδεμένη με τα ελλείμματα είναι η κρίση χρέους και η κατάστασή του ως μη βιώσιμου.

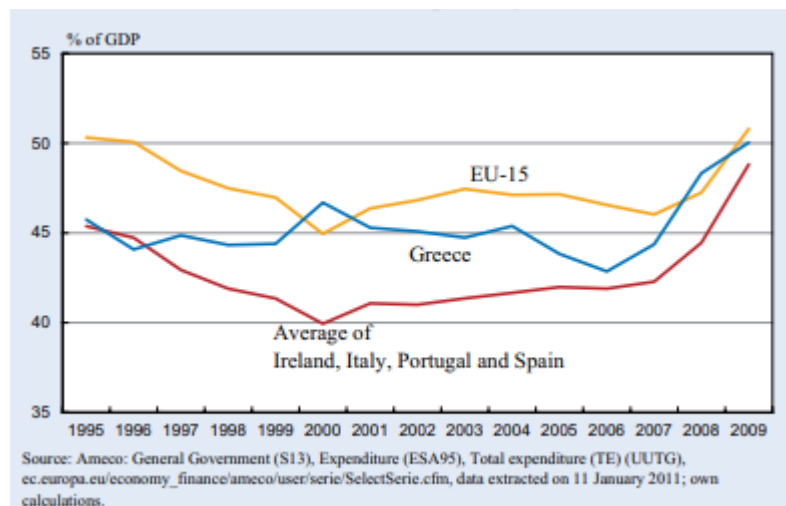

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 4: Η δομή των συνολικών ελληνικών εσόδων

ΠΗΓΗ: ΕΕΑΓ (2011), The ΕΕΑΓ Report on the European Economy, "Greece", CESifo, Munich 2011

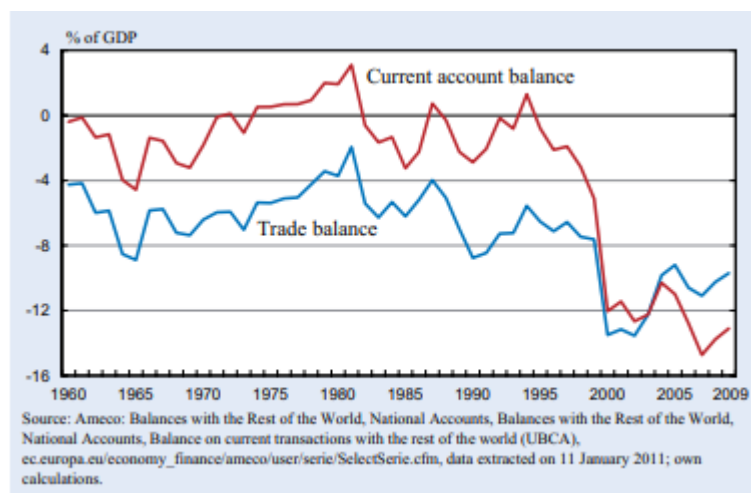
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 5: Δημόσιες δαπάνες

ΠΗΓΗ: ΕΕΑΓ (2011), The ΕΕΑΓ Report on the European Economy, "Greece", CESifo, Munich 2011

Επόμενος παράγοντας χρεοκοπίας της χώρας είναι και η προβληματική, δυσλειτουργική και μη ανταγωνιστική οικονομία μας. Όπως αναφέρεται νωρίτερα, μετά το 1981 η χώρα μας επέλεξε ένα συγκεκριμένο μοντέλο ανάπτυξης. Την επόμενη μέρα της αποβιομηχάνισης και της συρρίκνωσης κάθε παραγωγικής διαδικασίας, η οικονομία της χώρας μετατράπηκε σε απλό πάροχο συγκεκριμένων υπηρεσιών και συγχρόνως καταναλωτή. Περιορίστηκε, δηλαδή, η παραγωγή και εισήλθαμε σε ένα σπιράλ εισαγωγών και κατανάλωσης με ταυτόχρονη αύξηση δημοσίων δαπανών σε μισθούς, συντάξεις, επιδόματα. Όπως είναι προφανές, μια οικονομία που δεν παράγει και εισάγει για να καταναλώσει σχεδόν τα πάντα, δεν είναι αυτόρκτη και έχει μόνιμα ελλειμματικό εμπορικό ισοζύγιο, γεγονός που ενισχύει και το δημοσιονομικό έλλειμμα (διάγραμμα 6).

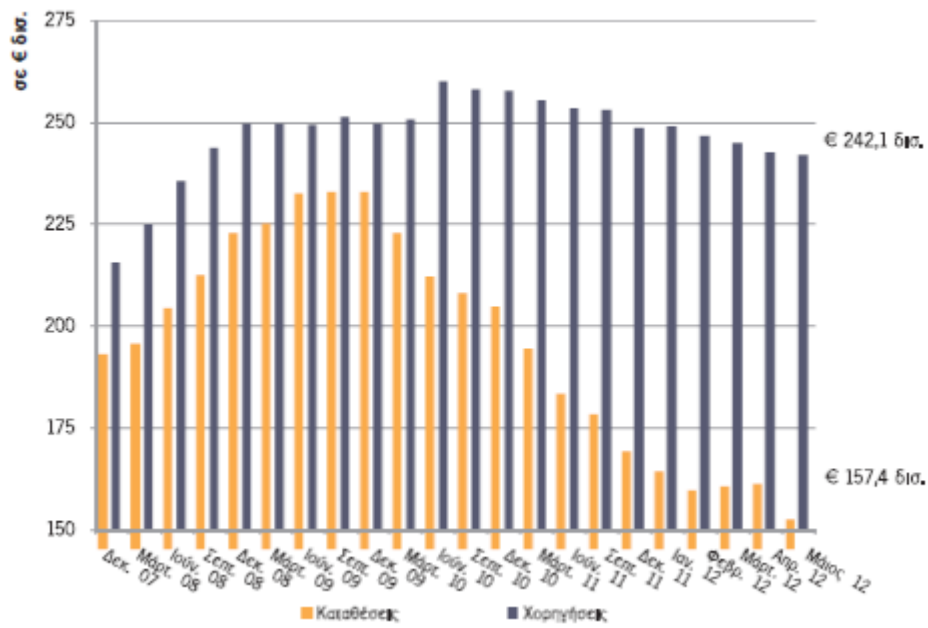
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 6: Ελληνικός τρεχούμενος λογαριασμός και εμπορικό ισοζύγιο

ΠΗΓΗ: ΕΕΑΓ (2011), The ΕΕΑΓ Report on the European Economy, "Greece", CESifo, Munich 2011

Τέλος, η διάρθρωση του τραπεζικού συστήματος συνιστά τροχοπέδη στην οικονομική ευημερία της χώρας. Κατά τα έτη 2007-2008, ο χαρακτηρισμός πολλών τραπεζών του εξωτερικού ως μη φερέγγυες οδήγησε πολλούς επενδυτές στην αναζήτηση νέων τραπεζών για καταθέσεις, κυρίως αυτών που ήταν σε θέση να προσφέρουν ικανοποιητικές αποδόσεις. Έτσι, το τραπεζικό σύστημα της Ελλάδας που ως τότε αναπτύσσονταν με ικανοποιητικό ρυθμό δέχτηκε σε σύντομο χρονικό διάστημα τη μαζική εισροή κεφαλαίων από το εξωτερικό. Οι ελληνικές τράπεζες που δεν είχαν πληγεί από την διεθνή ύφεση ως τότε ήταν σε θέση να προσφέρουν υψηλότερα επιτόκια καταθέσεων, έτσι ώστε αυτή η μαζική εισροή κεφαλαίων να συνεχιστεί και να εξασφαλίσουν ρευστότητα. Η εμφάνιση όμως των εγχώριων προβλημάτων από τα μέσα του 2009 άλλαξε την όλη κατάσταση. Οι τράπεζες του εξωτερικού είχαν ήδη δεχτεί μέτρα ενίσχυσης και «ενέσεις ρευστότητας», με αποτέλεσμα να προσελκύσουν και πάλι επενδυτές. Συνεπώς, οι καταθέσεις άρχισαν να περιορίζονται στις ελληνικές τράπεζες και να διοχετεύονται στο εξωτερικό. Το πρόβλημα που δημιουργήθηκε έτσι ήταν ότι τη στιγμή αυτή η Ελλάδα είχε μεγάλη ανάγκη την ρευστότητα που αποχωρούσε προς το εξωτερικό καθώς τα δημοσιονομικά προβλήματα γίνονταν όλο και πιο έκδηλα. Όπως φαίνεται από τα διαγράμματα που ακολουθούν (7 & 8), τον Μάιο 2012 ο όγκος των χορηγήσεων ήταν στο ίδιο περίπου επίπεδο με εκείνον προς τα τέλη του 2008. Γίνεται εμφανές ότι το ελληνικό τραπεζικό σύστημα συνέχισε να χορηγεί δάνεια εν μέσω κρίσης με αξία μεγαλύτερη από τις καταθέσεις που δέχεται.

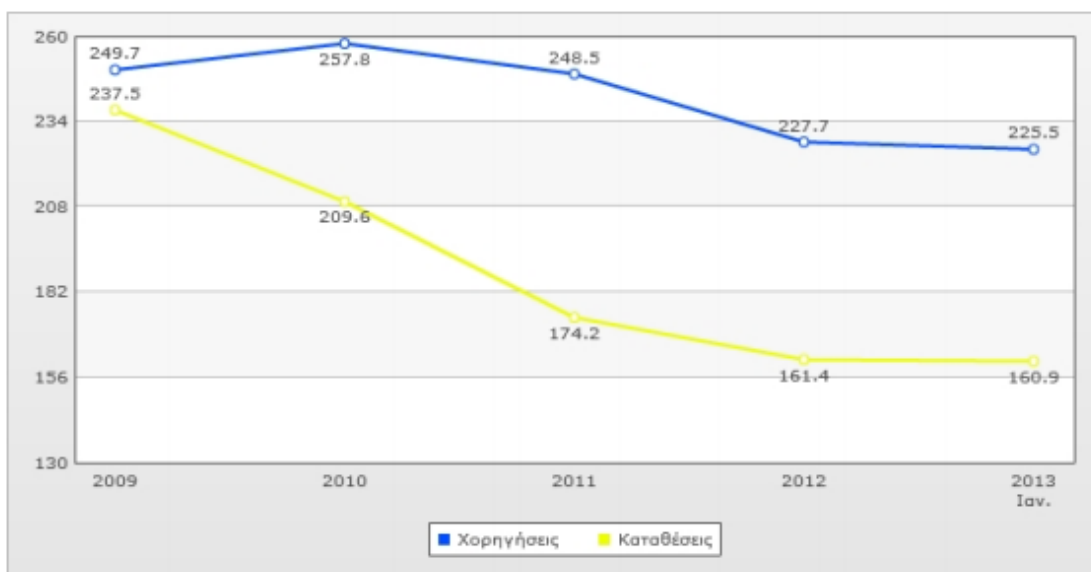
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 7: Καταθέσεις και χορηγήσεις ελληνικού τραπεζικού συστήματος 12/2007-05/2012

Σε δισ. €	2010	2011	2010-Μάιος 2012	2010-Μάιος 2012
Μεταβολή καταθέσεων	-27,8	-35,4	-16,9	-52,2
Καθαρή ροή χορηγήσεων	+0,1	-8,1	-6,9	-13,9

ΠΗΓΗ: Ελληνική Ένωση Τραπεζών, 2013

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 8: Διαφορά στο επίπεδο των χορηγήσεων και καταθέσεων των ελληνικών τραπεζών κατά τη διάρκεια της κρίσης.

ΠΗΓΗ: Καθημερινή, 03/03/2013

Συνεπώς, συμπεραίνουμε πως αυτός ο φαύλος κύκλος της κρίσης, που τα αίτια του ανατροφοδοτούνται διαρκώς και διαταράσσουν παρά σταθεροποιούν την κατάσταση, δεν έχει περιοριστεί δραστικά και γι' αυτό η οικονομική κρίση δεν έχει πάψει να συνιστά μάλιστα της ελληνικής κοινωνίας.

6.3 Με μια ματιά...

Χρονοδιάγραμμα Ελληνικής Κρίσης

- Το 2009, η Ελλάδα ανακοίνωσε ότι το δημοσιονομικό έλλειμμα θα είναι 12,9% του ΑΕΠ της, το οποίο είναι περισσότερο από τέσσερις φορές το όριο 3% της ΕΕ. Οι οργανισμοί αξιολόγησης Fitch, Moody's και Standard & Poor's μείωσαν την πιστοληπτική ικανότητα της Ελλάδας. Αυτό φόβισε τους επενδυτές και αύξησε το κόστος των μελλοντικών δανείων.
- Το 2010, η Ελλάδα ανακοίνωσε ένα σχέδιο μείωσης του ελλείμματος σε 3% του ΑΕΠ σε δύο χρόνια. Με τον τρόπο αυτό προσπάθησε να καθησυχάσει τους δανειστές της ΕΕ που ήταν δημοσιονομικά υπεύθυνοι. Μόλις τέσσερις μήνες αργότερα, η Ελλάδα προειδοποίησε ότι μπορεί να χρεοκοπήσει. Η ΕΕ και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο παρείχαν κεφάλαια έκτακτης ανάγκης ύψους 110 δις. Ευρώ σε αντάλλαγμα για μέτρα λιτότητας (μνημόνιο 1). Επίσης, ιδρύθηκε το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (ΤΧΣ). Σκοπός του είναι η συνεισφορά στη διατήρηση της σταθερότητας του ελληνικού τραπεζικού συστήματος. Παρέχει κεφαλαιακή ενίσχυση στα πιστωτικά ιδρύματα και διευκολύνει τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων τους.
- Το 2011, η Ελλάδα δανείζεται συνολικά 79,2 δις. Ευρώ εκ των οποίων 59,2 δις προέρχονταν από τους ευρωπαίους εταίρους και 20 δις από το ΔΝΤ.
- Το 2012, αφού είχε πραγματοποιηθεί αξιολόγηση, το ΔΝΤ αναγνώρισε ότι η Ελλάδα θα χρειαζόταν αναδιάταξη του χρέους δίνοντας πρόσθετη χρηματοδότηση, με την προϋπόθεση να συμμετάσχουν και οι ιδιώτες επενδυτές (μνημόνιο 2). Οι Ομολογιούχοι δέχτηκαν μια περικοπή του 53,5% της ονομαστικής αξίας των ελληνικών κυβερνητικών ομολόγων, ισοδύναμη με συνολική απώλεια περίπου 75% (PSI).
- Το 2014, η οικονομία της Ελλάδας φαίνεται να ανακάμπτει, καθώς αυξήθηκε κατά 0,7%. Η κυβέρνηση πώλησε επιτυχώς ομόλογα και εξισορρόπησε τον προϋπολογισμό. Το ΕΤΧΣ έδωσε 141,8 δις ευρώ, έναντι των 144,7 που είχαν δεσμευτεί.
- Στις 30 Ιουνίου 2015, η Ελλάδα έχασε την προγραμματισμένη πληρωμή ύψους 1,55 δισεκατομμυρίων ευρώ. Επικρατεί αστάθεια στις τράπεζες. Οι τράπεζες έκλεισαν και περιόρισαν τις αναλήψεις στα ATM σε 60 ευρώ την ημέρα (capital controls). Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) συμφώνησε να ανακεφαλαιοποιήσει τις ελληνικές τράπεζες με 10 δις. Ευρώ στα 25 δις. Ευρώ, επιτρέποντάς τους να ξανανοίξουν. Οι τράπεζες επέβαλαν εβδομαδιαίο όριο αναλήψεων ύψους 420 ευρώ. Η ΕΚΤ συμφώνησε με το ΔΝΤ να μειώσει το χρέος της Ελλάδας και τον Αύγουστο

λαμβάνουμε την 1η δόση του 3ου μνημονίου. Τον Νοέμβριο, οι τέσσερις μεγαλύτερες τράπεζες της Ελλάδας αύξησαν τα κεφάλαια τους σε 14,4 δισ. Ευρώ, όπως ζήτησε η ΕΚΤ. Τα κεφάλαια κάλυψαν επισφαλείς δάνεια.

- Στις 20 Αυγούστου 2018, το πρόγραμμα διάσωσης έληξε.

6.4 Η ελληνική κρίση και οι θεσμοί

Η κρίση χρέους της Ελλάδας αποκάλυψε μια σημαντική αδυναμία στην αρχιτεκτονική της Ευρωζώνης: την έλλειψη ενός μηχανισμού ικανού να διαχειριστεί τις δημοσιονομικές κρίσεις σε χώρες-μέλη. Ενώ η κρίση βρισκόταν σε εξέλιξη, με το spread των ελληνικών ομολόγων να ανεβαίνει και την πιστοληπτική ικανότητα της χώρας να υποβαθμίζεται από τους οίκους πιστοληπτικής ικανότητας Fitch, Moody's και Standard & Poor's(2009). Η ΕΕ αρχικά απέφυγε να στείλει μήνυμα στήριξης προς την Ελλάδα, επικαλούμενη τη ρήτρα περί «μη διάσωσης». Όταν όμως η κρίση βάθυνε, επικράτησε ο φόβος ενός ντόμινο που θα έπληττε και τις άλλες ευάλωτες χώρες της περιφέρειας της Ευρωζώνης, όπως για παράδειγμα Ιρλανδία, Ιταλία, Πορτογαλία και Ισπανία. Υπήρχαν επίσης έντονες ανησυχίες για τις ζημιές που θα υφίσταντο οι τράπεζες της Γαλλίας και της Γερμανίας, που είχαν στην κατοχή τους 36% και 21% αντίστοιχα των συνολικών υποχρεώσεων σε ομόλογα του Ελληνικού Δημοσίου (IMF, 2010).

Η λύση που τελικά υιοθετήθηκε τον Μάιο του 2010 ήταν η χρηματοδότηση ενός τριετούς προγράμματος σταθεροποίησης της ελληνικής οικονομίας συνολικού ύψους 110 δισ. ευρώ, υπό την καθοδήγηση του ΔΝΤ, με διμερή δάνεια 80 δισ. από τους εταίρους και 30 δισ. από το ΔΝΤ. Το πακέτο των διμερών δανείων αυτών ονομάστηκε Ελληνική Δανειακή Διευκόλυνση (Greek Loan Facility-GLF). Το πρόγραμμα αποσκοπούσε στην αποκατάσταση της εμπιστοσύνης της αγοράς με τη σταθεροποίηση του δείκτη χρέους της ελληνικής κυβέρνησης και την ανάκτηση ενός υγιούς εξωτερικού ισοζυγίου έως το 2013-2014. Το GLF θεωρούσαν ότι θα βοηθούσε στην επίτευξη αυτών των στόχων μέσω της προκαταρκτικής δημοσιονομικής προσαρμογής, των βελτιώσεων της ανταγωνιστικότητας και της ενίσχυσης της εμπιστοσύνης των θεσμικών μεταρρυθμίσεων.

Τα ποσά αυτά ήταν ασύλληπτα για τα δεδομένα της εποχής, καθώς ξεπερνούσαν κατά πολύ την οικονομική στήριξη που είχε ποτέ δοθεί σε χώρα παγκοσμίως, τόσο σε σχέση με το ΑΕΠ (48%) όσο και ως απόλυτο μέγεθος. Το ύψος των δανείων αντανάκλασε το δυσθεώρητο ύψος των μακροοικονομικών ανισορροπιών της Ελλάδας που επί σειρά ετών την ταλανίζουν.

Υπό το φόβο της διάχυσης της κρίσης και των ζημιών που θα υφίσταντο οι τράπεζες στον πυρήνα της Ευρωζώνης, η συμφωνία του Μαΐου του 2010 δεν περιελάμβανε αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους, αν και το ΔΝΤ είχε πιέσει προς αυτή την κατεύθυνση. Τελικά το ΔΝΤ αποφάσισε να συμμετάσχει στο πρόγραμμα παρά το γεγονός ότι δεν μπορούσε να πιστοποιήσει ότι το χρέος ήταν πιθανότατα

βιώσιμο, όπως απαιτείται για κάθε μεγάλο δάνειο του οργανισμού. Η διαμάχη μεταξύ της ανάγκης να στηριχθεί η Ελλάδα και της ανησυχίας ότι το χρέος της δεν ήταν βιώσιμο λύθηκε με την άμβλυση των κριτηρίων για έκτακτη πρόσβαση σε πολύ μεγάλα δάνεια του ΔΝΤ («exceptional access»), σε περιπτώσεις όπου υπήρχε συστημικός κίνδυνος μετάδοσης της κρίσης. Το ΔΝΤ τροποποίησε το πλαίσιο κανόνων που διέπουν τέτοιου είδους δάνεια, εισάγοντας μια «συστημική εξαίρεση» («systemic exemption») σε περιπτώσεις όπου υπάρχουν βάσιμοι φόβοι μετάδοσης της κρίσης. Αυτή η εξαίρεση χαμήλωσε τον πήχη όσον αφορά τη βιωσιμότητα του χρέους, καθυστερώντας την αναδιάρθρωσή του.

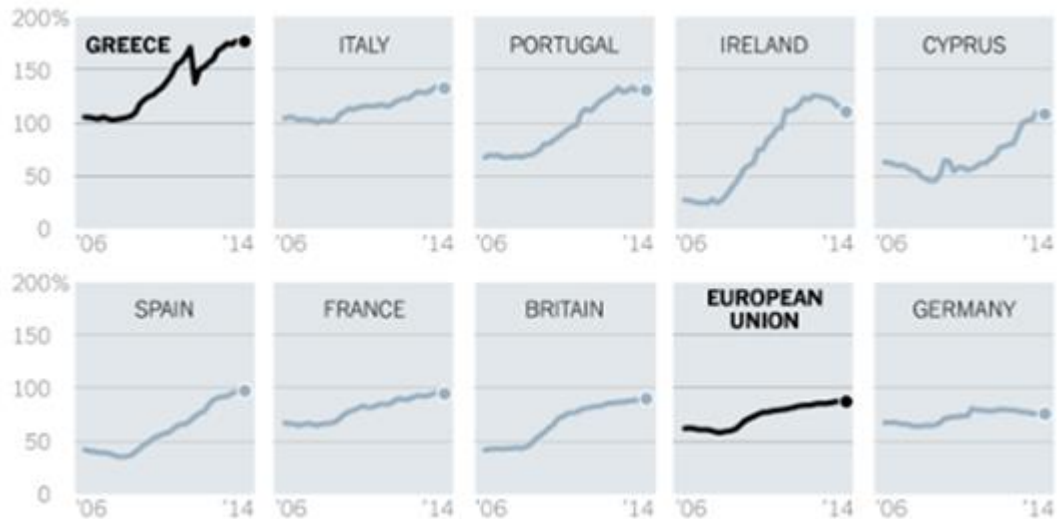
Τον Ιούνιο του 2010 δημιουργήθηκε το Ευρωπαϊκό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας (EFSF), το οποίο είναι ένα όργανο ειδικού σκοπού (special purpose vehicle). Σκοπός του είναι η συνεισφορά στη διατήρηση της σταθερότητας του τραπεζικού συστήματος, προς χάριν του δημοσίου συμφέροντος. Στο πλαίσιο του σκοπού του παρέχει κεφαλαιακή ενίσχυση στα πιστωτικά ιδρύματα και διευκολύνει τη διαχείριση των μη εξυπηρετούμενων δανείων τους. Το επενδυτικό όχημα αυτό εδρεύει στο Λουξεμβούργο και μπορεί να δανειστεί από τις αγορές στηριζόμενο στις εγγυήσεις που παρείχαν οι χώρες-μέλη. Το EFSF έδωσε δάνεια στην Ιρλανδία (2010), Πορτογαλία (2011) και Ελλάδα (2012), προτού εγκριθεί από τα κοινοβούλια των χωρών-μελών και λειτουργήσει ο μόνιμος Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ESM), τον Ιανουάριο του 2013. Με τη δημιουργία του οργανισμού διαχείρισης κρίσεων, οι χώρες της Ευρωζώνης απέκτησαν συλλογική ευθύνη για τα χρέη των χωρών-μελών προς το EFSF/ESM. Το ίδιο ίσχυε για το πρόγραμμα αγοράς ομολόγων ευάλωτων χωρών στη δευτερογενή αγορά που υιοθέτησε η ΕΚΤ το 2010, σε μια προσπάθεια να συγκρατήσει το κόστος δανεισμού των χωρών αυτών σε βιώσιμα επίπεδα (το πρόγραμμα SMP).

Το πρόγραμμα στήριξης του 2010 προέβλεπε ότι το πρωτογενές ισοζύγιο θα γινόταν πλεονασματικό το 2013 και θα αυξανόταν σταδιακά στο 6% του ΑΕΠ από το 2015, ενώ το συνολικό δημοσιονομικό ισοζύγιο (μαζί με τους τόκους) θα παρέμενε ελλειμματικό. Το πρόγραμμα επίσης προέβλεπε «εσωτερική υποτίμηση», δηλαδή μείωση μισθών και τιμών ώστε να ανακτηθεί η χαμένη ανταγωνιστικότητα μέσα στην Ευρωζώνη. Ο συνδυασμός ελλειμμάτων και εσωτερικής υποτίμησης, που θα μείωνε το ονομαστικό ΑΕΠ, συνεπαγόταν εκτίναξη του χρέους από 115% του ΑΕΠ το 2009 (που αργότερα αναθεωρήθηκε σε 127%) σε 150% το 2013 (διάγραμμα 9) , προτού αρχίσει σταδιακή μείωση στο 120% του ΑΕΠ το 2020 - το όριο που έθεσε το Ταμείο για να κριθεί βιώσιμο το χρέος. Το πρόγραμμα περιελάμβανε επίσης όλες τις μεταρρυθμίσεις που οι ελληνικές κυβερνήσεις παραδέχονταν ότι είναι απαραίτητες αλλά δεν εφάρμοζαν λόγω «πολιτικού κόστους». Οι μεταρρυθμίσεις αφορούσαν το ασφαλιστικό, το άνοιγμα των επαγγελμάτων, την άρση εμποδίων εισόδου στις αγορές, την μεγαλύτερη ευελιξία στην αγορά εργασίας, την απελευθέρωση αγοράς ενέργειας, την εισαγωγή αποτελεσματικού μηχανισμού ελέγχου των δαπανών, την αύξηση του φόρου ΦΠΑ και του συντελεστή φορολογίας των εταιρειών ενώ παράλληλα μείωση των κινήτρων για πρόωρη συνταξιοδότηση. Επιπροσθέτως,

προέβλεπε αύξηση των εισφορών των εργαζομένων στο συνταξιοδοτικό σύστημα και μείωση στους μισθούς.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 9: Χρέος στην Ευρωπαϊκή Ένωση

Το Ακαθάριστο Δημόσιο Χρέος ως ποσοστό του Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος που σχεδιάστηκε έως το τέταρτο τρίμηνο του 2014

ΠΗΓΗ: Eurostat

Αυτές όμως οι μεταρρυθμίσεις προσέκρουσαν σε ομάδες συμφερόντων που ήθελαν να διατηρήσουν τα «κεκτημένα» και δεν εφαρμόστηκαν ή εφαρμόστηκαν ατελώς. Η στάση της αξιωματικής αντιπολίτευσης «νομιμοποίησε» την αντιμνημονιακή ρητορική στη συνείδηση των πολιτών, ενώ συγχρόνως μια σειρά από δυσάρεστες εξελίξεις κατέστησε αναπόφευκτη την αναδιάρθρωση χρέους που τελικά έλαβε χώρα τον Μάρτιο του 2012. Με την πλήρη εφαρμογή των στατιστικών κανόνων της Eurostat τον Νοέμβριο του 2010, αποκαλύφθηκε ότι το έλλειμμα που έπρεπε να χρηματοδοτηθεί ήταν μεγαλύτερο από τις προηγούμενες εκτιμήσεις, προκαλώντας περαιτέρω πιστοληπτικές υποβαθμίσεις.

Στη συνέχεια η επιδείνωση της ύφεσης, οι κοινωνικές αναταραχές, η εκροή καταθέσεων, η πιστωτική ασφυξία και τελικά ο εκτροχιασμός του προγράμματος κατέδειξαν ότι ήταν μάλλον απίθανο η Ελλάδα να επιστρέψει στις κεφαλαιαγορές στις αρχές του 2012 όπως προβλεπόταν. Σα να μην έφτανε αυτό, η έλλειψη εμπιστοσύνης στη βούληση και στην ικανότητα της κυβέρνησης να εφαρμόσει το πρόγραμμα κατέστησε τους Ευρωπαίους απρόθυμους να προσφέρουν περαιτέρω βοήθεια. Αυτή η απροθυμία έφερε στο προσκήνιο τη συζήτηση για συμμετοχή ιδιωτών στη διάσωση - συζήτηση που είχε ανοίξει στη γαλλογερμανική σύνοδο κορυφής της καγκελαρίου Μέρκελ και του προέδρου Σαρκοζί στην Ντοβίλ τον Οκτώβριο του 2010, υπονομεύοντας την πεποίθηση ότι η ελληνική κρίση ήταν κρίση ρευστότητας και όχι βιωσιμότητας.

Στην τέταρτη αξιολόγηση του προγράμματος τον Ιούλιο του 2011, το ΔΝΤ αναγνώρισε επίσημα ότι η Ελλάδα θα χρειαζόταν αναδιάρθρωση χρέους με παράταση της προθεσμίας λήξης των ομολόγων του ελληνικού δημοσίου και πρόσθετη χρηματοδότηση ύψους 71 δισ. ευρώ από τον «επίσημο τομέα» (ΕΕ, ΔΝΤ) μέχρι τα μέσα του 2014. Τελικά οι Ευρωπαίοι ηγέτες συμφώνησαν στη Σύνοδο Κορυφής της 21ης Ιουλίου 2011 να συνεχίσουν τη χρηματοδότηση του ελληνικού προγράμματος, βέβαια υπό τον όρο η Ελλάδα να πάρει πρόσθετα μέτρα και να συμφωνήσει σε αναδιάρθρωση (reprofiling) του χρέους με τους ιδιώτες ομολογιούχους. Η κατ' αρχήν συμφωνία με το Διεθνές Χρηματοπιστωτικό Ινστιτούτο (International Financial Institute-IFI), που εκπροσωπούσε τους ομολογιούχους, προέβλεπε μείωση 21% στην καθαρή παρούσα αξία του χρέους (net present value) μέσω ενός μενού επιλογών για εθελοντική ανταλλαγή είτε με ομόλογα ίδιας ονομαστικής αξίας, αλλά με χαμηλότερο επιτόκιο είτε με ομόλογα χαμηλότερης ονομαστικής αξίας αλλά με υψηλότερο επιτόκιο. Η προτεινόμενη ανταλλαγή αφορούσε μόνο τα ομόλογα που έληγαν μέχρι το 2020, τα οποία συνιστούσαν τον κύριο όγκο του χρέους. Αυτές οι επιλογές όμως συνεπάγονταν ελάχιστη ελάφρυνση χρέους, διότι η παρούσα αξία του χρέους είχε υπολογιστεί με σχετικά υψηλό προεξοφλητικό επιτόκιο που υποεκτιμούσε την παρούσα αξία. Προτού εφαρμοστεί η συμφωνία, το ΔΝΤ εξέδωσε αναθεωρημένη ανάλυση της βιωσιμότητας του χρέους, που συμπέρανε ότι η προτεινόμενη συμφωνία δεν ήταν συμβατή με μείωση του χρέους στο 120% του ΑΕΠ το 2020 όπως προέβλεπε το πρόγραμμα, και ζήτησε μεγαλύτερη ελάφρυνση χρέους. Ταυτόχρονα, εξέφραζε ανησυχία για το γεγονός ότι η οικονομία προσαρμοζόταν σε χαμηλότερα επίπεδα δανεισμού μέσω ύφεσης και όχι μέσα από μεταρρυθμίσεις που θα βελτίωναν την αναπτυξιακή προοπτική της χώρας, θέτοντας σε κίνδυνο τους δημοσιονομικούς στόχους που είχαν βασιστεί σε υψηλότερους ρυθμούς ανάπτυξης.

Η αναθεωρημένη ανάλυση βιωσιμότητας του χρέους από το ΔΝΤ διέρρευσε στον Τύπο πριν τη Σύνοδο Κορυφής της ΕΕ της 26ης-27ης Οκτωβρίου 2011, συμβάλλοντας έτσι αποφασιστικά στην επιμονή των Ευρωπαίων ηγετών να υπάρξει πολύ μεγαλύτερη ελάφρυνση χρέους προς τους ιδιώτες ομολογιούχους, της τάξης του 50%, ως προϋπόθεση για νέο πακέτο διάσωσης.

Ο πρωθυπουργός Γιώργος Παπανδρέου ανακοίνωσε την πρόθεσή του να προκηρύξει δημοψήφισμα προκειμένου να εξασφαλίσει τη λαϊκή στήριξη για το νέο πακέτο. Με την κρίση στην Ευρωζώνη να έχει πάρει επικίνδυνες διαστάσεις και να απειλεί την ίδια την ύπαρξη του κοινού νομίσματος, η πρόθεση αυτή κατακρίθηκε έντονα από τους Ευρωπαίους ηγέτες και ο Παπανδρέου παραιτήθηκε στις αρχές Νοεμβρίου. Τότε στην Ευρώπη άρχισαν να εστιάζουν και να φέρνουν στο προσκήνιο τα απόρρητα plan B: αλλαγή νομίσματος (Grexit), υποτίμηση, χρεοκοπία, δέσμευση καταθέσεων, πληθωρισμός και πολλαπλάσια λιτότητα. Ο αντίλογος ήταν ότι μια τέτοια «θεραπεία» θα προκαλούσε εξάπλωση της βίας που θα μπορούσε να καταλήξει ακόμα και στην επιβολή δικτατορίας. Για να αποφύγει ένα τέτοιο πεπρωμένο, η Ελλάδα χρειαζόταν επειγόντως μια κυβέρνηση εθνικής ενότητας. Για το λόγο αυτό, σχηματίστηκε από την ίδια Βουλή τρικομματική κυβέρνηση υπό τον πρώην

διοικητή της Τράπεζας της Ελλάδος και πρώην υποδιοικητή της ΕΚΤ (από το 2002-2010) Λουκά Παπαδήμο, με αρμοδιότητα να ολοκληρώσει τη διαπραγμάτευση για νέο πρόγραμμα και αναδιάρθρωση χρέους, το γνωστό PSI (Private Sector Involvement), δηλαδή τη συμβολή των ιδιωτών ομολογιούχων στη χρηματοδότηση του προγράμματος (μνημόνιο 2). Οι Ομολογιούχοι δέχτηκαν μια περικοπή του 53,5% της ονομαστικής αξίας των ελληνικών κυβερνητικών ομολόγων, ισοδύναμη με συνολική απώλεια περίπου 75% (PSI).

Μετά τη δέσμευση της νέας κυβέρνησης να αποδεχθεί τους στόχους του νέου προγράμματος, οι πιστωτές εκταμίευσαν μία τελευταία δόση τον Δεκέμβριο του 2011, ανεβάζοντας το συνολικό ποσό που εκταμιεύτηκε στο πρώτο Μνημόνιο σε περίπου 73 δισ. ευρώ από τα προβλεπόμενα 110 δισ., εκ των οποίων τα 52,9 δισ. προήλθαν από τους Ευρωπαίους εταίρους και 20,1 δισ. από το ΔΝΤ. Όσοι έχουν τύχει να συζητήσουν με τον κ. Παπαδήμο έχουν κατανοήσει ότι η κυβέρνησή του πέτυχε τη μεγαλύτερη στον κόσμο εθελοντική διαγραφή δημοσίου χρέους (107 δισ. ευρώ) που κατείχαν ποτέ ιδιώτες πιστωτές (τράπεζες, Ταμεία, hedge funds) σε συνδυασμό με το μεγαλύτερο πρόγραμμα χρηματοδότησης (153,8 δισ. ευρώ) που καθιστούσε τη διαγραφή αυτή εφικτή, που υποστήριζε την οικονομία για τα επόμενα χρόνια και που εξασφάλιζε τη λειτουργία των ελληνικών τραπεζών και των ασφαλιστικών ταμείων. Ο ίδιος ο πρώην πρωθυπουργός απέκρουσε τα αιτήματα της τρόικας για δέσμευση της δημόσιας περιουσίας (κάτι που τρία χρόνια μετά αποδέχθηκε ο κ. Τσίπρας), ακύρωσε σενάρια άμεσης περικοπής κυρίων συντάξεων και διέσωσε τον 13ο και 14ο μισθό στον ιδιωτικό τομέα. Οι ελληνικές τράπεζες όχι μόνο δεν επλήγησαν, αλλά διασώθηκαν από την κατάρρευση. Η Ελλάδα αντάλλαξε μια εθνική καταστροφή με ένα πρόγραμμα λιτότητας που ήταν ούτως ή άλλως απαραίτητο για την οικονομική σταθεροποίηση. Το 2014, η οικονομία της Ελλάδας φαίνεται να ανακάμπτει, καθώς αυξήθηκε κατά 0,7%. Η κυβέρνηση πώλησε επιτυχώς ομόλογα και εξισορρόπησε τον προϋπολογισμό. Το ΕΤΧΣ παρείχε κεφάλαια ύψους 141,8 δις ευρώ, έναντι των 142,9 που είχαν δεσμευτεί, όπου μέρος των χρημάτων αυτών προήλθαν με την συνεισφορά σχεδόν 12 δις του ΔΝΤ. Με την ολοκλήρωση του έργου αυτού, ο Λουκάς Παπαδήμος αποχώρησε και έγιναν δύο διαδοχικές εκλογικές αναμετρήσεις, με πρωθυπουργό τον Αντώνιο Σαμαρά.

Τον Ιανουάριο του 2015, οι Έλληνες ψηφοφόροι εξέλεξαν το κόμμα ΣΥΡΙΖΑ για να καταπολεμήσουν τα μισητά μέτρα λιτότητας. Στις 27 Ιουνίου, ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας ανακοίνωσε δημοψήφισμα για τα μέτρα. Υποσχέθηκε λανθασμένα ότι μια "όχι" ψηφοφορία θα δώσει στην Ελλάδα περισσότερη δύναμη για να διαπραγματευθεί με την ΕΕ την ελάφρυνση του χρέους κατά 30%. Στις 30 Ιουνίου 2015, η Ελλάδα έχασε την προγραμματισμένη πληρωμή ύψους 1,55 δισεκατομμυρίων ευρώ. Και οι δύο πλευρές (Ελλάδα-ΕΕ) την ονόμασαν καθυστέρηση και όχι επίσημη αδυναμία. Δύο μέρες αργότερα, το ΔΝΤ προειδοποιεί ότι η Ελλάδα θα χρειαστεί 60 δισεκατομμύρια ευρώ για νέα βοήθεια. Δήλωσε στους πιστωτές (δανειστές) να προβούν σε περαιτέρω διαγραφές στα περισσότερα από 300 δισεκατομμύρια ευρώ που τους χρωστάει η Ελλάδα. Στις 5 Ιουλίου, οι Έλληνες ψηφοφόροι δήλωσαν «όχι»

στα μέτρα λιτότητας. Το κλίμα αστάθειας που επικρατούσε δημιούργησε ένα τεράστιο πρόβλημα στις τράπεζες. Η Ελλάδα υπέστη εκτεταμένες οικονομικές ζημιές κατά τη διάρκεια των δύο εβδομάδων γύρω από την ψηφοφορία. Οι τράπεζες έκλεισαν και περιόρισαν τις αναλήψεις στα ATM σε 60 ευρώ την ημέρα (capital controls). Απειλούσε την τουριστική βιομηχανία στο ύψος της εποχής, με 14 εκατομμύρια τουρίστες να επισκέπτονται τη χώρα. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα συμφώνησε να ανακεφαλαιοποιήσει τις ελληνικές τράπεζες με 10 δισ. € στα 25 δισ.€, επιτρέποντάς τους να ξανανοιξουν. Οι τράπεζες επέβαλαν εβδομαδιαίο όριο αναλήψεων ύψους 420 ευρώ. Αυτό εμπόδισε τους καταθέτες να απωλέσουν τους λογαριασμούς τους και να επιδεινώσουν το πρόβλημα. Επίσης, βοήθησε στη μείωση της φοροδιαφυγής. Οι άνθρωποι στράφηκαν σε χρεωστικές και πιστωτικές κάρτες για αγορές, με αποτέλεσμα τα ομοσπονδιακά έσοδα να αυξηθούν κατά 1 δισ. ευρώ ετησίως. Στις 15 Ιουλίου, το ελληνικό κοινοβούλιο ψήφισε τα μέτρα λιτότητας παρά το δημοψήφισμα. Σε αντίθετη περίπτωση, δεν θα λάμβανε το δάνειο της ΕΕ ύψους 86 δισεκατομμυρίων ευρώ.

Η ΕΚΤ συμφώνησε με το ΔΝΤ να μειώσει το χρέος της Ελλάδας. Επέτεινε τους όρους, μειώνοντας έτσι την καθαρή παρούσα αξία. Η Ελλάδα εξακολουθεί να οφείλει το ίδιο ποσό, απλά μπορεί να το πληρώσει σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στις 20 Ιουλίου, η Ελλάδα πραγματοποίησε την πληρωμή της στην ΕΚΤ, χάρη σε δάνειο 7 δισ. Ευρώ από το ταμείο έκτακτης ανάγκης της ΕΕ. Στις 19 Αυγούστου καταβάλλεται η πρώτη δόση του προγράμματος που ανέρχεται σε 26 δισ. € και αποδεσμεύθηκε κατόπιν της έγκρισης του Συμβουλίου Διοικητών του ESM. Στις 20 Σεπτεμβρίου, ο κ. Τσίπρας και το κόμμα του κέρδισαν τις εκλογές. Έδωσε εντολή στους υπουργούς του να συνεχίσουν να πιέζουν για την ελάφρυνση του χρέους κατά τις διαπραγματεύσεις με την ΕΕ. Ωστόσο, έπρεπε παράλληλα να συνεχίσουν τις μη δημοφιλείς μεταρρυθμίσεις που υποσχέθηκαν στην ΕΕ. Τον Νοέμβριο, οι τέσσερις μεγαλύτερες τράπεζες της Ελλάδας αύξησαν τα κεφάλαια τους σε 14,4 δισ. ευρώ, όπως ζήτησε η ΕΚΤ. Τα κεφάλαια κάλυψαν επισφαλείς δάνεια και επέστρεψαν τις τράπεζες σε πλήρη λειτουργικότητα. Σχεδόν τα μισά από τα δάνεια που είχαν οι τράπεζες στα βιβλία τους κινδύνευαν από αθέτηση υποχρεώσεων. Οι τραπεζικοί επενδυτές συνεισέφεραν αυτό το ποσό σε αντάλλαγμα για τα δάνεια διάσωσης ύψους 86 δισ. Ευρώ. Η οικονομία υποχώρησε κατά 0,2%.

Τον Μάρτιο του 2016, η Τράπεζα της Ελλάδος προέβλεψε ότι η οικονομία θα επανέλθει στην ανάπτυξη μέχρι το καλοκαίρι. Συγκεντρώνει μόνο το 0,2% το 2015, αλλά οι ελληνικές τράπεζες εξακολουθούσαν να χάνουν χρήματα. Ήταν απρόθυμοι να καλέσουν σε κακό χρέος, πιστεύοντας ότι οι οφειλέτες τους θα επιστρέψουν μόλις βελτιωθεί η οικονομία. Αυτά τα δεσμευμένα κεφάλαια θα μπορούσαν να έχουν δανειστεί σε νέες επιχειρήσεις (κόστος κεφαλαίου). Ύστερα από την πρώτη αξιολόγηση του προγράμματος που ολοκληρώθηκε τον Ιούνιο του 2016, άνοιξε ο δρόμος για την αποδέσμευση της 2ης δόσης της χρηματοδοτικής συνδρομής, ύψους 10,3 δισ. €. Ο Ευρωπαϊκός Μηχανισμός Σταθερότητας (ESM) κατέβαλε 7,5 δισ. Ευρώ στην Ελλάδα. Προγραμμάτισε να χρησιμοποιήσει τα κεφάλαια για να πληρώσει τόκο

για το χρέος της. Η Ελλάδα συνέχισε με μέτρα λιτότητας και έχει εγκρίνει νομοθεσία για τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων συνταξιοδότησης και φόρου εισοδήματος. Υποσχέθηκε να ιδιωτικοποιήσει περισσότερες εταιρείες και να πουλήσει μη εξυπηρετούμενα δάνειαβ(κόκκινα δάνεια-NPLs).

Τον Μάιο του 2017, ο κ. Τσίπρας συμφώνησε να μειώσει τις συντάξεις και να διευρύνει τη φορολογική βάση. Σε αντάλλαγμα, ο ΕΜΣ δάνεισε την Ελλάδα τον Ιούνιο 8,5 δισ. € (3η δόση), αφού είχε ολοκληρωθεί και η δεύτερη αξιολόγηση του προγράμματος. Η ελληνική κυβέρνηση την χρησιμοποίησε για να καλυφθούν οι τρέχουσες ανάγκες, να τακτοποιηθούν οι καθυστερούμενες οφειλές και ενδεχομένως, να δημιουργηθούν περιθώρια ώστε να αρχίσουν να δημιουργούνται ταμειακά αποθέματα ασφαλείας. Ο πρωθυπουργός εξέφρασε την ελπίδα ότι ο συμβιβαστικός του τόνος θα τον βοηθήσει να μειώσει τα 293,2 δισ. Ευρώ του ανεξόφλητου χρέους, αλλά η γερμανική κυβέρνηση δεν το παραδεχόταν πολύ πριν από τις προεδρικές εκλογές του Σεπτεμβρίου. Τον Ιούλιο, η Ελλάδα ήταν σε θέση να εκδώσει ομόλογα για πρώτη φορά από το 2014. Προγραμμάτισε να ανταλλάξει τα χαρτονομίσματα που εκδόθηκαν στην αναδιάρθρωση με τα νέα χαρτονομίσματα ως κίνηση για να ανακτήσει την εμπιστοσύνη των επενδυτών.

Τον Ιανουάριο του 2018 ολοκληρώθηκε η τρίτη αξιολόγηση του προγράμματος και άνοιξε το δρόμο για την εκταμίευση της 4ης δόσης της χρηματοδοτικής συνδρομής προς την Ελλάδα βάσει του προγράμματος, η οποία ανέρχεται σε 6,7 δισ. €. Τέλος, τον Ιούνιο ολοκληρώθηκε και η τέταρτη αξιολόγηση, λαμβάνοντας και την 5η δόση ύψους 15 δις € στις 6 Αυγούστου. Στις 20 Αυγούστου 2018, το πρόγραμμα διάσωσης έληξε. Το μεγαλύτερο μέρος του οφειλόμενου χρέους οφείλεται στις οντότητες χρηματοδότησης έκτακτης ανάγκης της ΕΕ.

Στη συνέχεια παραθέτονται αναλυτικά οι δόσεις του 3ου μνημονίου (πίνακας 4).

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: Το 3^ο μνημόνιο και οι δόσεις

Δόση	Ποσό	Διαθεσιμότητα
1η δόση	26 δισ. €	Αποδεσμεύθηκε κατόπιν έγκρισης της χρηματοδοτικής στήριξης από το Συμβούλιο Διοικητών του ΕΜΣ στις 19 Αυγούστου 2015.
1η επιμέρους δόση	10 δισ. €	Διατέθηκε ειδικά για την ανακεφαλαιοποίηση και εξυγίανση των τραπεζών. Ήταν διαθέσιμη από τις 23 Νοεμβρίου 2015. Το Δεκέμβριο του 2015, αποδεσμεύθηκαν κεφάλαια ύψους 5,4 δισ. € από το διαχωρισμένο λογαριασμό του ΕΜΣ προς το Ελληνικό Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας, μετά τις σχετικές αποφάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για τις κρατικές ενισχύσεις. Το υπόλοιπο ποσό δεν χρησιμοποιήθηκε.
2η επιμέρους δόση	16 δισ. €	Εκταμιεύθηκε τμηματικά.
2η επιμέρους δόση, 1η τμηματική καταβολή	13 δισ. €	Αποδεσμεύθηκε στις 20 Αυγούστου 2015.
2η επιμέρους δόση, 2η τμηματική καταβολή	2 δισ. €	Αποδεσμεύθηκε στις 24 Νοεμβρίου 2015, μετά την επιτυχή υλοποίηση της πρώτης δέσμης οροσήμων.
2η επιμέρους δόση, 3η τμηματική καταβολή	1 δισ. €	Αποδεσμεύθηκε στις 23 Δεκεμβρίου 2015 κατά την επιτυχή υλοποίηση της δεύτερης δέσμης οροσήμων.
2η δόση	10,3 δισ. €	Η δεύτερη δόση εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Διευθυντών του ΕΜΣ στις 17 Ιουνίου 2016.
2η δόση, 1η επιμέρους δόση	7,5 δισ. €	Η εκταμίευση εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Διευθυντών του ΕΜΣ στις 17 Ιουνίου 2016.
2η δόση, 2η επιμέρους δόση	1,1 δισ. €	Η πολιτική έγκριση της Ευρωμάδας δόθηκε στις 10 Οκτωβρίου 2016. Το Συμβούλιο Διοικητών του ΕΜΣ ενέκρινε την εκταμίευση στις 25 Οκτωβρίου. Το ποσό αυτό θα χρησιμοποιηθεί για την εξυπηρέτηση του χρέους.
2η δόση, 3η επιμέρους δόση	1,7 δισ. €	Το Συμβούλιο Διευθυντών του ΕΜΣ ενέκρινε την εκταμίευση στις 25 Οκτωβρίου, αφότου έλαβε θετική αξιολόγηση της εκκαθάρισης των καθαρών ληξιπρόθεσμων οφειλών από την Ελλάδα. Το ποσό αυτό θα εκταμιευθεί σε ειδικό λογαριασμό για την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων οφειλών.

3η δόση	8,5 δισ. €	Η Ευρωομάδα ενέκρινε από πολιτική άποψη την καταβολή της τρίτης δόσης στις 15 Ιουνίου 2017.
3η δόση, 1η επιμέρους δόση	7,7 δισ. €	Η 1η επιμέρους δόση εκταμιεύθηκε από τον ΕΜΣ στις 10 Ιουλίου 2017. Από το ποσό αυτό, 6,9 δισ. € θα χρησιμοποιηθούν για ανάγκες εξυπηρέτησης του χρέους και 0,8 δισ. € για εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων οφειλών. Η απόφαση για εκταμίευση της 1ης επιμέρους δόσης ελήφθη από το Συμβούλιο Διευθυντών του ΕΜΣ αφότου ενέκρινε την τρίτη δόση ύψους 8,5 δισ. € στις 7 Ιουλίου 2017.
3η δόση, 2η επιμέρους δόση	0,8 δισ. €	Στις 26 Οκτωβρίου 2017 το Συμβούλιο Διευθυντών του ΕΜΣ ενέκρινε την αποδέσμευση των υπολοίπων 0,8 δισ. € προς την Ελλάδα για την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων οφειλών.
4η δόση	6,7 δισ. €	Η τέταρτη δόση εγκρίθηκε από το Συμβούλιο Διευθυντών του ΕΜΣ στις 27 Μαρτίου 2018.
4η δόση, 1η επιμέρους δόση	5,7 δισ. €	Η 1η επιμέρους δόση εκταμιεύθηκε από τον ΕΜΣ στις 28 Μαρτίου 2018.
4η δόση, 2η επιμέρους δόση	1 δισ. €	Το Συμβούλιο Διευθυντών του ΕΜΣ ενέκρινε την αποδέσμευση 1 δισ. € προς την Ελλάδα για την εκκαθάριση ληξιπρόθεσμων οφειλών στις 14 Ιουνίου 2018.
5η δόση	15 δισ. €	Ο ΕΜΣ εκταμίευσε την πέμπτη και τελευταία δόση, ύψους 15 δισ. €, στις 6 Αυγούστου 2018.
		Ποσό 9,5 δισ. € από τη δόση αυτή θα χρησιμοποιηθεί για την αύξηση των ταμειακών αποθεμάτων ασφαλείας της Ελλάδας, ενώ 5,5 δισ. € θα κατευθυνθούν προς την εξυπηρέτηση του χρέους.

ΠΗΓΗ: Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

6.5 Μια ανασκόπηση των χρηματοδοτήσεων

Ολοκληρώνοντας την περιγραφή της ελληνικής κρίσης θα γίνει μια σύνοψη των χρημάτων που είχαν δεσμευτεί για παροχή οικονομικής βοήθειας της χώρας μας και τελικά τα ποσά που δανείστηκε.

Ο κάτωθι πίνακας (πίνακας 5) απεικονίζει πληροφορίες σχετικά με τα 3 δανειακά προγράμματα ανάμεσα σε Ελλάδα και Ευρωπαϊκούς θεσμούς. Τα ποσά που αναγράφονται αντιστοιχούν στα δεσμευμένα ποσά των θεσμών.

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: Πρόγραμμα ευρωπαϊκών ρυθμίσεων για την Ελλάδα

	Greek Loan Facility	Πρόγραμμα EFSF	Πρόγραμμα ESM
Αίτημα	23 Απριλίου 2010	8 Φεβρουαρίου 2012	8 Ιουλίου 2015
Έγκριση	2 Μαΐου 2010	15 Μαρτίου 2012	19 Αυγούστου 2015
Αρχική λήξη	Ιούνιος 2013	31 Δεκεμβρίου 2014	19 Αυγούστου 2018
Έξοδος		30 Ιουνίου 2015	20 Αυγούστου 2018
Ενασχόληση ESM / EFSF	Όχι	Χρηματοδότηση	Χρηματοδότηση και παρακολούθηση
Συνεργάτες	Ευρωπαίοι εταίροι , EKT και ΔΝΤ	Ευρωπαίοι εταίροι , EKT και ΔΝΤ	Ευρωπαίοι εταίροι και EKT
Συνολική επίσημη χρηματοδότηση	110 δις €	142.9 δις €	86 δις €

ΠΗΓΗ: ESM

Αντιθέτως, τα χρήματα που εν τέλει δανείστηκε η Ελλάδα παρουσιάζονται στον πίνακα 6, όπου ουσιαστικά αποτελεί μια σύντομη ανακεφαλαίωση των μνημονίων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: Η οικονομική βοήθεια της Ελλάδας 2010-2018.

ΠΗΓΗ: Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Στο σημείο αυτό αξίζει να απεικονιστεί και ένας πίνακας (ο 7^{ος} κατά σειρά) με τις αξιολογήσεις που έλαβε συνολικά η Ελλάδα για την απόκτηση της οικονομικής βοήθειας μέσω των προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής. Στο τέλος της διπλωματικής εργασίας παραθέτεται και το παράρτημα για τα μνημόνια συμφωνίας με τίτλο «Παράρτημα: Τα κυριότερα μέτρα που επιβλήθηκαν».

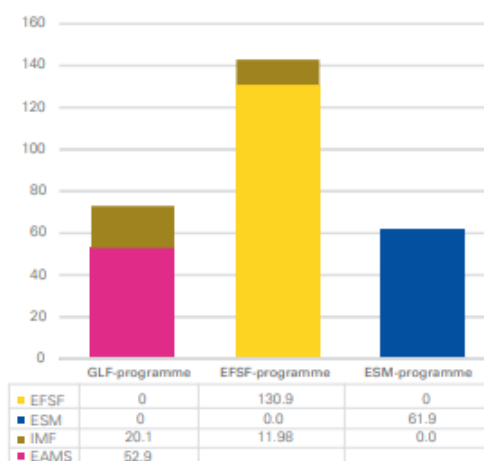
ΠΙΝΑΚΑΣ 7: Αξιολογήσεις των ελληνικών προγραμμάτων οικονομικής προσαρμογής

Έτος	Αξιολόγηση	Ημερομηνία της έκθεσης	Διάρκεια της αξιολόγησης (σε μήνες)
2010	1ο πρόγραμμα	Μάιος 2010	
	1η αξιολόγηση	Αύγουστος 2010	3
2011	2η αξιολόγηση	Δεκέμβριος 2010	4
	3η αξιολόγηση	Φεβρουάριος 2011	2
	4η αξιολόγηση	Ιούλιος 2011	5
	5η αξιολόγηση	Οκτώβριος 2011	3
2012	2ο πρόγραμμα	Μάρτιος 2012	5
	1η αξιολόγηση	Δεκέμβριος 2012	9
2013	2η αξιολόγηση	Μάιος 2013	5
	3η αξιολόγηση	Ιούλιος 2013	2
2014	4η αξιολόγηση	Απρίλιος 2014	9
2015	3ο πρόγραμμα	Αύγουστος 2015	16
2016	Συμπληρωματικό ΜΣ	Ιούνιος 2016	10

ΠΗΓΗ: ΕΕΣ

Στο σημείο αυτό κρίνεται σκόπιμο να παρουσιαστεί ένα ακόμη διάγραμμα (διάγραμμα 10) που σκιαγραφεί σε μορφή ράβδων τη χρηματική συμβολή κάθε θεσμού που αναλύθηκε παραπάνω κατά τη διάρκεια των ετών της ελληνικής χρηματοπιστωτικής κρίσης.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 10: Ελληνική οικονομική βοήθεια, εκταμιευθέντα ποσά ανά πρόγραμμα σε δις €.

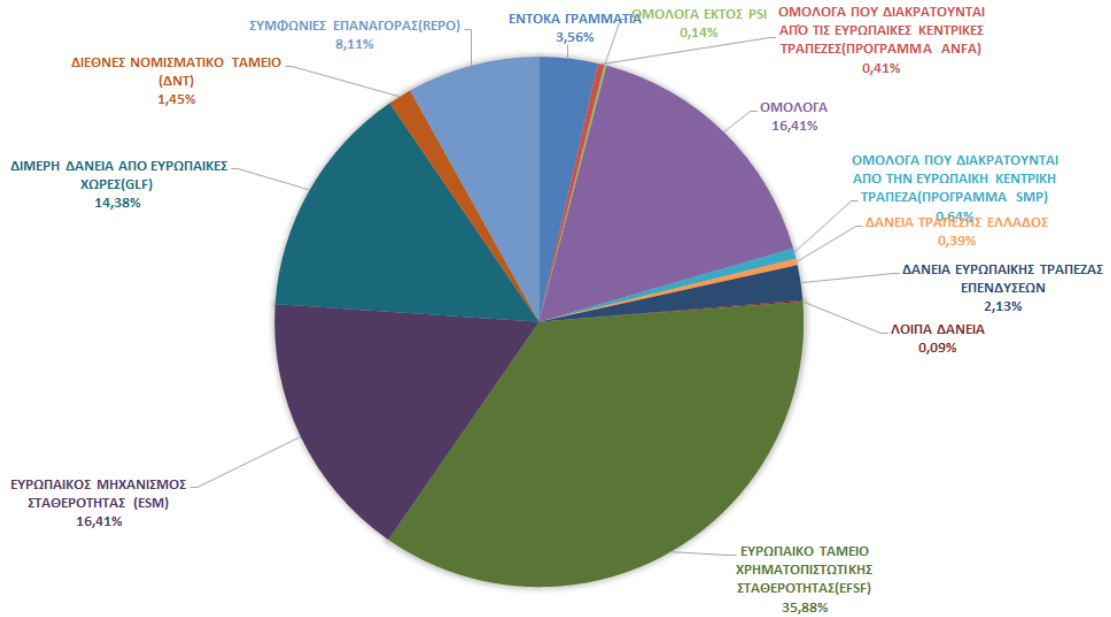
ΠΗΓΗ: ESM, European Commission, IMF

6.6 Η διάρθρωση του ελληνικού χρέους και η ληκτότητα

Σύμφωνα με τον Οργανισμό Διαχείρισης Δημοσίου Χρέους (ΟΔΔΗΧ) το ύψος του ελληνικού δημοσίου χρέους ανέρχεται στα 364,9 δις € μέχρι και τις 30. 9.

2020. Η σύνθεση του δημοσίου χρέους παρουσιάζει την ακόλουθη κατανομή τόσο ως προς τα χρηματοδοτικά προϊόντα που το απαρτίζουν όσο και ανά είδος πιστωτή.

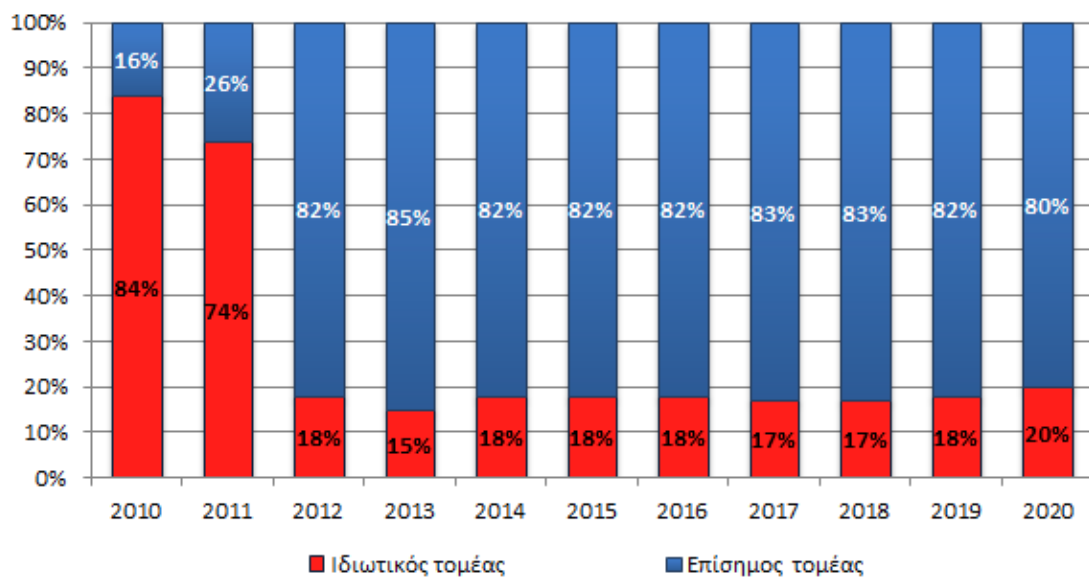
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 11: Σύνθεση ανά χρηματοδοτικό προϊόν

ΠΗΓΗ: ΟΔΔΗΧ

Από το συνολικό δημόσιο χρέος των 364,9 δις €, τα 276,7 δις € προέρχονται από τους θεσμούς ΔΝΤ, EFSF, ESM και GLF, δηλαδή παρατηρείται ότι καταλαμβάνουν το 68,12% του συνολικού δημόσιου χρέους. Το συμπληρωματικό του, δηλαδή τα 88,2 δις €, προέρχονται από ομόλογα, έντοκα γραμμάτια, συμφωνίες επαναγοράς και άλλα δάνεια που αντιστοιχούν στο 31,88%. Συμπεραίνεται, πως το μεγαλύτερο μέρος του ελληνικού δημοσίου χρέους βρίσκεται στα χέρια των επίσημων θεσμών.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 12: Χρέος κεντρικής διοίκησης κυβέρνησης ανά είδος πιστωτή

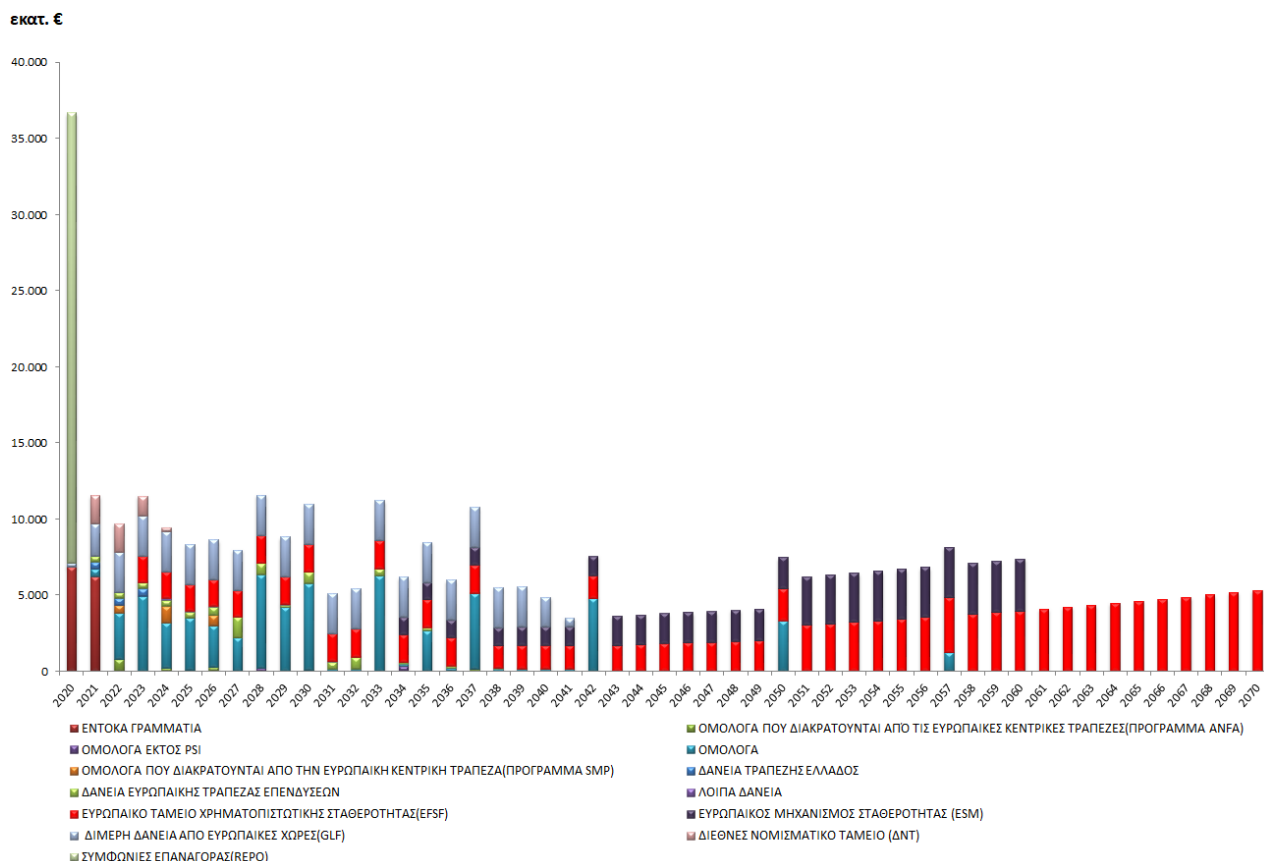
ΠΗΓΗ: ΟΔΔΗΧ

Στο παραπάνω διάγραμμα παρουσιάζεται η αντιστοιχία του ιδιωτικού και του επίσημου τομέα στο χρέος της κεντρικής διοίκησης. Υπάρχουν δύο αποτιμήσεις του Δημοσίου Χρέους: το χρέος της Κεντρικής Διοίκησης που διαφέρει από το Χρέος της Γενικής Κυβέρνησης (ή χρέος κατά Μάαστριχτ) κατά το ποσό του ενδοκυβερνητικού χρέους και λοιπών στοιχείων που προβλέπονται από τους κανονισμούς της European Statistical Authority 2010. Ως ενδοκυβερνητικό χρέος λογίζονται οι συμφωνίες επαναγοράς (repo). Το Χρέος της Γενικής Κυβέρνησης περιλαμβάνει φορείς όπως νοσοκομεία, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης, δήμους κ.α.. Στον αντίποδα, το χρέος της Κεντρικής Διοίκησης περιλαμβάνει ομόλογα εσωτερικού και εξωτερικού, έντοκα γραμμάτια, δάνεια της Τραπέζης Ελλάδος και διακρατικά δάνεια, δάνεια μηχανισμού στήριξης και repos. Έτσι λοιπόν, το έτος 2010 ο ιδιωτικός τομέας κατείχε το 84% του χρέους της κεντρικής διοίκησης και ο επίσημος το 16%, ενώ το από 2012 μέχρι το 2020 φαίνεται να αντιστρέφονται οι ρόλοι. Από τη σύνθεση του χρέους, προκύπτει ότι το μεγαλύτερο μέρος προέρχεται από δάνεια του επίσημου τομέα λόγω των πακέτων χρηματοδοτικής βοήθειας από τους μηχανισμούς στήριξης από το 2010 μέχρι σήμερα.

Λόγω της αδυναμίας προσφυγής της χώρας για δανεισμό στις αγορές από το Μάιο του 2010, με εξαίρεση την έκδοση πενταετούς και τριετούς ομολόγου το 2014, αυτό είχε ως αποτέλεσμα τη δραστική μείωση των ομολόγων και την αντικατάστασή τους με δάνεια, μια αναλογία που αναμένεται να αντιστραφεί τα επόμενα έτη με τη σταδιακή επάνοδο του Ελληνικού Δημοσίου στις αγορές.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 13: Χρονοδιάγραμμα λήξης χρέους κεντρικής διοίκησης στις 30/9/2020

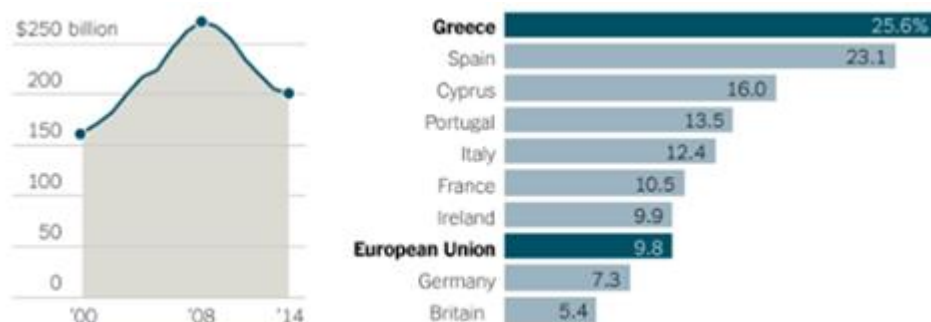
ΠΗΓΗ: ΟΔΔΗΧ

Ο χρονικός ορίζοντας των λήξεων του χρέους της Κεντρικής Διοίκησης εκτείνεται μέχρι το 2070, το μεγαλύτερο μέρος του οποίου καταλαμβάνεται από δάνεια του επίσημου τομέα (EFSF, ESM, GLF, IMF). Ειδικότερα, η αποπληρωμή του χρέους στο ΔΝΤ εκτείνεται έως το 2024, στον ESM η περίοδος αποπληρωμής ξεκινά το 2034 και ολοκληρώνεται το 2060 και στον EFSF η περίοδος αποπληρωμής αρχίζει το 2023 και λήγει το 2070. Τέλος στο GLF η αποπληρωμή ξεκίνησε το 2020 και λήγει το 2041.

6.7 Η επίδραση στην κοινωνία

Η κατάσταση στην Ελλάδα έχει έντονα τα σημάδια από την επιρροή της κρίσης σε διάφορα επίπεδα. Αρχικά σε επίπεδο ανεργίας, το 2015 άγγιξε το 26%, όταν σε επίπεδο ΕΕ ήταν περίπου στο 10% (διάγραμμα 14). Σήμερα το ποσοστό αυτό κυμαίνεται σχεδόν στο 17%, ενώ με την εμφάνιση του COVID-19 έφθασε το 37,5% τον Μάιο του 2020 σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat.

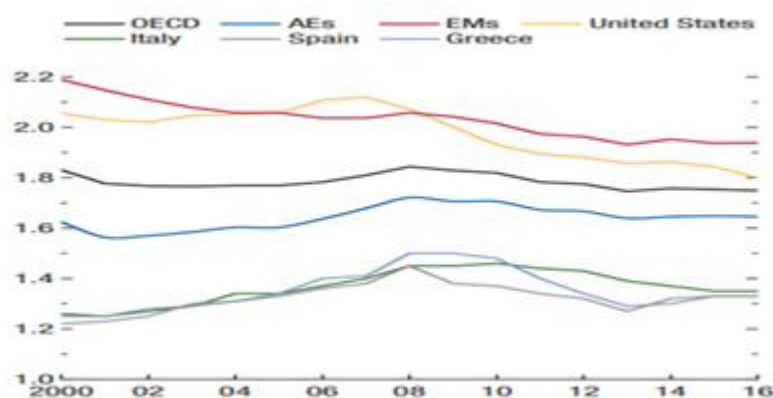
ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 14: ΑΕΠ Ελλάδας και επίπεδα ανεργίας στην Ευρώπη. Μέσος όρος 1^ο τριμήνου 2015.

ΠΗΓΗ: Eurostat

Επίσης, η κρίση επηρέασε τα δημογραφικά χαρακτηριστικά της χώρας. Σύμφωνα με έρευνα που διεξήχθη από το ΔΝΤ, παρατηρήθηκε μεγάλη μείωση στη γεννητικότητα στην Ελλάδα, που υπογραμμίζει τις επιπτώσεις της αρνητικής αυτής εξέλιξης στη ανάπτυξη. Σύμφωνα με την έκθεση που δόθηκε στη δημοσιότητα, στα ευρωπαϊκά κράτη που υπέστησαν διπλή ύφεση, όπως η Ελλάδα και η Ισπανία, ο δείκτης γονιμότητας (δηλαδή, ο μέσος αριθμός παιδιών που φέρνει στη ζωή κάθε γυναίκα) μειώθηκε από το 1,5 το 2008 στο 1,3 περίπου το 2016 (διάγραμμα 15). Αυτά τα σταθερά χαμηλά ποσοστά γονιμότητας κατά την τελευταία δεκαετία μπορεί να επηρεάσουν τη μελλοντική εισροή εργατικού δυναμικού και έτσι να αποδυναμώσουν την πιθανή ανάπτυξη μακροπρόθεσμα.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 15: Συνολικό ποσοστό γονιμότητας (αριθμός γεννήσεων ανά γυναίκα).

ΠΗΓΗ: Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (Organization for Economic Co-operation and Development): World Bank. World development indicators database and IMF staff calculations.

Κατά την περίοδο 2000 – 2008 ενώ ο δείκτης είχε σταθερά ανοδική πορεία φθάνοντας το 1,5, στη συνέχεια σημείωσε κάθετη πτώση, καταλήγοντας στο 1,29 το 2013. Έκτοτε παρουσιάζει ισχνή μόνο ανάκαμψη. Ακόμα πιο απογοητευτική είναι η εικόνα που προκύπτει από τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής (ΕΛΣΤΑΤ) για τον αριθμό των γεννήσεων στη χώρα μας: Από τις 118.302 γεννήσεις το 2008, κατρακύλησαν στις 88.553 πέρυσι, δηλαδή 25% χαμηλότερα. Τα τελευταία στοιχεία

της ΕΛΣΤΑΤ έδειξαν ότι οι γεννήσεις υποχώρησαν κατά 4,7% σε σχέση με το 2016, ενώ αντιθέτως οι θάνατοι αυξήθηκαν κατά 4,8%, φθάνοντας τους 124.501. Το ΔΝΤ διαπιστώνει ότι «τη δεκαετία πριν από την κρίση, ο συνολικός δείκτης γονιμότητας αυξήθηκε σε πολλές ανεπτυγμένες οικονομίες, για να υποχωρήσει αργότερα», κυρίως εξαιτίας της εκτίναξης της ανεργίας που προκάλεσε η κρίση. Οι αναλυτές του Ταμείου εκτιμούν ότι ο περιορισμός του δείκτη οφείλεται και σε κοινωνιολογικούς παράγοντες, όπως η μεγαλύτερη συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας και η επιθυμία για οικογένειες μικρότερου μεγέθους.

Ακόμα ένα ιδιαίτερα σημαντικό επίπεδο που άλλαξε κατά την διάρκεια της κρίσης είναι το εισόδημα (πίνακας 8). Για να υπάρξουν ενδιαφέροντα συμπεράσματα για τις συνέπειες της κρίσης θα συγκρίνουμε τα δεδομένα που προέρχονται από τις περιόδους πριν και κατά την διάρκεια της κρίσης. Εδώ οι ερευνητές εστιάζουν στις μεταβολές του μέσου ισοδύναμου εισοδήματος των ελληνικών νοικοκυριών. Το "ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα" είναι μια μονάδα μέτρησης του εισοδήματος που καθιστά, μετά από κάποιες παραδοχές, συγκρίσιμα τα εισοδήματα νοικοκυριών με διαφορετικό μέγεθος, άρα και με διαφορετικές ανάγκες. Για παράδειγμα, ένα μονοπρόσωπο νοικοκυριό με μηνιαίο διαθέσιμο εισόδημα 500 ευρώ θεωρείται πως έχει το ίδιο βιοτικό επίπεδο με ένα τετραμελές νοικοκυριό με εισόδημα 1.050 ευρώ.

Την περίοδο 2003-2009, δηλαδή πριν από το ξέσπασμα της κρίσης, το μέσο ισοδύναμο διαθέσιμο εισόδημα των ελληνικών νοικοκυριών αυξήθηκε κατά 14%. Με την εκδήλωση της κρίσης όμως, δηλαδή την περίοδο 2009-2014, το ισοδύναμο εισόδημα μειώθηκε πολύ περισσότερο από όσο αυξήθηκε προηγουμένως, κατά 42%. Τι ακριβώς συνέβη σε αυτή την αλλαγή; Ασφαλώς, την ίδια περίοδο το παραγόμενο προϊόν της χώρας δηλαδή το ΑΕΠ μειώθηκε κατά πολύ, κατά 26%. Ωστόσο, το ποσοστό αυτό μοιάζει μικρό μπροστά στο 42% της μείωσης των εισοδημάτων. Η μείωση του ΑΕΠ εξηγεί μόνο ένα μέρος της μείωσης των εισοδημάτων. Το υπόλοιπο μέρος δεν μπορεί παρά να αποδοθεί στη μεγάλη αύξηση της φορολογίας που συνέβη την ίδια περίοδο. Γι' αυτούς τους δύο λόγους κυρίως, το βιοτικό επίπεδο των νοικοκυριών στη χώρα υποχώρησε ραγδαία.

Ποιοι ήταν όμως εκείνοι που επλήγησαν περισσότερο από τη μείωση αυτή των εισοδημάτων και του βιοτικού επιπέδου; Τα στοιχεία αποδεικνύουν ότι τα εισοδήματα των γυναικών μειώθηκαν οριακά λιγότερο σε σχέση με εκείνα των ανδρών, ωστόσο η διαφορά είναι πολύ μικρή, κάτω από 1%. Η εικόνα γίνεται πιο ξεκάθαρη αναλύοντας τη μεταβολή των εισοδημάτων ανά ηλικία. Εκεί φαίνεται ότι οι νέοι ήταν οι μεγάλοι χαμένοι της κρίσης, ενώ μικρότερο μέρος του εισοδήματός τους έχασαν οι πολίτες ηλικίας 45-64 και ακόμη μικρότερο, το μικρότερο όλων, οι ηλικιωμένοι άνω των 65 ετών. Όσον αφορά τη σύνθεση κάθε νοικοκυριού, οι απώλειες ήταν μεγαλύτερες για τις οικογένειες με ένα ή δύο παιδιά παρά για εκείνες χωρίς παιδιά, ή με τρία παιδιά και άνω.

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: Μεταβολή μέσου διαθέσιμου εισοδήματος ανά φύλο και ηλικία (2003-2014).

	Εισοδηματική μεταβολή (%)		
	2003-2009	2009-2014	2003-2014
Φύλο			
Άνδρες	+13,9	-41,9	-33,8
Γυναίκες	+14,8	-41,6	-32,9
Ηλικία			
17 και κάτω	+8	-42,5	-37,8
18-29	+12,9	-44,8	-37,7
30-44	+8,6	-42,3	-37,4
45-64	+21,5	-44,6	-32,7
65 και πάνω	+19,5	-33,5	-20,5
Σύνολο	+13,8	-41,7	-33,7

ΠΗΓΗ: Ανάλυση των διαστρωματικών μικροδεδομένων της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC).

Στη συνέχεια ακολουθεί μια έρευνα που αποκαλύπτει τις αλλαγές στην απασχόληση. Για να διερευνήσουν πιο συγκεκριμένα τις μεταβολές στην απασχόληση στο διάστημα 2008-2016, οι ερευνητές χρησιμοποίησαν δεδομένα της Έρευνας Εργατικού Δυναμικού (Labour Force Survey- LFS) (πίνακας 9). Χωρίς να επιφυλάσσουν μεγάλες εκπλήξεις, τα δεδομένα αυτά μαρτυρούν μεγαλύτερη μείωση της απασχόλησης για τους άνδρες και για τους κλάδους των κατασκευών (63%), της βιομηχανίας, του ηλεκτρισμού και της ύδρευσης (38%). Αντιθέτως, η απασχόληση στη δημόσια διοίκηση μειώθηκε μόλις 2%, ενώ σχετικά μικρή ήταν η μείωση και στον πρωτογενή τομέα (9%). Ο αριθμός εργαζομένων μειώθηκε περισσότερο στις μικρότερες ηλικίες, με τους εργαζόμενους έως 29 ετών να μειώνονται στο μισό. Στον αντίποδα, οι εργαζόμενοι ηλικίας 45-64 μειώθηκαν μόνο κατά 9%. Επίσης, ενδιαφέρον παρουσιάζουν και οι μεταβολές στον αριθμό εργαζομένων, ανάλογα με το μορφωτικό επίπεδο. Οι εργαζόμενοι απόφοιτοι δημοτικού, γυμνασίου, λυκείου ή κάποιας μεταλυκειακής εκπαίδευσης μειώθηκαν σημαντικά (από 53% ως 20%), ενώ οι εργαζόμενοι με πτυχίο ΑΕΙ παρέμειναν σχεδόν σταθεροί, παρουσιάζοντας μικρή μείωση κατά 3%. Ο αριθμός εργαζομένων με μεταπτυχιακό, αντ' αυτού, παρουσίασε σημαντική αύξηση: εκτινάχθηκε κατά 57%. Τέλος, η απασχόληση υποχώρησε περισσότερο στις μικρές επιχειρήσεις με 10 ή λιγότερους εργαζόμενους (-34%) παρά στις μεσαίες (-21%). Η μείωση των εργαζομένων στις μεγάλες επιχειρήσεις, με άνω των 50 εργαζόμενους, ήταν αισθητά μικρότερη (-10%) από όλες τις υπόλοιπες κατηγορίες επιχειρήσεων.

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: Οι μεταβολές στην απασχόληση (2008-2016).

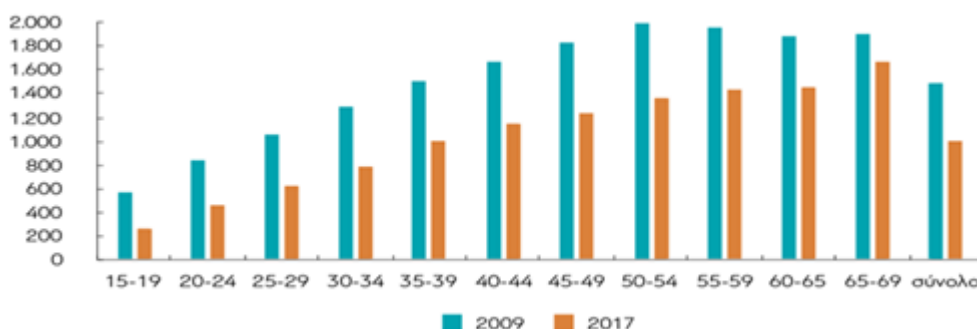
	2008	2016	διαφορά	%
Φύλο				
Άνδρες	2.275.517	1.685.040	-590.477	-26%
Γυναίκες	1.482.960	1.219.329	-263.631	-18%
Ηλικία				
29 και κάτω	697.044	351.651	-345.393	-50%
30-44	1.646.501	1.275.670	-370.831	-23%
45-64	1.339.605	1.224.506	-115.099	-9%
65 και πάνω	75.328	52.540	-22.788	-30%
Μορφωτικό επίπεδο				
Δημοτικό ή λιγότερο	749.057	352.040	-397.017	-53%
Γυμνάσιο	413.684	266.392	-147.292	-36%
Λύκειο	1.236.399	983.406	-252.993	-20%
Μεταλυκειακή	344.782	269.939	-74.843	-22%
Πτυχίο ΑΕΙ	933.374	901.172	-32.202	-3%
Μεταπτυχιακό	81.181	127.486	46.305	+57%
Καθεστώς απασχόλησης				
Μισθωτοί	2.653.748	2.005.283	-648.465	-24%
Αυτοαπασχολούμενοι	1.104.729	899.085	-205.644	-19%
Κλάδος οικονομίας				
Γεωργία, αλιεία, ορυκεία	436.877	395.943	-40.934	-9%
Βιομηχανία, ηλεκτρισμός, ύδρευση	499.781	311.921	-187.860	-38%
Οικοδομή, κατασκευές	327.627	120.194	-207.433	-63%
Δημόσια διοίκηση	62.739	61.792	-947	-2%
Εκπαίδευση, υγεία	579.958	517.465	-62.493	-11%
Άλλες υπηρεσίες	1.711.355	1.408.328	-303.027	-18%
Μέγεθος επιχείρησης				
1-10	1.271.835	837.960	-433.875	-34%
11-50	659.818	522.237	-137.581	-21%
50+	722.868	646.984	-75.884	-10%
Σύνολο	3.758.477	2.904.368	-854.109	-23%

ΠΗΓΗ: Ανάλυση των διαστρωματικών μικροδεδομένων της Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών (EU-SILC).

Όπως είναι επίσης αυτονόητο η κρίση δεν έπληξε μόνο την απασχόληση αλλά και τις αμοιβές όσων εργάζονται ή συνταξιοδοτούνται. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Eurostat, οι μειώσεις στις αμοιβές ήταν αρκετά σημαντικές. Κατά την περίοδο 2008-2016 η μέση αμοιβή στην Ελλάδα μειώθηκε κατά περισσότερο από ένα πέμπτο (-21,8%) ανά εργαζόμενο. Αναζητώντας μια πιο ξεκάθαρη εικόνα ως προς το ποιος επλήγη περισσότερο από τη μείωση των αμοιβών, οι ερευνητές ανέτρεξαν στα στοιχεία του ΙΚΑ/ΕΦΚΑ για τα έτη 2007 και 2017. Αναλύοντας τα δεδομένα αυτά απέδειξαν ότι η μέση μείωση μισθού την δεκαετία αυτή ήταν 30% (σε αποπληθωρισμένα μεγέθη). Οι άνδρες υπέστησαν μεγαλύτερες μειώσεις από τις

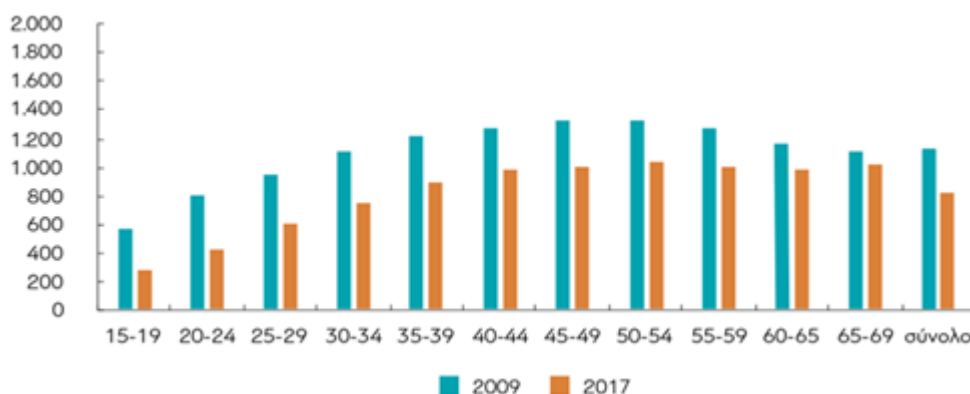
γυναίκες (32% έναντι 27%), εξηγώντας παρακάτω πιο αναλυτικά τα χαρακτηριστικά των μειώσεων αυτών. Όπως ερμηνεύουν οι ειδικοί «οι μέσες αμοιβές αυξάνονται, και το ποσοστό μείωσης φθίνει, καθώς μετακινούμαστε από τις νεαρές ηλικίες στις μεγαλύτερες. Η μέση αμοιβή ενός εργαζόμενου ηλικίας 25-29 ετών τον Δεκέμβριο του 2017 ήταν €613 τον μήνα, ενώ οκτώ χρόνια νωρίτερα ήταν €997 τον μήνα σε σημερινές τιμές (μείωση 38%). Αντίθετα, η μέση αμοιβή ενός εργαζόμενου ηλικίας 55-59 ετών μειώθηκε την ίδια περίοδο από €1.716 σε €1.227 το μήνα σε σταθερές τιμές Δεκεμβρίου 2017 (μείωση 26%)» (διάγραμμα 16 & 17).

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 16: Εξέλιξη μέσου μηνιαίου μισθού ανά ηλικιακή ομάδα: Άνδρες (2009-2017).

ΠΗΓΗ: Μηνιαία στοιχεία απασχόλησης ΙΚΑ/ΕΦΚΑ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 17: Εξέλιξη μέσου μηνιαίου μισθού ανά ηλικιακή ομάδα: Γυναίκες (2009-2017).

ΠΗΓΗ: Μηνιαία στοιχεία απασχόλησης ΙΚΑ/ΕΦΚΑ.

Τέλος, μια από τις μεγαλύτερες μάστιγες της ελληνικής κρίσης αποτελεί η "διαρροή εγκεφάλων" (brain drain), όπως έχει ονομαστεί, που συνέβη μαζικά και έχει επηρεάσει σε μεγάλο βαθμό το τοπίο στη σημερινή Ελλάδα. Σύμφωνα με πρόσφατη έκθεση του ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης), μεταξύ 2008 και 2016 εκτιμάται ότι μετανάστευσαν 427.000 άτομα και οι ετήσιες ροές εκτινάχθηκαν από 40.000 το 2010 σε 100.000 το 2016. Όμως το πιο ανησυχητικό σε σχέση με το πρόβλημα αυτής της "νέας μετανάστευσης" είναι τα χαρακτηριστικά των ανθρώπων που έφυγαν από τη χώρα. Οι τωρινοί "μετανάστες" είναι κυρίως νέοι, ανύπαντροι, κάτοικοι των πόλεων και υψηλής μόρφωσης. Τα τρία τέταρτα είναι

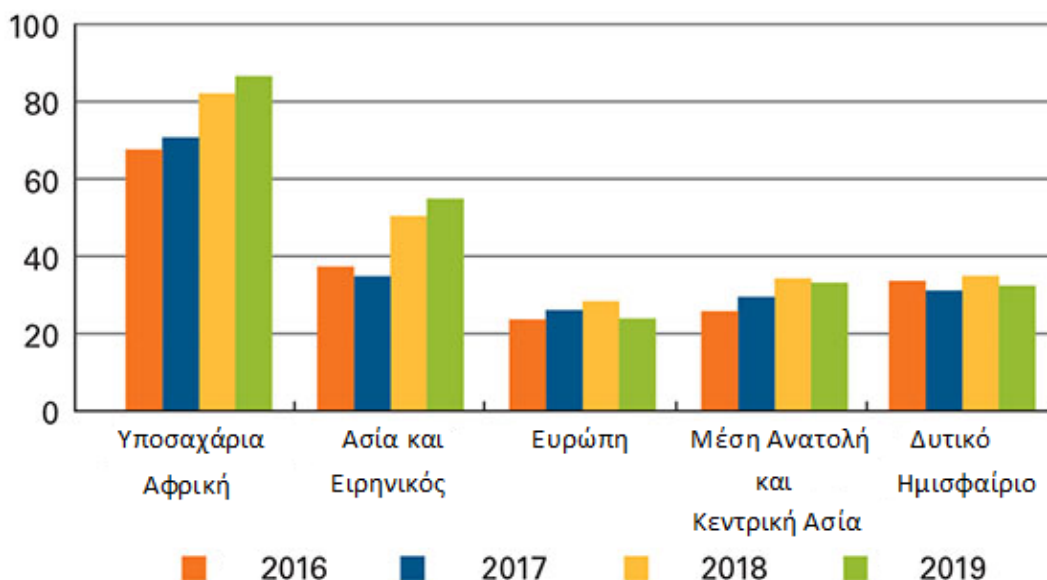
πτυχιούχοι πανεπιστημίων και το ένα τρίτο από αυτούς είναι είτε κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος είτε πτυχιούχοι ιατρικής ή πολυτεχνικών σχολών, σημειώνει η έκθεση του ΟΟΣΑ για τη μετανάστευση. Σύμφωνα με τους ερευνητές "το κρίσιμο ερώτημα (σχετικά με τη "διαρροή εγκεφάλων") είναι η διάρκεια της παραμονής τους στο εξωτερικό. Εάν δεν επιστρέψουν ποτέ (ή εάν το κάνουν μόνο ως συνταξιούχοι) η χώρα θα έχει χάσει πολύ περισσότερα από τους διαφυγόντες φόρους ή τη δαπάνη εκπαίδευσής τους. Εάν όμως επιστρέψουν για παράδειγμα σε 5 ή 10 χρόνια από σήμερα θα είναι κατά τεκμήριο φορείς πολύτιμων γνώσεων και εμπειριών που θα αυξήσουν την παραγωγικότητα όσων θα εργάζονται μαζί τους και θα επιταχύνουν την οικονομική ανάκαμψη".

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Συμπεράσματα

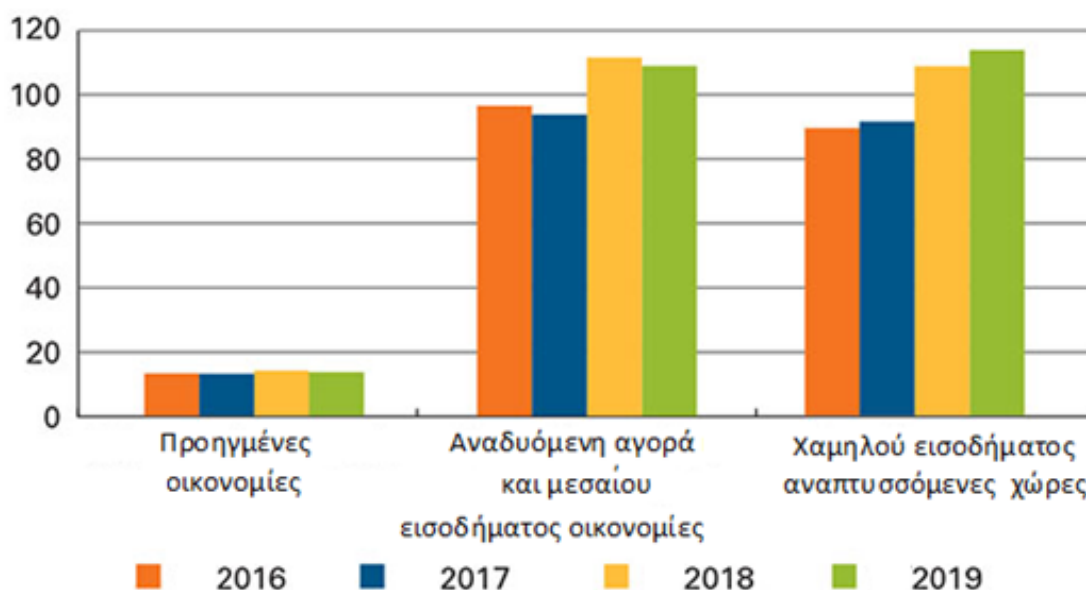
Όπως παρατηρείται από τον πίνακα 3, καθώς επίσης και από τα δύο παρακάτω διαγράμματα (18 & 19), το ΔΝΤ χρηματοδοτεί κατά πολύ μεγάλο ποσοστό χώρες της Υποσαχάριας Αφρικής που είναι χαμηλού εισοδήματος αλλά παράλληλα και αναπτυσσόμενες. Το γεγονός αυτό ερμηνεύει ότι ο παγκόσμιος θεσμός αυτός εξυπηρετεί πιστά το ρόλο και τα καθήκοντά του.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 18: Δαπάνες ανάπτυξης ανά περιοχή, 2016–2019 (ποσά σε US \$).

ΠΗΓΗ: IMF Office of Budget and Planning, Analytic Costing and Estimation System, and IMF staff calculations.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 19: Δαπάνες ανάπτυξης ανά ομάδα εισοδήματος, 2016–2019 (ποσά σε US \$).

ΠΗΓΗ: IMF Office of Budget and Planning, Analytic Costing and Estimation System, and IMF staff calculations.

Επίσης, ένα χρήσιμο συμπέρασμα που διεξάγεται απο τον πίνακα 3 είναι η εστίαση στις 10 μεγαλύτερες παρεμβάσεις του Ταμείου. Ο πίνακας που ακολουθεί αναφέρει τις χώρες με τον υψηλότερο δανεισμό καθώς και το ποσό αυτό, ο οποίος αποτελεί μια σύνοψη του αναλυτικού πίνακα που περιγράφει όλες τις χώρες που στράφηκαν για δανεισμό απο το ΔΝΤ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: Οι 10 μεγαλύτερες παρεμβάσεις του ΔΝΤ.

Χώρα	Δανεισμός(εκ. SDR)	Χώρα	Δανεισμός(εκ. SDR)
1. Αργεντινή	56455,030	6. Ιρλανδία	19465,800
2. Βραζιλία	41539,187	7. Μεξικό	16655,000
3. Τουρκία	29320,312	8. Νότια Κορέα	16085,775
4. Ελλάδα	27766,300	9. Ρουμανία	12780,040
5. Πορτογαλία	23243,700	10. Αίγυπτος	12606,930

Βέβαια δεν αρκεί ο παραπάνω πίνακας, καθώς ιδιαίτερο ενδιαφέρον θα αποκτήσει εάν περιγράψουμε και την κατάσταση στην οποία βρίσκονται σήμερα οι δέκα χώρες αυτές, ώστε να προσδώσει ακόμη μεγαλύτερη αξία στο ΔΝΤ. Έτσι, θα αποδειχθεί η ευρωστία του θεσμού και κατά πόσο σημαντική και απαραίτητη κρίνεται η παρέμβασή του. Όπως είναι κατανοητό στη συνέχεια της εραγασίας αυτής ακολουθεί μια σύντομη ανάλυση της οικονομικής κατάστασης των 10 προαναφερθέν χωρών.

Ξεκινώντας με την πρώτη χώρα, η οικονομία της Αργεντινής παρά τις παρεμβάσεις του ΔΝΤ σε αρκετές περιπτώσεις βρίσκεται πάλι σε αδιέξοδο με τον πληθωρισμό να αγγίζει το 55%, αφού το πέσο (εγχώριο νόμισμα) συνεχώς καταρρέει τους τελευταίους μήνες. Τα συναλλαγματικά διαθέσιμα της δεν υπερβαίνουν τα 47,8 δισ. δολάρια και αδυνατεί να αποπληρώσει τα χρέη της. Ζήτησε, έτσι, πίστωση χρόνου από τους δανειστές της μέχρις ότου διαπραγματευθεί νέο δάνειο με το ΔΝΤ, ενώ την ίδια στιγμή οι οίκοι αξιολόγησης υποβάθμισαν τα αργεντινικά ομόλογα στο επίπεδο των ομολόγων «σκουπιδιών». Εάν ακολουθήσει αυτή η νέα ύφεση, τότε αυτή θα είναι η ένατη χρεοκοπία της Αργεντινής.

Στην περίπτωση της Βραζιλίας τώρα, σύμφωνα με τις προβλέψεις του ΔΝΤ η οικονομία της χώρας αναμένεται να συρρικνωθεί κατά 5,8% του ΑΕΠ το 2020, ενώ οι κίνδυνοι για την οικονομία παραμένουν αυξημένοι και πολύμορφοι. Σύμφωνα με την έκθεση, η μεγάλη αύξηση του πρωτογενούς δημοσιονομικού ελλείμματος αναμένεται να αυξήσει το χρέος σε επίπεδο κοντά στο 100% του ΑΕΠ το 2020 και το δημόσιο χρέος θα παραμείνει υψηλό μεσοπρόθεσμα. Δε διαφαίνεται προοπτική οικονομικής ανάκαμψης παρόλο που την προηγούμενη δεκαετία, η Βραζιλία – μαζί με τη Ρωσία, την Ινδία, την Κίνα και τη Νότια Αφρική – είχε μπει στην ομάδα των ισχυρών, Brics – οι αναδυόμενες οικονομίες με πολύ υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης που θα κατάφερναν να ξεπεράσουν τις αναπτυγμένες έως το 2050. Η πορεία της οικονομίας τελικά δείχνει ότι η Βραζιλία δεν ανήκει στην πραγματικότητα στα Brics.

Όσον αφορά την τρίτη κατά σειρά χώρα με τον υψηλότερο δανεισμό από το ΔΝΤ δεν υπάρχει αμφιβολία ότι η τουρκική οικονομία έχει διαγράψει τα τελευταία χρόνια σημαντική πρόοδο, που αποτυπώνεται στους ρυθμούς ανάπτυξης αλλά και στη δημιουργία μιας αξιόλογης παραγωγικής μηχανής σε πολλούς τομείς της οικονομικής δραστηριότητας. Από το 2016 και κυρίως μετά την τελωνειακή τουρκοαμερικανική κρίση του 2018, ξεκινά σταδιακά η κατάρρευση. Όπως ήταν αναμενόμενο το δεύτερο τρίμηνο του 2020 έκλεισε με πτώση του ΑΕΠ κατά 9,9%, μείωση των εξαγωγών κατά 5,8% καθώς και των εισαγωγών 7,9%. Παράλληλα, ο πληθωρισμός καλπάζει με 12%, η αγοραστική δύναμη των νοικοκυριών μειώνεται, οι τιμές στα εισαγόμενα είδη πρώτης ανάγκης, όπως είναι τα φάρμακα, τα καύσιμα και αρκετά τρόφιμα, βρίσκονται σε διαρκή ανοδική πορεία, εξαιτίας της μεγάλης πτώσης στην αξία της τουρκικής λίρας. Από την αρχή του έτους το τουρκικό νόμισμα έχει χάσει 23% της αξίας του έναντι του Ευρώ και ανταλλάσσεται πλέον στη χειρότερη σχέση (8,5:1) που γνώρισε εδώ και δεκαετίες. Οι επιπτώσεις της κατάρρευσης της λίρας δεν πλήττουν μόνο τα νοικοκυριά αλλά και τις επιχειρήσεις. Η Κεντρική Τράπεζα της χώρας με τη συμμετοχή και των κρατικών εμπορικών τραπεζών, προσπάθησαν με ακριβιά προγράμματα σταθεροποίησης να αναχαιτίσουν την πτώση της λίρας, χωρίς όμως αποτέλεσμα. Σε μια εποχή που ο πληθωρισμός καλπάζει, η κεντρική Τράπεζα, με εντολή του τούρκου Προέδρου αντί να αυξήσει ως όφειλε τα επιτόκια, μείωσε το επιτόκιο αναφοράς από 24% που ήταν ένα χρόνο πριν στο 8,5%, οδεύοντας σε ένα καθοδικό φαύλο κύκλο. Έτσι λοιπόν, η πολιτική αυτή οδηγεί σε αδιέξοδο και περιορίζει τις επιλογές της τουρκικής ηγεσίας για έξοδο από την κρίση.

Στον αντίποδα, η Πορτογαλία έχει γνωρίσει μεγάλη ανάπτυξη τα τελευταία χρόνια, αφήνοντας πίσω της την οικονομική κρίση των ετών 2010-13. Το προηγούμενο έτος (2019), το ΑΕΠ της Πορτογαλίας αυξήθηκε 2,2%, ενώ η ανεργία βρισκόταν στο 6,5%, κοντά σε ιστορικό χαμηλό. Η οικονομία όμως εξαρτάται από τον τουρισμό, που αντιπροσωπεύει έως και το 15% του ΑΕΠ και έχει δεχτεί σφοδρό πλήγμα από τα lockdown στην Πορτογαλία και άλλες χώρες λόγω της υγειονομικής κρίσης. Η κρίση του κορονοϊού θα αφήσει βαθιά σημάδια στη χώρα, με την κεντρική τράπεζα της να προβλέπει συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά 9,5% για το 2020, σημειώνοντας τη μεγαλύτερη ύφεση εδώ και έναν αιώνα.

Ομόροπα κινείται και η Ιρλανδία με το ιρλανδικό ΑΕΠ να εκτινάσσεται στο 5,5% το 2019, καταγράφοντας την μεγαλύτερη ανάπτυξη μεταξύ των χωρών της ΕΕ. Ήταν η δεύτερη χώρα της ΕΕ που εισήλθε στα μνημόνια λίγους μήνες αργότερα από την Ελλάδα, όμως το σχέδιο ανάκαμψης λειτούργησε άψογα δίνοντας την ευκαρία στη χώρα να επιστρέψει στην ανάπτυξη.

Προβαίνοντας στην επόμενη χώρα, το Μεξικό, η οικονομία αυξήθηκε 12,1% το τρίτο τρίμηνο του 2020, και ανάκαμψε από ένα αρνητικό ρεκόρ 17% την προηγούμενη περίοδο. Φαίνεται πως η μεξικανική οικονομία έχει μεγάλη μεταβλητότητα καθώς παραμένει εκτεθειμένη σε εξωτερικούς κινδύνους, όπως είναι για παράδειγμα μια πιθανή αναζωπύρωση της πανδημίας που θα μπορούσε να οδηγήσει σε μειωμένη εξωτερική ζήτηση και καθυστέρηση στην ανάκαμψη του τουρισμού, η παρατεταμένη

αναστάτωση στην αγορά εργασίας, μια επαπειλούμενη νέα αναταραχή στις διεθνείς χρηματαγορές, μια πιθανή νέα πτώση των τιμών του πετρελαίου αλλά και την επαπειλούμενη ύφεση σε μεγάλους εμπορικούς εταίρους της χώρας. Το ΔΝΤ προβλέπει μια συρρίκνωση του ΑΕΠ της τάξης του 9% για το 2020 και προειδοποιεί πως θα χρειαστούν αρκετά χρόνια προκειμένου η απασχόληση, τα έσοδα και το επίπεδο της φτώχειας να επιστρέψουν στα επίπεδα όπου βρίσκονταν πριν από την πανδημία, σύμφωνα με τις προβλέψεις στην ετήσια έκθεσή του για την οικονομία της χώρας.

Στη συνέχεια, ακολουθεί η Νότια Κορέα που αποτελεί την τέταρτη μεγαλύτερη οικονομία της Ασίας και αναπτύχθηκε κατά 1,9% το τρίτο τρίμηνο του 2020 σε σχέση με το δεύτερο, σύμφωνα με τα δεδομένα που ανακοίνωσε η Τράπεζα της Κορέας, το κεντρικό πιστωτικό ίδρυμα της χώρας. Πρόκειται για την ταχύτερη επέκταση που έχει καταγράψει η Νότια Κορέα από το πρώτο τρίμηνο του 2010. Το δεύτερο τρίμηνο, είχε καταγραφεί συρρίκνωση της οικονομίας κατά 3,2% του ΑΕΠ, η πιο απότομη από το 2008. Οι αναλυτές αναμένουν ότι συνολικά το 2020 η οικονομία της Νότιας Κορέας θα συρρικνωθεί κατά 1% του ΑΕΠ, υπογραμμίζοντας τους κινδύνους εξαιτίας της πανδημίας του κορονοϊού στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη. Εάν το σενάριο αυτό επαληθευτεί, μολονότι θα πρόκειται για τη χειρότερη επίδοσή της από 1998, θα σημάνει επίσης πως η Νότια Κορέα θα είναι μια από τις οικονομίες με τις καλύτερες επιδόσεις στον κόσμο φέτος (2020).

Επόμενη χώρα σύμφωνα με τον πίνακα 10 είναι η Ρουμανία που σημείωσε ετήσια ανάπτυξη 4,2% για το έτος 2019. Σύμφωνα με δημοσιεύματα του υπουργείου Οικονομικών της Ρουμανίας για τον προϋπολογισμό του 2020 προβλέπει ανάπτυξη 4,1% της οικονομίας, έλλειμμα προϋπολογισμού 3,59% και ποσοστό ανεργίας στο 3,1%. Οι επενδύσεις είναι η κινητήριος δύναμη της οικονομικής ανάπτυξης και της δημιουργίας θέσεων εργασίας, αναφέρεται χαρακτηριστικά και υπογραμμίζονται, επίσης, οι θετικές επιπτώσεις από την υλοποίηση επιχειρηματικών σχεδίων. Το 2020, οι επενδύσεις αναμένεται να αντιστοιχούν σε μερίδιο 4,5% επί του συνόλου του ΑΕΠ αναμένεται αύξηση του αριθμού των απασχολουμένων κατά 1,9%, ενώ ο πληθωρισμός προβλέπεται ότι πέρα από το επίπεδο του 3,1% στο τέλος του επόμενου έτους θα διαμορφωθεί στο 3,0%.

Σύμφωνα με την US News and World Report, η Αίγυπτος έχει καταταχθεί ως η 25η πιο ισχυρή χώρα στον κόσμο. Οι εννέα κατηγορίες που αποτελούν βάση αξιολόγησης των χωρών παρατίθενται ως εξής: επιχειρηματικότητα, περιπέτεια, ιθαγένεια, πολιτισμός, επιρροή, κληρονομιά, παράγοντες οικονομικής ανάπτυξης, άνοιγμα για επιχειρήσεις, διακυβέρνηση και ποιότητα ζωής. Αδιαμφισβήτητα η Αίγυπτος το 2018 σημείωσε ρυθμό ανάπτυξης 5,3%, που αποτελεί την υψηλότερη επίδοση της τελευταίας δεκαετίας και δημιούργησε πρωτογενές πλεόνασμα της τάξεως του 0,2% του ΑΕΠ. Γι' αυτό το λόγο πολύ ενθαρρυντικές για την αιγυπτιακή οικονομία - και μάλιστα εν μέσω της παγκόσμιας πανδημίας του κορονοϊού - είναι οι προβλέψεις του Ταμείου. Οι πρόσφατες προβλέψεις του ΔΝΤ μιλούν για ένα ρυθμό ανάπτυξης, που βεβαίως θα μειωθεί αλλά ίσως να μπορέσει να συγκρατηθεί στα

επίπεδα του 2%, ενώ εκτιμάται πως θα αυξηθεί σε 2,8% το 2021. Η αιγυπτιακή οικονομία είναι ανθεκτική και στιβαρή και αυτό αποδुकνύεται και απο τις προβλέψεις του ΔΝΤ που εκτιμά ότι ο πληθωρισμός στην Αίγυπτο θα παραμείνει εντός των στόχων που έχει θέσει η Κεντρική Τράπεζα Αιγύπτου (CBE) ως το τέλος του 2021 (9% +/-3%), ανερχόμενος σε μέσα επίπεδα 5,8% φέτος και 8,2% το 2021. Ενθαρρυντικές για την αιγυπτιακή οικονομία και οι προβλέψεις των μεγάλων οικονομικών οίκων.

Τέλος, η Ελλάδα συγκαταλέγεται στις 10 μεγαλύτερες παρεμβάσεις του ΔΝΤ. Τα τελευταία χρόνια η Ελλάδα έχει πετύχει σημαντική πρόοδο, στη δεκαετία όμως που μόλις ξεκίνησε, το ζητούμενο είναι η τοποθέτηση της ελληνικής οικονομίας στο νέο παγκόσμιο οικονομικό χάρτη με αξιοποίηση των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων. Για να μπορέσει επομένως να γίνει ανταγωνιστική στο νέο διεθνή καταμερισμό εργασίας και πλούτου και να καλύψει το χαμένο έδαφος, απαιτούνται υψηλοί ρυθμοί συσσώρευσης υλικού και ανθρώπινου κεφαλαίου και ταχεία ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στα συστήματα παραγωγής και οργάνωσης. Για να καταστεί αυτό εφικτό, η ελληνική οικονομία θα πρέπει να εντείνει τις προσπάθειές της για την αντιμετώπιση μιας σειράς από περιορισμούς και προκλήσεις που εξακολουθούν να υφίστανται, με έμφαση στη μείωση του μεγάλου επενδυτικού κενού, στη δημιουργία πολλών και καλά αμειβόμενων θέσεων εργασίας πλήρους απασχόλησης και υψηλής εξειδίκευσης και στη μείωση του δημόσιου χρέους. Το 2019 η αναπτυξιακή δυναμική της ελληνικής οικονομίας διατηρήθηκε, παρά την επιβράδυνση της ευρωπαϊκής οικονομίας. Ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ σε σταθερές τιμές διαμορφώθηκε σε 1,9%, όπως και το 2018, ενώ ο αντίστοιχος ρυθμός της οικονομίας της ευρωζώνης επιβραδύνθηκε σε 1,2% από 1,9% το 2018. Ο ρυθμός ανάπτυξης της ελληνικής οικονομίας εκτιμάται ότι θα επιβραδυνθεί σημαντικά το 2020, δεδομένων των επιπτώσεων της εξάπλωσης του κορωνοϊού. Στην αγορά εργασίας, οι θετικές εξελίξεις που καταγράφονται σταθερά από τα μέσα του 2014 συνεχίστηκαν και το 2019, με αύξηση της απασχόλησης κατά 2,2% σε σύγκριση με 2018 και με περαιτέρω υποχώρηση του ποσοστού ανεργίας σε 17,3%. Ωστόσο, το ποσοστό ανεργίας στην Ελλάδα παραμένει το υψηλότερο στην ΕΕ-28. Ο πληθωρισμός υποχώρησε σε 0,5% το 2019 από 0,8% το 2018, εξαιτίας των μειώσεων στην έμμεση φορολογία και της πτώσης των διεθνών τιμών του πετρελαίου. Επίσης, σύμφωνα με τα διαθέσιμα ταμειακά στοιχεία της γενικής κυβέρνησης για το σύνολο του έτους, αναμένεται και πάλι, για πέμπτο συνεχές έτος, υπέρβαση του στόχου του πρωτογενούς πλεονάσματος, το οποίο εκτιμάται, σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία, ότι έκλεισε κοντά στο 4% του ΑΕΠ.

Παρατηρείται λοιπόν σημαντική πρόοδος σε αρκετές χώρες απο τις προαναφερθείσες ύστερα απο την επέμβαση του ΔΝΤ, που υπό άλλες συνθήκες ίσως να μην βρίσκονταν τώρα σε αυτή την κατάσταση. Φυσικά, υπάρχουν και μερικές εξαιρέσεις όπου οι χώρες αυτές ακόμη ταλανίζονται από χρόνια προβλήματα που τις ακολουθούν, όμως και αυτές θα ήταν σε ακόμη δυσμενέστερη θέση εάν το Ταμείο δεν εμπλεκόταν σε όλες αυτές τις δύσκολες περιστάσεις.

Όσον αφορά την κρίση της Ελλάδας, αυτή η κρίση ξεκίνησε μια αλυσιδωτή αντίδραση που εξελίχθηκε σε περιφερειακή κρίση και εξέτασε την ικανότητα των κρατών μελών και των θεσμικών οργάνων της Ευρωζώνης να ανταποκριθούν σε αυτές τις αναταραχές.

Η διασφάλιση της επιτυχίας των ελληνικών προγραμμάτων ήταν θεμελιώδης για την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης στο ενιαίο νόμισμα. Το πρόγραμμα EFSF μετά το PSI, βοήθησε να συλλάβει τους φόβους για συρρίκνωση της παγκόσμιας ανάπτυξης που θα μπορούσε να είχε προκύψει από την περαιτέρω εντατικοποίηση της κρίσης στην Ευρωζώνη. Η ελληνική κρίση απέδειξε ότι οι ανισορροπίες οποιουδήποτε μέλους της νομισματικής ένωσης μπορεί να έχουν συστημική σημασία όταν άλλα μέλη έχουν επίσης συσσωρεύσει ευπάθειες που μπορούν να προκαλέσουν ένα σοκ. Οι κίνδυνοι μετάδοσης εμφανίστηκαν επανειλημμένα και έγιναν πιο έντονοι μετά το τέλος του προγράμματος GLF στα μέσα του 2011 και ξεκίνησαν συζητήσεις για το PSI. Οι στρατηγικές που αναπτύχθηκαν για την αντιμετώπιση της ελληνικής κρίσης αντικατοπτρίζουν την σταδιακά εξελισσόμενη αναγνώριση των αδυναμιών του κοινού νομίσματος και δημιούργησε μια σειρά από καινοτόμες προσεγγίσεις, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας του ΕΜΣ και την εφαρμογή νέας ενιαίας εποπτείας και εξυγίανσης και την εφαρμογή του PSI. Τα κενά στην αρχική θεσμική αρχιτεκτονική του ενιαίου νομίσματος απαιτούσαν την ταχεία καθιέρωση ενός μηχανισμού επίλυσης κρίσεων και την αύξηση της ικανότητας της ζώνης του ευρώ να παρέχει οικονομική βοήθεια.

Κλείνοντας, τα ελληνικά προγράμματα συνέβαλαν στη μεγαλύτερη εστίαση στον τραπεζικό τομέα και υπογράμμισαν την ανάγκη να ξεκινήσουν προσπάθειες για την οικοδόμηση της τραπεζικής ένωσης.

Τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα χρειάστηκαν τη δέσμευση του ΔΝΤ για να ενισχύσει την αξιοπιστία, αλλά και να αντιμετωπίσει τις δυσκολίες στα προγράμματα του ΕΜΣ στα οποία συμμετείχε η Ελλάδα. Το ΔΝΤ επέδειξε σημαντική ευελιξία καθ' όλη τη διάρκεια της συμμετοχής του στα προγράμματα GLF και EFSF για την Ελλάδα και δημιούργησε νέες συνθήκες, στοχεύοντας σε ένα πιο αποτελεσματικό περιβάλλον με νομισματικές ενώσεις και περιφερειακές χρηματοοικονομικές ρυθμίσεις (Regional Financial Arrangements -RFA). Το ΔΝΤ συνέβαλε επίσης σημαντική τεχνική βοήθεια στην επίλυση της ελληνικής κρίσης.

Από το 2010 έως το 2014, το ΔΝΤ εκχώρησε ειδικά τραβηκτικά δικαιώματα (SDR) ύψους 27,8 δισεκατομμυρίων στην Ελλάδα βάσει μιας Stand-by συμφωνίας (SBA) και μιας παρατεταμένης κεφαλαιακής διευκόλυνσης (EFF). Η ενεργή δέσμευση του προγράμματος του ΔΝΤ με την Ελλάδα έληξε στα μέσα του 2014, αφού το δανειακό πρόγραμμα EFF έφτασε στη λήξη του, αλλά συνέχισε να υποστηρίζει τις ελληνικές μεταρρυθμιστικές προσπάθειες παρέχοντας συμβουλές. Το Ταμείο αναγνώρισε το ελληνικό χρέος ως μη βιώσιμο και ζήτησε από τους ευρωπαίους εταίρους να δεσμευτούν μια σημαντική μείωση του. Η πρόταση του ΔΝΤ υλοποιήθηκε με ένα μνημόνιο συμφωνίας (ΜΣ) μεταξύ Ελλάδας και ευρωπαίων εταίρων. Το

γεγονός αυτό αντιμετωπίστηκε πάρα πολύ θετικά από το ΔΝΤ αναγνωρίζοντας το ως ένα σημαντικό βήμα προόδου ενισχύοντας την εμπιστοσύνη. Από τον Ιούνιο έως τον Ιούλιο του 2015, η Ελλάδα έγινε η πρώτη χώρα που αντιμετώπισε καθυστερήσεις σε υποχρεώσεις προς το ΔΝΤ συσσωρεύοντας 1,6 δισεκατομμύρια SDR σε μη πραγματοποιημένες πληρωμές. Διαπραγματεύσεις για μεταγενέστερη συμφωνία χρειάστηκαν έως τον Ιούλιο του 2017 όταν συμφωνήθηκε ένα νέο προληπτικό SBA ύψους 1,3 δισεκατομμύρια SDR (1,6 δισεκατομμύρια ευρώ) το οποίο έληξε το 2018 χωρίς να ενεργοποιηθεί. Στόχος του ήταν η διασφάλιση της ομαλής εφαρμογής των μέτρων των μνημονίων που είχαν συμφωνηθεί νωρίτερα με σκοπό την έξοδο της Ελλάδας από την πολυετή κρίση.

Συμπερασματικά, η ελληνική κρίση που ξέσπασε το 2009 οφείλεται κατά κόρον στο μοντέλο ανάπτυξης που ακολουθούσε η χώρα και στα χρόνια ελλείματα με την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση που ξεκίνησε το καλοκαίρι του 2007 να αποτελεί το έναυσμα σε αυτή την ολέθρια καταστροφή. Η ελληνική οικονομία χρειάστηκε την βοήθεια της ΕΕ και του ΔΝΤ, με πληθώρα διαπραγματεύσεων και μεταρρυθμίσεων, ώστε να μπορέσει να χρηματοδοτηθεί από αυτούς. Απαραίτητη προϋπόθεση για τον δανεισμό ήταν να εφαρμοστούν όλα τα μέτρα λιτότητας και ύστερα να γίνουν και οι αξιολογήσεις. Βέβαια, όλα αυτά τα μέτρα είχαν και τον ανάλογο αντίκτυπο στην κοινωνία, όπως αναλύονται και πιο πάνω (ανεργία, μείωση μισθών & συντάξεων, διαρροή εγκεφάλων).

Με τη συμμετοχή της στα τρία προγράμματα οικονομικής προσαρμογής, η Ελλάδα απέφυγε την αθέτηση των υποχρεώσεών της. Ωστόσο, οι στόχοι των προγραμμάτων – δημοσιονομική βιωσιμότητα, χρηματοοικονομική σταθερότητα και επάνοδος στην ανάπτυξη– επετεύχθησαν μόνον εν μέρει. Στην περίπτωση της δημοσιονομικής βιωσιμότητας, η εξυγίανση που επετεύχθη με τα προγράμματα ήταν σημαντική: το διαρθρωτικό πρωτογενές ισοζύγιο προσαρμόστηκε κατά 17 % του ΑΕΠ το διάστημα 2009-2015. Η Ελλάδα κατέγραψε οικονομική ανάπτυξη μόνο το 2014, μολονότι η αρχική παραδοχή των προγραμμάτων προέβλεπε μόνιμη επάνοδο στην ανάπτυξη από το 2012. Οι κακές μακροοικονομικές επιδόσεις, σε συνδυασμό με το κόστος χρηματοδότησης του ήδη σωρευθέντος χρέους, είχαν ως αποτέλεσμα τη διαρκή αύξηση του δείκτη χρέους/ΑΕΠ καθ' όλη τη διάρκεια των προγραμμάτων (με εξαίρεση το 2012 λόγω του PSI).

Στο διάστημα αμέσως μετά τη λήξη του προγράμματος, η Ελλάδα θα πρέπει να αποπληρώσει σημαντικά ποσά από το χρέος της, το δε πρόγραμμα στηρίζεται στην παραδοχή ότι αυτά θα χρηματοδοτηθούν πλήρως από το πρωτογενές πλεόνασμα και τη χρηματοδότηση από τις αγορές. Ως προς τη χρηματοπιστωτική σταθερότητα, τα προγράμματα εξασφάλισαν τη βραχυπρόθεσμη σταθερότητα του χρηματοπιστωτικού συστήματος, δεν κατάφεραν, ωστόσο, να αποτρέψουν τη ραγδαία επιδείνωση των ισολογισμών των τραπεζών, πρωτίστως λόγω των δυσμενών μακροοικονομικών και πολιτικών εξελίξεων.

Τα τελευταία οκτώ χρόνια, η Ελλάδα εργάστηκε σκληρά για να ανταποκριθεί στις προϋποθέσεις που συνοδεύουν τα προγράμματα. Το EFSF και ο ESM κατέβαλαν σχεδόν 204 δισ. ευρώ στην Ελλάδα, και τώρα κατέχουν περισσότερο από το ήμισυ του δημόσιου χρέους της, που συνεπάγεται ότι η χώρα δεν αποτελεί κίνδυνο, αφού τα προγράμματα που έθεσαν οι θεσμοί αποδίδουν πλέον καρπούς. Η οικονομία αναπτύσσεται ξανά και η ανεργία μειώνεται (16,7% από 25,6%). Επίσης, η χώρα έχει ανακτήσει την εμπιστοσύνη των επενδυτών, την οποία είχε χάσει στην αρχή της κρίσης και αυτό αποδεικνύεται από τις αναμενόμενες επενδύσεις που θα λάβουν χώρα ύψους 3,4 δις€, καθώς και από την ζήτηση των ελληνικών ομολόγων. Οι επενδύσεις που δρομολογούνται στην Ελλάδα είναι 14 εγκεκριμένες συνολικής αξίας 1,794 δις€ και 3 όπου αναμένεται η έγκρισή τους αξίας 1,6 δις€. Επιπλέον, αναμένεται μια μεγάλη επένδυση της Microsoft στη χώρα μας, η προστιθέμενη αξία της οποίας υπολογίζεται να φτάσει το 1 δις€. Αναλυτικά αυτές οι επενδύσεις είναι:

1. Έργο της «ΝΟΒΑΛ ΠΡΟΠΕΡΤΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΕ ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ» του ομίλου ΒΙΟΧΑΛΚΟ, «Ανάπτυξη σύνθετου τουριστικού, πολιτιστικού, συνεδριακού, ιατρικού, εμπορικού & επιχειρηματικού πόλου στον Ελαιώνα», με κόστος επένδυσης 117 εκατ. Ευρώ.
2. Έργο COSTA NOPIA της εταιρείας Cretan Sun and Sea Developments ΑΕ, μέλος του Ομίλου Εταιρειών ΛΕΠΤΟΣ, Κίσσαμος, Νομός Χανίων. «Ανάπτυξη Τουριστικού και Παραθεριστικού Θερέτρου», με κόστος επένδυσης 303 εκ. ευρώ.
3. Έργο «Παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της ανάπτυξης φωτοβολταϊκών και αιολικών σταθμών συνολικής ισχύος 177mw» της κοινοπραξίας NOTIAS – EAST PV ΚΑΙ ΣΙΑ, με κόστος επένδυσης 214 εκατ. ευρώ.
4. Έργο της εταιρείας «CONSORTIUM SOLAR POWER», αφορά επενδυτικό σχέδιο για την «Ανάπτυξη, την Κατασκευή και Λειτουργία συστάδας Φωτοβολταϊκών Σταθμών με συνολική δυναμικότητα ηλεκτρικής ισχύος 284 MW», με κόστος επένδυσης 172 εκατ. ευρώ.
5. «Ανάπτυξη εμπορικού κέντρου και κέντρου αναψυχής στη μεταμόρφωση Αττικής» της εταιρείας «Panita Ltd», με κόστος επένδυσης 93,4 εκατ. ευρώ.
6. Έργο «Ανάπτυξη Σύνθετου Τουριστικού Καταλύματος – CAPE THOLOS» της εταιρείας «Ανώνυμος Εταιρεία Τουριστικών Επιχειρήσεων Τ.Ε.Α.Β. ΑΕ, Maris Hotels, Δήμος Ιεράπετρας, Ν Λασιθίου, με κόστος επένδυσης 150 εκ. Ευρώ.
7. «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΜΑΡΙΝΑΣ ΣΤΗ ΘΕΣΗ ΒΛΥΧΟΣ ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΛΕΥΚΑΔΑΣ» κοινό έργο του Δήμου Λευκάδας και του Λιμενικού Ταμείου Λευκάδας, με κόστος επένδυσης 70 εκατ. ευρώ.
8. Έργο «ΙΔΡΥΣΗ ΣΥΝΘΕΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΟΥΜΠΑΡΑ – ΔΙΑΚΟΦΤΟ & ΙΔΡΥΣΗ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΟΥ 5* ΚΑΙ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΣΤΙΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΖΑΜΑΡΙΑ – ΦΑΡΟΣ, ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΙΟΥ, ΝΟΜΟΥ ΚΥΚΛΑΔΩΝ» της εταιρείας 105 ΑΕ, με κόστος επένδυσης 43 εκατ. ευρώ.
9. Έργο «ΑΝΕΓΕΡΣΗ ΒΟΥΤΙΚΟΥ HOTEL 5* ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΕΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΙΚΡΗ ΝΕΡΟ, ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΙΟΥ, ΝΟΜΟΥ ΚΥΚΛΑΔΩΝ» της εταιρείας ΝΕΡΟ ΑΕ., με κόστος επένδυσης 45 εκατ. Ευρώ
10. Έργο «ΙΔΡΥΣΗ 2 ΣΥΝΘΕΤΩΝ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ & ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΣΤΗΝ ΕΥΡΥΤΕΡΗ ΠΕΡΙΟΧΗ ΠΑΠΑΣ – ΛΟΥΚΑΣ – ΜΑΝΟΥΣΟΥ – ΠΕΤΗ – ΧΑΜΟΥΧΑΔΕΣ, ΤΗΣ ΝΗΣΟΥ ΙΟΥ, ΝΟΜΟΥ ΚΥΚΛΑΔΩΝ» της εταιρείας LUCAS ΑΕ., με κόστος επένδυσης 77 εκατ. ευρώ.
11. Έργο «VARKO» της εταιρείας RND INVESTMENTS GREECE Μονοπρόσωπη ΙΚΕ., με κόστος επένδυσης 107,5 εκατ. ευρώ.

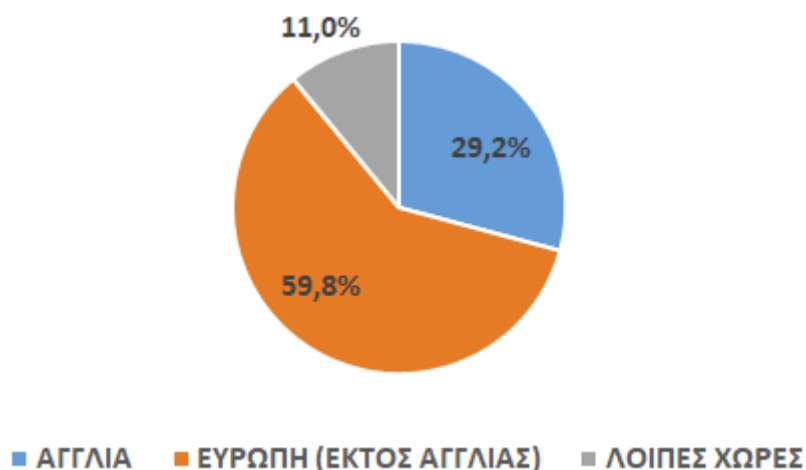
12. Έργο «ARCADIA» της εταιρείας «ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΚΥΛΛΗΝΗ Α.Ε.», με κόστος επένδυσης 240 εκατ. ευρώ.
13. Έργο «RAFFLES -FAIRMONT» της εταιρείας «WHITE MULBERRY DEVELOPMENT ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ», κόστος επένδυσης, με κόστος επένδυσης 104 εκατ. ευρώ.
14. Έργο «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΝΕΑΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΧΑΡΤΙΟΥ TISSUE ΣΕ ΙΔΙΟΚΤΗΤΟ ΟΙΚΟΠΕΔΟ ΣΤΑ ΟΙΝΟΦΥΤΑ ΒΟΙΩΤΙΑΣ» του επενδυτικού φορέα με την επωνυμία «INTERTRADE HELLAS ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΡΟΪΟ-ΝΤΩΝ ΧΑΡΤΟΥ Α.Β.Ε.Ε.», με κόστος επένδυσης 46,1 εκ. Ευρώ.

Αναμένουν έγκριση οι:

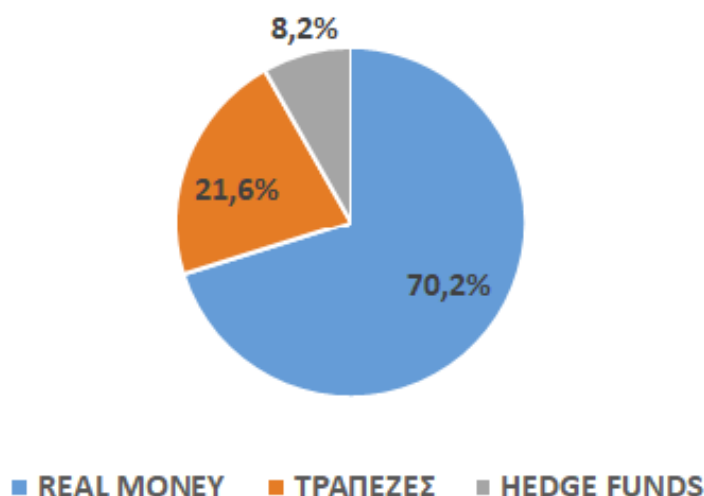
1. Ανάπτυξη έργων ΑΠΕ (φωτοβολταϊκά) ισχύος 1,48 GW της εταιρίας EGNATIA SA.
2. «ΑΝΑΠΤΥΞΗ 18 ΑΣΠΗΕ ΣΥΝΟΛΙΚΗΣ ΙΣΧΥΟΣ 360MW ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΑΡΥΣΤΟΥ, Π.Ε. ΕΥΒΟΙΑΣ» της ΤΕΡΝΑ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΗ Α.Β.Ε.Τ.Ε.
3. «Δημιουργία πέντε (5) Αιολικών Επενδύσεων ισχύος 120,3 MW» της εταιρείας «ΚΑΜΑΡΙΔΗΣ GLOBAL WIRE ABEE».

Το κλίμα είναι ιδιαίτερα ευνοϊκό γύρω από τα ελληνικά ομόλογα το τελευταίο διάστημα και αυτό διευκολύνει τον δρόμο των εκδόσεων για το ελληνικό δημόσιο. Η βελτίωση των ελληνικών ομολόγων, με το κόστος δανεισμού του ελληνικού δημοσίου να έχει υποχωρήσει κατά 67% από τα μέσα Μαρτίου και το 4% που άγγιξε η απόδοση του 10ετούς ομολόγου, οφείλεται στις κινήσεις της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας η οποία αγοράζει ελληνικούς τίτλους υπό το πρόγραμμα PEPP, καθώς και στις προθέσεις της Κομισιόν για τη στήριξη της ανάκαμψης στην Ε.Ε. Η έκδοση ομολόγων έχει στόχο τη διατήρηση της παρουσίας της Ελλάδας στις αγορές καθώς και την ενίσχυση των ταμειακών αποθεμάτων της χώρας έτσι ώστε η ελληνική κυβέρνηση να μπορεί να κάνει χρήση του "μαξιλαριού" ρευστότητας για τη χρηματοδότηση των μέτρων στήριξης της οικονομίας, διατηρώντας το σε υψηλά επίπεδα. Όλες οι χώρες της ευρωζώνης έχουν προχωρήσει στην αύξηση των δανειακών τους αναγκών για φέτος, με την Ελλάδα να αποτελεί την μόνη που δεν έχει αλλάξει τον αρχικό της στόχο που ήταν η άντληση έως 8 δισ. ευρώ από τις αγορές φέτος. Με το 15ετές και το 7ετές ομόλογο έχουν αντληθεί 4,5 δισ. ευρώ και με την έκδοση του 10ετούς που πραγματοποιήθηκε στις αρχές του φθινοπότου, αντλήθηκαν 7,5 δισ. ευρώ.

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 20: Κατανομή Ομολόγων Ανά Χώρα 2020

ΔΙΑΓΡΑΜΜΑ 21: Κατανομή Ομολόγων Ανά Τύπο Επενδυτή 2020

Ο ΕΜΣ θα συμμετάσχει στενά στο μέλλον της Ελλάδας, μαζί με τους άλλους θεσμούς. Από κοινού, θα ελέγχουν ότι η χώρα ανταποκρίνεται στις δεσμεύσεις που έχει αναλάβει έναντι της ΕΕ. Ως ο μεγαλύτερος πιστωτής της, τα συμφέροντά του ευθυγραμμίζονται με εκείνα της Ελλάδας: θέλουν να ευδοκιμήσει η Ελλάδα. Μια ομάδα του ΕSM θα επισκέπτεται τακτικά τη χώρα ως μέρος του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης, παρακολουθώντας την οικονομία και την ικανότητα της Ελλάδας να εξοφλήσει τα δάνειά της.

Για την οριστική επίλυση της ελληνικής κρίσης εντός της Ευρωζώνης απαιτούνται ισότιμες προσπάθειες και από τις δύο πλευρές. Από την πλευρά της Ελλάδας, απαιτούνται σοβαρές προσπάθειες για την ανασυγκρότηση της χώρας, μέσα από ένα ευρύτατο πλέγμα μεταρρυθμίσεων σχεδόν σε όλα τα επίπεδα της οικονομίας, της πολιτικής και της κοινωνίας. Η χώρα δεν θα εξέλθει ποτέ από την κρίση εάν δεν θεραπεύσει τα δομικά αίτια που την οδήγησαν σε κατάρρευση. Η βελτίωση της ποιότητας των θεσμών σε ένα κράτος δημιουργεί θετικές προϋποθέσεις για την αύξηση του ΑΕΠ και την ευημερία της χώρας. Η σωστή διάρθρωση και η καλή λειτουργία του κρατικού μηχανισμού, οι οποίες αντανakλώνται στην υψηλή αποτελεσματικότητα του κράτους, σε ρυθμίσεις αγορών με βέλτιστο τρόπο, σε πολιτική σταθερότητα και σε ισχυρή εφαρμογή του νόμου, αποτελούν τις βασικές θεσμικές συνιστώσες. Ακόμα, το επίπεδο της διαφθοράς αποτελεί εμπόδιο για την διεύρυνση της ευημερίας της χώρας.

Στον αντίποδα, από την πλευρά της Ευρωζώνης, χρειάζονται περισσότερες πράξεις και λιγότερες αποσταθεροποιητικές και υποτιμητικές δηλώσεις. Χρειάζεται επιμήκυνση της δημοσιονομικής προσαρμογής, με αναδιάρθρωση η/και άφεση ενός μέρους του δημόσιου χρέους, γενναία παροχή ρευστότητας και στήριξη της

ανάπτυξης της χώρας. Όλα τα προβλήματα δύνανται να επιλυθούν ως δια μαγείας, εάν η χώρα επιστρέψει σε υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης.

Παράρτημα

Τα κυριότερα μέτρα που επιβλήθηκαν

Μνημόνιο 1 (2010)

- Κατάργηση 13ου και 14ου μισθού στους δημοσίους υπαλλήλους
- Κατάργηση 13ης και 14ης σύνταξης
- Περικοπές επιδομάτων, υπερωριών, οδοιπορικών δημοσίων υπαλλήλων.
- Αύξηση ΦΠΑ: υψηλός από 19% στο 21% και λίγο αργότερα στο 23%. Μεσαίος από το 9% στο 11% και μετά στο 13%. Χαμηλός από το 4,5% στο 5% και τελικά στο 6,5%
- Μεγάλες αυξήσεις φόρου σε βενζίνη, καπνό, αλκοολούχα ποτά
- Αύξηση αντικειμενικών τιμών ακινήτων
- Αύξηση φόρου εισαγωγής αυτοκίνητων

Μεσοπρόθεσμο (2011)

- Μείωση αφορολόγητου ορίου αρχικά στα €8.000 κι έπειτα στα €5.000
- Έκτακτη εισφορά για εισοδήματα άνω των €12.000
- Τέλος επιτηδεύματος στους ελεύθερους επαγγελματίες
- Ειδική ασφαλιστική εισφορά για την καταπολέμηση της ανεργίας
- Παρακράτηση στις επικουρικές συντάξεις
- Θεσμός της εργασιακής εφεδρείας
- Φόρος ακινήτων μέσω ΔΕΗ - ΕΕΤΗΔΕ
- Ενιαίο μισθολόγιο δημοσίων υπαλλήλων
- Περικοπές σε εφάπαξ και συντάξεις

Μνημόνιο 2 (2012)

- Μείωση βασικού μισθού κατά 22% από €751 σε €586 και σε €490 (-35%) για τους νέους κάτω των 25 ετών
- Πρόβλεψη για κατάργηση 150 χιλιάδων δημοσίων υπαλλήλων (τελικώς αποχώρησαν 7.500 μέχρι το τέλος του 2014)
- Ατομικές ή επιχειρησιακές συμβάσεις εργασίας
- Μείωση αμυντικών δαπανών
- Περικοπές στη φαρμακευτική δαπάνη
- Μείωση στο πρόγραμμα δημόσιων επενδύσεων
- Μειώσεις σε συντάξεις άνω των €1.000
- Αύξηση φόρου στο υγραέριο και έκτακτη εισφορά στα φωτοβολταϊκά

Μνημόνιο 3 (2015)

- Αύξηση εισφορών υγείας 2% στις κύριες και 6% στις επικουρικές συντάξεις
- Μετακίνηση πλήθους προϊόντων από το 13% στο 23% ΦΠΑ. Πιθανή αύξηση ΦΠΑ στο 24%
- Σταδιακή κατάργηση του μειωμένου ΦΠΑ των νησιών του Αιγαίου
- Επαναφορά της μειωμένης κατά 30% έκτακτης εισφοράς
- Αύξηση του φορολογικού συντελεστή επιχειρήσεων από 26% σε 29%
- Αύξηση προκαταβολής φόρου επόμενου έτους στο 100%
- Αύξηση φόρου ασφαλιστρών

- Κατάργηση φοροαπαλλαγών (αγροτών, ΕΝΦΙΑ κτλ)
- Αύξηση φόρου τυχερών παιχνιδιών
- Πιθανή μείωση αφορολόγητου, αύξηση συντελεστών και έκτακτης εισφοράς
- Πιθανή αύξηση φόρου: ακίνητης περιουσίας (ΕΝΦΙΑ), σε βενζίνη, καπνό, ποτά, τέλη κυκλοφορίας, τέλη συνδρομητών κινητής τηλεφωνίας, μερίσματα
- Αύξηση ορίων ηλικίας, μείωση εφάπαξ. Πιθανή μείωση επικουρικών και υψηλών κύριων συντάξεων

Βιβλιογραφία

Ελληνική Βιβλιογραφία

- Άγγελος Κότιος, Γεώργιος Γαλανός και Σπυρίδων Ρουκανάς (2012), «Η Ελληνική Κρίση και η Κρίση του Συστήματος Διακυβέρνησης της Ευρωζώνης», Ιούλιος 2012
- Μπαμπανάσης, (2004), «Νέα Διεθνής Οικονομία», Παπαζήσης, Αθήνα
- IMF, (2010), «Δανεισμός ΔΝΤ προς αντιμετώπιση κρίσεων», 13 Απριλίου
- IMF, (2010α), «Το διοικητικό συμβούλιο του ΔΝΤ εγκρίνει διευθέτηση ετοιμότητας διάθεσης ύψους 30 δισεκατομμυρίων ευρώ για την Ελλάδα» Δελτίο Τύπου Αριθμ. 10/187, 9 Μαΐου
- IMF, (2010β), «Δήλωση της ΕΕ, της ΕΚΤ και του ΔΝΤ από την αποστολή στην Ελλάδα για τη δεύτερη επανεξέταση» Δελτίο Τύπου Αριθμ. 10/454, 23/11
- IMF (2010γ), « Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής επιτροπής της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας και του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου σχετικά με τον ενδιάμεσο έλεγχο στην Ελλάδα» Δελτίο Τύπου Αριθμ. 10/246, 17/6
- Ελληνική Ένωση Τραπεζών, 2013
- Cyberspace: https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR17_17/SR_GREECE_EL.pdf «Η παρέμβαση της Επιτροπής στην ελληνική χρηματοπιστωτική κρίση», 2017
- Cyberspace: <https://www.europarl.europa.eu/>
- Cyberspace: <https://newpost.gr/oikonomia/5c12596d56dccb7e13e0e2fd/h-istoria-h-diadro-micro-h-kai-h-micro-etekseliksh-toy-dnt-poy-micro-oirazei-lefta-micro-e-to-azh-micro-iwto> «Η ιστορία, η διαδρομή και η μετεξέλιξη του ΔΝΤ... που μοιράζει λεφτά με το αζημίωτο»
- Cyberspace: <https://www.dailyeconomics.gr/oikonomikoi-oroi/diethnes-nomismatiko-tameio-dnt> «Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ)»
- Cyberspace: <https://www.imf.org/external/lang/Greek/np/exr/facts/finfacg.htm> «Από πού αντλεί χρήματα το ΔΝΤ»
- Cyberspace: <https://www.cnn.gr/oikonomia/story/215247/koronoios-stirixi-215-ekat-dolarion-apo-to-dnt-se-25-xores> «Κορωνοϊός: Στήριξη 215 εκατ. δολαρίων από το ΔΝΤ σε 25 χώρες»
- Cyberspace: <https://www.consilium.europa.eu/el/policies/financial-assistance-eurozone-members/greece-programme/> «Ελλάδα: τρίτο πρόγραμμα οικονομικής προσαρμογής»
- Cyberspace: https://www.ethnos.gr/oikonomia/121792_eurostat-sto-375-i-anergia-ton-neon-stin-ellada-ton-maio-toy-2020 «Eurostat: Στο 37,5% η ανεργία των νέων στην Ελλάδα τον Μάιο του 2020»
- Cyberspace: <https://www.kathimerini.gr/981706/article/epikairothta/politikh/loykas-rapadhmos-pws-o-trapeziths-egine-prw8ypourg0s> «Λουκάς Παπαδήμος: Πώς ο τραπεζίτης έγινε πρωθυπουργός»

- Cyberspace: <https://www.pwc.com/gr/en/publications/assets/enisxisi-thesmon-anaptixi.pdf> «Η ενίσχυση των Θεσμών βάση για την Ανάπτυξη και την Ευημερία», Ιούλιος 2015
- Cyberspace: <https://www.kathimerini.gr/economy/international/1058562/to-chreos-odhgei-se-adiexodo-tin-argentini/> «Το χρέος οδηγεί σε αδιέξοδο την Αργεντινή», Ιανουάριος 2020
- Cyberspace: [https://www.economistas.gr/diethni/14884_poio-einai-problima-tis-brazilianikis-oikonomias](https://www.economistas.gr/diethni/14884_poio-einai-to-problema-tis-brazilianikis-oikonomias) « Ποιο είναι το πρόβλημα της βραζιλιάνικης οικονομίας», Μάιος 2019
- Cyberspace: <https://www.capital.gr/diethni/3485740/brazilia-surriknosi-5-8-tou-aep-to-2020-blepei-to-dnt> « Βραζιλία: Συρρίκνωση 5,8% του ΑΕΠ το 2020 βλέπει το ΔΝΤ», Οκτώβριος 2020
- Cyberspace: <https://www.tovima.gr/2020/09/09/opinions/analysis-i-tourkiki-oikonomia-se-adieksodo/> « Ανάλυση : Η τουρκική οικονομία σε αδιέξοδο», Σεπτέμβριος 2020
- Cyberspace: <https://www.liberal.gr/economy/portogalia-meiosi-141-tou-aep-i-megaluteri-sta-chronika/315739> « Πορτογαλία: Μείωση 14,1% του ΑΕΠ, η μεγαλύτερη στα χρονικά», Ιούλιος 2020
- Cyberspace: <https://www.capital.gr/diethni/3425359/irlandia-anaptuxi-5-5-tis-oikonomias-to-2019> « Ιρλανδία: Ανάπτυξη 5,5% της οικονομίας το 2019», Μάρτιος 2020
- Cyberspace: https://www.athensvoice.gr/economy/555520_pos-sothike-i-irlandia-apo-tin-oikonomiki-krisi « Πώς σώθηκε η Ιρλανδία από την οικονομική κρίση», Ιούνιος 2019
- Cyberspace: <https://www.capital.gr/diethni/3486030/mexiko-surriknosi-tou-aep-kata-9-to-2020-problepei-to-dnt> « Μεξικό: Συρρίκνωση του ΑΕΠ κατά 9% το 2020 προβλέπει το ΔΝΤ», Οκτώβριος 2020
- Cyberspace: <https://www.imf.org/en/Countries/MEX>
- Cyberspace: <https://www.capital.gr/diethni/3490796/notia-korea-epanodos-tis-oikonomias-stin-anaptuxi-to-trito-trimino> « Νότια Κορέα: Επάνοδος της οικονομίας στην ανάπτυξη το τρίτο τρίμηνο», Οκτώβριος 2020
- Cyberspace: <https://www.iefimerida.gr/oikonomia/roymania-anaptyxi-4-1-problepei-proypologismos-2020> « Ρουμανία: Ανάπτυξη 4,1% προβλέπει ο προϋπολογισμός του 2020», Δεκέμβριος 2019
- Cyberspace: <https://www.capital.gr/diethni/3450231/dnt-i-aiguptos-isos-na-einai-i-xora-tis-mesis-anatolis-me-tis-mikroteres-sunepeies-stin-oikonomia-tis-apo-ton-koronoio> « ΔΝΤ: Η Αίγυπτος ίσως να είναι η χώρα της Μέσης Ανατολής με τις μικρότερες συνέπειες στην οικονομία της από τον κορονοϊό», Μάιος 2020
- Cyberspace: http://portal.tee.gr/portal/page/portal/INTER_RELATIONS/int-eng/news-from/embassies/Agyptos%20july%202018.pdf «Αίγυπτος Οικονομικές και Επιχειρηματικές Ειδήσεις», Ιούλιος 2018
- Cyberspace: <https://www.bankofgreece.gr/Publications/ekthdkt2019.pdf> « ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΗ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2019»
- Cyberspace: <https://www.cnn.gr/oikonomia/story/237177/aytes-einai-oi-14-3-ependyseis-poy-dromologoyntai-stin-ellada> «Αυτές είναι οι 14+3 επενδύσεις που δρομολογούνται στην Ελλάδα», Οκτώβριος 2020

- Cyberspace: <https://www.capital.gr/agores/3459487/i-ellada-antlise-3-dis-apo-tin-ekdosi-tou-10etous-omologou-pano-15-75-dis-oi-prosfores> « Η Ελλάδα άντλησε €3 δισ. από την έκδοση του 10ετούς ομολόγου - Πάνω από €15,75 δισ. οι προσφορές», Ιούνιος 2020
- Cyberspace: <http://www.pdma.gr/el/>

Ξένη Βιβλιογραφία

- JOHN M. LETICHE, International Economic Policies and their Theoretical Foundations, A Sourcebook, Second Edition 1992
- Paul De Grauwe, Only a more active ECB can solve the euro crisis, No. 250, August 2011
- Philippine Cour-Thimann and Bernhard Winkler The ECB's non-standard monetary policy measures: the role of institutional factors and financial structure, Oxford Review of Economic Policy, Volume 28, Number 4, 2012
- Paul De Grauwe & Yuemei Ji, Correcting for the Eurozone Design Failures: The Role of the ECB, Journal of European Integration, 2015
- Ansgar Belke and Jens Klose, (How) Do the ECB and the Fed React to Financial Market Uncertainty? The Taylor Rule in Times of Crisis, February 2010
- Daniel Gros, Cinzia Alcidi and Alessandro Giovanni, Central Banks in Times of Crisis: The FED vs. the ECB, No. 276, 11 July 2012
- LEDINA GOCAJ & SOPHIE MEUNIER, Time Will Tell: The EFSF, the ESM, and the Euro Crisis, European Integration, 2013
- John Ryan, The Greenspan Federal Reserve Role in the Financial Crisis, February 2009
- James M. Boughton, From Suez to Tequila: The IMF as Crisis Manager, July 1997
- Robert J. Barro & Jong-Wha Lee, IMF PROGRAMS: WHO IS CHOSEN AND WHAT ARE THE EFFECTS?, May 2002
- E.V.K. FitzGerald, Intervention Versus Regulation: The Role of the IMF in Crisis Prevention and Management, May 1996
- The EEAG Report on the European Economy 2011
- Cyberspace: <https://www.imf.org/en/Topics/imf-and-covid19/COVID-Lending-Tracker> «COVID-19 Financial Assistance and Debt Service Relief»
- Cyberspace: <https://www.esm.europa.eu/sites/default/files/lessons-financial-assistance-greece.pdf> «Lessons from Financial Assistance to Greece»
- Cyberspace: <https://www.federalreserve.gov/monetarypolicy/monetary-policy-what-are-its-goals-how-does-it-work.htm> « Monetary Policy: What Are Its Goals? How Does It Work? », Federal Reserve System, 2020.
- Cyberspace: <https://countryeconomy.com/gdp/romania> « Romania GDP - Gross Domestic Product»